

Agenda AB-vergadering

23 november 2017, 09.00 – 11.30 uur (verlengd AB),

gemeente Helmond, Boscotondo, Commissiekamer B, Frans Joseph van Thielpark 1, Helmond

Aan Leden Algemeen Bestuur gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Regulier AB: 9.00-10.30 uur

1. Opening en vaststelling agenda
2. Mededelingen en ingekomen stukken
  - 2.a. *Brief Ministerie van BZ en K d.d. 25 september 2017 over risicogericht toezicht, ter informatie (bijlage 2.a)*
  - 2.b. *Brief Ministerie BZ en K d.d. 17 oktober 2017 rekening 2016 en begroting 2018, ter informatie (bijlage 2.b)*
3. Verslag(en), actiepuntenlijst(en) en besluitenlijst(en)
  - 3.a. *Ter vaststelling verslag AB-vergadering 5 oktober 017 concept d.d. 9 oktober 2017, 9.00 uur (bijlage 3.a)*
  - 3.b. *Ter vaststelling actiepuntenlijst AB-vergadering 5 oktober 2017 concept 16 oktober 2017, 11.00 uur (bijlage 3.b)*
  - 3.c. *Ter vaststelling besluitenlijst AB-vergadering 5 oktober 2017, concept d.d. 9 oktober 2017, 16.00 uur (bijlage 3.c)*
  - 3.d. *Ter vaststelling conclusies ambtelijke/bestuurlijke werkconferentie ODZOB 5 oktober 2017, concept 25 oktober 2017 9.30 uur (bijlage 3.d)*
  - 3.e. *Ter kennisname verslag DB-vergadering 7 september 2017, versie 14 september 2017, 16.00 uur (bijlage 3.e)*
  - 3.f. *Ter kennisname actiepuntenlijst DB-vergadering 7 september 2017, versie d.d. 11 september 12.00 uur (bijlage 3.f)*
  - 3.g. *Ter kennisname besluitenlijst DB-vergadering 7 september 2017, versie 14 september 2017, 17.00 uur (bijlage 3.g)*
4. Beleidsontwikkelingen
  - 4.a. *SSiB, presentatie door de heer M. Peters, Brabantbrede coördinator SSiB, ter informatie (bijlagen 4.a.1 en 4.a.2)*
  - 4.b. *Presentatie actualiteiten in het agrarisch domein door de heer J. v.d. Hout, gedeputeerde (bijlage 4.b)*
  - 4.c. *Rapport Berenschot Evaluatie wet VTH en reactie ODZOB, ter informatie (bijlagen 4.c.1 en 4.c.2)*
  - 4.d. *Dienstverleningsovereenkomst 2018 e.v., ter vaststelling (bijlagen 4.d.1-4.d.3)*
  - 4.e. *Besluitvorming deelname BIZOB, ter vaststelling (bijlagen 4.e.1-4.e.6)*
  - 4.f. *Kaders collectief programma, ter vaststelling (bijlage 4.f)*

- 4.g. *Beschouwing van de werkgroepen Arena-onderzoek, ter vaststelling (bijlage 4.g, nazending)*
- 5. Financiën
  - 5.a. *Berap II 2017, ter informatie (bijlagen 5.a.1 en 5.a.2)*
  - 5.b. *Kadernota 2019, ter vaststelling (bijlagen 5.b.1 en 5.b.2)*
  - 5.c. *Huur extra mw Wal 28, begrotingswijziging I 2018, ter vaststelling (bijlage 5.c)*
- 6. Rondvraag
- 7. Sluiting AB-vergadering

Opiniërende sessie concernplan: 10.30-11.30 uur

- A Concernplan 2019-2021, ter beraadslaging (bijlagen A.1 en A.2)

OD Zuid-Oost Brabant
Dagelijks en Algemeen Bestuur
Postbus 8035
5601 KA Eindhoven

www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Contactpersoon

R.J. Anderson
T 0651568802
rick.anderson@planet.nl

Kenmerk

2017-0000458454

Uw kenmerk

Datum 25 september 2017
Betreft Risicogericht Toezicht

Onlangs heeft u de jaarrekening 2016 en de begroting 2018 samen met daarop betrekking hebbende documenten zoals de accountantsverklaring bij het ministerie van BZK ingediend. Zoals bekend is BZK belast met het financiële toezicht op uw Gemeenschappelijke Regeling omdat een provincie tot de deelnemers behoort. Met deze brief informeer ik u over de toezichtsaanpak.

Tot dit jaar werd binnen het toezichtsproces geen onderscheid gemaakt tussen Regelingen die meer of minder financiële risico's kenden. Natuurlijk was er afhankelijk van de gesignaleerde risico's wel verschil in aandacht en tijd die aan het toezicht werd besteed.

Aan de hand van een aantal toezichtscriteria zal BZK met ingang van de begroting 2018 vooraf de intensiteit van het toezicht op de gemeenschappelijke regelingen bepalen. Op basis van de toezichtervaringen in het vorige begrotingsjaar, actuele signalen over toenemende of extra risico's en een aantal andere criteria (type gemeenschappelijke regeling, ontwikkeling EV en structureel evenwicht) wordt bepaald of een nadere analyse nodig is. Nieuwe gemeenschappelijke regelingen zullen altijd nader worden geanalyseerd. Indien geen nadere analyse nodig is, volgt voor het volgende begrotingsjaar repressief toezicht. Voor de regelingen waarbij wel een nadere analyse nodig is, wordt op basis van deze analyse besloten of wordt overgegaan tot repressief of preventief toezicht.

Vóór 15 december 2017 zullen gemeenschappelijke regelingen van onze toezichtbevindingen op de hoogte worden gesteld en zal hierover zoals gebruikelijk hoor en wederhoor plaatsvinden met de ambtelijke contactpersoon.

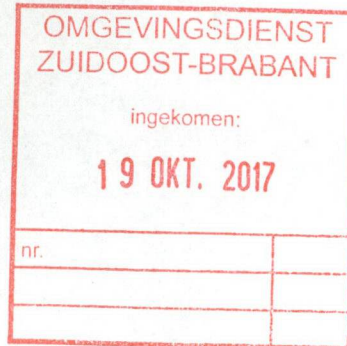
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

Drs. T. Eikelboom
Hoofd afdeling Financiële Regelgeving en Toezicht

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant
Het Dagelijks en Algemeen Bestuur
Postbus 8035
5601 KA Eindhoven

**DGBW/Bestuur en
Financiën**

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk.nl
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk
2017-0000507296

Uw kenmerk

Datum 17 oktober 2017
Betreft Rekening 2016 en begroting 2018

Conform artikel 58 Wet gemeenschappelijke regelingen heeft u mij de jaarstukken over 2016 en de begroting voor het jaar 2018 gestuurd.

U heeft voldaan aan de termijn voor vaststelling en inzending van de jaarstukken en de begroting.

Bij brief van 25 september 2017 bent u geïnformeerd over de nieuwe werkwijze met betrekking tot het financieel toezicht. Ik heb geconstateerd dat uw begroting in evenwicht is en geen nadere analyse behoeft. Ik ben daarom van oordeel dat voor 2018 kan worden volstaan met de repressieve toezichtvorm.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

Drs. T. Eikelboom
Hoofd afdeling Financiële Regelgeving en Toezicht

De voorzitter en de heer Van Hoof hebben met gedeputeerden Van den Hout en Spierings gesproken, de gemeenten die het betreft hebben een excuusbrief ontvangen.

Het AB besluit om namens het AB ODZOB een brief te sturen aan de gedeputeerden, waarin een goede nuance in toon zal worden gehanteerd, waarin de teleurstelling over het IBT-traject zal worden geuit. De brief wordt ambtelijk voorbereid, afgestemd met mevrouw V.d. Rijt en de heer Van Hoof en vervolgens met het gehele AB, voordat deze verzonden wordt. Daarna zal opnieuw de samenwerkingsmodus in het traject Intensivering toezicht veehouderij moeten worden gezocht.

Daarnaast zal het punt voor de AB-vergadering van 23 november worden geagendeerd, zodat het gesprek kan worden aangegaan met de heer Van den Hout in zijn rol als gedeputeerde.

2.b Brief gemeente Bladel d.d. 20 juli 2017 over vertegenwoordiging AB ODZOB

Het AB heeft hier kennis van genomen.

3. Verslag(en), actiepuntenlijst(en) en besluitenlijst(en)

3.a, 3.b en 3.c Verslag, actiepuntenlijst en besluitenlijst AB-vergadering 29 juni 2017

Het AB stelt het verslag, de actiepuntenlijst en besluitenlijst met dank aan de notulist vast.

3.d, 3.e en 3.f Verslag, actiepuntenlijst en besluitenlijst DB-vergadering 8 juni 2017

Het AB neemt hier kennis van.

4. Beleidsontwikkelingen

4.a Benoeming DB-lid de Kempen

Het DB gaat akkoord met het voorstel, de heer Van Hoof neemt de felicitaties in ontvangst.

4.b Evaluatie SSiB

Het AB neemt hier kennis van. In november zal de Brabantbrede coördinator een presentatie geven in het AB.

N.a.v. het punt wordt het verzoek gedaan om schriftelijke reacties van niet aanwezige AB-leden mee te sturen met het concept AB-verslag. Verduidelijkt wordt dat van schriftelijke reacties kennis wordt genomen, maar fysieke aanwezigheid noodzakelijk is om de discussie mee te voeren in de vergadering. Er wordt een appel gedaan op de aanwezigheid van AB-leden.

4.c Hernieuwd voorstel vaststellen asbestbeleid

In juni is het asbestbeleid vastgesteld in het AB. In de laatste versie van de BOR staat evenwel dat de bevoegde gezagen het beleid hieromtrent dienen vast te stellen, en dat in het AB van de omgevingsdiensten alleen de voorbereiding van het uitvoeringsbeleid kan plaatsvinden. Indien er knelpunten worden voorzien in de individuele colleges dient dit zoveel mogelijk aan de voorkant in het AB te worden ingebracht. Het AB stelt het hernieuwd voorstel vast.

5. Financiën

5.a Beleidsnotities kaders P&C-cyclus 4 GR/en deel 2

Als de AB'en van de 4 GR'en allen instemmen, zal een raadsinformatiebrief worden opgesteld en verzonden. Als een deelnemer hier om verzoekt, kan het management van de ODZOB een nadere toelichting geven over onderwerpen in de raadsvergadering. Met betrekking tot de risicoanalyse wordt aangegeven dat de ODZOB

deze analyse, die betrekking heeft op aspecten door de gehele organisatie heen, zal blijven opstellen en steeds in de P&C-documenten zal opnemen. Streven van de deelnemers is juist om zo min mogelijk reserves op te bouwen bij GR'en, en deze bij de deelnemers te houden.

Het AB stelt het voorstel vast.

5.b Controleprotocol

Het AB stelt dit vast.

5.c Begrotingswijziging als gevolg van huur extra kantoorruimte

Het AB vindt het belangrijk om de discussie te voeren m.b.t. de stip op de horizon voor wat betreft de ontwikkeling van de organisatie. Bij de start van de dienst is gekozen voor een lean en mean organisatie - hoe is dat te rijmen met de verwachte groei in opdrachtenvolume en daarmee van de organisatie?. Dit wordt meegenomen bij de bespreking van het concept-concernplan 2018-2021 in het AB van 23 november 2017. Het DB heeft de bevoegdheid te besluiten over aangaan van het huurcontract, het AB dient te beslissen over de begrotingswijziging (wordt er geen extra bijdrage gevraagd van de deelnemers dan hoeft de begrotingswijziging niet aan de raden te worden voorgelegd).

Enkele AB-leden vragen nadere informatie over het afwegingskader, zij vinden het kader dat nu voorligt beknopt. Er is bijvoorbeeld niet gesproken over alternatieve opties. Er komt een afspraak om het afwegingskader dat gehanteerd is bij verhuizing naar de Wal nader toe te lichten voor mevrouw V.d. Rijt, mevrouw Tolsma, de heer Kuijken en de heer Van Liempd. Het AB stemt in met de begrotingswijziging.

6. Rondvraag

De heer Van de Moosdijk meldt de voortgang met betrekking tot het project glasvezel in het buitengebied en de betrokkenheid hierbij van de ODZOB met het oog op efficiënter toezicht, indien nadere informatie voorhanden is zal het AB geïnformeerd worden.

De heer Kuppens meldt dat hij en de heer Van der Wiel (wethouder Cranendonck) nauw afstemmen, in verband met een bepaling in de GR kan de heer Van der Wiel niet deelnemen aan het AB in verband met zijn ambtelijke betrokkenheid bij GRSK.

7. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 9.50 uur.

Volgende vergadering

De volgende vergadering is op 23 november 2017 om 9.00-11.30 uur (verlengd AB) in de raadzaal van gemeente Laarbeek.

Concept 16 oktober 2017, 11.00 uur

Actiepuntenlijst AB-vergadering

5 oktober 2017, 9.00 tot 9.50 uur, gemeente Best, Raadhuisplein, Best

Actiepuntenlijst AB-vergadering 5 oktober 2017

Nr.	Datum overleg	Onderwerp / Afspraken	Wie	Wanneer
14	24-11-2016	Evaluatie SSIB bespreken in AB, in aanwezigheid projectleider, bezien hoe zaken concreet met elkaar opgepakt kunnen worden	Directie	23-11-2017
18	24-11-2016	~~Versturen informatie~~ landschapsinvesteringsregeling ihkv asbestkwestie naar AB-leden	De heer Meulenstein	6-12-2016
20	29-06-2017	Verduidelijking van de passage over de taken en rollen bij calamiteiten (brief reactie aan GRSK), verzoek de heer Tonissen	Mevrouw Tolsma	z.s.m.
21	29-06-2017	Regionaal Operationaal Kader milieutoezicht ~~-Aanpassen mailing aan colleges~~ -Bespreken onderwerp in 3-V overleg	Mevrouw Tolsma	z.s.m.
22	29-06-2017	Kwaliteitscriteria: terugkomen in AB op spanningsveld efficiency t.o.v. vliegurenverhaal	Mevrouw Tolsma	23-11-2017
23	29-06-2017	Financiële consequenties mbt asbestbeleid in beeld brengen	Mevrouw Tolsma	z.s.m.
25	05-10-2017	Schriftelijke reactie namens AB aan gedeputeerden provincie over IBT-traject (eerst afstemmen met mevrouw V.d. Rijt en de heer Van Hoof, dan met AB) en agenderen punt voor AB 23 november 2017	Mevrouw Tolsma	z.s.m. Voor AB 23 november 2017
26	05-10-2017	Meenemen in sessie verlengd AB van 23 november de discussie over "stip op de horizon", lean-en-mean opzet versus verwachte groei in	Mevrouw Tolsma	AB 23 november 2017

		opdrachtenvolume en organisatie ODZOB		
27	05-10-2017	Afspraak afwegingskader huisvesting bij verhuizing ODZOB naar Wal voor mevrouw V.d. Rijt, de heren Kuijken en Van Liempd en mevrouw Tolsma	Mevrouw Tolsma	z.s.m.

Concept 9 oktober 2017, 16.00 uur

Besluitenlijst AB-vergadering

5 oktober 2017, 9.00 – 9.50 uur, gemeente Best, Raadhuisplein 1, Best

Besluitenlijst AB-vergadering 5 oktober 2017

Agendapunt	Onderwerp	Voorstel	Besluiten
3.a, 3.b en 3.c	Verslag, actiepuntenlijst en besluitenlijst AB-vergadering 29 juni 2017		Het AB stelt deze vast.
4.a	Benoeming DB-lid de Kempen	In te stemmen met de benoeming van de heer F. van Hoof als lid van het Dagelijks Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.	Het AB besluit conform voorstel.
4.b	Evaluatie Samen Sterk in Brabant	Kennis te nemen van de evaluatie SSiB.	Het AB besluit conform voorstel.
4.c	Hernieuwd voorstel vaststellen asbestbeleid	<ul style="list-style-type: none"> te concluderen dat binnen het AB overeenstemming is bereikt over de aanpak zoals in het bijgevoegde regionaal uitvoeringsbeleid is opgenomen; bijgevoegde aanbiedingsbrief met conceptcollegevoorstel (zie tweede bijlage) ter vaststelling naar de colleges te sturen.	Het AB besluit conform voorstel.
5.a	Beleidsnotities kaders P&C-cyclus 4 GR/en deel 2	<ul style="list-style-type: none"> vast te stellen:<ul style="list-style-type: none"> de Beleidsnotitie kaders PC cyclus deel 2;	Het AB besluit conform voorstel.

		<ul style="list-style-type: none"> ○ Controle Verordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2018; ○ Financiële Verordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2018; ○ Treasurystatuut Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2018; ○ Nota Beleidsregels reserves en voorzieningen Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2018; ○ Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2018. <ul style="list-style-type: none"> • en de in betreffende verordeningen en nota's opgenomen passages t.a.v. inwerkingtreding, en geldingsduur van toepassing te verklaren.	
5.b	Controleprotocol	Vast te stellen het controleprotocol Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2017.	Het AB besluit conform voorstel.
5.c	Begrotingswijziging als gevolg van huur extra kantoorruimte	In te stemmen met de egrotingswijziging I 2018.	Het AB besluit conform voorstel.

Concept 25 oktober 2017, 9.30 uur

Conclusies

ambtelijke/bestuurlijke werkconferentie ODZOB

5 oktober 2017

Bestuurlijk vertegenwoordigers:

mevrouw W.J.F. v.d. Rijt-v.d. Kruis, voorzitter
de heer M.J.A. Bax
de heer M. Biemans
mevrouw A.A.H.C.M. van Extel-van Katwijk
de heer M. Jansen
de heer F. van Hoof
de heer M.M. Kuijken
de heer F. Kuppens
de heer P.J. van Liempd
de heer Th.M. Martens
de heer A.J.L. Meulenstein
de heer L.J.M. van de Moosdijk
de heer T.J.H. van den Nieuwenhuijzen
de heer M. van Schuppen
de heer P.H.M. Smeulders
de heer C. Tönissen
mevrouw M. Verdouw
mevrouw J.M.L. Tolsma

gemeente Heeze-Leende
gemeente Valkenswaard
gemeente Deurne
gemeente Gemert-Bakel
gemeente Nuenen
gemeente Oirschot
gemeente Bergeijk
gemeente Cranendonck
gemeente Waalre
gemeente Asten
gemeente Laarbeek
gemeente Someren
gemeente Son en Breugel
gemeente Best
gemeente Helmond
gemeente Eersel
gemeente Geldrop-Mierlo
DB, secretaris ODZOB

Ambtelijk vertegenwoordigers:

Mevrouw N. Ansems
De heer A. Casarotto
De heer F. van Gestel
De heer A. Kiewiet
De heer R. van Kroonenburg
De heer F. Mathijsen
De heer H. Mennen
Mevrouw P. van Mil
De heer J. Mol
De heer J. Noteboom
De heer H. van Santvoort

Kempengemeenten
provincie Noord-Brabant
gemeente Bergeijk
gemeente Valkenswaard
Kempengemeenten
gemeente Deurne
gemeente Helmond
gemeente Someren
gemeente Heeze-Leende
gemeente Asten
gemeente Geldrop-Mierlo

ODZOB:

mevrouw M. Baltussen
mevrouw K. Bakker
de heer J. Bontenbal
de heer E. van Dommelen
mevrouw J. van Geenen
de heer M. Kanits
de heer J. Leijten
mevrouw J. le Pair
de heer E. Minnen
mevrouw M. Tolsma
mevrouw M. Reuvers
de heer V. Verhoeven
de heer D. v.d. Waardenburg

1. DVO

Belangrijkste bespreekpunt in de werkconferentie ten aanzien van een nieuwe DVO was hoe de deelnemers wensen om te gaan met eventuele afname in omvang van de opdracht aan de ODZOB. Naar aanleiding van het AB-voorstel tot een begrotingswijziging ontstond in voorafgaande AB-vergadering discussie over de breedte van het werkterrein van de ODZOB en de betekenis van lean en mean. Deze discussie leidde ertoe dat geconcludeerd werd dat de passages over eventuele afname aan basis- en verzoektaken pas kunnen worden ingevuld na gedachtewisseling over de uitgangspunten (o.a. ten aanzien van de breedte van het werkterrein en de betekenis van lean en mean) voor een nieuw concernplan in de AB-vergadering op 23 november 2017. Daarom wordt voorgesteld om de huidige DVO met een jaar te verlengen (de mogelijkheid wordt juridisch getoetst), en de nieuwe artikelen voor wat betreft datalek en archivering daarin wél al mee te nemen (dit zijn wettelijke verplichtingen). De verlenging van de DVO voor 1 jaar komt terug in het AB van 23 november. In het voorjaar zal een besluit worden genomen over de nieuwe 4-jarige DVO.

2. Collectief programma

- Het AB is het eens met het samenvoegen van de programma's collectieve taken, intensiveringsbudget, SSIB en agrofood. Daarbij wordt de opmerking gemaakt dat de resultaten van het nieuwe programma goed te volgen zijn door hier ook begrotingstechnisch een nieuw programma van te maken.
- Het AB is het eens met het voorgestelde proces van besluitvorming.
- De term "kaders" zal vervangen worden door "principes". Voor het AB van november zullen de principes verder uitgewerkt worden naar een concreter level.
- Er verandert niets aan de verdeling van de bijdragen door de deelnemers. Op het nieuwe totale budget wordt dezelfde verdeelsleutel toegepast als op het totaal van de voormalige losse onderdelen.

3. Speerpunten kadernota

- Het AB is het eens met de genoemde inhoudelijke speerpunten en financiële uitgangspunten. Wel wordt gevraagd of een prioritering op basis van het maatschappelijk effect van de speerpunten gewenst is, zodat er focus aangebracht kan worden.
- Bij de financiële uitgangspunten: Op het onderwerp verdeelsleutels voor het programma collectieve taken, kan op een later moment terug worden gekomen in het AB. Een eventuele aanpassing van verdeelsleutels kan immers pas geschieden als er sprake is van een gevalideerd actueel inrichtingenbestand. Er wordt hoge prioriteit aan gegeven om hier met de deelnemers individueel over af te stemmen. Overigens zal het actueel houden van het inrichtingenbestand in de toekomst continu afstemming vereisen.

4. Presentatie systematiek op basis van kengetallen en een actueel inrichtingenbestand om een budget te kunnen bepalen voor gemeentelijk uitvoeringsprogramma binnen ROK Milieutoezicht

Opmerkingen n.a.v. de presentatie

- Het betreft hier een model, het gaat nog niet om toetsing in de praktijk. Door gebruik van het model zullen ook efficiencylagen worden gemaakt in de praktijk van toezicht.
- Op verschillen tussen de huidige bijdrage voor toezicht en de bijdrage die gewenst wordt op basis van het ROK zal in het AB van maart 2018 worden terug gekomen. Dat is ruimschoots op tijd voor de voorjaarsnota's en begrotingen 2019 van de deelnemers. Als de verschillen groot zijn, kan overwogen worden om een overgangsfase te hanteren voor deelnemers die aanzienlijk meer moeten gaan bijdragen.
- Het AB bepaalt niet het individuele budget van de gemeenten, wel de kengetallen waarop de berekening is gebaseerd.

versie 14 september 2017, 16.00 uur

Verslag DB-vergadering

7 september 2017, 9.00-11.00 uur,
ODZOB, Wal 28, Eindhoven, vergaderruimte 0.6

- aanwezig** mevrouw W.J.F. van der Rijt, voorzitter
(portefeuille communicatie, externe betrekkingen en marketing)
de heer F. van Hoof (kandidaat DB-lid toezicht en handhaving)
de heer L.J.M. van de Moosdijk (P&O)
mevrouw M.-A. Schreurs (portefeuille ICT, innovatie, RO/bouwen/archeologie)
de heer P. Wijman (portefeuille financiën)
mevrouw J.M.L. Tolsma, Omgevingsdienst ZOB, secretaris
de heer J.M. Bontenbal, Omgevingsdienst ZOB, plaatsvervangend secretaris
mevrouw J. le Pair, Omgevingsdienst ZOB, verslaglegging
- afwezig** de heer J.J.C. van den Hout (portefeuille wetgeving, takenpakket, vergunningverlening, kwaliteit)

---

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering om 9.10 uur en heet iedereen welkom, in het bijzonder de heer Van Hoof, als kandidaat DB-lid.

2. Mededelingen en ingekomen/verzonden stukken

2.a Intensivering toezicht veehouderij

De provincie heeft een pilot intensivering integraal toezicht veehouderij uitgevoerd met provinciale middelen. Voor Zuidoost Brabant is dat in de gemeenten Oirschot en Reusel-De Mierden gebeurd. De uitkomsten zijn positief, er kan zodoende een volledig plaatje worden gekregen van de veehouderijbedrijven, ook wat aanwezigheid asbest en VAB-problematiek betreft. De provincie wil nu het project uitrollen over de hele provincie en dringt aan op een 3-jarig traject waarin alle bedrijven worden gecontroleerd; dat is voor de gemeenten echter niet haalbaar, omdat elke controle tevens leidt tot de nodige nazorg en follow-up. Ook voor de omgevingsdienst levert dit tijdelijk heel veel extra werk, en dat geldt ook voor de andere Omgevingsdiensten. Nu blijkt na nieuwe berekeningen dat het de gemeenten nog meer gaat kosten dan oorspronkelijk voorzien. Daarnaast krijgen bestuurders teruggekoppeld van betrokken medewerkers dat de provincie “wel heel weinig rekening houdt met hun inbreng”. Al deze aspecten samen maken dat het draagvlak bij de gemeenten lijkt weg te ebben. Mevrouw V.d. Rijt en de heer van Hoof zullen deze situatie aankaarten in de Stuurgroep Dynamisch Platteland. Mocht dit niet het gewenste resultaat opleveren, dan wordt een formele reactie overwogen. De heer Van de Moosdijk zal informatie over de effecten van de pilot in Someren (uitgevoerd door ODZOB vanuit budget Someren) laten rondsturen aan de deelnemers in de ODZOB.

2.b. Aankondiging ODZOB on Tour

Mevrouw Tolsma geeft een toelichting; er zijn ook avondonderdelen en onderdelen op vrijdag (conform

wens van de Provinciale Statenleden).

In het verlengde hiervan meldt de heer Van de Moosdijk dat de DB-leden uitgenodigd worden voor de Agrarische dagen Someren op 16 en 17 september 2017. Hij stuurt de uitnodiging naar de DB-leden.

2.c Ingekomen brief Kempensamenwerking: terugnemen verzoektaken

De brief is een formalisering van datgene wat in de gesprekken tussen DB ODZOB en VTH-portefeuillehouders GRSK is besproken.

2.d Brief gemeente Bladel d.d. 20 juli 2017 over vertegenwoordiging AB ODZOB

Het DB neemt hier kennis van.

3. Verslag(en), actiepuntenlijst(en) en besluitenlijst(en)

3.a Verslag DB-vergadering 8 juni 2017, concept 12 juni 2017 10.00 uur

Het DB stelt het verslag met dank aan de notulist ongewijzigd vast.

Op verzoek van de heer Van Hoof wordt een toelichting gegeven op de passage over kwaliteitscriteria onder punt 4.b.

3.b Besluitenlijst DB-vergadering DB-vergadering 8 juni 2017, concept d.d. 15 juni 2017, 15.00 uur

Het DB stelt de besluitenlijst ongewijzigd vast.

3.c Actiepuntenlijst DB-vergadering 8 juni 2017, concept d.d. 21 augustus 2017, 9.30 uur

Het DB stelt de actiepuntenlijst ongewijzigd vast.

4. Beleidsontwikkelingen

4.a Nieuw DB-lid vanuit Kempen

Het DB stelt het voorstel vast.

4.b Evaluatie Samen Sterk in Brabant

In het DB/AB van november zal een uitgebreidere notitie worden geagendeerd en in het AB wordt dan een presentatie gegeven door de coördinator. Er dient hiervoor meer uitgebreid in beeld te worden gebracht hoe SSiB functioneert en op welke wijze met de aanbevelingen aan de slag wordt gegaan. Ook de afstemming met het RIECK dient te worden meegenomen. Mevrouw Tolsma neemt dit verzoek mee in het 3-Directeurenoverleg (coördinatie SSiB ligt bij ODBN).

4.c Follow-up Arena

De heer van de Moosdijk koppelt terug uit de Stuurgroepvergadering van 31 augustus jl. Aan het rapport wordt de laatste hand gelegd. Op 28 september vindt een presentatie plaats voor AB- en OGP-leden. Geconcludeerd wordt dat de deelnemers tevreden zijn over hoe omgegaan is met de aanbevelingen uit het oorspronkelijke Arenarapport. Het beeld van de deelnemers en dat van de ODZOB ligt dicht bij elkaar dan voorheen. Aandachtspunt is het levendig houden van de werkconferenties (bijvoorbeeld de keuze van de thema's voor de werkconferentie en de personen die erbij worden betrokken - dit kunnen ook deelnemers of externen zijn). Ook de keuze voor invulling van portefeuilles in het DB is een besprekingspunt (allemaal milieuwethouders of meer vakinhoudelijk gespreid). Het publieke belang en het organisatiebelang dienen in het DB geborgd te worden.

4.d Programma werkconferentie 5 oktober 2017

In relatie tot het onderwerp DVO wordt gesproken over het standpunt van de Eindhovense raad over basis- en verzoektaken en afspraken m.b.t de continuïteit van omzet in deze. Het is duidelijk dat de discussie over de afname van taken en wat hierover vastgelegd zal worden in de DVO 2018 e.v. met de AB-leden zal dienen plaats te vinden. Een goede balans tussen flexibiliteit en de mogelijkheid voor de dienst om zaken

voorstel te plannen is essentieel. Zowel het belang van de deelnemers als dat van de organisatie dient tot uitdrukking te worden gebracht. Het onderwerp zal als eerste onderdeel worden geagendeerd voor de werkconferentie.

Het DB vindt het belangrijk dat voor alle onderwerpen voldoende tijd wordt ingeruimd. Mevrouw V.d. Rijt zal in verband met afwezigheid van de heer Wijman de onderwerpen Kadernota/DVO/samenvoeging budgetten begeleiden. Er wordt een week voorafgaand aan de werkconferentie een voorbereidingsgesprek gepland met haar.

M.b.t het collectief programma zal voor Agrofood ook aan het AB worden voorgelegd of dit meegenomen kan worden in het collectief programma. Voor wat betreft de verdeelsleutel: eerst zal nu afstemming plaatsvinden over de actualisatie van het inrichtingenbestand met de individuele deelnemers. Daarna is pas een eventuele aanpassing van de verdeelsleutel aan de orde.

De tekst m.b.t. de DVO voor de werkconferentie zal worden afgestemd met de heer Wijman, mevrouw Schreurs en de heer Van Hoof.

4.e Toelichting besluitvorming asbestbeleid

Het DB stemt in met het voorstel. Naar aanleiding hiervan meldt mevrouw vd Rijt dat de pilot in Heeze-Leende zeer succesvol is geweest en een vervolg zal krijgen. Gemeente Heeze-Leende heeft informatie verspreid onder de deelnemers van de ODZOB over de pilot asbest.

4.f Toelichting besluit ROK

Aan de brief zal een zin worden toegevoegd over dat te zijner tijd een collectief collegevoorstel volgt. Inclusief deze wijziging stelt het DB het voorstel vast.

4.g Antwoord op vraag verantwoordelijkheid bij letsel als gevolg van controle wildcrossers

Gesproken wordt in dit kader over of het gebruik van genoemde middelen proportioneel is en wat de verantwoordelijkheid van de lokale overheid is in deze. Het punt zal door mevrouw Tolsma besproken worden in het 3-D overleg, ook de mogelijkheid van een excursie voor geïnteresseerde DB-leden zal daar ter sprake worden gebracht.

5. Financiën

5.a Beleidsnotities 4 GR'en

In de notitie over weerstandsvermogen zal worden toegevoegd dat als de risicoanalyse hiertoe aanleiding geeft, de systematiek door het AB heroverwogen kan worden. Inclusief deze wijziging stelt het DB het voorstel vast.

5.b Controleprotocol

Het DB stelt het voorstel vast.

5.c Begrotingswijziging als gevolg van huur extra kantoorruimte.

Er vindt een toelichting plaats op het doorlopen traject met de eigenaar en de bevoegdheid van het DB en AB in deze. Ook de condities waaronder e.e.a. afgesloten wordt is besproken. Het DB stelt het voorstel vast. Vóór de AB-vergadering wordt informatie verzameld over de feitelijke bezetting van werkplekken, zodat bij vragen deze informatie voorhanden is.

6. P&O

-

7. Rondvraag

8. Sluiting

De heer Van Hoof vraagt of in het inkoopbeleid van de ODZOB het social return on investment wordt onderschreven. Dit staat niet in de BIZOB-voorwaarden. Dit kan bij nieuwe aanbestedingen als aandachtspunt meegenomen worden als dat zonder meer mogelijk is, maar is niet formeel vastgelegd in het Inkoopbeleid van de ODZOB in verband met de lean- en meanorganisatie van de ODZOB en het tarief ophogende effect hiervan.

Mevrouw Scheurs meldt dat er in overleg met gedeputeerde Spierings door de provincie 15 miljoen aan middelen zal worden besteed aan esthetisch uitziende windmolens langs de A67.

De voorzitter dankt ieder voor haar/zijn inbreng en sluit de vergadering om 11.00 uur.

Volgende vergadering

De heer V.d. Moosdijk en mevrouw Schreurs zijn verhinderd voor de DB-vergadering van 2 november. Via de secretariaten wordt geïnventariseerd of de andere DB-leden aanwezig zullen zijn, in verband met quorum is hun aanwezigheid dan noodzakelijk.

versie 11 september 2017, 12.00 uur

Actiepuntenlijst DB-vergadering

7 september 2017, 9.00-11.00 uur,
ODZOB, Wal 28, Eindhoven, vergaderruimte 0.6

aanwezig mevrouw W.J.F. van der Rijt, voorzitter
(portefeuille communicatie, externe betrekkingen en marketing)
de heer F. van Hoof (kandidaat DB-lid toezicht en handhaving)
de heer L.J.M. van de Moosdijk (P&O)
mevrouw M.-A. Schreurs (portefeuille ICT, innovatie, RO/bouwen/archeologie)
de heer P. Wijman (portefeuille financiën)
mevrouw J.M.L. Tolsma, Omgevingsdienst ZOB, secretaris
de heer J.M. Bontenbal, Omgevingsdienst ZOB, plaatsvervangend secretaris
mevrouw J. le Pair, Omgevingsdienst ZOB, verslaglegging

afwezig de heer J.J.C. van den Hout (portefeuille wetgeving, takenpakket, vergunningverlening, kwaliteit)

Actielijst DB-vergadering 7 september 2017

Nr.	Datum overleg	Onderwerp / Afspraken	Wie	Wanneer
30	06-04-2016	Bespreken waarom deelnemers werk niet bij de ODZOB neerleggen maar bij derden in subregionale overleggen	DB-leden die gemeenten vertegenwoordigen	23-6-2016
50	23-2-2017	Meenemen in traject DVO 2018 ev passage over situatie dat deelnemer werk terugneemt.	Mevrouw Tolsma	2017
59	08-06-2017	Uitnodiging AB-leden Omgevingsdiensten voor conferentie Governance in september	Mevrouw Tolsma	z.s.m.
60	08-06-2017	Afstemming Brabantse Omgevingsdiensten over Regionaal Operationeel Kader Milieu	Mevrouw Tolsma	z.s.m.
61	08-06-2017	Coördinerende rol pakken door vanuit provincie een brief te laten opstellen door het signaleringspunt asbest.	De heer V.d. Hout	z.s.m.
64	08-06-2017	~~Uitzoeken aansprakelijkheid gebruik middelen als staalkabel/net bij staande houden wildcrossers, terugkoppelen naar DB~~	Mevrouw Tolsma	z.s.m.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

65	08-06-2017	Intern bij provincie bespreken proces m.b.t. IBT-brief	De heer V.d. Hout	z.s.m.
66	08-06-2017	Vraag groene wetten (casus Heeze-Leende m.b.t. herplantplicht) nagaan voor mw. V.d. Rijt.	Mevrouw Tolsma	z.s.m.
67	07-09-2017	Aankaarten pilot toezicht veehouderij in stuurgroep dynamisch platteland	Mevrouw V.d. Rijt	8-9-2017
68	07-09-2017	SSiB-evaluatie DB/AB november aankaarten in 3-D overleg	Mevrouw Tolsma	z.s.m.
69	07-09-2017	Afstemmen programma werkconferentie met de heer Wijman, mevrouw Schreurs, de heer Van Hoof en voorbereiding met mevrouw V.d. Rijt	De heer Bontenbal	Voor 5-10-2017
70	07-09-2017	Aankaarten verantwoordelijkheid letsel a.g.v. controle wildcrossers in 3-D overleg	Mevrouw Tolsma	z.s.m.
71	07-09-2017	Inventariseren aanwezigheid 4 DB-leden DB 2 november	Mevrouw le Pair	z.s.m.

versie 14 september 2017, 17.00 uur

Besluitenlijst DB-vergadering

7 september 2017, 9.00-11.00 uur,
ODZOB, Wal 28, Eindhoven, vergaderruimte 0.6

aanwezig mevrouw W.J.F. van der Rijt, voorzitter
(portefeuille communicatie, externe betrekkingen en marketing)
de heer F. van Hoof (kandidaat DB-lid toezicht en handhaving)
de heer L.J.M. van de Moosdijk (P&O)
mevrouw M.-A. Schreurs (portefeuille ICT, innovatie, RO/bouwen/archeologie)
de heer P. Wijman (portefeuille financiën)
mevrouw J.M.L. Tolsma, Omgevingsdienst ZOB, secretaris
de heer J.M. Bontenbal, Omgevingsdienst ZOB, plaatsvervangend secretaris
mevrouw J. le Pair, Omgevingsdienst ZOB, verslaglegging

afwezig de heer J.J.C. van den Hout (portefeuille wetgeving, takenpakket, vergunningverlening, kwaliteit)

Besluitenlijst DB-vergadering 7 september 2017

Agendapunt	Onderwerp	Voorstel	Besluit
2.a-2.c	Verslag, actiepuntenlijst en besluitenlijst DB d.d. 8 juni 2017		Het DB stelt deze vast.

4.a	Benoeming DB-lid Kempen	<ul style="list-style-type: none"> • Instemmen met agendering van bijgevoegd AB-voorstel voor de AB-vergadering van 5 oktober 2017. • Instemmen met het overdragen van de portefeuille van de heer d'Haens aan de heer F. van Hoof, namelijk de portefeuille toezicht en handhaving (proces toezicht en handhaving, handhavingssamenwerking, consignatie, milieucriminaliteit, opsporing, ketentoezicht, systeem- en branchegericht toezicht).	Het DB besluit conform voorstel.
4.b	Evaluatie SSiB	Kennis nemen van de evaluatie SSiB.	Het DB besluit conform voorstel.
4.d	Werkconferentie 5 oktober 2017	Instemmen met de genoemde onderwerpen en uitwerking hiervan t.b.v. de ambtelijke en bestuurlijke werkconferentie van 5 oktober 2017.	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwerp DVO als eerste punt voor de werkconferentie. • Aan AB voorleggen of Agrofood meegenomen kan worden in collectief programma. • Tekst m.b.t. DVO voor de werkconferentie afstemmen met de heer Wijman, mevrouw Schreurs en de heer Van Hoof. <p>Inclusief deze opmerkingen akkoord met het voorstel.</p>
4.e	Hernieuwd voorstel vaststelling regionaal uitvoeringsbeleid asbest	Instemmen met bijgevoegde hernieuwde AB-voorstel vaststelling regionaal uitvoeringsbeleid asbest.	Het DB besluit conform voorstel.
4.f	Vaststelling Regionaal Operationeel Kader Milieutoezicht 2018	Instemmen met verzending van bijgevoegde brief aan de colleges van de deelnemers.	Inclusief toevoeging van een zin aan de brief, besluit het DB conform voorstel.
4.g	Vraag aansprakelijkheid gebruik middelen als staalkabel/net BOA's	Kennis nemen van het antwoord dat via de coördinator Samen Sterk in Brabant (SSiB) is verkregen.	Het DB besluit conform voorstel en vraagt om aanvullende actie (zie verslag).

5.a	Beleidsnotitie kaders PC documenten van de vier regionale Gemeenschappelijke Regelingen deel 2	<p>Instemmen met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de Beleidsnotitie kaders PC-cyclus deel 2; • de Controle Verordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2018; • de Financiële Verordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2018; • het Treasurystatuut Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2018; • de Nota Beleidsregels reserves en voorzieningen Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2018; • de Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2018; • Agendering van bijgevoegd AB-voorstel inclusief bijlagen voor de AB-vergadering van 5 oktober 2017.	Aan de notitie weerstandvermogen wordt een zin toegevoegd (zie verslag), inclusief deze aanvulling besluit het DB conform voorstel.
5.b	Controleprotocol 2017	Instemmen met agendering van bijgevoegd AB-voorstel inclusief bijlagen voor de AB-vergadering van 5 oktober 2017.	Het DB besluit conform voorstel.
5.c	Huur extra m2 Wal 28	<ul style="list-style-type: none"> • Kennismaken van bijgevoegde concept-huurovereenkomst met kenmerk B-Van de Laar C.V.-Wal 28-Ehv. • Besluiten tot het aangaan van een huurovereenkomst met B vd Laar CV voor de	Het DB besluit conform voorstel.

		<p>huur van 425 m2 extra vloeroppervlak aan de Wal 28/Waagstraat 1 cfr de condities zoals opgenomen in bijgevoegde concept-overeenkomst.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Directeur ODZOB te machtigen tot ondertekening van de huurovereenkomst. • Instemmen met de in de adviesnota opgenomen begrotingswijziging I 2018. • Instemmen met agendering van bijgevoegd AB-voorstel inclusief bijlagen voor de AB-vergadering van 5 oktober 2017.	
--	--	--	--

Voorstel : Evaluatie SSiB

Vergadering Algemeen Bestuur
d.d.: 23 november 2017

Agendapunt : 4.a

Vertrouwelijk : Nee

Aan het Algemeen Bestuur,

Ter agendering in uw vergadering op 5 oktober jl. is aan u de evaluatie SSiB over 2016 en het 1ste kwartaal 2017 toegestuurd met het voorstel om deze in de vergadering op 23 november te bespreken. Daartoe is Maarten Peters, projectleider SSiB, Omgevingsdienst Brabant-Noord, uitgenodigd. Hij zal een toelichting geven op het onderzoek en vragen beantwoorden.

Ter informatie:

Samen Sterk in Brabant (SSiB) is een provinciebreed programma, dat door de inzet van een netwerk van professionals op het gebied van toezicht en handhaving, bijdraagt aan het verbeteren van de kwaliteit van het buitengebied in Noord-Brabant. Aan dit programma hebben alle 64 gemeenten en de provincie Noord-Brabant zich verbonden. Daarnaast nemen deel: Staatsbosbeheer, Brabants Landschap, Natuurmonumenten, Waterschap De Dommel, Waterschap Brabantse Delta, Waterschap Aa en Maas, Politie Oost-Brabant, Politie Zeeland en West-Brabant, Brabant Water en Evides. Gezamenlijk wordt gewerkt aan de gezamenlijke speerpunten: wildcrossen, afval en stroperij.

Jaarlijks wordt het uitvoeringsprogramma geëvalueerd en worden verbeterpunten voorgesteld. De evaluatie over 2016 en het 1e kwartaal van 2017 treft u als bijlage aan.

De belangrijkste verbeterpunten hebben betrekking op:

- Versterking van het multidisciplinair karakter van de samenwerking.
- Functionele netwerken ook via slimme apps en het boa-registratiesysteem ontsluiten en versterken.
- Banden met de politie stevig aanhalen i.v.m. toename illegaliteit en ondermijning.
- Investeren op betere (gezamenlijke) informatiepositie.
- Voorlichtende rol SSiB beter tot uiting laten komen.
- Externe communicatie rondom doel en resultaten van interventies verder optimaliseren.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

- Een duidelijker profiel ontwikkelen van de regiohandhaver (strafrechtelijke handhaver versus netwerker).
- Het optimaal gebruik maken van elkaars bevoegdheden.

Wij stellen u voor het rapport Samen Sterk in Brabant: Evaluatie 2016 en kwartaal 1 2017 te bespreken.

Eindhoven, 2 november 2017

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Bijlage(n):

Rapport Samen Sterk in Brabant: Evaluatie 2016 en kwartaal 1 2017

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant
d.d. 2 november 2017;

BESLUIT

Kennis te nemen van het rapport Samen Sterk in Brabant: Evaluatie 2016 en kwartaal 1 2017.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant 23 november 2017,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Evaluatie 2016 en kwartaal 1 2017

Inhoud

1. Wie zijn we	3
2. Waar staan we; terugblik op 2016	3
2.1 Bestuurlijke ontwikkelingen	5
2.2 Resultaten belevingsonderzoek onder alle 75 deelnemers aan SSiB;	6
2.3 Berichten in de Media	9
2.4 Bedrijfsvoering	9
3. Bijlagen	11
3.1 Operationele resultaten	11
3.2 Brabant Noord	11
3.3 Zuid-Oost Brabant	13
3.4 Midden- en west Brabant	17

1. WIE ZIJN WE

Brabants Buitengebied: schoner en veiliger

Samen Sterk in Brabant (SSiB) is een provinciebreed programma, dat door de inzet van een netwerk van professionals op het gebied van toezicht en handhaving, bijdraagt aan het verbeteren van de kwaliteit van het buitengebied in Noord-Brabant. Missie is om het buitengebied schoner en veiliger te maken en te houden.

Om het naleefgedrag te bevorderen en risico's te beheersen werkt SSiB nauw samen met haar deelnemers, overige handhavingpartners, overheden én bewoners en bezoekers van het buitengebied. Samen sterk!

3 bestuurlijke speerpunten:

---

2. WAAR STAAN WE; TERUGBLIK OP 2016

Sinds januari 2016 is SSiB Brabantbreed in alle gemeenten actief en hebben we een nieuwe werkmethode met een jaarkalender geïntroduceerd. Het is goed om te kijken wat we hebben gerealiseerd.

We bespreken achtereenvolgens de bestuurlijke ontwikkelingen, de resultaten van het belevingsonderzoek, berichten in de media, de bedrijfsvoering en de operationele resultaten per regio (zie bijlage).

Door het onderzoeksbureau van de gemeente Tilburg is een belevingsonderzoek onder alle SSiB-deelnemers uitgevoerd. De belangrijkste bevindingen vindt u in deze evaluatie. We hebben op de

meest kansrijke verbeterpunten acties gezet, die ook in deze evaluatie staan vermeld. Het onderzoeksrapport zelf vindt u integraal in de bijlagen.

2.1 Bestuurlijke ontwikkelingen

- Vanaf 20 januari 2016 zijn **alle 64 Brabantse gemeenten (met uitzondering van Boekel) aangesloten bij SSiB**. Hiermee is Brabantbreed een bestuurlijk commitment bereikt om vanuit de speerpunten van SSiB bij te dragen aan een schoner en veiliger buitengebied.

Er is nu een groot netwerk ontstaan van 75 partners in Noord-Brabant. Naast de provincie en gemeenten nemen deel:

- Staatsbosbeheer
- Natuurmonumenten
- Brabants Landschap
- Waterschap De Dommel
- Waterschap Brabantse Delta
- Waterschap Aa en Maas
- Politie Oost-Brabant
- Politie Zeeland en West-Brabant
- Brabant Water
- Evides

Door de mogelijkheid om lokale accenten te benoemen, is de ‘**couleur locale**’ behouden.

- In december 2016 zijn alle deelnemers akkoord gegaan met **het meerjarig uitvoeringsprogramma SSiB 2017 – 2020**, waardoor de continuïteit van SSiB verder versterkt is. In het najaar van 2017 beslist het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant of zij ook na 1 januari 2018 verder gaan met SSiB. Om de bestuurders hierbij beter te informeren, is hen in het voorjaar van 2017 de kans geboden met een SSiB-jeepsurveillance mee te gaan en zo in de praktijk te zien wat de meerwaarde van SSiB voor hen is als deelnemer.
- In 2016 hebben we **twee nieuwe deelnemers** mogen verwelkomen; Brabant Water en Evides. Inmiddels heeft **Brabant Water** besloten om na het succesvol verlopen ‘proef-jaar’ de deelname aan SSiB te continueren voor nog eens drie jaren.
- Samen met de provincie Noord-Brabant is een concept **Groen Convenant** opgesteld. Het convenant maakt het onder andere mogelijk voor de politie om strafrechtelijke informatie uit te wisselen met het bestuur van gemeenten en de boa’s van de partners machtigen om op elkaars grondgebied te opereren. Op 18 mei 2017 is het convenant symbolisch ondertekend op ons netwerksymposium. De individuele bevoegde gezagen dienen dit nog te bekrachtigen. Onder het convenant “hangt” het handhavingsprogramma wildcrossen. Op ons symposium is een demo verzorgd hoe in de praktijk een integrale handhavingsactie wordt uitgevoerd, door het speciaal hiervoor door SSiB opgericht **expert team wildcrossen**.
- SSiB heeft het initiatief genomen om in samenwerking met het Brabants Landschap en de provincie Noord-Brabant een **netwerksymposium** te organiseren. Op 25 mei 2016 heeft dat symposium plaatsgevonden. Er waren 140 deelnemers, 10 workshops, 5 sprekers, media-aandacht en netwerkkansen. Samen Sterk in Brabant (SSiB) is daarmee zowel bestuurlijk als operationeel op de kaart gezet. Vanwege het succes van het symposium vond op 18 mei 2017 de tweede editie plaats bij Staatsbosbeheer in Heeze. We ontvingen 200 gasten. Inmiddels heeft zich al een gegadigde gemeld die in **2018 gastheer** zal zijn voor ons symposium.
- **Deelnemers aan het woord**; hoe ervaren onze opdrachtgevers de resultaten, dienstverlening van en communicatie over SSiB? Op verzoek van de voorzitter van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant is in mei 2017 een Brabant breed belevingsonderzoek uitgevoerd. Om dit onderzoek onafhankelijk en wetenschappelijk verantwoord te laten uitvoeren is aan

de afdeling Onderzoek en Statistiek van de de gemeente Tilburg gevraagd om dit onderzoek uit te voeren. De gemeente heeft hierin toegestemd en besloten dit onderzoek om niet uit te voeren. In paragraaf 2.2 wordt ingegaan op het belevingsonderzoek.

- **Bestuurlijk rondje tijdens SSiB-jeep-surveillance, voorjaar 2017.**

In het najaar van 2017 besluit het algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant of zij ook na 1 januari 2018 deelnemer wil blijven. SSiB heeft bestuurders die deel uitmaken van het algemeen bestuur en de betrokken ambtelijk adviseurs in de gelegenheid gesteld mee te gaan op surveillance in een SSiB-jeep. Hiermee kunnen ze eigenstandig een goed beeld vormen van het uitvoerend werk van SSiB.

Veel bestuurders en adviseurs hebben hier gebruik van gemaakt. Uit de reacties valt op te maken dat de bestuurders onder de indruk waren van de veelheid aan overtredingen in het buitengebied en het effect daarvan op de natuur. Ook de problematiek van de grensstreek versterkte het besef dat samenwerking in de handhaving en het toezicht juist in het buitengebied hard nodig is en dat SSiB hier een nuttige rol in vervult.

Over het algemeen staan de bestuurders positief ten opzichte van SSiB en de mogelijkheid om mee te gaan met de jeepsurveillance heeft hieraan bijgedragen. Feedback was er ook; de handhaving moet beter, evenals de terugkoppeling over werkwijze en de bereikte resultaten. Ook kan de werkorganisatie efficiënter worden ingericht volgens de bestuurders. We zijn blij met deze eerlijke en open terugkoppeling en gaan hiermee aan de slag.

2.2 Resultaten belevingsonderzoek onder alle 75 deelnemers aan SSiB;

- **Actieplan verbetermaatregelen;**

Om de meest opvallende en meest kansrijke verbeterpunten aan te pakken is een kort actieplan opgesteld. Per categorie zijn verbeterpunten en maatregelen vermeld, waar onze deelnemers aandacht voor vragen. Hieraan wordt de komende maanden verder invulling gegeven.

De verbeterpunten worden onderverdeeld in volgende groepen:

In de bijlage is het onderzoeksrapport integraal weergegeven.

A. Netwerk(bijeenkomsten)

- Het symposium wordt zeer gewaardeerd en wordt ook in 2018 gecontinueerd. Waar mogelijk gaan we inzetten op meer regiobijeenkomsten om ook op kleinere schaal de verbinding te versterken. Het multidisciplinaire karakter van de bijeenkomsten gaan we ook versterken, zodat meer organisaties elkaar kunnen ontmoeten. Mogelijk gaan we met ons Brabant brede symposium ook de relatie leggen met omliggende landen, waardoor het een internationaal karakter kan krijgen en ook aandacht vraagt voor de specifieke grensproblematiek.
- Netwerken kunnen ook virtueel aangelegd en versterkt worden. In samenwerking met Brabantse Particuliere Grondeigenaren (BPG) gaan we enkele pilots starten om lokale netwerk-apps te implementeren waarbinnen allerlei soorten gebruikers van het buitengebied met elkaar in verbinding staan en elkaar kunnen informeren of vragen stellen.

- Waar mogelijk gaan we de contacten met de SSiB-partner politie intensiveren. Ook gelet op de signalen die we meer en meer oppikken van illegaliteit in het buitengebied, die soms ook een relatie heeft met ondermijning.

B. Toezicht en handhaving in het veld

In afstemming met de provincie wordt op dit moment bekeken hoe we met SSiB verder kunnen doorontwikkelen. Hierbij wordt ook aansluiting gezocht bij aanbevelingen uit recent verschenen onderzoeksrapporten en publicaties, waaronder het rapport 'Ondertussen in het Buitengebied'. Het lijkt voor de hand te liggen een verbinding te gaan maken met de aanpak van Ondermijning, met name in het buitengebied en hiervoor de kwaliteit van het toezicht en de handhaving verder te verberen. De oog- en oor functie willen we versterken door met meer partners en ook intensiever contact te gaan onderhouden. Relevante informatie wordt verzameld, uitgewisseld en geanalyseerd waardoor gerichte acties mogelijk zijn.

C. Centraal meldpunt en opvolging van signalen

- We gaan, in samenwerking met de provincie, Brabant breed het BRS (Boa Registratie Systeem) en TRS (Toezicht Registratie Systeem) uitrollen en in overleg met onze deelnemers en overige stakeholders bekijken wie hierbij wil aansluiten. Mogelijk kan namens de opsteller van processen-verbaal een Omgevingsdienst de backoffice functie gaan vervullen bij het verwerken van processen verbaal, bestuurlijke strafbeschikkingen milieu (BSB-M) en afhandelen van klachten en vragen.

Op deze wijze wordt het eenvoudiger signalen, observaties en waarschuwingen vast te leggen, te analyseren en onderling met andere boa's en toezichthouders te delen, managementrapportages te maken en meer informatie gestuurd te gaan handhaven. De informatiepositie van SSiB wordt versterkt en het wordt ook eenvoudiger om aan deelnemers terug te koppelen welke resultaten zijn bereikt.

- Ook het plannen van acties en het beter richten van het toezicht en de handhaving wordt geografisch gezien versterkt als we beter zicht krijgen waar de overtredingen zich voordoen, tegen welke wetgeving en of er samenhang is tussen de overtredingen.
- De deelnemers hebben ook aangegeven dat er behoefte is aan meer voorlichting over wat wel en niet mag in het buitengebied. Voorlichting hierover kan op verschillende manieren worden geïntensiveerd, bijvoorbeeld via onze website www.odbn.nl/ssib, bij informatiebijeenkomsten of in bilaterale contacten. Ook willen we meer bekendheid geven aan de overige communicatiemiddelen van SSiB, zoals Twitter en de SSiB-nieuwsflits.

D. Communicatie naar deelnemers

De respondenten geven aan graag goed geïnformeerd te worden over resultaten en ook vooraf in kennis gesteld te worden over geplande acties op hun grondgebied.

- Integrale acties gaan we vaker vermelden in lokale media en op websites van partners en deelnemers in SSiB.
- Draaiboeken van actiedagen worden nu ook al standaard aangeboden aan betrokken deelnemers. Bekeken wordt hoe dit proces van informeren nog verder geoptimaliseerd kan worden.
- De website van SSiB en de SSiB-nieuwsflits gaan we opnieuw bekijken en mogelijk ook verder optimaliseren.

- Mogelijk gaan we contacten met deelnemers op vaste momenten in het jaar inplannen, op bestuurlijk, management en operationeel niveau.

E. Terugmelden resultaten

Deelnemers geven aan dat hier verbetermogelijkheden liggen. We gaan bij de actiedagen bekijken of we in de draaiboeken een vast onderdeel kunnen krijgen van het terugmelden van resultaten en dit vooraf met de betrokken deelnemers inplannen. Zo wordt het niet (onbewust) over het hoofd gezien en zijn alle betrokkenen achteraf niet verrast over de acties of de resultaten die in de lokale krant staan vermeld. Nadruk zal dan minder gaan liggen op aantallen pv's etc, maar meer op de aanpak van de actie, de samenwerking en wat dit heeft opgeleverd in zichtbaarheid en oog-en oor functie in het buitengebied.

F. Integrale handhavingsdagen

De deelnemers zijn tevreden over deze dagen, waarbij meerdere stakeholders samen optrekken met inzet van ieders kennis en bevoegdheid. Zo treedt de overheid.nl krachtig en met gesloten front op. Het terugmelden van resultaten blijft aandachtspunt.

G. Processen verbaal

Opvallend hierbij is dat de deelnemers aangeven hieraan niet de grootste prioriteit te willen geven. Waar mogelijk benutten we het instrument van het repressief toezicht om het gewenste naleefgedrag te krijgen.

H. Overige

Er wordt aandacht gevraagd om bij integrale acties nog meer van elkaars bevoegdheden gebruik te maken. Dit pakken we op door de voorbereiding verder te verbeteren en in de draaiboeken nog centraler te stellen wat we op de actiedag willen bereiken, welke maatregelen dit vergt en wie hiervoor de meest effectieve bevoegdheden heeft.

2.3 Berichten in de Media

Diverse publicaties naar aanleiding van integrale handhavingsacties in regionale kranten en Omroep Brabant. Bovendien heeft ons netwerksymposium op 18 mei jongleden het NOS journaal van 20.00 uur gehaald. Hierbij is de demo aanpak wildcrossen uitvoerig aan bod gekomen. Hier gaat een sterke preventieve werking van uit.

2.4 Bedrijfsvoering

In de operationele SSiB-regio's is gewerkt binnen de voor 2016 gereserveerde budgetten. In totaal was voor SSiB een budget beschikbaar van € 755,500,-. Uiteindelijk zijn we uitgekomen op een hoger inkomstenniveau (€ 769.000,-) en ook een hoger uitgavenniveau, waarbij door de ODBN meer uren in SSiB is geïnvesteerd dan voorzien. Extra (structurele) inkomsten zijn gegenereerd door twee waterbedrijven toe te voegen aan het inmiddels grote aantal deelnemers aan SSiB (75). Een verkennend gesprek is gevoerd met hoofd handhaving van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland, dat vooralsnog niet heeft geleid tot deelname in SSiB.

Zoals in de bestuurlijke resultaten is vermeld, is ook een nieuwe traditie ontstaan; ons netwerksymposium Ontmoeting in het Groen, dat door onze deelnemers is omarmd en nu al moeilijk is weg te denken.

Het veiligstellen van continuïteit in SSiB heeft grote voorrang gekregen, omdat we geloven in de kracht en de noodzaak van SSiB, om een veilig en schoon buitengebied te bevorderen. Dit heeft veel inzet in uren van onder andere de projectleiding gevraagd.

Verder is gerealiseerd:

- Businesscase studie Boa Registratie Systeem (BRS) opgeleverd aan opdrachtgever provincie Noord-Brabant.
- Aanvraag portofoons voor SSiB-regiohandhavers door politiechef Oost Brabant (gehonoreerd april 2016). Inmiddels beschikken onze regiohandhavers over portofoons.
- Brabant breed hebben we in gang gezet dat onze regiohandhavers gaan beschikken over persoonlijke beschermingsmiddelen zoals handboeien, pepperspray en de wapenstok.
- De eerste gerealiseerde en bestuurlijk vastgestelde SSiB-uitvoeringskalender 2016 is een feit. Er is een breed draagvlak gecreëerd voor deze aanpak bij alle SSiB-partners. Spoorboekje voor de toekomst voor sturing en verantwoording aan deelnemers.
- Secretarisrol vanuit SSiB ingevuld op verzoek van voorzitter Bestuurlijk Overleg Wildcrossen (Borgingsoverleg).
- De projectorganisatie SSiB verder uitgelijnd en de SSiB-regiohandhavers nu vanuit de Omgevingsdienst Brabant Noord aangestuurd voor heel Noord-Brabant.

3. BIJLAGEN

3.1 Operationele resultaten

Algemeen

- We werken Brabant breed in drie SSiB-regio's nauw samen.
- Er is in iedere SSiB-regio een klantenkaart per deelnemer ontwikkeld, waarin contactpersonen, afspraken en contactmomenten per deelnemer worden opgenomen. Dit is inclusief lokale accenten die SSiB oppakt. Dit versterkt de deelnemergerichtheid bij onze regiohandhavers.

3.2 Brabant Noord

- Het toezicht en de integrale acties hebben geleid tot 168 processen-verbaal door de boa's van SSiB en de partners, waarvan 30 bestuurlijke strafbeschikkingen Milieu opgemaakt door de boa SSiB. Daarmee is een stevig signaal afgegeven aan overtreders in het buitengebied. We verwachten daarmee de pakkansbeleving te hebben vergroot. Ook onze frequente aanwezigheid in het buitengebied zal daar aan bijdragen.
- Door de boa's zijn 910 waarnemingen en constatering gedaan, die zijn gemeld bij onze partners en deels door hen zelf zijn afgehandeld
- Er zijn circa 800 surveillances, vaak samen met partners uitgevoerd in de regio Brabant-Noord, al dan niet gecombineerd met een handhavingsactie.
- Er zijn diverse integrale acties door de medewerkers van SSiB opgezet en uitgevoerd. SSiB heeft ook aan acties meegedaan die door andere partners zijn opgezet.
- Draaiboeken zijn herzien, surveillances uitgevoerd met en zonder de partners, inclusief signaaltoezicht.
- Er zijn presentaties verzorgd bij WBE's /IVN en andere belangengroepen.

- Er is veel inzet gepleegd om expertteams aanpak wildcrossen op te richten, draaiboeken te maken en een instructie voor veilig werken bij staande houdingen. Inmiddels is dat proces nagenoeg afgerond.

Inzet van SSiB voor waterschappen:

De regiohandhavers houden tijdens hun surveillances toezicht op illegale activiteiten als afvaldumpingen, mestopslag bij insteek van sloten en spuitverboden bij watergangen in stroomgebieden waarvoor de Waterschappen Aa en Maas en De Dommel het bevoegde gezag zijn. De waarnemingen worden per waterschap bijgehouden in een Excel lijst en gerapporteerd aan waterschappen. De collega's van de waterschappen worden ook betrokken bij de (integrale) acties SSiB. Meldingen en klachten die bij SSiB worden ingediend en waarvoor het waterschap bevoegd is worden aan het betreffende waterschap doorgegeven. Met name in het gebied van Aa en Maas zijn een aantal spuitschades binnen de gemeente Bernheze geconstateerd.

Inzet van SSiB voor Brabant water:

Dit jaar is vooral geïnvesteerd in het leren kennen van de gebieden en de problematiek bij de behorende gebieden. Met de contactpersoon van Brabant Water zijn al de gebieden bezocht en is inzicht in de toezichtobjecten verkregen. Dat heeft nog niet geleid tot repressieve acties. Voor het toezicht van de waterwingebieden in 2017 wordt ook gebruik gemaakt van de inzet van een boa die de nodige specialistische ervaring heeft met toezicht binnen waterwingebieden.

Handhavingsacties:

- **Visstroperij:**
Er zijn door het hele jaar diverse handhavingsacties door SSiB of in samenwerking met SSiB opgezet op het gebied van visserij en visstroperij. Daarbij is aangesloten bij regionaal en landelijk opgezette handhavingsactie's en ook controles op overlastlocaties met controleurs van de visfederatie en collega-boa's. Het zijn vaak gemeenten of terreinbeherende organisaties.
Deze acties en surveillances hebben geleid tot 39 processen verbaal.
- **Wildcrossen**
Ook op het gebied van de aanpak van wildcrossen zijn diverse gecoördineerde handhavingsacties met onze partners opgezet. Deze activiteiten hebben geleid tot 37 processen-verbaal. Vaak gecombineerd voor het wildcrossen en het niet voldoen aan de regels van de wegverkeerswetgeving, zoals het ontbreken van de noodzakelijke voorzieningen op crossmotoren.

Surveillances, integrale handhavingsacties en politieondersteuning op het terrein van dierenwelzijn, stroperij en vogelvangerij hebben geleid tot zeven processen-verbaal waarvan vier Bestuurlijke Strafbeschikkingen Milieu.

Surveillances, integrale handhavingsacties en verleende assistenties aan medewerkers toezicht van de ODBN op het gebied van afval verbranden, het illegaal saneren van asbest, illegale grondtransporten en het illegaal uitrijden van mest hebben geleid tot 25 processen-verbaal. Voor dertien werd een Bestuurlijke Strafbeschikking milieu opgemaakt.

- *Waar liggen verbeterkansen?*

Er is door prioriteitstelling te weinig geïnvesteerd in netwerkoverleggen. We proberen de netwerkoverleggen efficiënter in te richten door met meerdere deelnemers tegelijk te overleggen.

- *Opleiding*
Regiohandhavers hebben een training gevolgd.

3.3 Zuid-Oost Brabant

Jaarkalender zaken

- ODZOB on tour (5x met bestuurders en managers het terrein in geweest)
- Verspreiding bestuursrechtelijke aanpak wildcrossen
- Handhavingsactie 15-16 oktober en nachtelijke controle
- Zoektocht naar alternatieven met betrekking tot off the road rijden, georganiseerde evenementen/toertochten/aanleg routenetwerk
- Uitbreiding met Brabant Water aan diverse klankbordgroepen
- Presentaties WBE en belangengroepen
- Mogelijkheden onderzocht met betrekking tot gebruik extra opsporingstechnieken in samenwerking met sbb
- Stimuleren gebruik Buiten Beter app

Handhavingsacties

- Handhavingsactie afval: controle sluitingstijd milieustraat in relatie constateringen afvaldumpingen.
- 8 x motorcross actie in odzob regio waarbij totaal 16 processen-verbaal opgemaakt zijn, daarnaast is in alle gevallen ook bestuursrechtelijk gehandhaafd.
- 1 grootschalige handhavingsactie Brabant breed.
- Actiedag asbest saneringen ism odzob en politie.

Meldingen (voornamelijk afval) gedaan via Buiten Beter app: 51

Inzet van SSiB voor waterschappen:

- Onttrekken oppervlakte water met gierton te Valkenswaard
- Bedrijfsafvalwater in sloot te Veldhoven
- Dempen van sloot in Wintelre
- Huishoudelijke afvalstoffen in kanaal te Aarle-Rixtel (Rijkswaterstaat)
- Onderzoek wildstroperij
- Aangelegde duiker te Soerendonk
- Nieuw geslagen beregeningsput te Casteren
- Vier maal talud bespoten met bestrijdingsmiddel/biocide
- Onttrekken water gierton te Netersel

De gebieden van Brabant Water zijn meegenomen in de surveillance. Daarbij is vooral gelet op loslopende honden, kappen van bomen, stroperij, crossen en verboden toegang tot het gebied. SSiB is zichtbaar aanwezig geweest in de gebieden van Brabant Water in de regio Zuid-Oost Brabant.

Daarnaast:

- Melding werkzaamheden Velddoornweg te Eindhoven
- Pv opgemaakt naar aanvang van klacht hondenuitlaatservice
- Melding tent onderzocht in bosperceel Klotputten
- Stroperij aanpak Heibloemdijk Spoordonk

- Melding vernieling mierennesten Vlierden
- Achttal waarschuwingen loslopende honden
- Twee maal posten met politie in verband met stroperij
- Controle camper in Best

Op de thema's van SSiB heeft de volgende inzet plaatsgevonden (Buiten Beter App meldingen zijn hier niet in mee genomen):

- Wildstroperij: 32 keer inzet (posten, onderzoek) inclusief roofvogelvervolging en vogelvangst. Vijf maal PV.
- Wildcrossen: Buiten de handhavingsacties om, is er nog 13 maal PV opgemaakt voor wildcrossen/4 x 4 rijden in individuele situaties die zich voordeden tijdens bijvoorbeeld een surveillance.
- Afval: 18 keer onderzoek naar dumpingen/stortingen van huishoudelijk-, hennep-, asbest-, bouw-, en snoeiafval. Waarvan één PV opgemaakt.
- Overige zaken: 291 constatering/meldingen/klachten in relatie tot het buitengebied. Te denken valt aan: geluidsoverlast, stankoverlast, stoken van afval, visserij, dierenwelzijn, toertochten, advisering, kleinschalig afval, illegale saneringen en dergelijke.

Casussen ter beeldvorming:

1. WILDCROSSEN

Groep van zes terreinvoertuigen aangetroffen tijdens “wildcrossen” in natuurgebied De Putten in Borkel en Schaft, gemeente Valkenswaard.

Een opsporingsambtenaar van het Handhavingsteam Buitengebied (ODZOB) constateerde het voorval tijdens surveillance.

Verboden terrein

De voertuigen bevonden zich op een plek waar geen enkel pad of weg aanwezig was. Ze waren uitgerust met speciale voorzieningen (o.a. elektrische lier) om door zwaar en moerassig terrein te rijden dan wel zichzelf daaruit los te trekken. Het gebied is enkel op paden en wegen toegankelijk voor voertuigen in relatie tot terreinbeheer en/of toezicht op ingeschaard vee. De plek waar de illegale “Offroad” activiteiten plaats vonden, maakte deel uit van het aangewezen Natura2000 gebied “Dommeldal”.

Vernielingen

Er is behoorlijke schade ontstaan aan vegetatie en bodemstructuur. De bewijsvoering voor verstoring van de ter plaatse aanwezige inheemse flora en fauna is te omslachtig gebleken. Wel is de gemeente verzocht om aangifte van vernieling te doen.

2. ILLEGALE AFVALOPSLAG – ILLEGALE KAP – ILLEGAAL DEMPEN WATERGANG

In het buitengebied van Oirschot werd tijdens surveillance door een opsporingsambtenaar van het Handhavingsteam Buitengebied de opslag aangetroffen van diverse partijen afval afkomstig van het rooien van aardappelen. Tegen verspreiding van aardappelziektes dient een dergelijke opslag doeltreffend te zijn afgedekt met folie. Ter zijde van deze opslag bleek een sloot te zijn gedempt. Verder werd op dezelfde locatie snoeiafval aangetroffen dat werd herleid naar het illegaal vellen van een grote inlandse eik.

De gemeente en het waterschap hebben de zaak voor nader onderzoek overgenomen.

Alle activiteiten uit de Jaarkalender 2016 zijn uitgewerkt en in concrete acties doorvertaald. Hiervoor is een monitoringsdocument opgesteld. Dit betekent dat structureel aan alle actiepunten kan worden gewerkt en dat de voortgang in beeld komt. Tegelijkertijd wordt duidelijk waar de knelpunten zitten in de uitvoering.

- Er is een inhaalslag gepleegd om de gemeentelijke deelnemers (twaalf nieuwe deelnemers) zo snel mogelijk in het netwerk te betrekken. Tegelijkertijd is geïnventariseerd welk lokaal aandachtspunt dit jaar centraal moet staan tijdens het uitvoeren van de surveillancetaak

Verder:

- Zijn op alle prioriteiten vrije veld controles uitgevoerd;
- Zijn 28 externe klachten vanuit het registratiesysteem S@men en 49 vanuit het professionele netwerk aangenomen en afgehandeld;
- Is aan een tweetal georganiseerde crossacties deelgenomen, waarbij diverse processen verbaal zijn opgemaakt;
- Is richting een aantal betrokken gemeenten een impuls gegeven om ook bestuursrechtelijk tegen wildcrossen op te gaan treden;
- Is een start gemaakt met het stimuleren van alternatieve routes. Beoordeeld zal worden of er bestuurlijk draagvlak bestaat voor het vastleggen van 'legale routes' die het voor offroad rijders mogelijk maakt om in onze regio een route te rijden op onverharde (bos)wegen;
- Is een bijdrage geleverd aan de verdere ontwikkeling van een draaiboek voor het opzetten en uitvoeren van veilige crossacties;
- Is informatie verzameld van omgevingsdiensten die ervaring hebben met integrale (afval)projecten;
- Is deelgenomen aan integrale handhavingsactie op woonwagencamp met betrekking tot flora - en fauna overtredingen;
- Is een innovatieve pilot opgezet met betrekking tot het traceren van (mogelijke) stropers in kwetsbare gebieden;
- Is deelgenomen aan regionale toezichtplatforms buitengebied in Son en Breugel en Bladel;
- Is het netwerk uitgebreid door functionele contacten te leggen met opsporingsambtenaren en toezichthouders van Rijkswaterstaat en (net over de grens) België;
- Is samen de Vereniging Das en Boom een communicatietraject ingezet naar aanleiding van meerdere verstoringen van dassenburchten in de regio.
- Samen met de politie is in Veldhoven een hennepkwekerij ontmanteld waarbij, na onderzoek, op het perceel ook nog illegale dierenmedicatie, vangmiddelen, illegale vogels en een illegale vangkooi met levend aas werd aangetroffen. Dat is allemaal in beslag genomen voor verder onderzoek. SSiB heeft twee Bestuurlijke Strafbeschikkingen Milieu opgemaakt voor de overtredingen van de Flora- en Faunawet en de verdachte is aangehouden.

In Bladel is dit jaar een klankbordgroep opgericht om een platform te creëren waarbinnen de verschillende stakeholders hun kennis in kunde kunnen bundelen om zodoende dicht bij de bron en vanuit burgerparticipatie de overlast in buiten- en natuurgebieden gezamenlijk aan te kunnen pakken. Deelnemers zijn onder andere IVN, Staatsbosbeheer, wandelvereniging, ruitervereniging, Brabants Landschap, fietsersvereniging, Bosgroep Zuid-Nederland, Vogelwerkgroep, recreatieondernemers, diverse dorpsraden, Wildbeheereenheid en SSiB.

Binnen de gemeente Bladel is vervolgens één verantwoordelijke medewerker aangesteld voor het thema overlast in natuurgebieden. Deze persoon fungeert als aanspreekpunt voor alle betrokkenen binnen en buiten de organisatie.

Dit is een goed voorbeeld van eigen verantwoordelijkheid nemen zoals dat ook in de Jaarkalender 2016 (en de toelichting daarop) is vastgelegd. Het verdient ons inziens breed opvolging.

Inzet regiocoördinatie: in het eerste kwartaal is de handreiking afvaldumpingen in de steigers gezet. Daarnaast is de Jaarkalender voorzien van een account-, monitorings- en verantwoordingstool. Ook is de Jaarkalender aan het Opdrachtgeversplatform (OGP) gepresenteerd.

3.4 Midden- en west Brabant

Wat hebben we het afgelopen jaar bereikt ten opzichte van de kalender 2016?

- Contacten met (nieuwe) deelnemers. Netwerk is vergroot.
- Integrale acties zijn door SSiB opgezet en uitgevoerd.
- Gemeenten zijn benaderd en deels bezocht met de SSiB-regiohandhavers. De accountmanagers hebben met de VTH managers van gemeenten over SSiB gesproken.
- Excel lijsten verantwoording 2016 geoptimaliseerd en periodiek aan de partners verzonden, communicatie over uitgevoerde acties naar partners en media via onder andere de SSiB Nieuwsflits.
- Ook het zichtbaar aanwezig zijn bij acties was een belangrijk doel om het netwerk te vergroten en te onderhouden. Overleggen ingepland met de SSiB-regiohandhavers in verband met bijsturen en er is intensiever contact over het optimaliseren van rapportageformat en aandacht vragen voor de jaarkalender (=de basis). Verder er op wijzen contact met gemeente, waterschappen en andere partners zowel voor- als achteraf belangrijk is.
- Er is een klantenkaart ontwikkeld waarin contactpersonen, gegevens boa's SSiB, afspraken en contactmomenten zijn opgenomen. De jaarkalender inclusief de begroting zijn begin 2016 aan deelnemers toegezonden. Afspraken per deelnemer wordt op klantenkaart vermeld. Dit inclusief lokale problemen die door SSiB opgepakt kunnen worden.

Inzet van SSiB voor waterschappen:

- Per waterschap (3) hanteren we een aparte Excel lijst met de uitgevoerde activiteiten.
- De collega's van de waterschappen worden betrokken bij de (integrale) acties SSiB.
- Meldingen en klachten die bij SSiB worden ingediend en waarvoor het waterschap bevoegd is, worden aan het betreffende waterschap doorgegeven.

Acties:

- Op 20 maart jl. is binnen werkgebied Midden en West-Brabant een integrale SSiB actie met 45 boa's uitgevoerd;
- In de maand juli 2016 zijn in totaal veertien gecombineerde controles uitgevoerd in koppels van verschillende partners. Het betrof het gebied in en rondom Landgoed Zoomland in West-Brabant. Afspraak: Zero Tolerance voor alles wat na zonsondergang in het gebied en/of buiten wegen en paden bevindt. Dit geldt ook voor alle andere overtredingen. Buiten deze tijden wordt het gebied ook meegenomen in de reguliere surveillances. Politie heeft ook bikers ingezet die op geregelde tijden hebben gesurveilleerd;
- Op 15 en 16 oktober 2016 is een SSiB actieweekend gehouden binnen het werkgebied Midden- en West-Brabant. Deze actie is met ongeveer 40 boa's van de verschillende partners en politie collega's uitgevoerd.

- Op 12 november 2016 is in de Zuid Westhoek van Midden- en West-Brabant een handhavingsactie gehouden. Hierbij waren 20 boa's van verschillende organisaties bij betrokken. Er is gelet op de speerpunten vanuit SSiB aangevuld met lokale accenten.
- Op 18 november 2016 is door de politie Zeeland/ Midden- en West-Brabant en door de milieu-taakaccenthouders team Langstraat een actie opgezet. Hier namen ook de boa's van SSiB aan deel. Doel van deze controles is het zoeken en vinden van de verbinding, het opbouwen van een functionerend netwerk en bij incidenten daadkrachtig op te kunnen treden. Aandachtspunten zijn onder andere speerpunten van SSiB.

Deelnemers bij de acties SSiB

Gemeenten in Midden- en West-Brabant, Politie Zeeland/ Midden- en West-Brabant, Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant, Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, Omgevingsdienst Brabant Noord, Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Brabants Landschap, Waterschap Brabantse Delta, Sportvisfederatie Zuidwest Nederland en enkele boa's werkzaam voor particuliere grondeigenaren.

Resultaten (processen verbaal):

- *Actie 20 maart 2016*
45x PV's voor uiteenlopende feiten in buitengebied. Uitgereikt door politie, Natuurterrein organisaties, boa's van Sportvisfederatie Zuid-West Nederland en SSiB.
- *Actie 15 en 16 oktober 2016:*
24 x loslopende honden in bosgebied
5 x MTB-ers buiten de aangegeven route
1 x Bestuurlijke strafbeschikking milieu voor het stoken van afval
7 x overtreding visserijwet
2 x gemotoriseerd verkeer in natuurgebied
2 x overtreding flora- en faunawet
2 x rijden in gesloten verklaring voor al het verkeer
- *Actie 12 november 2016 (ZuidWesthoek):*
9 x PV's waarvan 3 keer voor illegaal vissen zonder vergunning
2 x loslopende honden
4 x betreden verboden gebied.
- *Actie 18 november 2016 (Politie Langstraat):*
5 x PV's waarvan 1keer voor illegaal vissen zonder vergunning
4 x betreden verboden gebied.

De aantallen PV's zijn opgebracht door alle deelnemende partijen tijdens acties van SSiB, politie en de tijdens de surveillance met en zonder de partners over heel 2016.

Meldingen en klachten SSiB 2016:

- In het klachtensysteem van de OMWB (s@men) worden alle klachten en meldingen voor de speerpunten SSiB: afval, illegaal motorcrossen en stroperij afzonderlijk ingeboekt. In 2016 zijn voor het werkgebied van de OMWB in totaal 104 klachten/meldingen SSiB ingediend.
- Afval (drugsafval) 54
- Illegaal motorcrossen 17
- Stroperij/Flora en Fauna 29
- Lozingen/bodem 4

Rapport

Belevingsonderzoek Samen Sterk in Brabant 2017

Samen Sterk in Brabant

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

odbn

Omgevingsdienst Brabant Noord

Inhoudsopgave

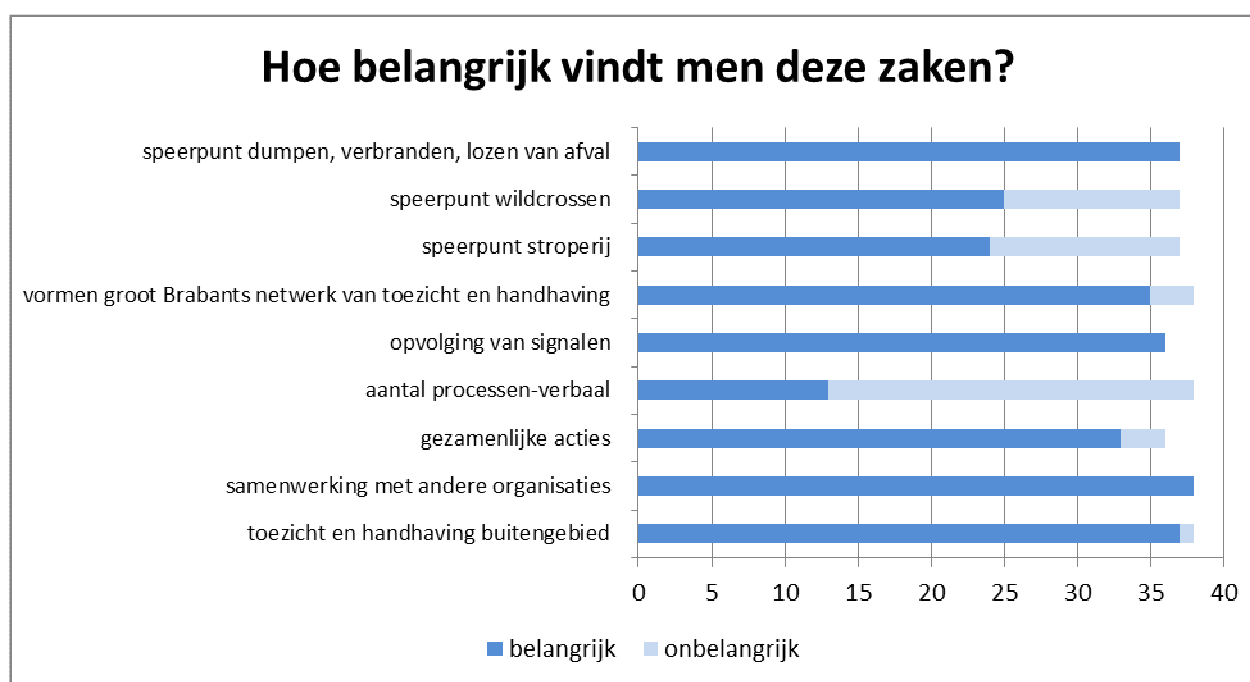
Samenvatting	3
Inleiding	5
Hoofdstuk 1 Achtergrondkenmerken	6
1.1 Bij welke organisatie bent u werkzaam?.....	6
1.2 Onder welke omgevingsdienst valt uw gemeente?	6
Hoofdstuk 2 Samen Sterk in Brabant	7
2.1 Inleiding.....	7
2.2 Hoe belangrijk zijn de 3 speerpunten voor uw organisatie?.....	7
2.3 Hoe belangrijk zijn onderstaande zaken voor uw organisatie?	7
2.4 Hoe vaak heeft uw organisatie te maken met Samen Sterk in Brabant?.....	7
Hoofdstuk 3 Het Regionaal handhavingsteam Buitengebied (RHTB) van SSIb	8
3.1 Wat is het rapportcijfer van uw organisatie voor het RHTB?.....	8
3.2 Hoe belangrijk is de beschikbaarheid van het RHTB?	8
3.3 In hoeverre bent u het eens met de stellingen over het RHTB?	8
Hoofdstuk 4 Communicatie van Samen Sterk in Brabant	10
4.1 Welk rapportcijfer geeft uw organisatie voor de communicatie van SSIb?	10
4.2 Welke van de volgende activiteiten van het SSIb kent u?.....	10
4.3 Heeft u het Symposium 2016 bezocht?	10
4.4 Heeft u het netwerk Symposium 2017 bezocht of gaat u het nog bezoeken?	10
4.5 Heeft u de jeepsurveillande 2017 gedaan of gaat u dat nog doen?	10
4.6 Een paar stellingen over het netwerk Symposium.....	11
4.7 Hoe tevreden bent u over de volgende communicatiemiddelen van Samen Sterk in Brabant?	11
4.8 Opmerkingen en/of suggesties voor Samen Sterk in Brabant	11
Bijlage 1 Begeleidende e-mail en herinnering	13
Bijlage 2 Vragenlijst Samen Sterk in Brabant (SSIb)	15

Samenvatting

Samen Sterk in Brabant is een provinciebreed handhavingsprogramma, waarbij de Omgevingsdienst Brabant Noord de bestuurlijke coördinatie verzorgt en de projectleiding levert. Op speciaal verzoek van de voorzitter van de Omgevingsdienst Midden – en West Brabant, heeft team Informatie- en Kenniscentrum van de gemeente Tilburg in mei 2017 een belevingsonderzoek (via e-mail met link naar de digitale vragenlijst) uitgevoerd onder de ambtelijke adviseurs van de bestuurders die zitting hebben in het algemeen bestuur van de Omgevingsdiensten en de overige deelnemers in SSiB. In totaal zijn 72 organisaties aangeschreven. In totaal is de vragenlijst 38 keer (helemaal) ingevuld. De netto respons is 38, dat is 53%. Dit onderzoek vormt een integraal onderdeel van de evaluatie van de dienstverlening door SSiB over het jaar 2016.

De 3 speerpunten van het Samen Sterk in Brabant (SSiB)

Iedereen vindt het speerpunt dumpen, verbranden, lozen van afval belangrijk. Tweederde vindt de andere 2 speerpunten wildcrossen en stroperij belangrijk. De zaken als toezicht en handhaving buitengebied, samenwerking met andere organisaties, gezamenlijke acties, opvolging van signalen en het vormen van een groot Brabants netwerk van toezicht en handhaving vindt (bijna) iedereen belangrijk. Rond een derde vindt het aantal processen-verbaal belangrijk.

Bijna tweederde heeft minder dan maandelijks te maken met Samen Sterk in Brabant. Een derde heeft minimaal maandelijks met SSiB te maken. 2 respondenten hebben (nog) niet te maken met SSiB en voor hen was dit het einde van de vragenlijst. De resterende vragen zijn door maximaal 36 respondenten ingevuld.

Het Regionaal Handhavingsteam Buitengebied (RHTB) van SSiB

Het rapportcijfer voor het RHTB in het algemeen is het hoogst met 6,2. De samenwerking in het RHTB krijgt een 6,0. Het slechtst scoort de communicatie rond het RHTB met een 5,5.

Het RHTB is 24 uur per dag, 7 dagen per week beschikbaar en voor de meesten is dat belangrijk.

De stellingen over het Regionaal handhavingsteam Buitengebied

De meesten zijn het eens met de stellingen dat het RHTB expertise heeft op het gebied van afval, stropen en illegaal crossen. Minder dan een kwart is het ermee oneens. Rond tweederde vindt dat het RHTB goede praktische ondersteuning geeft.

Driekwart of meer vindt dat het RHTB goed bereikbaar is, meldingen en signalen goed oppakt en goed optreedt na eigen constatering. Ruim de helft vindt dat het RHTB breed genoeg is samengesteld en dat gezorgd wordt voor een goede terugkoppeling aan de melder. Iets meer dan de helft vindt dat het RHTB aanwezig is als het nodig is. Maar een derde vindt dat het RHTB goed zichtbaar is.

Iets minder dan de helft is het eens met de stelling dat het RHTB overtredingen voorkomt. De andere stellingen krijgen wel een meerderheid maar het is minder dan twee derde. Dat geldt voor het zorgen voor goed toezicht, goede handhaving, dat het RHTB voldoende bevoegdheden heeft, dat het RHTB gecoördineerde integrale acties initieert en organiseert.

Bijna tweederde vindt dat het RHTB de samenwerking tussen alle betrokken partijen versterkt. De helft vindt dat het RHTB de netwerken van de diverse partijen verbindt, kennis en kunde bij elkaar brengt en een informatieknoppunt vormt. Iets minder dan de helft vindt dat het RHTB zorgt voor goede onderlinge kennisuitwisseling. Een derde is het eens met de stelling dat het RHTB een spin in het web is bij de aanpak van problemen.

Het RHTB:

Tweederde of meer vindt dat men met de komst van het RHTB flexibeler is in het optreden richting overtredders, dat er beter gezamenlijke acties en regionale acties kunnen worden ondernomen. Ruim de helft vindt dat aard en omvang van zaken/problemen beter in beeld komen, dat er slagvaardiger wordt opgetreden richting overtredders, dat zaken/problemen sneller worden gesignaleerd en dat problemen effectiever worden aangepakt. Iets meer dan de helft vindt dat de problemen sneller worden aangepakt en dat snel omvangrijke acties worden opgezet.

De communicatie van SSiB en de communicatiemiddelen

Voor de communicatie van het SSiB geeft men een 5,9.

Het netwerk Symposium 2017 van 18 mei 'Ontmoeting in het Groen' is bij iedereen bekend. Iets minder dan de helft kent het Symposium 2016 en maar een klein deel kent de jeepsurveillance 2017. Van degenen die Symposium 2016 kennen (14) heeft de helft het symposium bezocht. Van degenen die het netwerk Symposium 2017 kennen (31) heeft iets meer dan de helft het symposium al bezocht of gaat het nog doen. Van degenen die het symposium 2016 en/of het netwerk Symposium 2017 (10) hebben bezocht is bijna iedereen het eens met de stelling dat het netwerk Symposium ervoor zorgt dat men elkaar leert kennen, men van elkaar leert en de organisaties elkaar kunnen vinden.

Van degenen die de jeepsurveillance 2017 kennen (4) heeft niemand het gedaan en niemand gaat het doen.

Iets minder dan een derde is niet bekend met persberichten van de acties vooraf. Bijna een kwart kent de website niet. Van degenen die de communicatiemiddelen wel kunnen is twee derde tot drie kwart tevreden over de persberichten vooraf en achteraf, de nieuwsflitsen en de website.

Inleiding

De heer Paul Depla, burgemeester van Breda en voorzitter van de Omgevingsdienst Midden – en West Brabant, heeft gevraagd een kortlopend belevingsonderzoek uit te (laten) voeren onder de ambtelijk adviseurs van de bestuurders, die zitting hebben in het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst. Het is belangrijk hoe de deelnemers in SSiB de uitvoering van het meerjarenprogramma SSiB ervaren en welke beelden zij daarbij hebben, ook t.a.v. mogelijke verbeterpunten in de bedrijfsvoering. Bij dit onderzoek worden alle deelnemers aan SSiB betrokken.

De onderzoeksresultaten vormen een integraal onderdeel van de evaluatie van de dienstverlening door SSiB over het jaar 2016. Team Informatie- en Kenniscentrum van de gemeente Tilburg heeft het onderzoek uitgevoerd. De veldwerkperiode van de vragenlijst liep van maandag 8 mei 2017 tot en met zondag 28 mei 2017. Aan de ambtelijk adviseurs is een e-mail verstuurd met daarin de link naar de vragenlijst. In totaal gaat het om 72 unieke organisaties. Sommigen werken voor meerdere gemeenten.

De gemeente Woudrichum heeft de vragenlijst niet ingevuld omdat ze in 2016 niet hebben deelgenomen. In totaal is de vragenlijst 41 keer ingevuld. 3 respondenten (gemeenten) hebben echter maar maximaal 3 vragen ingevuld en zijn in het onderzoek niet verder meegenomen. De netto respons is 38, dat is 53%.

Responsoverzicht bruto.

	Aantal verstuurd e-mails	Aantal ingevulde vragenlijsten	% respons
Gemeente uit OMWB	25	14	56
Gemeente uit ODZOB	20	10	50
Gemeente uit ODBN	18	9	50
Provincie	1	0	0
Politie	2	1	50
Waterschap	1	1	100
Brabants Landschap	1	1	100
Natuurmonumenten	1	1	100
Staatsbosbeheer	1	1	100
Evides	1	1	100
Brabant Water	1	0	0
Totaal	72	38	53

Als basisgegevens is bekend voor welke periode men zich heeft geëngageerd aan Samen Sterk in Brabant. Van de aangeschrevenen heeft 65,3% zich geëngageerd voor de periode 2017-2020 en 34,7% alleen nog voor 2017. In de respons zien we dezelfde verhouding terug. Alleen de gemeenten die onder OMWB vallen hebben zich voor alleen 2017 geëngageerd.

	Verdeling aangeschreven	%	Verdeling in respons	%
Alleen nog voor 2017	25	34,7	14	36,8
Voor de periode 2017-2020	47	65,3	24	63,2
Totaal	72	100,0	38	100,0

Hoofdstuk 1   Achtergrondkenmerken

1.1   Bij welke organisatie bent u werkzaam?

Het grootste deel van de respondenten is werkzaam bij een gemeente. Bij de aangeschrevenen is dat vergelijkbaar met 87,5%.

	Aantal	%
Gemeente	33	86,8
Provincie	0	0
Politie	1	2,6
Waterschap	1	2,6
Brabants Landschap	1	2,6
Natuurmonumenten	1	2,6
Staatsbosbeheer	0	0
Evides	1	2,6
Brabant Water	0	0
Totaal	38	100

1.2   Onder welke omgevingsdienst valt uw gemeente?

Van degenen die werkzaam zijn bij een gemeente valt ruim een kwart onder de ODBN, iets minder dan een derde onder de ODZOB en de grootste groep valt onder de OMWB. Deze verdeling wijkt maar een klein beetje af van de verdeling van de aangeschreven gemeenten. De gemeenten uit de ODZOB en de ODBN hebben net wat minder aan het onderzoek deelgenomen en de gemeenten uit de OMWB net wat meer.

	Aantal	%
OMWB (Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant)	14	42,4
ODZOB (Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant)	10	30,3
ODBN (Omgevingsdienst Brabant Noord)	9	27,3
Totaal	33	100

Hoofdstuk 2 Samen Sterk in Brabant

2.1 Inleiding

SSiB heeft 3 speerpunten in haar uitvoeringsprogramma.

- Dumpen, verbranden, lozen van afval (huis- en bedrijfsafval), asbest en drugsresten.
- Crossen met motoren en quads in bos- en natuurgebieden, waaronder Stille- en Natura 2000-gebieden.
- Stroperij (van wild, vogels en vissen), vernielen of plukken van (beschermde) planten, aantasten van natuur en dierenwelzijn en overige overtredingen van de Flora- en faunawet.

2.2 Hoe belangrijk zijn de 3 speerpunten voor uw organisatie?

Iedereen vindt het speerpunt dumpen, verbranden, lozen van afval belangrijk. Voor de speerpunten wildcrossen en stroperij geldt dat rond een derde het onbelangrijk vindt.

	heel belangrijk	belangrijk	onbelangrijk	heel onbelangrijk	Totaal
dumpen, verbranden, lozen van afval	23	14	0	0	37
wildcrossen	6	19	11	1	37
stroperij	5	19	11	2	37

* 1 maal niet ingevuld

2.3 Hoe belangrijk zijn onderstaande zaken voor uw organisatie?

Rond een derde vindt het aantal processen-verbaal belangrijk. Voor de andere zaken geldt dat (bijna) iedereen ze belangrijk vindt. Het gaat om toezicht en handhaving buitengebied, samenwerking met andere organisaties, gezamenlijke acties, opvolging van signalen en het vormen van een groot Brabants netwerk van toezicht en handhaving.

	heel belangrijk	belangrijk	onbelangrijk	heel onbelangrijk	Totaal
toezicht en handhaving buitengebied	20	17	1	0	38
samenwerking met andere organisaties	19	19	0	0	38
gezamenlijke acties *	7	26	3	0	36
aantal processen-verbaal	1	12	25	0	38
opvolging van signalen*	12	24	0	0	36
vormen van een groot Brabants netwerk van toezicht en handhaving	11	24	3	0	38

* 2 maal niet ingevuld

2.4 Hoe vaak heeft uw organisatie te maken met Samen Sterk in Brabant?

Bijna tweederde heeft minder dan maandelijks te maken met Samen Sterk in Brabant. Een derde heeft minimaal maandelijks met SSiB te maken.

	Aantal	%
dagelijks	1	2,6
wekelijks	5	13,2
maandelijks	7	18,4
minder dan maandelijks	23	60,5
(nog) niet met SSiB te maken (beëindig vragenlijst)	2	5,3
Totaal	38	100

2 respondenten hebben (nog) niet te maken met SSiB en voor hen was dit het einde van de vragenlijst. De volgende vragen in het onderzoek zijn dan ook door maximaal 36 respondenten ingevuld.

Hoofdstuk 3 Het Regionaal handhavingsteam Buitengebied (RHTB) van SSiB

3.1 Wat is het rapportcijfer van uw organisatie voor het RHTB?

Het rapportcijfer voor het RHTB in het algemeen krijgt het hoogste rapportcijfer met een 6,2. De samenwerking in het RHTB krijgt een 6,0. Het slechtst scoort de communicatie rond het RHTB met een 5,5.

	Gemiddeld rapportcijfer
het RHTB in het algemeen	6,2
de samenwerking in het RHTB	6,0
de communicatie rond het RHTB	5,5

3.2 Hoe belangrijk is de beschikbaarheid van het RHTB?

Het Regionaal Handhavingsteam Buitengebied van SSiB is 24 uur per dag, 7 dagen per week beschikbaar. Voor de meesten is dat belangrijk.

	Aantal	%
heel belangrijk	9	25,0
belangrijk	24	66,7
onbelangrijk	3	8,3
heel onbelangrijk	0	0
Totaal	36	100

3.3 In hoeverre bent u het eens met de stellingen over het RHTB?

De meesten zijn het eens met de stellingen dat het RHTB expertise heeft op het gebied van afval, stropen en illegaal crossen. Minder dan een kwart is het ermee oneens. Rond tweederde vindt dat het RHTB goede praktische ondersteuning geeft, een derde vindt van niet.

Het Regionaal Handhavingsteam Buitengebied:

	Helemaal eens	eens	oneens	Helemaal oneens	Totaal
heeft expertise op het gebied van afval	3	22	7	0	32
heeft expertise op het gebied van stropen	6	21	5	0	32
heeft expertise op het gebied van illegaal crossen	6	22	4	0	32
geeft goede praktische ondersteuning	0	19	10	2	31

* De vraag is 4-5 keer niet ingevuld

Driekwart of meer vindt dat het RHTB goed bereikbaar is, meldingen en signalen goed oppakt en goed optreedt na eigen constatering. Ruim de helft vindt dat het RHTB breed genoeg is samengesteld en dat gezorgd wordt voor een goede terugkoppeling aan de melder. Iets meer dan de helft vindt dat het RHTB aanwezig is als het nodig is. Maar een derde vindt dat het RHTB goed zichtbaar is.

Het Regionaal Handhavingsteam Buitengebied:

	Helemaal eens	eens	oneens	Helemaal oneens	Totaal
is goed zichtbaar	0	10	20	2	32
is aanwezig als het nodig is	0	17	14	1	32
is goed bereikbaar (app, telefoon e.d.)	3	24	3	1	31
pakt meldingen en signalen goed op	3	21	6	1	31
zorgt voor goede terugkoppeling aan de melder	2	17	11	1	31
treedt goed op na eigen constatering	2	21	7	1	31
is breed genoeg samengesteld	1	17	12	0	30

* De vraag is 4-6 keer niet ingevuld

Iets minder dan de helft is het eens met de stelling dat het RHTB overtredingen voorkomt. De andere stellingen krijgen wel een meerderheid maar het is minder dan twee derde. Dat geldt voor het zorgen voor goed toezicht, goede handhaving, dat het RHTB voldoende bevoegdheden heeft, dat het RHTB gecoördineerde integrale acties initieert en organiseert.

Het Regionaal Handhavingsteam Buitengebied:

	Helemaal eens	eens	oneens	Helemaal oneens	Totaal
zorgt voor goed toezicht	0	18	10	1	29
zorgt voor goede handhaving	0	16	11	1	28
voorkomt overtredingen	0	14	16	1	31
heeft voldoende bevoegdheden	0	21	11	0	32
initieert gecoördineerde integrale acties	3	15	11	1	30
organiseert gecoördineerde integrale acties	2	17	10	1	30

* De vraag is 4-8 keer niet ingevuld

Bijna tweederde vindt dat het RHTB de samenwerking tussen alle betrokken partijen versterkt. De helft vindt dat het RHTB de netwerken van de diverse partijen verbindt, kennis en kunde bij elkaar brengt en een informatieknooppunt vormt. Iets minder dan de helft vindt dat het RHTB zorgt voor goede onderlinge kennisuitwisseling. Een derde is het eens met de stelling dat het RHTB een spin in het web is bij de aanpak van problemen.

Het Regionaal Handhavingsteam Buitengebied:

	Helemaal eens	eens	oneens	Helemaal oneens	Totaal
is een spin in het web bij de aanpak van problemen	1	9	16	3	29
versterkt de samenwerking tussen alle betrokken partijen	3	15	9	1	28
verbindt de netwerken van diverse partijen	1	13	13	1	28
brengt kennis en kunde bij elkaar	3	11	13	0	27
vormt een informatieknooppunt (centraal beheerde informatie)	2	11	10	3	26
zorgt voor onderlinge kennisuitwisseling	2	11	15	0	28

* De vraag is 7-10 keer niet ingevuld

De helft of meer is het eens met stellingen dat door de komst van het RHTB een aantal zaken beter gaan. Tweederde of meer vindt dat men nu flexibeler is in het optreden richting overtreders, dat er beter gezamenlijke acties en regionale acties kunnen worden ondernomen. Ruim de helft vindt dat aard en omvang van zaken/problemen beter in beeld komen, dat er slagvaardiger wordt opgetreden richting overtreders, dat zaken/problemen sneller worden gesignaleerd en dat problemen effectiever worden aangepakt. Iets meer dan de helft vindt dat de problemen sneller worden aangepakt en dat snel omvangrijke acties worden opgezet.

Met de komst van het Regionaal Handhavingsteam Buitengebied:

	Helemaal eens	eens	oneens	Helemaal oneens	Totaal
zijn we slagvaardiger richting overtreders	1	16	10	1	28
zijn we flexibeler in ons optreden richting overtreders	1	19	7	1	28
worden zaken/problemen sneller gesignaleerd	2	15	9	2	28
komen aard en omvang van zaken/problemen beter in beeld	4	12	11	1	28
worden de problemen sneller aangepakt	1	14	12	1	28
worden de problemen effectiever aangepakt	1	15	9	1	26
worden snel omvangrijke acties opgezet	1	14	11	2	28
kunnen we beter gezamenlijk acties ondernemen	3	16	8	1	28
kunnen we beter regionaal acties ondernemen	2	19	5	1	27

* De vraag is 8-10 keer niet ingevuld

Hoofdstuk 4 Communicatie van Samen Sterk in Brabant

4.1 Welk rapportcijfer geeft uw organisatie voor de communicatie van SSiB?

Voor de communicatie van het SSiB geeft men een 5,9.

	Gemiddeld rapportcijfer
Communicatie van SSiB	5,9

4.2 Welke van de volgende activiteiten van het SSiB kent u?

Iedereen die de vraag heeft ingevuld kent het netwerk Symposium 2017 van 18 mei 'Ontmoeting in het Groen'. Iets minder dan de helft kent het Symposium 2016 en maar een klein deel kent de jeepsurveillance 2017.

	Aantal	% van de respondenten
Symposium 2016	14	45,2
netwerk Symposium 2017 18 mei 'Ontmoeting in het Groen'	31	100
jeepsurveillance 2017	4	12,9

* 7 maal niet ingevuld

4.3 Heeft u het Symposium 2016 bezocht?

Van degenen die aan hebben gegeven het Symposium 2016 te kennen (14) heeft de helft het symposium bezocht.

	Aantal	%
Ja	7	50
nee	7	50
Totaal	14	100

4.4 Heeft u het netwerk Symposium 2017 bezocht of gaat u het nog bezoeken?

Degenen die aan hebben gegeven het netwerk Symposium 2017 te kennen (31) is gevraagd of ze het ook hebben bezocht of dat ze dat nog gaan doen. Dit onderzoek is namelijk gestart voor de datum van het symposium. Iets minder dan de helft heeft het symposium niet bezocht en gaat het ook niet bezoeken. Iets meer dan de helft heeft het al bezocht of gaat het doen.

	Aantal	%
ja, heb ik bezocht	3	9,7
heb ik nog niet bezocht, maar dat ga ik doen	13	41,9
heb ik niet bezocht en ga ik ook niet bezoeken	15	48,4
Totaal	31	100

4.5 Heeft u de jeepsurveillande 2017 gedaan of gaat u dat nog doen?

Van degenen die aan hebben gegeven de jeepsurveillande 2017 te kennen (4) heeft niemand het gedaan en niemand gaat het doen.

	Aantal	%
ja, heb ik gedaan	0	0
heb ik nog niet gedaan, maar dat ga ik doen	0	0
heb ik niet gedaan en ga ik ook niet doen	4	100
Totaal	4	100

4.6 Een paar stellingen over het netwerk Symposium

Aan degenen die aan hebben gegeven het symposium 2016 te hebben bezocht en/of het netwerk Symposium 2017 (10) zijn een paar stellingen voorgelegd. Bijna iedereen is het eens met de stelling dat het netwerk Symposium ervoor zorgt dat men elkaar leert kennen, men van elkaar leert en de organisaties elkaar kunnen vinden.

Het netwerk Symposium zorgt ervoor dat:

	Helemaal eens	eens	oneens	Helemaal oneens	Totaal
men elkaar leert kennen	3	7	0	0	10
men van elkaar leert *	2	6	1	0	9
de organisaties elkaar kunnen vinden	2	7	1	0	10

* 1 maal niet ingevuld

4.7 Hoe tevreden bent u over de volgende communicatiemiddelen van Samen Sterk in Brabant?

Iets minder dan een derde is niet bekend met persberichten van de acties vooraf. Bijna een kwart kent de website niet. Van degenen die de communicatiemiddelen wel kunnen is twee derde tot drie kwart tevreden over de persberichten vooraf en achteraf, de nieuwsflitsen en de website.

	heel tevreden	tevreden	ontevreden	heel ontevreden	niet mee bekend	Totaal
website meerjarenprogramma (www.odbn.nl/ssib)	0	17	6	0	7	30
nieuwsflitsen	3	16	6	0	4	29
persberichten acties vooraf	1	11	6	0	10	28
persberichten acties achteraf	1	17	5	0	5	28

* 6-8 maal niet ingevuld

4.8 Opmerkingen en/of suggesties voor Samen Sterk in Brabant

Aan het einde van de vragenlijst kon men nog opmerkingen en/of suggesties geven voor Samen Sterk in Brabant. Daar is 13 maal gebruik van gemaakt. De reacties staan in onderstaande tabel. 5 daarvan geven aan dat men graag een categorie weet niet/geen mening had gehad omdat dat het geval is. Van deze 5 respondenten geeft er 1 aan dat de vragenlijst daardoor positiever ingevuld is dan men is, maar ook 1 respondent geeft aan dat het daarom negatiever ingevuld is dan men is.

	aantal
aandachtspunten: - verbeter de samenwerking met partners. - afstemmen uitvoeringsprogramma's. - monitoring en evaluatie (delen successen) -	1
alle opmerkingen zijn gebaseerd op een korte termijn van samenwerking dus wellicht niet echt realistisch.	1
bij gezamenlijke acties zou er meer gebruik gemaakt kunnen worden van elkaars bevoegdheden, door gemixte koppels het gebied in te sturen. Meer coördinatie hierop en gedegen planning zijn hierbij belangrijk. Ik ben wel bekend met regionaal handhavingsteam in samenwerking met politie, maar bij Gemeente Tilburg werken geen groene BOA's vandaar ook niet alle vragen kunnen beantwoorden.	1
Diverse vragen met "eens" beantwoord die eigenlijk de optie "nvt/onbekend" zouden moeten hebben dus het beeld is niet helemaal juist of gestoeld op een enkele ervaring. Dit schetst volgens mij daardoor een té positief beeld.	1
Een betere samenwerking met domein II boa's en meer informatie uitwisseling.	1
Enkele vragen laten geen ruimte voor 'ik weet het niet', omdat je er niet mee te maken hebt gehad. Daardoor word ik gedwongen tot een niet altijd even passend antwoord...	1
Het lijkt erop of er binnen de drie speerpunten het minst aandacht wordt besteed aan de afvalproblematiek. Dit onderwerp is onze gemeente een aanzienlijk probleem. Veel aandacht op dit punt is daarom gewenst.	1
Ik heb bij expertise over afval "oneens" ingevuld, omdat ik een tijd geleden een rekening kreeg van de ODBN voor een actie naar aanleiding van een melding over drugsafval. Ik was in de veronderstelling dat SSiB dergelijke meldingen oppakte, maar de ODBN vertelde mij dat deze meldingen worden doorgestuurd naar de klachtendienst, omdat SSiB niet beschikt over de benodigde kennis over drugsafval.	1
Ik heb veelal oneens gescoord. Dit heeft o.m. te maken met het feit dat mij de informatie ontbreekt om tot een score "eens" te kunnen komen. Feit is dat als mij de informatie ontbreekt dit ook geen goede zaak is. De vraag is wie heeft wel goed zicht op met name de activiteiten van het RHT	1
ontbreken kader "niet bekend" of "geen mening"	1
Op signalen van gemeenten sneller beter reageren. Tegemoet komen aan de wens van gemeenten om bij concrete verzoeken over te gaan tot handhaving. Beloften waar maken. Opvolgen van meldingen van burgers.	1
We hebben geen of nauwelijks ervaringen met SSiB, de contacten zijn minimaal. In de antwoorden op uw	1

vragen ontbrak deze mogelijkheid, jammer. Nut en noodzaak voor onze gemeente nog niet aangetoond. De problemen van zwerfafval ed worden door eigen dienst opgepakt. Wildcrossen en stroperij spelen in onze gemeente niet of nauwelijks. We hebben voldoende eigen BOA's en toezichthouders en goede afstemming met politie. Wij zien - naast de al bestaande structuren - geen toegevoegde meerwaarde in een provinciaal netwerk van SSiB.	
Werkendam heeft nog niet veel ervaring met SSiB c.q. SSiB heeft nog niet veel concreets voor onze gemeente betekend. was daardoor lastig de enquête in te vullen. ik heb vaak 'oneens' aangestipt terwijl ik er nog geen mening over heb. Dat zal 'het resultaat negatief beïnvloeden, maar dat krijg je als de enquête geen ruimte laat voor nuancering.	1
Totaal	13

Begeleidende e-mail**Samen Sterk in Brabant**

Beste Collega,

Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de evaluatie van de dienstverlening door Samen Sterk in Brabant (SSiB) over het jaar 2016. Belangrijk daarbij is ook hoe de deelnemers in SSiB de uitvoering van het meerjarenprogramma SSiB ervaren en welke beelden zij daarbij hebben, ook t.a.v. mogelijke verbeterpunten in de bedrijfsvoering.

Daarom wordt dit onderzoek uitgevoerd onder de ambtelijk adviseurs van de bestuurders die zitting hebben in het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst. Bij dit onderzoek worden alle deelnemers aan SSiB betrokken.

De gemeente Tilburg voert het onderzoek uit.

Deelname aan het onderzoek kost U ongeveer 10 minuten van uw tijd. U kunt de vragenlijst invullen tot en met zondag 28 mei. Uw antwoorden worden anoniem verwerkt.

Mocht u niet de juiste persoon zijn om aan dit onderzoek deel te nemen, wilt u dan zo vriendelijk zijn de vragenlijst door te sturen aan diegene in uw organisatie die goed zicht heeft op SSiB? De vragenlijst werkt met een unieke link en kan daarom maar 1 keer worden ingevuld.

>> [Klik hier voor de vragenlijst](#)

Naar verwachting kunnen we de onderzoeksresultaten, die een integraal onderdeel gaan vormen van de evaluatie 2016, in juli 2017 beschikbaar stellen aan onze deelnemers.

Nogmaals hartelijk dank voor uw medewerking!

Met vriendelijke groet,

M.W.M. (Maarten) Peters
Provinciaal Projectleider Samen Sterk in Brabant (S.S.i.B.)

Herinnering

Samen Sterk in Brabant

Beste Collega,

Zo'n twee weken geleden hebben we u gevraagd de enquête in te vullen over Samen Sterk in Brabant (SSiB). Wij willen deze enquête nogmaals onder de aandacht brengen. Deelname aan het onderzoek kost U ongeveer 10 minuten van uw tijd. U kunt de vragenlijst invullen tot en met zondag 28 mei. Uw antwoorden worden anoniem verwerkt.

>> [Klik hier voor de vragenlijst](#)

Nogmaals hartelijk dank voor uw medewerking!

Met vriendelijke groet,

M.W.M. (Maarten) Peters
Provinciaal Projectleider Samen Sterk in Brabant (S.S.i.B.)

Algemeen

Bij welke organisatie bent u werkzaam?

- Gemeente → [\[\[1\].\[Onder welke Omgevingsdienst valt uw gemeente? \]](#)
- Provincie
- Politie
- Waterschap
- Brabants Landschap
- Natuurmonumenten
- Staatsbosbeheer
- Evides
- Brabant Water

1 Onder welke omgevingsdienst valt uw gemeente?

- OMWB (Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant)
- ODZOB (Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant)
- ODBN (Omgevingsdienst Brabant Noord)

Samen Sterk in Brabant

SSiB heeft 3 speerpunten in haar uitvoeringsprogramma.

- a. Dumpen, verbranden, lozen van afval (huis- en bedrijfsafval), asbest en drugsresten.
- b. Crossen met motoren en quads in bos- en natuurgebieden, waaronder Stille- en Natura 2000-gebieden.
- c. Stroperij (van wild, vogels en vissen), vernielen of plukken van (beschermd) planten, aantasten van natuur en dierenwelzijn en overige overtredingen van de Flora- en faunawet.

Hoe belangrijk zijn deze 3 speerpunten voor uw organisatie?

	heel belangrijk	belangrijk	onbelangrijk	heel onbelangrijk
dumpen, verbranden, lozen van afval	☐	☐	☐	☐
wildcrossen	☐	☐	☐	☐
stroperij	☐	☐	☐	☐

Hoe belangrijk vindt u onderstaande zaken voor uw organisatie?

	heel belangrijk	belangrijk	onbelangrijk	heel onbelangrijk
toezicht en handhaving buitengebied	☐	☐	☐	☐
samenwerking met andere organisaties	☐	☐	☐	☐
gezamenlijke acties	☐	☐	☐	☐
aantal processen-verbaal	☐	☐	☐	☐
opvolging van signalen	☐	☐	☐	☐
vormen van een groot Brabants netwerk van toezicht en handhaving	☐	☐	☐	☐

Hoe vaak heeft uw organisatie te maken met Samen Sterk in Brabant?

- dagelijks
- wekelijks
- maandelijks
- minder dan maandelijks
- (nog) niet met SSiB te maken **Beëindig vragenlijst**

Het Regionaal Handhavingsteam Buitengebied (RHTB) van SSiB

Het Regionaal Handhavingsteam Buitengebied (RHTB) van het SSiB bestaat uit buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) die erop toezien dat gebruikers het milieu niet te zwaar belasten en zij treden op bij overtredingen. Dit team wordt in de vragenlijst vaak afgekort als RHTB.

Wat is het rapportcijfer van uw organisatie voor:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
het RHTB in het algemeen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de samenwerking in het RHTB	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de communicatie rond het RHTB	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Het Regionaal Handhavingsteam Buitengebied van SSiB is 24 uur per dag, 7 dagen per week beschikbaar. Hoe belangrijk is dit voor u?

- heel belangrijk
- belangrijk
- onbelangrijk
- heel onbelangrijk

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

Het Regionaal Handhavingsteam Buitengebied:

	helemaal eens	eens	oneens	helemaal oneens
heeft expertise op het gebied van afval	☐	☐	☐	☐
heeft expertise op het gebied van stropen	☐	☐	☐	☐
heeft expertise op het gebied van illegaal crossen	☐	☐	☐	☐
geeft goede praktische ondersteuning	☐	☐	☐	☐

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

Het Regionaal Handhavingsteam Buitengebied:

	helemaal eens	eens	oneens	helemaal oneens
is goed zichtbaar	☐	☐	☐	☐
is aanwezig als het nodig is	☐	☐	☐	☐
is goed bereikbaar (app, telefoon e.d.)	☐	☐	☐	☐
pakt meldingen en signalen goed op	☐	☐	☐	☐
zorgt voor goede terugkoppeling aan de melder	☐	☐	☐	☐
treedt goed op na eigen constatering	☐	☐	☐	☐
is breed genoeg samengesteld	☐	☐	☐	☐

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

Het Regionaal Handhavingsteam Buitengebied:

	helemaal eens	eens	oneens	helemaal oneens
zorgt voor goed toezicht	☐	☐	☐	☐
zorgt voor goede handhaving	☐	☐	☐	☐
voorkomt overtredingen	☐	☐	☐	☐
heeft voldoende bevoegdheden	☐	☐	☐	☐
initieert gecoördineerde integrale acties	☐	☐	☐	☐
organiseert gecoördineerde integrale acties	☐	☐	☐	☐

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

Het Regionaal Handhavingsteam Buitengebied:

	helemaal eens	eens	oneens	helemaal oneens
is een spin in het web bij de aanpak van problemen	☐	☐	☐	☐
versterkt de samenwerking tussen alle betrokken partijen	☐	☐	☐	☐
verbindt de netwerken van diverse partijen	☐	☐	☐	☐
brengt kennis en kunde bij elkaar	☐	☐	☐	☐
vormt een informatieknooppunt (centraal beheerde informatie)	☐	☐	☐	☐
zorgt voor onderlinge kennisuitwisseling	☐	☐	☐	☐

**In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?
Met de komst van het Regionaal Handhavingsteam Buitengebied:**

	helemaal eens	eens	oneens	helemaal oneens
zijn we slagvaardiger richting overtreeders	☐	☐	☐	☐
zijn we flexibeler in ons optreden richting overtreeders	☐	☐	☐	☐
worden zaken/problemen sneller gesignaleerd	☐	☐	☐	☐
komen aard en omvang van zaken/problemen beter in beeld	☐	☐	☐	☐
worden de problemen sneller aangepakt	☐	☐	☐	☐
worden de problemen effectiever aangepakt	☐	☐	☐	☐
worden snel omvangrijke acties opgezet	☐	☐	☐	☐
kunnen we beter gezamenlijk acties ondernemen	☐	☐	☐	☐
kunnen we beter regionaal acties ondernemen	☐	☐	☐	☐

Communicatie van Samen Sterk in Brabant

Welk rapportcijfer geeft uw organisatie voor de communicatie van SSiB?

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

SSiB organiseert verschillende activiteiten. Welke van de volgende activiteiten kent u? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Symposium 2016
 netwerk Symposium 2017 18 mei 'Ontmoeting in het Groen'
 jeepsurveillance 2017

Als v14(1) gelijk is aan 1 [\[2 Heeft u het Symposium 2016 bezocht?\]](#)

---

2 Heeft u het Symposium 2016 bezocht?

- ja
 nee

Als v14(2) gelijk is aan 1 [\[3 Heeft u het netwerk Symposium 2017 18 mei 'Ontmoeting in het Groen' bezocht of gaat u het bezoeken?\]](#)

3 Heeft u het netwerk Symposium 2017 18 mei 'Ontmoeting in het Groen' bezocht of gaat u het bezoeken?

- ja, heb ik bezocht
 heb ik nog niet bezocht, maar dat ga ik doen
 heb ik niet bezocht en ga ik ook niet bezoeken

Als v14(3) gelijk is aan 1 [\[4 Heeft u de jeepsurveillance 2017 gedaan of gaat u dat nog doen?\]](#)

4 Heeft u de jeepsurveillance 2017 gedaan of gaat u dat nog doen?

- ja, heb ik gedaan
- heb ik nog niet gedaan, maar dat ga ik doen
- heb ik niet gedaan en ga ik ook niet doen

Als v15 gelijk is aan 1

OF v16 gelijk is aan 1 → [\[5 Stellingen netwerk Symposium\].](#)

5 Het netwerk Symposium zorgt ervoor dat:

	helemaal eens	mee eens	oneens	helemaal oneens
men elkaar leert kennen	☐	☐	☐	☐
men van elkaar leert	☐	☐	☐	☐
de organisaties elkaar kunnen vinden	☐	☐	☐	☐

Hoe tevreden bent u over de volgende communicatiemiddelen van Samen Sterk in Brabant?

	heel tevreden	tevreden	ontevreden	heel ontevreden	niet mee bekend
website meerjarenprogramma (www.odbn.nl/ssib)	☐	☐	☐	☐	☐
nieuwsflitsen	☐	☐	☐	☐	☐
persberichten acties vooraf	☐	☐	☐	☐	☐
persberichten acties achteraf	☐	☐	☐	☐	☐

Als u nog opmerkingen en/of suggesties heeft voor Samen Sterk in Brabant dan kun u die hieronder noteren.

Dit waren de vragen. Bedankt voor uw medewerking!

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Voorstel : Actualiteiten in het agrarisch domein

Vergadering Algemeen Bestuur
d.d.: 23 november 2017

Agendapunt : 4.b

Vertrouwelijk : Nee

Aan het Algemeen Bestuur,

De ontwikkelingen in de agrarische sector vragen veel aandacht van gemeenten en provincie en leidt tot een breed pakket aan uitvoeringswerkzaamheden door de Omgevingsdiensten in Brabant. Het is belangrijk om stil te staan bij deze ontwikkelingen en voor welke opgave gemeenten, provincie en omgevingsdiensten staan. Daartoe zal Johan van der Hout, DB-lid en gedeputeerde, vanuit bestuurlijk perspectief een toelichting geven, waarbij hij zich richt op de volgende onderwerpen:

1. Intensivering toezicht veehouderijen en het IBT-onderzoek
2. Transitie duurzame veehouderij
3. Verordening natuurbescherming

In aanvulling daarop zal Marloes Tolsma aangeven wat dit betekent voor de ODZOB.

Eindhoven, 2 november 2017

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Bijlage(n): -

Voorstel : Evaluatie wet VTH

Vergadering Algemeen Bestuur
d.d.: 23 november 2017

Agendapunt : 4.c

Vertrouwelijk : Nee

Aan het Algemeen Bestuur,

Bureau Berenschot heeft in opdracht van lenM de wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) geëvalueerd. In bijgevoegde rapportage "Evaluatie wet VTH, op weg naar een volwassen stelsel" worden conclusies getrokken over de effectiviteit van de wet VTH, worden de factoren die daarop van invloed zijn beschreven en is een aantal aanbevelingen geformuleerd om de effectiviteit te optimaliseren. Het AB wordt gevraagd kennis te nemen van de rapportage en de reactie van de ODZOB hierop.

Adviesnota

Evaluatie Wet VTH –door Bureau Berenschot

Bureau Berenschot heeft de wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) geëvalueerd. In bijgevoegde rapportage "Evaluatie wet VTH, op weg naar een volwassen stelsel" worden conclusies getrokken over de effectiviteit van de wet VTH, worden de factoren die daarop van invloed zijn beschreven en is een aantal aanbevelingen geformuleerd om de effectiviteit te optimaliseren. Berenschot trekt de volgende conclusies:

1. De wet VTH heeft geleid tot een landsdekkend en robuust stelsel van omgevingsdiensten. Op onderdelen is er discussie over de interpretatie van de wettelijke vereisten, maar dat neemt niet weg dat het stelsel als zodanig 'staat' en niet meer fundamenteel ter discussie wordt gesteld.
2. De beleidscyclus van de deelnemers en de uitvoeringscyclus van omgevingsdiensten grijpen losjes in elkaar. Die verbinding moet echter stevig worden gelegd zodat ze optimaal in elkaar grijpen en elkaar versterken. Dat gaat veel verder dan een puur administratieve

verbinding. Bij omgevingsdiensten die al langer bestaan wordt deze verbinding in de regel steviger gelegd.

3. Provincies dragen zorg voor een goede kwaliteit van uitvoering van de niet-basistaken, door ook voor deze taken in een verordening regels aan de kwaliteit te stellen. Daarmee geven zij invulling aan de zogenaamde zorgplicht (artikel 5.5 van de wet VTH). De wijze waarop gemeenten invulling geven aan de zorgplicht is nog niet geheel uitgekristalliseerd. Wel stellen we vast dat gemeenten bewust met kwaliteit bezig zijn; ze geven aan binnen afzienbare tijd de zorgplicht nader te concretiseren. Kortom: kwaliteit wordt ook voor de taken die provincies en gemeenten zelf uitvoeren steeds verder geoperationaliseerd. Of de zorgplicht daarmee de kwaliteit van uitvoering van de niet-basistaken voldoende borgt, is op dit moment nog niet vast te stellen. Na een jaar of twee dient dit opnieuw onderzocht te worden.
4. De kwaliteit van het stelsel dient op het niveau van gemeenten en provincies geborgd te worden door de reguliere horizontale verantwoording. Het VTH-beleid heeft echter in de regel een lage prioriteit bij gemeenteraden en provinciale staten en het interbestuurlijke toezicht staat op afstand en vult het hiaat niet. Beide vormen van toezicht spelen daarmee geen wezenlijke rol in de kwaliteitsborging.
5. De samenwerking tussen de deelnemers onderling en tussen de deelnemers en de omgevingsdiensten wint aan kracht. Bij omgevingsdiensten die al langer bestaan, is de samenwerking tussen de omgevingsdienst en de deelnemers doorgaans goed. Een deel van de jonge omgevingsdiensten kende gespannen (bestuurlijke) verhoudingen bij de start. Daarin zien wij een kentering. De verhoudingen normaliseren, hetgeen botsingen of verschillen van inzicht uiteraard niet uitsluit. Omdat het onderling vertrouwen groeit, biedt dit wellicht ook kansen om de omgevingsdiensten bij de implementatie van de Omgevingswet te betrekken.
6. De omgevingsdiensten hebben sluitende begrotingen, maar weinig weerstandsvermogen. Dat laatste is een bewuste keuze van gemeenten en provincies. De omslag van input- naar outputfinanciering is in volle gang, hetgeen de transparantie van het stelsel verder zal vergroten, mits dit zorgvuldig wordt ingevoerd. Wij kwalificeren de omgevingsdiensten dan ook als voldoende financieel gezond. Een kanttekening daarbij is dat collectieve aansturing op standaardisatie vanuit de opdrachtgevers vaak ontbreekt. Omgevingsdiensten komen daardoor in een spagaat terecht tussen een budget dat uitgaat van operational excellence en een opdrachtgever die vraagt om maatwerk.
7. De discussie over de doormandatering van de Brzo-taken is illustratief voor de doorontwikkeling van het stelsel. De huidige situatie is vanuit het bottom-up proces ontstaan, maar is volgens het ministerie niet wenselijk en na inwerkingtreding van de AMvB VTH in strijd met de wet. Dit is exemplarisch voor de dynamiek die zich op onderdelen van het stelsel nog voordoet. Provincies en Rijk zoeken naar een werkbare oplossing rondom de doormandatering van Brzo-taken. Daarmee verwachten wij dat op dit onderwerp, en op andere onderdelen van het stelsel waarover nog discussie bestaat, een balans zal worden gevonden.

8. De wet VTH heeft in korte tijd geleid tot een robuuste uitvoeringspraktijk die een blijvende impuls heeft gegeven aan de uitvoeringskwaliteit van de VTH-taken.

De aanbevelingen van Berenschot treft u aan op pagina 12 van de rapportage en betreffen zowel aanbevelingen aan het Ministerie van I&M, aan de provincies en gemeenten als bevoegde gezagen en als deelnemers in de gemeenschappelijke regelingen, en aan de omgevingsdiensten. De minister van I&M heeft in een brief aan de Tweede Kamer een reactie gegeven op de aanbevelingen. Deze treft u als bijlage aan.

Hierna treft u de reactie van de ODZOB aan op de aanbevelingen.

Algemene reactie

Het rapport is heel erg herkenbaar met uitzondering van de conclusies en aanbevelingen over BRZO. De uitvoering van BRZO in Brabant, bij de OMWB, is namelijk geheel conform de landelijke afspraken. De overige conclusies zijn duidelijk en de aanbevelingen zijn concreet en uitvoerbaar.

Reactie: Level Playing Field

Een van de doelstellingen van de oprichting van de Omgevingsdiensten was het realiseren van een Level Playing Field. Het bureau heeft dit niet expliciet onderzocht. De conclusies over de kwaliteitsborging en de diversiteit in de opdrachtverstrekking geven impliciet aan dat het Level Playing Field niet geborgd is. Het is in dit verband jammer dat in de definitieve versie van het Besluit Omgevingsrecht wel is opgenomen dat de bevoegde gezagen gezamenlijk regionaal uitvoeringsbeleid dienen te borgen (met het oog op LPF), maar dat de bepaling dat de Algemene Besturen van omgevingsdiensten dit beleid konden vaststellen, is komen te vervallen. Hierdoor houden de bevoegde gezagen de mogelijkheid om hun eigen kwaliteiten te formuleren als het gaat om VTH-beleid.

Reactie op Aanbevelingen voor I en M

Aanbevelingen: Formuleer heldere randvoorwaarden waardoor geen discussie over interpretatie kunnen ontstaan. Zoek oplossing voor eenheid van aansturing van BRZO RUD's.

Reactie: Voor Brabant geen actie nodig.

Aanbeveling: Faciliteer provincies en gemeenten bij het ontwikkelen van alternatieve vormen voor kwaliteitsborging. Zoek dat niet direct in een verdere aanscherping van de kwaliteitscriteria maar overweeg bijvoorbeeld de instelling van een commissie van experts die toeziet op de kwaliteit. Een andere manier om kwaliteitsborging te versterken is een collegiale toets, waarbij provincies en gemeenten van elkaar kunnen leren. Waak wel voor het optuigen van een te 'zwaar' stelsel van borging.

Reactie: Een alternatieve vorm van onafhankelijke kwaliteitsborging is zeer welkom. Deze borging kan de diensten helpen om de gewenste kwaliteit te mogen leveren. De aandacht voor kwaliteit neemt hierdoor toe met name bij de deelnemers. Het realiseren van een Level Playing Field zou onderdeel kunnen zijn van deze kwaliteitsborging.

Actie 1) ODZOB doet actief mee met de collegiale kwaliteitstoetsing die wordt geïnitieerd door OD.nl.

Reactie op Aanbevelingen voor Provincies en Gemeenten

Aanbevelingen: Investeer in robuuste omgevingsdiensten Zoek de balans tussen standaardisatie enerzijds en maatwerk anderzijds. Werk als deelnemers ook samen als collectieve opdrachtgever; met name bij het maken van afspraken over standaardisatie. Door de inrichting van een collectief opdrachtgeverschap hoeft de omgevingsdienst niet zelf de onderhandeling te voeren met de verschillende deelnemers om standaarden geaccepteerd te krijgen. Zorg voor voeling van politici bij het 'vak' van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en stuur aan op inhoudelijke debatten over doelen, handhavingsstrategie. Zowel de ambtelijke organisatie als bestuurders en politici zelf hebben hierin een verantwoordelijkheid en dienen hierbij in onze optiek een actieve rol te spelen.

Aanbeveling: Verbind de beleids- en de uitvoeringscycli door de omgevingsdienst om inbreng te vragen bij het formuleren van beleidsdoelen, uitwerken van het beleid enzovoorts. Analyseer ook de rapportages van de omgevingsdiensten en neem de uitkomsten mee in de visie- en beleidsvorming. Betrek omgevingsdiensten bij de implementatie van de Omgevingswet en het opstellen van de omgevingsvisie. Omgevingsdiensten kunnen kennis en expertise inbrengen en de uitvoerbaarheid borgen.

Reactie: De uitvoering van deze aanbevelingen helpen de Omgevingsdiensten om uit de spagaat te geraken tussen de vraag om efficiency vanuit kostenoverweging en de vraag om couleur locale en maatwerk.

Een actieve betrokkenheid van bestuurders en ambtenaren van de deelnemers bij de VTH taken en de Omgevingsdienst zal leiden tot draagvlak voor het werk van de Omgevingsdienst en betere samenwerking.

Het betrekken van de Omgevingsdienst bij de beleidscyclus en bij de implementatie van de Omgevingswet zal zorgen voor uitvoerbaar en uniformer beleid.

Actie 2) ODZOB zal samen met deelnemers regionaal uitvoeringsbeleid voorbereiden – en daarmee LPF realiseren.

Actie 3) Actie 4 blz.22 uit het Arena-onderzoek sluit aan bij de aanbevelingen van Berenschot: Zorg dat het nieuwe bestuur dat in 2018 aantreedt meteen goed aanhaakt. Dit "betekent naast het organiseren van bijvoorbeeld een 'ODZOB on tour 2018', vooral meenemen in de beeld- en oordeelsvorming over de strategische agenda. Nodig het nieuwe bestuur nadrukkelijk uit om – vanuit de eigen beleidskaders i.c. nieuwe college-akkoorden – de kaders aan te geven voor de opgaven, koers en ontwikkeling van de ODZOB. Dit binnen de kaders van (inhoudelijke en bedrijfsmatige) continuïteit en wetgeving.

Reactie op Aanbevelingen voor Omgevingsdiensten

Aanbeveling: Wees transparant over kosten en laat de toegevoegde waarde van de dienst zien. Heb begrip voor deelnemers die behoefte hebben aan maatwerk en kom daar zoveel mogelijk aan tegemoet. Een te grote focus op 'operational excellence' heeft zijn keerzijde.

Aanbeveling: Ook omgevingsdiensten hebben een rol in het beter bij elkaar brengen van de beleids- en uitvoeringscycli, onder meer in het kader van de Omgevingswet. De Omgevingswet heeft een grote impact op provincies en gemeenten. Wat daarbij vaak onderschat wordt zijn de gevolgen voor

de omgevingsdiensten. Zij worden vol geraakt door de nieuwe wet en moeten – evenals hun deelnemers – ook in 2021 de wet geïmplementeerd hebben. Samen optrekken met hun eigenaren en opdrachtgevers is in onze beleving dan ook cruciaal voor een succesvolle implementatie. Dat gaat echter niet vanzelf. Omgevingsdiensten moeten een rol kunnen pakken in beleidsvorming, om de uitvoerbaarheid te kunnen borgen en kennis en expertise in te kunnen brengen. In het verlengde daarvan zouden omgevingsdiensten een actieve houding ten opzichte van de implementatie van de Omgevingswet moeten innemen. Het is zaak dat deelnemers overtuigd raken van de meerwaarde die omgevingsdiensten in dit traject hebben, hun onmisbaarheid in de beleidsontwikkeling en hun cruciale rol in de uitvoering.

Reactie: Wij delen de opvatting dat Omgevingsdiensten transparant moeten zijn over de kosten en actief moeten luisteren naar de wens van de deelnemers.

De Omgevingswet zal een grote impact hebben op de Omgevingsdiensten. De Omgevingsdiensten moeten zich actief hierop voorbereiden en hun meerwaarde presenteren aan de deelnemers zodat er een actieve samenwerking ontstaat. Het ministerie van I&M kan hiervoor iets betekenen door nadrukkelijker de aandacht te vestigen op de belangrijke rol die de omgevingsdiensten spelen bij de voorbereiding op (en straks de uitvoering van) de Omgevingswet.

Actie 4) ODZOB blijft transparant en kostenefficiënt georganiseerd, en blijft rapportages verbeteren en aanpassen aan de behoefte van de deelnemers.

Actie 5) Er moet een betere balans ontstaan tussen standaardisatie in de uitvoering van de VTH-werkzaamheden en maatwerk. De balans bestaat uit standaardisatie voor alle reguliere VTH-taken en maatwerk voor bestuurlijke prioriteiten. Het implementeren van het regionaal operationeel kader ROK zal een bijdrage leveren aan het bereiken van balans.

Actie 6) ODZOB blijft zich actief voorbereiden op de Omgevingswet en zal haar meerwaarde presenteren aan de deelnemers.

Personele consequenties

n.v.t.

Financiële consequenties

n.v.t.

Wij stellen u voor kennis te nemen van de rapportage “Evaluatie wet VTH, op weg naar een volwassen stelsel” van bureau Berenschot en de reactie van de ODZOB hierop.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Eindhoven, 2 november 2017

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Bijlage(n):
Rapportage "Evaluatie wet VTH, op weg naar een volwassen stelsel" van bureau Berenschot

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant
d.d. 2 november 2017;

BESLUIT

kennis te nemen van de rapportage "Evaluatie wet VTH, op weg naar een volwassen stelsel" van bureau Berenschot en de reactie van de ODZOB hierop.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant 23 november 2017,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Berenschot

Evaluatie wet VTH

Op weg naar een volwassen stelsel

6 juni 2017

Colofon

Het onderzoek is in opdracht van het ministerie van IenM uitgevoerd door Berenschot.

Onderzoeksteam:

André Oostdijk (projectleider) • Daniël Huisman • Maarten van Noort • Martine Tragter • Daniëlle Wuite

Aan de begeleidingsgroep van het onderzoek namen deel:

Aris Blok (voorzitter)	<i>Ministerie van IenM</i>
Hugo van de Baan	<i>IPO</i>
Evelien den Boer	<i>Ministerie van BZK</i>
Rob van Gerwen	<i>VNG</i>
Marc du Maine	<i>Ministerie van IenM</i>
Wendela Neeft	<i>Ministerie van VenJ</i>
Saskia Raas	<i>Ministerie van IenM</i>
Danische Ramdat	<i>Ministerie van IenM</i>
Johan Tintel	<i>Ministerie van IenM</i>

Evaluatie wet VTH

Op weg naar een volwassen stelsel

Inhoud

1. Conclusies en aanbevelingen	4
1.1 Conclusies	5
1.3 Aanbevelingen	11
2. Doel- en vraagstelling	14
2.1 Inleiding	15
2.2 Vraagstelling	16
2.3 Opzet en toegepaste onderzoeksmethoden	16
2.4 Leeswijzer	17

DEEL A: HET STELSEL 19

3. Landsdekkend stelsel van omgevingsdiensten	20
3.1 Totstandkoming landsdekkend netwerk omgevingsdiensten	21
3.2 Congruentie met veiligheidsregio	23
3.3 Transitie naar gemeenschappelijke regeling	23
3.4 Takenpakket omgevingsdiensten	24
3.5 Mandaat omgevingsdiensten	25
3.6 Inspectieview milieu	26
3.7 Wijze van bekostiging omgevingsdiensten	26
4. Borging en coördinatie	28
4.1 Borging door horizontale verantwoording en interbestuurlijk toezicht	29
4.2 Coördinatie provincies	30

DEEL B: ONDERDELEN VAN HET STELSEL UITGELICHT 33

5. Kwaliteit	34
5.1 Criteria voor kwaliteit in de wet VTH	35
5.2 Criteria voor kritieke massa: verordening	37
5.3 Criteria voor kritieke massa: zorgplicht	38
5.4 Procescriteria	39
6. Samenwerking tussen de omgevingsdienst en de deelnemers	44
6.1 Factoren die van invloed zijn op goede samenwerking	45
6.3 Samenwerkingsscan	45
6.3 De opstartfase van jonge omgevingsdiensten	47
7. Financiële robuustheid omgevingsdiensten	52
7.1 Financiële ratio's	53
7.2 Uitdagingen opstartfase met financiële gevolgen	54
8. Brzo-omgevingsdiensten	58
8.1 Inleiding	59
8.2 Brzo-stelsel	60
8.3 Deelname provincies aan gemeenschappelijke regeling Brzo-omgevingsdiensten	62

Bijlagen

1	Evaluatieprotocol
2	Factsheets omgevingsdiensten
3	Analyse financiële ratio's omgevingsdiensten
4	Normenkader uitvoering Brzo-taken
5	Vragenlijst enquête samenwerkingsscan

Conclusies en aanbevelingen

Hoofdstuk 1

In dit hoofdstuk formuleren we een antwoord op de onderzoeksvragen. We trekken conclusies over de effectiviteit van de wet VTH, de factoren die daarop van invloed zijn en formuleren een aantal aanbevelingen om de effectiviteit te optimaliseren.

We baseren ons daarbij op de uitkomsten van de evaluatie zoals die in de delen A en B van dit rapport zijn beschreven.

We starten met een aantal conclusies die betrekking hebben op diverse onderdelen van de wet VTH en sluiten af met een overkoepelende conclusie over de werking van de wet.

1.1 Conclusies

Een landsdekkend stelsel van omgevingsdiensten is een feit

De wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (wet VTH) is een wijzigingswet van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De wet VTH is – inclusief het complex aan regelgeving – het sluitstuk van een lang proces van professionalisering en regionalisering van de uitvoering van de milieuregelgeving, dat met horten en stoten al decennialang gaande is. Eén van de meest in het oog springende elementen uit het VTH-stelsel, dat met de wet VTH wordt geborgd, is het stelsel van omgevingsdiensten. Er is in de afgelopen jaren een landsdekkend, pluriform stelsel van omgevingsdiensten opgezet dat belast is met de uitvoering van minimaal het basistakenpakket.

Aan de vorming van omgevingsdiensten ligt een set van richtinggevende kaders ten grondslag die zijn vastgelegd in bestuurlijke afspraken tussen het Rijk, het IPO en de VNG. De omgevingsdiensten zouden congruent moeten zijn met de Veiligheidsregio's, moesten robuust zijn (organisatie en de

werkprocessen) en zouden (bij voorkeur) een gemeenschappelijke regeling moeten hebben als organisatievorm¹⁾.

Provincies en gemeenten hebben binnen die kaders de vrijheid gehad om de samenwerking langs eigen lijnen vorm te geven: het zogenoemde *bottom up* proces. Dit heeft geleid tot een mozaïek aan samenwerkingsvormen. Behalve de vorming van 'reguliere' omgevingsdiensten waarin provincies en gemeenten samenwerken, zijn er unieke samenwerkingsverbanden gevormd, zoals het zogenoemde 'Gelders stelsel' (samenwerking tussen gespecialiseerde Gelderse omgevingsdiensten) en de samenwerking tussen omgevingsdiensten in Noord-Nederland, Zuid-Holland en Zeeland op het gebied van majeure risicobedrijven. Ook de takenpakketten en mandaten die omgevingsdiensten hebben meegekregen van de deelnemers zijn zeer uiteenlopend.

Tegelijkertijd is er een duidelijke gemene deler te onderscheiden. Zo werken alle omgevingsdiensten aan de hand van uniforme kwaliteitsregels die door de deelnemers zijn vastgelegd in verordeningen die afgeleid zijn van de modelverordening die IPO en VNG

1) Checklist RUD-vorming (2011)

hebben ontwikkeld. De provincies hebben hun coördinatietaak bij de implementatie van kwaliteitsregels actief ingevuld. Verder wordt de Landelijke Handhavingsstrategie in de regel gevolgd.

Binnen het stelsel van omgevingsdiensten zijn zes zogenoemde Brzo-omgevingsdiensten ingericht die zijn belast met de uitvoering van de VTH-taken rond majeure risicobedrijven (bedrijven die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen en/of deze in opslag hebben). Brzo-omgevingsdiensten werken in opdracht van provincies, die voor deze bedrijven het bevoegd gezag zijn. De Brzo-omgevingsdiensten opereren allen langs dezelfde lijnen en binnenkort met dezelfde opdracht, die provincies op dit moment in gezamenlijkheid opstellen.

Kortom, de vorming van de omgevingsdiensten is te kenmerken als een *bottom up* proces met een aantal landelijke spelregels dat heeft geleid tot een divers landschap aan omgevingsdiensten. De wetgever heeft met de wet VTH randvoorwaarden voor omgevingsdiensten vastgelegd die in het verlengde liggen van de kaders die met bestuurlijke afspraken tot stand kwamen. Het huidige stelsel voldoet (nog) niet op alle punten aan die randvoorwaarden. Zo zijn niet alle omgevingsdiensten congruent met de Veiligheidsregio's. Dit is niet conform de wet VTH, maar is door een bepaling in het Mor (tijdelijk) toegestaan. Ook zijn er nog drie zogenaamde 'netwerkomgevingsdiensten' die ten tijde van de evaluatie bezig zijn met de omvorming tot openbaar lichaam op basis van een gemeenschappelijke regeling.

Ook zijn er op onderdelen nog verschillen van inzicht. Zo verschillen sommige gemeenten met de omgevingsdienst van mening over de exacte afbakening van het basistakenpakket. Afhankelijk van het perspectief zijn dan alle basistaken wel/niet overgedragen. De verwachting / hoop is dat de AMvB VTH²⁾ deze discussies zal beslechten. Als het gaat om de Brzo-omgevingsdiensten was er sprake van een verschil van inzicht tussen het ministerie van IenM en de Brzo-omgevingsdiensten enerzijds en de betrokken provincies en de omgevingsdiensten in ondermandaat anderzijds over ondermandatering naar 'gewone' omgevingsdiensten. Recente afspraken van mei 2017 tussen IPO en het Rijk zullen naar verwachting leiden tot een werkwijze die voor alle partijen acceptabel is.

Verder zijn niet alle omgevingsdiensten qua omvang 'robuust' en wordt daarmee strikt genomen niet voldaan aan de bestuurlijk als uitgangspunt vastgestelde 'kwaliteitscriteria 2.1': waarin criteria voor kritieke massa zijn opgenomen. Door diverse

vormen van samenwerking vangen deze omgevingsdiensten dat op. De criteria voor kritieke massa zijn niet één op één in de wet opgenomen en er is dus geen strijdigheid met de wet, hetgeen niet wegneemt dat periodiek de discussie over al dan niet fuseren de kop zal opsteken.

In onze optiek doen deze discussies – zonder de relevantie ervan te willen betwisten – niets af aan het feit dat er in een beperkt aantal jaren een robuust stelsel van omgevingsdiensten is gevormd dat – zo stellen ook veruit de meeste gesprekspartners – een gegeven is en niet meer is weg te denken.

CONCLUSIE 1

De wet VTH heeft geleid tot een landsdekkend en robuust stelsel van omgevingsdiensten. Op onderdelen is er discussie over de interpretatie van de wettelijke vereisten, maar dat neemt niet weg dat het stelsel als zodanig 'staat' en niet meer fundamenteel ter discussie wordt gesteld.

De beleids- en uitvoeringscyclus draait

Uiteraard regelt de wet VTH meer dan alleen het stelsel van omgevingsdiensten. In het verlengde van de wet introduceert de AMvB VTH een aantal procescriteria die tezamen de beleidscyclus volgen. Twee cycli kunnen daarbij worden onderscheiden: een beleidsvormende en een uitvoerende. In combinatie worden deze ook wel de 'Big-8' genoemd.

In de praktijk zien we dat veelal sprake is van één beleidsvormende cyclus die betrekking heeft op het Wabo-brede VTH-takenpakket. Verder zijn er voor gemeenten en provincies veelal twee uitvoerende cycli te onderscheiden, één voor het takenpakket dat is overgedragen aan de omgevingsdienst en één voor de taken die gemeenten en provincies in eigen beheer uitvoeren. Aan de niet-basistaken hoeven geen kwaliteitseisen te worden vastgelegd in een verordening, maar is wel de 'zorgplicht' van toepassing. Om het overzicht verder te compliceren: voor zeven van de 12 provincies geldt dat zij (bijna) alle VTH-taken vanuit de Wabo en de betrokken wetten bij de omgevingsdiensten hebben belegd.

Beleidscyclus en de omgevingsdienst

Voor wat betreft de taken die aan de omgevingsdienst zijn overgedragen, geldt idealiter dat de deelnemers via een proces van visievorming, risicoanalyse en prioriteitstelling taken opdragen aan de omgevingsdienst. Deze verwerkt de taken in het werkprogramma, voert ze uit en rapporteert de uitkomsten aan de deelnemers die hiermee hun voordeel doen bij de visievorming, enzovoorts.

2) De AMvB VTH treedt per 1 juli 2017 in werking en is gepubliceerd in het Staatsblad 2017-193.

Uit de evaluatie komt naar voren dat zowel de beleids- als de uitvoeringscyclus wordt doorlopen. De diverse deelproducten zijn aanwezig – of er wordt aan gewerkt – en daarmee zijn of worden de procescriteria geïmplementeerd. Daarbij tekenen we aan dat daarmee niet per definitie sprake is van twee soepel in elkaar grijpende en harmonieus draaiende cycli. In de praktijk is de verbinding tussen de beleids- en de uitvoeringscyclus als ‘losjes’ te kenmerken. Veel omgevingsdiensten worden niet of nauwelijks betrokken bij de visie- en beleidsvorming (ook niet vanuit het perspectief van uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid) en de deelnemers laten zich weinig gelegen liggen aan de monitoring- en verantwoordingsrapportages van de omgevingsdiensten. Deze worden weliswaar trouw opgesteld en gedeeld, maar vervolgens ‘administratief’ geanalyseerd en beoordeeld.

Aan de andere kant dienen gemeenten en provincies door omgevingsdiensten gekend te worden bij de uitvoering van het beleid. Zij blijven als bevoegd gezag verantwoordelijk voor de VTH-taken en de bestuurlijke afweging van maatschappelijke belangen, niet alleen bij beleidsvorming, maar ook in uitvoering. Provincies en gemeenten ervaren nogal eens dat omgevingsdiensten te weinig oog hebben voor de bestuurlijke belangenafweging en te veel leunen op uitvoeringsprotocollen.

Kortom: het op zichzelf heldere analytisch model van de ‘Big 8’ wordt vaak strak gevolgd. Er is daarmee een harde scheiding tussen beleid en uitvoering. Het bestuur ontwikkelt beleid, de uitvoeringsorganisatie voert uit. Een ‘mechanisch principe’. Hoewel dat op het eerste gezicht een heldere rol- en taakverdeling lijkt, is de praktijk juist gebaat bij een wat diffusere invulling van de beleidscyclus. Omgevingsdiensten zouden in onze optiek betrokken moeten worden bij de visie- en beleidsvorming (minimaal om de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid te toetsen). Anderzijds moeten gemeenten en provincies in onze optiek betrokken zijn bij de uitvoering.

Met een te strikte scheiding komen beide ‘verbonden werelden’ niet bij elkaar. Dat terwijl er wat ons betreft juist sprake zou moeten zijn van een professionele en constructieve ‘spanning’ tussen eigenaar/opdrachtgever en de uitvoeringsorganisatie. Dat komt het geheel ten goede en draagt er toe bij dat de Big-8 een levende cyclus blijft die periodiek bewust doorlopen wordt.

Wij hebben gesignaleerd dat over het algemeen de beleids- en uitvoeringscycli sterker in elkaar grijpen bij omgevingsdiensten die al langer bestaan. Wanneer de omgevingsdienst zich nog in de opstartfase bevindt, is de samenwerkingsrelatie vaak nog niet uitgekristalliseerd en is betrokkenheid bij ‘elkaars’ domein (uitvoering c.q. beleid) niet vanzelfsprekend.

CONCLUSIE 2

De beleidscyclus van de deelnemers en de uitvoeringscyclus van omgevingsdiensten grijpen losjes in elkaar. Die verbinding moet echter stevig worden gelegd zodat ze optimaal in elkaar grijpen en elkaar versterken. Dat gaat veel verder dan een puur administratieve verbinding. Bij omgevingsdiensten die al langer bestaan wordt deze verbinding in de regel steviger gelegd.

Kwaliteit van uitvoering niet-basistaken

Voor wat betreft de niet-basistaken, die gemeenten en provincies in eigen beheer kunnen uitvoeren, geldt de zorgplicht. Die houdt in dat gemeenten en provincies zorg moeten dragen voor een goede kwaliteit van uitvoering (artikel 5.5 uit de wet VTH). Zij kunnen hiertoe kwaliteitsregels stellen, maar dit is niet verplicht. Provincies hebben voor alle VTH-taken vanuit de Wabo en de betrokken wetten de kwaliteitscriteria 2.1 in een verordening van toepassing verklaard op de uitvoering van hun VTH-taken. Het is daarmee helder hoe zij invulling geven aan de zorgplicht. Dit is anders voor gemeenten. In veel gemeenten is de zorgplicht (nog) niet geoperationaliseerd. Veel gemeenten bezinnen zich nog op de invulling van de zorgplicht en de impact die dat op de organisatie heeft. De verwachting is dat daarover in de loop van dit jaar meer duidelijkheid ontstaat.

Het grootste deel van de gemeenten heeft inmiddels een verordening vastgesteld waarin kwaliteitseisen aan de VTH-taken worden gesteld. Sommige gemeenten hebben in die verordening kwaliteitscriteria vastgelegd voor alle Wabo VTH-taken, andere gemeenten hebben dit alleen gedaan voor de taken die de omgevingsdienst uitvoert. Ook in dit laatste geval nemen gemeenten in de regel wel de kwaliteitscriteria 2.1 als uitgangspunt voor de taken die zij zelf uitvoeren. Zij gaan na in hoeverre zij aan de kwaliteitscriteria 2.1 kunnen en willen voldoen. Regelmatig kiezen gemeenten ervoor om samen te werken of trekken zij nieuwe medewerkers aan. Ook komt het voor dat gemeenten besluiten om op onderdelen af te wijken van de kwaliteitscriteria 2.1 omdat deze als te zwaar ervaren worden. Daarmee stellen we vast dat de kwaliteitscriteria bij de uitwerking van de zorgplicht minimaal als referentiekader worden gehanteerd – zij het vaak niet vastgelegd in een verordening voor de taken die gemeenten zelf uitvoeren. Dit is in de geest van het ‘comply or explain’ principe.

Een kanttekening die door omgevingsdiensten wordt geplaatst, is dat met name voor de kleine gemeenten de kwaliteit soms niet optimaal is. Het gaat dan vooral om de kwaliteit die vakspecialisten bij de omgevingsdienst ervaren, bijvoorbeeld

van deeladviezen die zij inwinnen bij gemeenten. Ook gesprekspartners vanuit gemeenten en provincies herkennen dat de kwaliteit bij kleine gemeenten soms persoonsafhankelijk is. De meningen zijn erover verdeeld in hoeverre dit problematisch is.

CONCLUSIE 3

Provincies dragen zorg voor een goede kwaliteit van uitvoering van de niet-basistaken, door ook voor deze taken in een verordening regels aan de kwaliteit te stellen. Daarmee geven zij invulling aan de zogenaamde zorgplicht (artikel 5.5 van de wet VTH). De wijze waarop gemeenten invulling geven aan de zorgplicht is nog niet geheel uitgekristalliseerd. Wel stellen we vast dat gemeenten bewust met kwaliteit bezig zijn; ze geven aan binnen afzienbare tijd de zorgplicht nader te concretiseren. Kortom: kwaliteit wordt ook voor de taken die provincies en gemeenten zelf uitvoeren steeds verder geoperationaliseerd. Of de zorgplicht daarmee de kwaliteit van uitvoering van de niet-basistaken voldoende borgt, is op dit moment nog niet vast te stellen. Na een jaar of twee dient dit opnieuw onderzocht te worden.

De rol van horizontale verantwoording en interbestuurlijk toezicht

Hoewel het stelsel op zichzelf de randvoorwaarden schept voor een goede uitvoeringskwaliteit, is het uiteindelijk aan gemeenten en provincies om deze te realiseren. Een belangrijke borgende rol is daarbij weggelegd voor respectievelijk provinciale staten en de gemeenteraden. Zij stellen idealiter de kaders vast waaraan de provinciale en gemeentelijke organisaties dienen te voldoen en controleren of de uitvoering langs die lijnen gestalte krijgt.

Kwaliteitsborging door horizontale verantwoording wordt met de wet VTH en de AMvB VTH verder verankerd. Volgens de wet VTH stellen gemeenteraden en provinciale staten regels aan kwaliteit met een verordening. Volgens de AMvB VTH moeten gemeenteraden en provinciale staten worden geïnformeerd over het uitvoerings- en handhavingsbeleid, het uitvoeringsprogramma en de rapportage (artikelen 7.2, 7.3 en 7.7).

In de praktijk zien we dat het VTH-beleid – voor *incidenten en casussen* geldt dat overigens nadrukkelijk niet – in de regel weinig politiek-bestuurlijke aandacht krijgt. 2017 wordt het eerste jaar waarover wordt gerapporteerd aan de hand van kwaliteitscriteria. De verordeningen zijn meestal al wel door gemeenteraden en provinciale staten vastgesteld. Deze golden in de meeste provincies en gemeenten als hamerstukken. Ook de VTH-beleidsstukken, uitvoeringsplannen en verantwoordingsrapportages (van de organisatie zelf en van de omgevingsdiensten) krijgen tot nu toe weinig tot geen aandacht.

De beperkte aandacht komt enerzijds doordat de verslaglegging onvoldoende is toegesneden op politieke gremia. De rapportages zijn vaak te gedetailleerd en te specialistisch om de kaderstellende en controlerende taak goed waar te kunnen maken. Zowel het bestuur als de volksvertegenwoordiging zelf hebben een taak om daar verbetering in aan te brengen.

Van structurele en adequate horizontale verantwoording lijkt dan ook geen sprake te zijn. Daarbij werpen wij de meer principiële vraag op of raden / provinciale staten dit op langere termijn ook waar kunnen maken. Dat het stelsel zo zou moeten werken is wat ons betreft een onvoldoende argument daarvoor. Wellicht moet de borging anders georganiseerd worden. In de aanbevelingen gaan we hier verder op in.

Het interbestuurlijk toezicht wordt conform de wettelijke kaders op dit gebied terughoudend ingevuld en is sterk administratief van karakter. De Onderzoeksraad voor de Veiligheid voerde recent een onderzoek uit naar de leereffecten van de casus rondom Odfjell Terminals Rotterdam, waarbij een langdurig onbeheerste situatie met veiligheidsrisico's was ontstaan. Een van de conclusies was dat het interbestuurlijk toezicht vanuit het ILT op provincies afstandelijk is en geen rol van betekenis vervult om bij eventuele problemen te corrigeren of in te grijpen. In het verlengde daarvan constateren wij dat het interbestuurlijk toezicht vanwege het afstandelijke karakter geen grote rol speelt in het stelsel. Hiermee willen we overigens niets afdoen van de rol van de provincies. Integendeel, het interbestuurlijk toezicht krijgt vorm langs de lijnen die de wetgever heeft beoogd.

CONCLUSIE 4

De kwaliteit van het stelsel dient op het niveau van gemeenten en provincies geborgd te worden door de reguliere horizontale verantwoording. Het VTH-beleid heeft echter in de regel een lage prioriteit bij gemeenteraden en provinciale staten en het interbestuurlijke toezicht staat op afstand en vult het hiaat niet. Beide vormen van toezicht spelen daarmee geen wezenlijke rol in de kwaliteitsborging.

De verhoudingen zijn aan het normaliseren

Zoals we hierboven constateren, heeft de implementatie van de wet VTH in korte tijd geleid tot de inrichting van een stelsel van omgevingsdiensten waar provincies en gemeenten een deel van hun apparaat in hebben ondergebracht. Enkele gesprekspartners refereren hieraan als de grootste reorganisatie die zij

zich kunnen heugen en die geheel achter de schermen heeft plaatsgevonden.

Dat betekent niet dat dit implementatieproces zonder 'horten of stoten' is verlopen. Integendeel, in sommige regio's en/of bij individuele deelnemers is de vorming van de omgevingsdiensten op veel weerstand gestuit. Omgevingsdiensten werden – wat gechargeerd – een verminderde uitvoeringskwaliteit, te hoge uitvoeringskosten en een gebrekkige bestuurlijke sensitiviteit verweten. Aan de andere kant werd een aantal deelnemers – opnieuw scherp gesteld – een te rooskleurig beeld van het verleden, het stellen van onhaalbare (financiële) kaders en een gebrek aan vertrouwen verweten. Bij diverse omgevingsdiensten heeft dit geleid tot een moeizame start en gespannen bestuurlijke verhoudingen. Dat de 'gemiddelde' omgevingsdirecteur een zittingsduur had van circa twee jaar is hier een uitvloeisel van. Natuurlijk zijn deze ongezonde spanningen in meer of mindere mate nog steeds aanwezig en heeft dat zijn weerslag op de samenwerking. Aan de andere kant is een 'gezonde spanning' wenselijk (als het bijvoorbeeld gaat om financiën of kwaliteit van de uitvoering) om elkaar 'scherp te houden'. Voorwaarde is wel dat de interactie tussen omgevingsdiensten en opdrachtgevers op een constructieve basis plaats vindt.

Wij zien diverse oorzaken die de samenwerking beïnvloeden, die los van elkaar staan maar uiteraard ook in samenhang op kunnen treden. In de eerste plaats gaat het om de (regionale) bestuurscultuur. In gebieden waar regionale samenwerking 'gewoon' is geworden, is de vorming van de omgevingsdiensten doorgaans soepeler verlopen dan in regio's waar dat niet het geval is. Dat los van het gegeven dat er natuurlijk altijd individuele organisaties voor of tegen kunnen zijn. Een tweede oorzaak – die samenhangt met de eerste – ligt in de schaal van de samenwerking. Een aantal omgevingsdiensten is op een natuurlijke of historische schaal georganiseerd, hetgeen het implementatieproces ten goede kwam. Een derde factor betreft de 'opgave'. Des te diverser de opgave, des te lastiger de vorming van de uitvoeringsorganisaties in de regel bleek. En tenslotte de vierde – maar zeker niet de onbelangrijkste – ligt in de factor 'tijd'. Veelal zijn de omgevingsdiensten met 'wisselend enthousiasme' tot stand gekomen. Na een fase van hoge verwachtingen en teleurstelling die in sommige gevallen uitmondde in een crisis, lijken de deelnemers zich neergelegd te hebben bij het onvermijdelijke en normaliseren de verhoudingen. Daarmee willen we zeker niet beweren dat alle kou uit de lucht is en er geen botsingen meer zullen zijn. Het bestaansrecht van de omgevingsdiensten als zodanig staat niet meer fundamenteel ter discussie. De factor tijd heeft daar in belangrijke mate aan bijgedragen.

CONCLUSIE 5

De samenwerking tussen de deelnemers onderling en tussen de deelnemers en de omgevingsdiensten wint aan kracht. Bij omgevingsdiensten die al langer bestaan, is de samenwerking tussen de omgevingsdienst en de deelnemers doorgaans goed. Een deel van de jonge omgevingsdiensten kende gespannen (bestuurlijke) verhoudingen bij de start. Daarin zien wij een kentering. De verhoudingen normaliseren, hetgeen botsingen of verschillen van inzicht uiteraard niet uitsluit. Omdat het onderling vertrouwen groeit, biedt dit wellicht ook kansen om de omgevingsdiensten bij de implementatie van de Omgevingswet te betrekken.

Het is geen vetpot, maar de financiën zijn op orde

Ook in financiële zin concluderen we dat de omgevingsdiensten 'staan', al hoewel dat veel voeten in aarde heeft gehad. Een aantal omgevingsdiensten heeft te kampen gehad met forse financiële problemen die deels te verklaren zijn door aanloopproblemen die iedere nieuwe organisatie kent. Maar doordat het draagvlak voor de nieuwe diensten in sommige gevallen te wensen overliet, kregen ze weinig opbouwtijd gegund en niet-realistische normen en/of targets mee waardoor plannen niet gerealiseerd werden en er met enige regelmaat om aanvullende financiering moest worden gevraagd.

Met name veel gemeentelijke deelnemers hadden/hebben het beeld dat de kosten die gemoeid zijn met de uitvoering van de VTH-taken zijn gestegen sinds ze bij de omgevingsdiensten zijn belegd. Wij sluiten niet uit dat dit in absolute zin ook het geval is. Bovendien is de doelmatigheid van organisaties die in opbouw zijn sowieso niet optimaal.

Niet vergeten moet echter worden dat de kwaliteit van de uitvoering een stijgende lijn kent en achterstanden van deelnemers zijn of worden weggewerkt. Per saldo krijgen de deelnemers daardoor vaak meer waar voor hun geld dan in de oude situatie. Door de omslag van input – naar outputfinanciering – wat wij zien als een teken van volwassenheid – kunnen omgevingsdiensten dat ook transparant maken, mits dit niet geforceerd wordt ingevoerd. Van belang is dat de zogenaamde collectieve opdrachtgeversrol goed wordt ingericht; vanuit deze rol vindt een collectieve aansturing plaats op standaardisatie van de wijze van werken van de omgevingsdienst.

Wij plaatsen twee kanttekeningen bij de financiële situatie. In de eerste plaats is het financiële weerstandsvermogen van de omgevingsdiensten laag. Er is weinig ruimte om bijvoorbeeld tegenvallers op te vangen of aanvullende diensten te

leveren. Daarvoor moet de omgevingsdienst dan weer 'met de pet rond'. Dat is in onze visie op zichzelf geen probleem, maar het kan wel voor gespannen verhoudingen zorgen. Het alternatief – opbouw van eigen vermogen – wordt door de meeste deelnemers verworpen. Gemeenten stellen dat ze in tientallen samenwerkingsverbanden zitting hebben. Wanneer alle daarmee samenhangende uitvoeringsorganisaties eigen weerstandsvermogen opbouwen, komt de gemeentelijke begroting onder druk te staan. Een begrijpelijk argument in onze optiek. Aangezien de deelnemers financieel garant staan voor de omgevingsdienst is er immers geen sprake van financiële risico's door een beperkt eigen vermogen.

In de tweede plaats stellen we vast dat de meeste omgevingsdiensten (zeer) sterk financieel gestuurd worden. In het Algemeen Bestuur ligt de focus primair op de kosten van de omgevingsdienst. In feite wordt – als gevolg van deze focus – gevraagd om standaardisatie, oftewel 'operational excellence'. De sturing op de kwaliteit van het werk ligt doorgaans bij de deelnemers afzonderlijk. Vanuit die rol wordt gevraagd om maatwerk, oftewel 'customer intimacy'. Collectieve aansturing op standaardisatie ontbreekt echter veelal bij de deelnemers, waardoor een omgevingsdienst in een spagaat terecht komt tussen een budget dat uitgaat van operational excellence en een opdrachtgever die vraagt om maatwerk.

Op de vraag of het stelsel als geheel de beoogde efficiencywinst 'waarmaakt' kunnen wij op basis van deze evaluatie geen sluitend antwoord geven. Wel zien wij dat vooral omgevingsdiensten die al langer bestaan efficiencywinst hebben kunnen realiseren. Wij verwachten dat dit ook voor jonge omgevingsdiensten mogelijk wordt, zodra zij de opstartfase voorbij zijn. Daarbij constateren wij dat deelnemers per saldo vaak meer waar voor hun geld krijgen dan in de oude situatie, omdat de kwaliteit van uitvoering verbeterd is.

CONCLUSIE 6

De omgevingsdiensten hebben sluitende begrotingen, maar weinig weerstandsvermogen. Dat laatste is een bewuste keuze van gemeenten en provincies. De omslag van input- naar outputfinanciering is in volle gang, hetgeen de transparantie van het stelsel verder zal vergroten, mits dit zorgvuldig wordt ingevoerd. Wij kwalificeren de omgevingsdiensten dan ook als voldoende financieel gezond. Een kanttekening daarbij is dat collectieve aansturing op standaardisatie vanuit de opdrachtgevers vaak ontbreekt. Omgevingsdiensten komen daardoor in een spagaat terecht komt tussen een budget dat uitgaat van operational excellence en een opdrachtgever die vraagt om maatwerk.

De doormandatering van de Brzo-taken

De Brzo-taken zijn exclusief belegd bij zes aangewezen omgevingsdiensten. Twee daarvan hebben hun bevoegdheden in ondermandaat gegeven aan andere omgevingsdiensten zodat er in de praktijk tien Brzo-omgevingsdiensten functioneren. Met deze constructie wordt in hun optiek recht gedaan aan de historisch gegroeide uitvoeringspraktijk.

Over deze ondermandatering is discussie ontstaan tussen het ministerie van IenM en de Brzo-omgevingsdiensten enerzijds en de opdrachtgevende provincies met de omgevingsdiensten in ondermandaat anderzijds.

De opdrachtgevers hechten aan nabijheid en wensen niet toe treden tot een andere gemeenschappelijke regeling. De omgevingsdiensten die ook Brzo -taken uitvoeren, stellen dat dit randvoorwaardelijk is om aan de robuustheidseisen te kunnen voldoen en dat dit de kwaliteit van de gehele dienst ten goede komt. Ook de groep 'complexe bedrijven' kan zo goed worden bediend.

De Brzo-omgevingsdiensten ervaren een gebrek aan sturing op de uitvoeringspraktijk en kunnen in hun optiek hun verantwoordelijkheid niet optimaal waarmaken. Het ministerie stelt dat er in strijd met de wet wordt gehandeld en maakt zich zorgen over de robuustheid en de kwaliteit van de uitvoering. Directe aanwijzingen voor dat laatste zijn er overigens niet. Bovendien voldoet de situatie volgens het ministerie simpelweg niet aan de wet. Wanneer de AMvB VTH per 1 juli 2017 in werking treedt worden de zes Brzo-omgevingsdiensten aangewezen. Vanaf dat moment zijn besluiten die door andere omgevingsdiensten worden genomen over Brzo-bedrijven ongemachtigd.

In mei 2017 is in IPO-verband afgesproken dat de betreffende provincies bereid zijn om onder voorwaarden het onder mandaat aan te passen en om te zetten naar rechtstreekse mandatering aan de Brzo-directeuren. In overleg met het ministerie IenM zal gezocht worden naar mogelijkheden van het op locatie beschikbaar blijven van de specialistische kennis van de Brzo-specialisten.

Dit dossier is exemplarisch voor de dynamiek die zich op onderdelen van het stelsel nog voordoet. De betrokken partijen – in dit geval het IPO en het Rijk – zoeken daarbij naar een werkwijze om de schijnbare impasse te doorbreken.

CONCLUSIE 7

De discussie over de doormandatering van de Brzo-taken is illustratief voor de doorontwikkeling van het stelsel. De huidige situatie is vanuit het bottom-up proces ontstaan, maar is volgens het ministerie niet wenselijk en na inwerkingtreding van de AMvB VTH in strijd met de wet. Dit is exemplarisch voor de dynamiek die zich op onderdelen van het stelsel nog voordoet. Provincies en Rijk zoeken naar een werkbare oplossing rondom de doormandatering van Brzo-taken. Daarmee verwachten wij dat op dit onderwerp, en op andere onderdelen van het stelsel waarover nog discussie bestaat, een balans zal worden gevonden.

De lijnen samenvattend: Het stelsel staat, de kunst is het levend te houden!

Alles overziende constateren wij dat het ‘fenomeen’ omgevingsdienst niet meer ter discussie staat. De diensten zijn een onlosmakelijk onderdeel van de uitvoeringspraktijk geworden. Hun meerwaarde wordt in de regel (h)erkend en gewaardeerd.

Daarmee zijn niet alle omgevingsdiensten ‘in rustig vaarwater’ gekomen, zeker niet. Een aantal organisaties dient hun meerwaarde – in de ogen van deelnemers – nog steeds te bewijzen. Anders dan de afgelopen jaren kijken de deelnemers echter ook meer-en-meer naar hun eigen rol en verantwoordelijkheid. Ook voor deze diensten is de weg omhoog daarmee ingezet.

Zoals eerder opgemerkt, concluderen wij dat de situatie zich aan het normaliseren is. Een gezond stelsel kenmerkt zich door een natuurlijke spanning tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Periodieke discussie en reflectie over uitvoeringskwaliteit en doelmatigheid zijn noodzakelijk maar dienen gevoerd te worden in een constructieve context. Bij het merendeel van de omgevingsdiensten is dit steeds vaker het geval. Maar – net als bij andere gemeenschappelijke regelingen – zullen de verhoudingen bij individuele diensten af en toe op scherp gezet worden. Daaraan kan een breed scala aan redenen ten grondslag liggen, die niet zijn toe te schrijven aan het stelsel maar bijvoorbeeld hun oorzaak vinden in de bestuurscultuur.

Verder stellen we vast dat de wet VTH geleid heeft tot een brede reflectie op de kwaliteit van de uitvoering. De kwaliteitscriteria 2.1. zijn leidend voor omgevingsdiensten en hebben geleid tot de vorming van robuuste organisaties die voldoen aan de criteria voor kritieke massa. Ook de beleidscyclus die geborgd is in de procescriteria geeft een kwaliteitsimpuls. Alhoewel de procescriteria en het opstellen van de vereiste documenten niet automatisch de kwaliteit van de uitvoering verbetert, durven wij de

stelling aan dat dit wel degelijk het geval is, doordat gemeenten en provincies bewuster met de beleids- en uitvoeringscyclus bezig zijn. We hebben dit niet aan kwaliteitsmetingen kunnen toetsen, maar de meeste gesprekspartners onderschrijven deze redenering.

Dat het stelsel langzamerhand de volwassenheid nadert, wordt verder geïllustreerd door de omslag van input- naar output-financiering. Dat is een lastige beweging die pas te maken is wanneer de organisatie op orde is en de deelnemers het eens zijn geworden over een producten- en dienstencatalogus met genormeerde kengetallen. Een belangrijke mijlpaal.

Ook de wettelijke plicht om zorg te dragen voor een goede kwaliteit van uitvoering van de niet-basistaken (artikel 5.5 van de wet VTH) zorgt voor veel beweging. Hoewel de exacte invulling van deze zogenaamde zorgplicht nog niet door alle gemeenten is bepaald, is de gedachtenvorming in volle gang. Gemeenten reflecteren op hun takenpakket, de kwaliteitsstandaard die ze nastreven en de wijze waarop dat het beste kan worden georganiseerd. Ook dit geeft in onze optiek een impuls aan de kwaliteit van het stelsel.

Kortom, er is veel gerealiseerd in de afgelopen jaren. Uiteraard is er op onderdelen – en afhankelijk van het perspectief – nog optimalisatie mogelijk. Tegelijkertijd is het stelsel nu gebaat bij rust. Laat het zich de komende jaren rustig verder ontwikkelen.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is al een opgave op zichzelf. De Omgevingswet vraagt om een integrale afweging en ruimte voor maatwerk. Op het gebied van handhaving is een beweging nodig van controleur van regeltjes, naar specialist naleving. In dit licht is de implementatie van de Omgevingswet een opgave voor zowel provincies en gemeenten als omgevingsdiensten – waarbij zij elkaar als partner hard nodig hebben.

CONCLUSIE 8

De wet VTH heeft in korte tijd geleid tot een robuuste uitvoeringspraktijk die een blijvende impuls heeft gegeven aan de uitvoeringskwaliteit van de VTH-taken.

1.3 Aanbevelingen

Zoals hierboven opgemerkt, zijn ingrijpende wijzigingen van het stelsel wat ons betreft niet aan de orde. De aanloopproblemen zijn grotendeels achter de rug en het stelsel staat. Dat neemt niet weg dat er, afhankelijk van het gekozen perspectief, op onderdelen nog winst te boeken is. Aan de andere kant stellen we vast

dat het stelsel de komende jaren gebaat is bij rust. Forse ingrepen zijn wat ons betreft dan ook niet aan de orde en ook niet nodig.

Ministerie van IenM

Aanbeveling 1

De wet VTH stelt de randvoorwaarden en eisen waaraan provincies, gemeenten en de omgevingsdiensten dienen te voldoen. Voorbeelden zijn het basistakenpakket en het stellen van kwaliteitseisen in een verordening. Belangrijk bij het formuleren van de randvoorwaarden is dat het ministerie zo duidelijk mogelijk is en zo min mogelijk interpretatieruimte laat in de uitvoeringspraktijk (bijvoorbeeld rond de invulling van het basistakenpakket). Voor het basistakenpakket zal naar verwachting de AMvB VTH voldoende helderheid geven.

- Formuleer heldere randvoorwaarden en eisen die één-op-één in de uitvoeringspraktijk kunnen worden gevolgd. Waak ervoor dat daar geen discussies over de interpretatie en/of de opstelling van het ministerie kunnen ontstaan.

Aanbeveling 2

Rond de ondermandatering van de Brzo-taken is discussie ontstaan tussen het ministerie van IenM en de opdrachtgevende provincies. Het ministerie ziet de ondermandatering als ongewenst en na vaststelling van de AMvB VTH strijdig met de wet, maar de provincies hechten aan het behoud van expertise bij de niet-Brzo omgevingsdiensten.

In mei 2017 is in IPO-verband afgesproken dat de betreffende provincies bereid zijn om onder voorwaarden ondermandatering aan te passen en om te zetten naar rechtstreekse mandatering aan de Brzo-directeuren. In overleg met het ministerie IenM zal gezocht worden naar mogelijkheden van het op locatie beschikbaar blijven van de specialistische kennis van de Brzo-specialisten. Een gedragen oplossing komt daarmee dichterbij.

- Zoek gezamenlijk naar een pragmatische oplossing die de 'eenheid van aansturing' herstelt zonder de robuustheid van de gemandateerde diensten in gevaar te brengen. Beëindig de ondermandatering en detacheer bijvoorbeeld de betrokken Brzo-medewerkers bij de niet-Brzo-omgevingsdienst. Laat ze hun werkzaamheden op locatie uitvoeren zodat de omgevingsdienst van hun expertise kan profiteren. De huidige situatie blijft dan praktisch gezien hetzelfde, terwijl er een directe lijn van aansturing wordt gerealiseerd. Ga pragmatisch om met de toetreding van de betreffende provincies tot het bestuur van de Brzo-omgevingsdiensten.

Aanbeveling 3

Uit de evaluatie komt naar voren dat kwaliteitsborging door horizontale verantwoording een relatief zwak onderdeel van het stelsel is. Uiteraard moet worden gezocht naar manieren om de kracht van deze instrumenten te versterken. Grote slagen zijn daarin – binnen de huidige wettelijke kaders – in onze optiek niet te maken.

- Faciliteer provincies en gemeenten bij het ontwikkelen van alternatieve vormen voor kwaliteitsborging. Zoek dat niet direct in een verdere aanscherping van de kwaliteitscriteria maar overweeg bijvoorbeeld de instelling van een commissie van experts die toeziet op de kwaliteit. Een andere manier om kwaliteitsborging te versterken is een collegiale toets, waarbij provincies en gemeenten van elkaar kunnen leren. Waak wel voor het optuigen van een te 'zwaar' stelsel van borging.

Provincies en gemeenten

Aanbeveling 4

Provincies en gemeenten zorgen voor een goede kwaliteit van uitvoering van de VTH taken. Zoals eerder geconstateerd, zijn omgevingsdiensten een onlosmakelijk onderdeel van de uitvoeringspraktijk geworden, in ieder geval als het gaat om de basistaken. Zowel provincies als gemeenten zijn daarom gebaat bij robuuste en professionele uitvoeringsorganisaties. De 'gezonde spanning' die dat af en toe oplevert, hoort er in onze beleving bij.

- Investeer goede kwaliteit van de uitvoering van de milieutaken. Daarvoor is onder meer een robuuste omgevingsdienst nodig. Opschaling is een manier om voor robuustheid te zorgen, maar er zijn alternatieven (zoals het Gelders Stelsel bewijst). Zoek de balans tussen standaardisatie (operational excellence) enerzijds en maatwerk (customer intimacy) anderzijds. Bewaak dat er niet alleen een collectieve sturing op de financiën plaats vindt, maar werk als deelnemers ook samen als collectieve opdrachtgever; met name bij het maken van afspraken over standaardisatie. Door de inrichting van een collectief opdrachtgeverschap hoeft de directie van het samenwerkingsverband niet zelf de onderhandeling te voeren met de verschillende deelnemers om standaarden geaccepteerd te krijgen.

Aanbeveling 5

Zoals eerder opgemerkt, komt het horizontale verantwoording onvoldoende uit de verf. Versterking hiervan is in onze optiek wenselijk. Daarvoor staan zowel de raden/staten zelf, de colleges en de omgevingsdiensten aan de lat.

- Ga na op welke wijze raden/staten geïnformeerd willen worden over de uitvoering van het VTH-beleid. Pas de monitoringrapportages/jaarverslagen daarop aan en stuur aan op inhoudelijke debatten over doelen, handhavingsstrategie enzovoorts. Zorg voor voeling van politici bij het ‘vak’ van vergunningverlening, toezicht en handhaving, door casussen en/of bedrijfsbezoeken. Zowel de ambtelijke organisatie als bestuurders en politici zelf hebben hierin een verantwoordelijkheid en dienen hierbij in onze optiek een actieve rol te spelen.

Aanbeveling 6

De knip tussen beleid en uitvoering is veelal scherp. Beide beleidscycli raken elkaar weliswaar maar zijn niet verbonden. Daarmee verliest het beleid op langere termijn aan kracht. Ook de Omgevingswet is in dit verband van belang. Een optimale verbinding tussen beide cycli is noodzakelijk om het implementatieproces en de uitvoering van de wet goed te laten verlopen. Bij een deel van de omgevingsdiensten is deze samenhang al wel goed geborgd, bij een ander deel van de diensten nog niet.

- Verbind de beleids- en de uitvoeringscycli door de omgevingsdienst om inbreng te vragen bij het formuleren van beleidsdoelen, uitwerken van het beleid enzovoorts. Analyseer ook de rapportages van de omgevingsdiensten en neem de uitkomsten mee in de visie- en beleidsvorming. Betrek omgevingsdiensten bij de implementatie van de Omgevingswet en het opstellen van de omgevingsvisie. Omgevingsdiensten kunnen kennis en expertise inbrengen en de uitvoerbaarheid borgen.

Omgevingsdiensten

De hierboven beschreven aanbevelingen gelden, voor zover zij betrekking hebben op de samenwerking en de borging van het stelsel, uiteraard ook voor omgevingsdiensten. Ook zij moeten de aansluiting zoeken met de beleidscyclus van hun deelnemers en de raden/staten in staat stellen hun kaderstellende- en controlerende taak uit te voeren. Zo zouden omgevingsdiensten in onze beleving niet alleen met enige regelmaat hun opwachting moeten maken in de colleges van B&W en GS maar ook de raden/staten moeten bezoeken.

Aanbeveling 7

Hoewel het stelsel van omgevingsdiensten staat, laat dat onverlet dat op sommige plaatsen nog wel steeds een negatieve grondhouding heerst ten opzichte van de diensten. Daarvoor dient niet alleen met de vinger naar de deelnemers gewezen te worden, ook de omgevingsdienst zelf kan daar debet aan zijn.

- Wees transparant over kosten en laat de toegevoegde waarde van de dienst zien. Heb begrip voor deelnemers die behoefte

hebben aan maatwerk en kom daar zoveel mogelijk aan tegemoet. Een te grote focus op ‘operational excellence’ heeft zijn keerzijde.

Aanbeveling 8

Ook omgevingsdiensten hebben een rol in het beter bij elkaar brengen van de beleids- en uitvoeringscycli, onder meer in het kader van de Omgevingswet. De Omgevingswet heeft een grote impact op provincies en gemeenten. Wat daarbij vaak onderschat zijn de gevolgen voor de omgevingsdiensten. Zij worden vol geraakt door de nieuwe wet en moeten – evenals hun deelnemers – ook in 2019 de wet geïmplementeerd hebben. Samen optrekken met hun eigenaren en opdrachtgevers is in onze beleving dan ook cruciaal voor een succesvolle implementatie. Dat gaat echter niet vanzelf.

- Omgevingsdiensten moeten een rol pakken in beleidsvorming, om de uitvoerbaarheid te borgen en kennis en expertise in te brengen. In het verlengde daarvan zouden omgevingsdiensten een actieve houding ten opzichte van de implementatie van de Omgevingswet moeten innemen. Het is zaak dat zij hun deelnemers overtuigen van de meerwaarde die zij in dit traject hebben, hun onmisbaarheid in de beleidsontwikkeling en hun cruciale rol in de uitvoering.

Doel- en vraagstelling

Hoofdstuk 2

2.1 Inleiding

De wet VTH

De wet VTH is op 14 april 2016 in werking getreden. De wet vormt de wettelijke grondslag voor de borging van de afspraken die het IPO, de VNG en het Rijk hebben gemaakt om de uitvoering van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving op het gebied van het omgevingsrecht structureel te verbeteren.³⁾ Deze afspraken betreffen:

- de vorming van een landsdekkend netwerk van omgevingsdiensten
- het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken
- de verbetering van de samenwerking en informatie-uitwisseling bij de handhaving in de bestuurlijke kolom enerzijds en tussen de bestuurlijke en strafrechtelijke kolom anderzijds

- het vereenvoudigen van de bevoegdheidsverdeling tussen de overheden door verdere decentralisatie
- het verminderen van de bestuurlijke drukte door versoering van het interbestuurlijk toezicht.

De wetgever heeft deze afspraken rechtstreeks opgenomen als doelstellingen voor de wet VTH als geheel. Behalve de inhoudelijke doelstellingen noemt de Memorie van Toelichting bij het toenmalige wetsvoorstel nog een aantal redenen waarom de wetgever destijds heeft gekozen voor een wet (in plaats van een andere vorm van regelgeving of kader)⁴⁾. Deze redenen zouden beschouwd kunnen worden als meer ‘procesmatige’ doelen. Genoemd wordt dat wettelijke borging meer dan de alternatieven een ‘consequente uitvoering van de afspraken’ zou afdwingen en daarmee uniformiteit in organisatie en aanpak (bijvoorbeeld ten aanzien van het minimale takenpakket van de omgevingsdiensten of ten aanzien van kwaliteit). Verder zou wettelijke borging als stok achter de deur kunnen gelden als het gaat om standaardisatie en uniformering, intern (bijvoorbeeld

3) Aanleiding voor deze afspraken vormde het in 2009 verschenen rapport ‘De tijd is rijp’ van de Commissie Herziening Handhavingstelsel VROM-regelgeving (‘Commissie-Mans’)

4) Tweede Kamer, 2013–2014, 33 872, nr. 3. Memorie van Toelichting

ten aanzien van de informatiehuishouding) maar ook extern. Dit laatste zou transparantie, duidelijkheid en een *level playing field* voor bedrijven opleveren.

De wet VTH is een wijzigingswet van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) die met name heeft geleid tot wijzigingen in hoofdstuk 5 van de Wabo. Dit hoofdstuk stelt eisen aan de uitvoering en handhaving van de Wabo zelf en van andere wetten die zijn genoemd in artikel 5.1 van de Wabo (de betrokken wetten). Dit zijn onder meer de Wet milieubeheer, de Natuurbeschermingswet en de Wet ruimtelijke ordening.

Onder de Wabo vallen twee uitvoeringsbesluiten, het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor). In het verlengde van de wet VTH heeft de wetgever een AMvB VTH opgesteld, waarmee wijzigingen worden doorgevoerd in het Bor. De AMvB VTH zal per 1 juli 2017 in werking treden en is gepubliceerd in het Staatsblad 2017-193. Daarmee wordt onder meer het basistakenpakket vastgelegd, dat de taken omvat die gemeenten en provincies door omgevingsdiensten moeten laten uitvoeren.

Aanleiding en context evaluatie

De aanleiding voor deze evaluatie ligt in de wet zelf. De wet VTH schrijft voor dat binnen vijf jaar na inwerkingtreding een evaluatie moet plaatsvinden van de doeltreffendheid en effecten van de wet in de praktijk. De reden om de evaluatie vrijwel direct na inwerkingtreding van de wet uit te voeren, is dat de Tweede Kamer bij de behandeling van de wet VTH heeft gevraagd vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet over de evaluatie te rapporteren.

Tegelijkertijd heeft de Tweede Kamer gevraagd vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet te rapporteren over een onderzoek naar de doeltreffendheid van de regels zoals bedoeld in artikel 5.4 (kwaliteit van de VTH taken) en artikel 5.5 (zorgplicht) van de wet VTH. De aanleiding voor dit onderzoek ligt net als bij de evaluatie in de wet zelf: volgens artikel 5.6 van de wet moet elke twee jaar een onderzoek worden uitgevoerd naar de artikelen 5.4 en 5.5.

Wij hebben het onderzoek en de evaluatie in opdracht van het ministerie van I&M in onderlinge samenhang uitgevoerd. De resultaten van het onderzoek geven extra diepgang aan dit onderdeel van de evaluatie en zijn integraal in deze rapportage verwerkt. Daarnaast kent het onderzoek een aparte rapportage⁵⁾.

2.2 Vraagstelling

Doel van de evaluatie is het verkrijgen van inzicht in de doeltreffendheid en effecten van de wet VTH (en de daarop gebaseerde uitvoeringsregelgeving) in de praktijk. Dit inzicht dient vervolgens te worden vertaald in een advies over hoe de doeltreffendheid van de wet VTH in de praktijk kan worden vergroot. De hieruit voortvloeiende onderzoeksvraag luidt als volgt:

Wat zijn de effecten van de wet VTH in de praktijk en zijn deze in lijn met de doelen zoals geformuleerd door de wetgever?

Deze vraagstelling is verder uitgewerkt in het evaluatieprotocol dat als bijlage aan dit rapport is toegevoegd.

2.3 Opzet en toegepaste onderzoeksmethoden

De evaluatie kende een inventarisatiefase en een verdiepingsfase. In de inventarisatiefase hebben we de feitelijke situatie in kaart gebracht: we maakten een 'foto'. In de verdiepingsfase hebben we gezocht naar de verdere inkleuring en 'het verhaal achter' de feitelijke situatie.

Inventarisatie

Voor de eerste fase van de evaluatie hebben wij onderzocht of, en op welke wijze de regels met betrekking tot de kwaliteitsverbetering en -borging zijn geïmplementeerd (voor zowel de basis- als de niet-basistaken). We hebben in dit verband gesproken met vertegenwoordigers van alle provincies en de omgevingsdiensten.

Voor het perspectief vanuit gemeenten hebben wij in deze fase gebruik gemaakt van de uitkomsten van het onderzoek dat Pro Facto in opdracht van het ministerie van BZK heeft uitgevoerd naar toezicht en handhaving door gemeenten⁶⁾. Dit onderzoek richtte zich op de beantwoording van de vraag of gemeenten voldoende toegerust zijn om regelgeving naar behoren te kunnen handhaven. Voor dit onderzoek is een enquête uitgezet onder alle gemeenten, zijn casestudies gedaan onder 15 gemeenten en is een expertmeeting gehouden. Er is onderscheid gemaakt tussen drie domeinen: fysieke leefomgeving, sociaal domein en veiligheid en openbare orde. Waar het onderzoek van Pro Facto ontoereikend was (bijv. rondom vergunningverlening) hebben wij provincies en omgevingsdiensten gevraagd naar hun beeld over de situatie bij gemeenten.

5) Berenschot (2017) Bewust van kwaliteit – Onderzoek naar de invulling van de artikelen 5.4 en 5.5 uit de wet VTH

6) Pro Facto (2016) Toezicht en handhaving door gemeenten

Verdieping

In de verdiepingsfase hebben wij de bevindingen aangevuld en verder uitgewerkt. Het doel van deze fase was nog beter inzicht te krijgen in het functioneren van de wet. Daarbij ging het niet alleen om het benoemen van sterke en zwakke punten in de implementatie en de uitvoering maar vooral om het verkrijgen van inzicht in het 'hoe en waarom'. Deze fase van het onderzoek hebben we opgezet rondom een vijftal thema's: beleids- en uitvoeringscyclus, zorgplicht, samenwerking tussen de omgevingsdienst en de deelnemers, financiële robuustheid omgevingsdiensten en de Brzo-omgevingsdiensten.

De aanpak was verschillend per thema, maar behelsde voor ieder thema het voeren van verdiepende gesprekken. In de verdiepingsfase hebben wij gesprekken gevoerd met 14 gemeenten, acht provincies, 11 omgevingsdiensten en vertegenwoordigers vanuit het ministerie van IenM, het OM en werkgeversorganisaties⁷⁾.

De gesprekken met gemeenten en provincies waren veelal met de wethouder of gedeputeerde samen met een medewerker, soms alleen met medewerkers. Vanuit de omgevingsdiensten hebben wij gesproken met directeurs samen met een of enkele medewerkers.

De gesprekken richtten zich telkens op één 'hoofdthema', maar ook de andere thema's hebben wij aan bod laten komen zodat wij de thema's vanuit meer organisaties konden belichten.

In deel B van de rapportage zijn de resultaten per thema weergegeven. Daarbij gaan wij dieper in op de toegepaste onderzoeksaanpak voor het betreffende thema.

2.4 Leeswijzer

In deel A van de rapportage beschrijven we de huidige stand van zaken rondom het stelsel. We gaan in op de vorming van een landsdekkend netwerk van omgevingsdiensten (hoofdstuk 3) en op de borging via horizontale verantwoording, interbestuurlijk toezicht en de coördinerende rol van provincies (hoofdstuk 4).

In deel B van de rapportage lichten we een aantal thema's verder uit. Dit zijn de thema's uit de verdiepingsfase van het onderzoek. De thema's beleids- en uitvoeringscyclus en zorgplicht zijn daarbij gebundeld in één hoofdstuk over kwaliteit. De overige thema's zijn elk in een apart hoofdstuk opgenomen.

Elk thema kende een op het thema toegespitste onderzoeksaanpak, en daardoor ook een ander type resultaat.

We gaan in deel B achtereenvolgens in op de wijze waarop criteria voor kwaliteit worden toegepast bij de uitvoering van de VTH-taken (hoofdstuk 5); de samenwerking tussen de omgevingsdienst en de deelnemers (hoofdstuk 6); de financiële robuustheid van omgevingsdiensten (hoofdstuk 7) en de Brzo-omgevingsdiensten (hoofdstuk 8).

Wij beschrijven in beide delen (A en B) eerst de eisen vanuit de wet VTH en we gaan vervolgens in op de wijze waarop het stelsel in de praktijk is ingericht en de overwegingen daarbij.

⁷⁾ VNO-NCW, BZW (Brabants Zeeuwse Werkgeversvereniging) en de VNCI (De Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie).

EVALUATIE WET VTH
Op weg naar een volwassen stelsel

DEEL A

Het stelsel

Landsdekkend stelsel van omgevingsdiensten

Hoofdstuk 3

In dit hoofdstuk beschrijven wij een belangrijk onderdeel van het nieuwe VTH-stelsel, namelijk het stelsel van omgevingsdiensten. Wij beschrijven daarbij hoe het landsdekkend stelsel van omgevingsdiensten eruit ziet. Wij gaan in op verschillende aspecten van het stelsel van omgevingsdiensten waar de wet VTH randvoorwaarden aan stelt. Dit zijn: i) de congruentie met de veiligheidsregio; ii) de vorm van een gemeenschappelijke regeling en iii) het takenpakket van omgevingsdiensten. Daarna gaan wij in op een aantal aspecten die verder van belang zijn voor het functioneren van het stelsel van omgevingsdiensten (het mandaat van omgevingsdiensten, Inspectievew milieue en de wijze van bekostiging van omgevingsdiensten).

3.1 Totstandkoming landsdekkend netwerk omgevingsdiensten

Een belangrijk element uit het nieuwe VTH-stelsel is de rol van de omgevingsdiensten. Binnen het stelsel blijven gemeenten en provincies verantwoordelijk voor de taken waar zij het bevoegd gezag voor zijn. Zij moeten echter een deel van de taken laten uitvoeren door een omgevingsdienst: de zogenaamde basistaken. De omgevingsdienst bereidt de besluitvorming voor en voert taken uit voor zover deze door gemeenten en provincies aan hen gemandateerd zijn. Naast de basistaken staat het gemeenten en provincies vrij om ook andere taken door een omgevingsdienst te laten uitvoeren.

De afspraken tussen het IPO, de VNG en het Rijk hebben geleid tot de vorming van een landsdekkend stelsel van omgevingsdiensten. Er zijn negenentwintig omgevingsdiensten, waarvan zes zogenaamde Brzo-omgevingsdiensten. Deze gespecialiseerde omgevingsdiensten zijn belast met de vergunningverlening, toezicht en handhaving voor majeure risicobedrijven: bedrijven die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen en/of deze in opslag hebben. In de praktijk zijn er ook niet-Brzo omgevingsdiensten die vergunningen verlenen en toezicht houden voor deze groep bedrijven.

Figuur 1 Indeling landsdekkend stelsel omgevingsdiensten

De piek qua oprichtingen lag in 2013. In dit jaar zijn zeventien omgevingsdiensten operationeel geworden (figuur 2). Het startpunt van de omgevingsdiensten was verschillend. In sommige gevallen ging het om een doorontwikkeling van bestaande milieudiensten, die soms al langer dan tien jaar bestonden. In andere regio's werden nieuwe omgevingsdiensten opgericht. Van de bestaande milieudiensten waren er sommige die zich zelfstandig tot een omgevingsdienst ontwikkelden en waren er anderen die met een andere milieudienst fuseerden.

Figuur 2 Jaar dat de omgevingsdiensten operationeel werden

3.2 Congruentie met veiligheidsregio

De wet VTH stelt eisen aan de regionale samenwerking in omgevingsdiensten (artikel 5.8). Eén van de vereisten is dat omgevingsdiensten congruent moeten zijn met één of meerdere Veiligheidsregio's. De huidige uitzonderingen op deze regel zijn geformaliseerd in de ministeriële regeling. De wetgever ziet dit als een tijdelijke situatie waarbij het einddoel blijft dat de werkgebieden van omgevingsdiensten congruent zijn met de veiligheidsregio's⁸⁾.

Van de negenentwintig omgevingsdiensten zijn er vijftien congruent met de veiligheidsregio. Dit betekent dat de grenzen van de omgevingsdienst samenvallen met één of meerdere veiligheidsregio's. Er zijn veertien omgevingsdiensten niet congruent met de veiligheidsregio⁹⁾, waaronder de zeven omgevingsdiensten die onderdeel uitmaken van het Gelders stelsel. Voor elf van de veertien omgevingsdiensten die niet congruent zijn met de Veiligheidsregio, geldt dat de werkgebieden van twee of meer omgevingsdiensten gezamenlijk wél samenvallen met die van de veiligheidsregio. Het werkgebied van de overige drie valt onder meerdere veiligheidsregio's. Het gaat om de omgevingsdienst Midden- en West Brabant (één gemeente valt buiten de Veiligheidsregio) en de omgevingsdiensten IJmond en Noorzeekanaalgebied.

3.3 Transitie naar gemeenschappelijke regeling

Een vereiste aan de regionale samenwerking in omgevingsdiensten is dat deze de vorm heeft van een openbaar lichaam op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). In een openbaar lichaam zijn provincies en gemeenten – en in twee gevallen ook het waterschap – gezamenlijk eigenaar van

de omgevingsdienst. Een Algemeen Bestuur (AB) met afgevaardigden van eigenaren stuurt de dienst aan. Het AB wijst een Dagelijks Bestuur (DB) aan. De rol van eigenaar vervullen gemeenten en provincies naast hun rol als opdrachtgever.

Er zijn nog drie netwerk-omgevingsdiensten: RUD Limburg-Noord, RUD Twente en RUD IJsselland. Alle drie de netwerk-omgevingsdiensten geven aan dat zij erop koersen om per 1 januari 2018 te functioneren op basis van een gemeenschappelijke regeling als omgevingsdienst. Zij zijn volop bezig met de voorbereidingen hiertoe (peildatum mei 2017). De omgevingsdienst Limburg-Noord heeft een concept gemeenschappelijke regeling en een inrichtingsplan opgesteld. Het besluitvormingstraject zal de komende periode doorlopen worden. Voor de omgevingsdienst Twente geldt hetzelfde. Er is een akkoord over de gemeenschappelijke regeling, maar deze moet nog formeel worden vastgesteld. Dat staat gepland op 31 juni 2017. Er is een kwartiermaker, maar nog geen beoogd directeur. Voor de omgevingsdienst IJsselland is een gemeenschappelijke regeling vastgesteld, zijn reeds het AB en DB benoemd en is een kwartiermaker/beoogd directeur benoemd.

Uit het onderzoek blijkt dat enkele omgevingsdiensten te maken hebben met contractgemeenten.

Op dit moment zijn er – naast de netwerk-omgevingsdiensten – twee omgevingsdiensten waarvan niet alle gemeenten deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling: zogenaamde 'contractgemeenten' die diensten afnemen op basis van een dienstverleningsovereenkomst. Dit is het geval bij de omgevingsdienst IJmond (tien gemeenten) en de omgevingsdienst West-Holland (gemeente Noordwijkerhout).

De omgevingsdienst IJmond geeft aan dat per 1 mei 2017 alle contractgemeenten zijn toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling, m.u.v. de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Deze gemeente fuseert per 1 januari 2018 met de gemeente Haarlemmermeer. De nieuwe gemeente zal deelnemen aan de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

De omgevingsdienst West-Holland is met de gemeente Noordwijkerhout in gesprek over toetreding. Het college van Noordwijkerhout heeft een bestuursopdracht gegeven om de VTH-taken toekomstbestendig te organiseren en daar de mogelijkheden voor te onderzoeken. De besluitvorming hierover is gepland na de zomer. Tevens wordt begin juli een besluit genomen over een fusie met gemeente Noordwijk, die wel deelneemt aan de gemeenschappelijke regeling van de omgevingsdienst West-Holland.

8) Tweede Kamer, 2013–2014, 33 872, nr. 3. Memorie van Toelichting

9) De veertien omgevingsdiensten die niet congruent zijn met een veiligheidsregio zijn genoemd in Artikel 10.7 van de regeling Omgevingsrecht.

Naast de werkzaamheden voor ‘contractgemeenten’ voeren enkele omgevingsdiensten voor gemeenten uit een andere gemeenschappelijke regeling (al dan niet incidenteel) specialistische taken uit, onder meer op het gebied van externe veiligheid en geluid. Dit doen zij, omdat de omgevingsdienst waar de gemeente deelnemer van is deze expertise niet in huis heeft.

3.4 Takenpakket omgevingsdiensten

Provincies en gemeenten moeten een deel van de VTH-taken laten uitvoeren door een omgevingsdienst: de zogenaamde basistaken. De basistaken zijn meer complexe taken die specifieke deskundigheid of specifieke toezicht-expertise vergen en taken die zich richten op activiteiten met een bovenlokale dimensie of onderdeel vormen van een keten. Deze taken worden met de AMvB VTH wettelijk verankerd in het Besluit omgevingsrecht. De kwaliteitseisen die de bevoegde gezagen stellen aan de basistaken moeten uniform zijn op het niveau van de omgevingsdienst.

Het komt in de praktijk (peildatum oktober-november 2016) nog regelmatig voor dat niet alle basistaken bij de omgevingsdienst zijn belegd. Daarbij speelt mee dat er toen nog discussie was over welke taken precies tot het basistakenpakket behoren. De AMvB VTH, waarmee de basistaken in het Besluit omgevingsrecht (Bor) worden vastgelegd, geeft daar inmiddels duidelijkheid over.

Provincies hadden eind 2016 alle basistaken bij omgevingsdiensten belegd, maar een deel van de gemeenten had dat toen nog niet. Een deel van de gemeenten had volgens de omgevingsdiensten nog niet alle basistaken overgedragen, omdat de AMvB nog niet definitief was en er nog discussie gaande was over welke taken precies tot het basistakenpakket zouden behoren. Zo is asbesttoezicht een taak die regelmatig nog door een gemeente zelf wordt (of werd) uitgevoerd. Er was lange tijd discussie over de vraag of asbesttoezicht een basistaak is. Asbesttoezicht op bedrijfsmatig saneren is inmiddels in de AMvB VTH opgenomen als basistaak¹⁰. Er waren ook omgevingsdiensten die te maken hadden met gemeenten die taken in eigen huis hielden die al expliciet als basistaak waren aangewezen. Het behoud van expertise binnen de eigen organisatie is een belangrijke reden voor gemeenten om taken niet bij de omgevingsdienst te beleggen. In het geval van asbesttoezicht is deze expertise ook relevant voor BRIKS-taken, die niet bij het basistakenpakket horen en die veel gemeenten zelf uitvoeren.

De takenpakketten wisselen sterk per omgevingsdienst. Sommige omgevingsdiensten hebben van hun deelnemers veel taken gekregen bovenop het basistakenpakket; andere omgevingsdiensten hebben nauwelijks of geen extra taken gekregen. Overall lijkt het erop dat omgevingsdiensten die een verleden hebben als milieudienst in de regel een uitbreider

Gehanteerde definities voor taken in het kader van de wet VTH

Uit de gesprekken die we gevoerd hebben, blijkt dat de partijen in het stelsel verschillende taakdefinities hanteren. Gehanteerde definities zijn onder meer: basistaken, milieutakenpakket, Wabo-taken, thuishaken en plustaken. Met name de begrippen thuishaken en plustaken worden verschillend gebruikt. De term plustaken wordt bijvoorbeeld gebruikt voor niet-Wabo-taken die een omgevingsdienst uitvoert, maar wordt ook gebruikt voor alle taken die een omgevingsdienst uitvoert naast de basistaken.

Wij hanteren de volgende definities:

- **Wabo-taken:** taken met betrekking tot de omgevingsvergunning in de Wabo en in de betrokken andere wetten die zijn opgenomen in hoofdstuk 5, artikel 5.1 van de Wabo
  - **Basistaken:** de taken die met de AMvB VTH in het Besluit omgevingsrecht worden opgenomen als basistaken. De taken die zijn opgenomen in het basistakenpakket zijn verschillend voor gemeenten en provincies.
  - **Niet-basistaken:** Wabo-taken die geen basistaken zijn
    - Niet-basistaken die een omgevingsdienst uitvoert
    - taken die een gemeente of een provincies zelf uitvoert

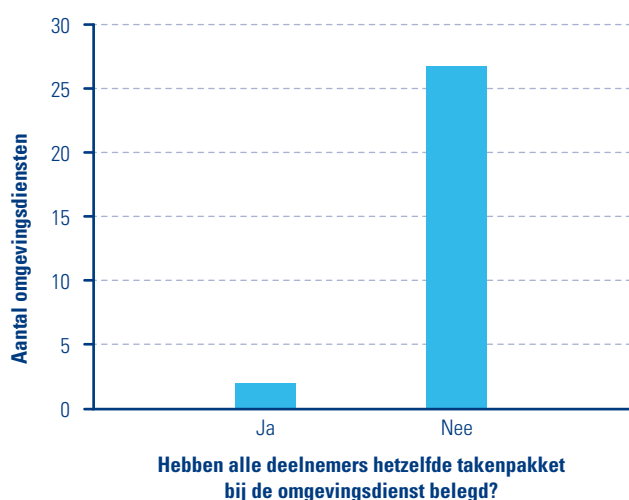

10) Bedrijfsmatig saneren is een basistaak, ook wanneer een particulier bedrijf de saneringsopdracht geeft. Het is geen basistaak wanneer de sanering door een particulier zelf plaatsvindt.

takenpakket hebben dan net opgerichte omgevingsdiensten. De nieuwe omgevingsdiensten zijn alle gestart met een smaller takenpakket.

Er zijn geen omgevingsdiensten die voor het eigen werkgebied een uniform takenpakket hebben gekregen, met uitzondering van twee netwerkomgevingsdiensten (figuur 3). Over het algemeen wisselt het (sterk) per deelnemer welke niet-basistaken bij de omgevingsdienst zijn belegd. Sommige omgevingsdiensten hebben de deelnemers opties voor ‘pakketten’ geboden, om meer uniformiteit te krijgen.

Figuur 3 Uniformiteit takenpakket

Provincies hebben conform de wet VTH alle basistaken bij omgevingsdiensten belegd. Daarnaast laten provincies ook andere taken door omgevingsdiensten uitvoeren. Welke taken dat zijn verschilt per provincie. Zeven provincies laten een deel van de VTH-taken vanuit de Wabo en betrokken wetten door omgevingsdiensten uitvoeren. Voor drie van deze zeven provincies zijn dit alle taken behalve vergunningverlening natuur. Vier provincies laten alle VTH-taken vanuit de Wabo en de betrokken wetten door de omgevingsdiensten uitvoeren. Tot slot geldt voor de provincie Overijssel dat de twee netwerkomgevingsdiensten met ingang van 2018 als openbaar lichaam gaan functioneren. De provincie Overijssel brengt vooralsnog alleen de basistaken naar de omgevingsdiensten over.

Enkele gemeenten hebben nog niet alle basistaken bij omgevingsdiensten belegd. De meeste gemeenten hebben dit wel. Een deel van hen laat alleen de basistaken door de omgevingsdienst uitvoeren, andere gemeenten laten omgevingsdienst daarnaast niet-basistaken uitvoeren. De niet-basistaken die omgevingsdiensten zoal voor gemeenten uitvoeren zijn:

- Wabo-taken op het gebied van milieu (buiten de basistaken)
- Wabo-taken op het gebied van bouwen, ruimtelijke ordening, inritvergunningen, kappen en slopen (BRIKS-taken)
- taken op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), waar bepalingen in worden opgenomen voor o.a. routes voor gevaarlijke stoffen, gevelschoonmaak, incidentele festiviteiten en geluidsnormeringen
- specialistisch advies op het gebied van bodem, lucht, geluid, duurzaamheid of externe veiligheid
- in enkele gevallen: drank- en horecatoezicht.

Het behoud van expertise binnen de eigen organisatie is een belangrijke reden voor gemeenten om taken niet bij de omgevingsdienst te beleggen. Daarnaast hechten gemeenten aan ‘couleur locale’ bij de uitvoering: oftewel goede voeling met de lokale situatie. Het gaat daarbij om afstemming binnen de gemeentelijke organisatie, o.a. over communicatie naar buiten toe. Ook willen bestuurders aangehaakt blijven bij de uitvoering van taken die direct raken aan de bestuurlijke agenda, zoals bouwprojecten. In de optiek van veel van de gemeenten die we hebben gesproken komt deze couleur locale beter uit de verf wanneer de gemeentelijke organisatie de taken uitvoert, dan wanneer de omgevingsdienst dat doet.

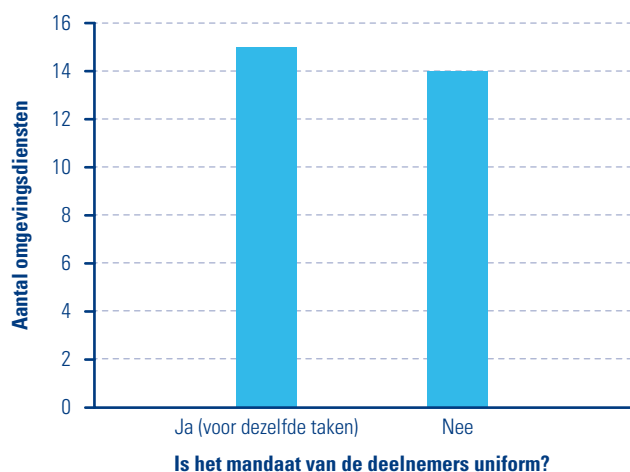
3.5 Mandaat omgevingsdiensten

Provincies en gemeenten blijven verantwoordelijk voor de taken die omgevingsdiensten voor hen uitvoeren. De wetgever gaat daarbij uit van een mandatering tot het nemen van besluiten van provincies en gemeenten aan de directeur van de omgevingsdienst¹¹⁾. Mandatering kan niet wettelijk worden voorgeschreven, dit gebeurt op vrijwillige basis.

Bij iets meer dan de helft van de omgevingsdiensten is het mandaat uniform, voor zover dat dezelfde taken betreft (figuur 4). Bij de overige omgevingsdiensten is sprake van verschillende mandaten. Soms gaat het om een enkele deelnemer, maar soms zijn er ook veel deelnemers die afwijken. In dat laatste geval moeten medewerkers van omgevingsdiensten per geval nagaan in hoeverre zij zelf een dossier kunnen afhandelen. Dat is vanuit de omgevingsdiensten gezien onwenselijk. Overigens geven de omgevingsdiensten ook aan dat het mandaat in de praktijk niet allesbepalend is als het gaat om de mate van professionele ruimte van de omgevingsdienst. In de praktijk kan

11) Tweede Kamer, 2013–2014, 33 872, nr. 3. Memorie van Toelichting

de omgevingsdienst voldoende afwegingsruimte krijgen van het bevoegd gezag, ook al zijn de mandaten strak. Ook het omgekeerde komt voor: een omgevingsdienst die weliswaar een ruim mandaat heeft, maar desondanks in de praktijk voor afwegingen met een beperkte bestuurlijke impact, alsnog wordt geacht deze met het bevoegd gezag af te stemmen.

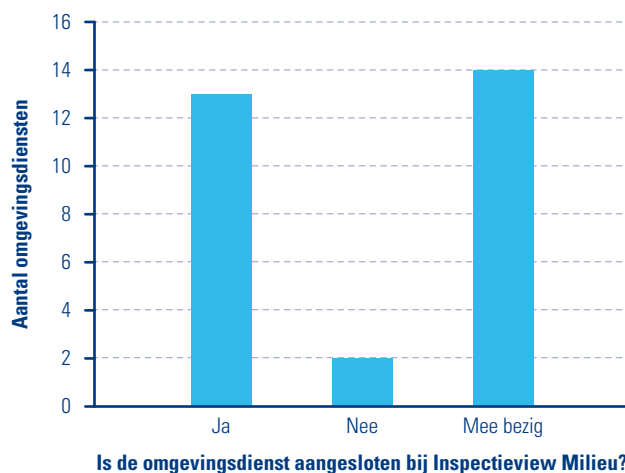

Figuur 4 Mandaat

3.6 Inspectieview milieu

Om de informatie uitwisseling tussen toezichthouders te verbeteren is een landelijk systeem voor uitwisseling van informatie ontwikkeld: Inspectieview Milieu. Inspectieview Milieu is een beveiligde website die toezichthouders in staat stelt informatie over (toezicht)objecten te raadplegen die afkomstig is van de database van andere inspectie- en omgevingsdiensten. In de AMvB VTH is de bepaling opgenomen dat door aan te sluiten bij Inspectieview Milieu in ieder geval wordt voldaan aan de verplichting tot het uitwisselen van gegevens voor vergunningverlening, toezicht en handhaving in relatie tot de basistaken¹²⁾.

Bijna alle omgevingsdiensten zijn aangesloten op Inspectieview Milieu of treffen daartoe voorbereidingen (peildatum oktober-november 2016, figuur 5). Voor aansluiting op Inspectieview Milieu is een complete en gestandaardiseerde gegevensset nodig. Nog niet alle omgevingsdiensten hebben die. De omgevingsdiensten die nog niet bezig waren zich voor te bereiden op aansluiting op Inspectieview Milieu noemden als reden dat zij op dat moment andere prioriteiten hadden.

Figuur 5 Inspectieview Milieu

Gemeenten en provincies hebben veelal het beheer van de dossiers over de inrichtingen waar zij bevoegd gezag voor zijn, overgedragen aan omgevingsdiensten. In sommige gevallen beheren deelnemers zelf nog informatie. De informatie die is overgedragen aan omgevingsdiensten, is divers van aard. De gegevenssets zijn niet uniform. Vaak was de basisinformatie over bedrijven wel compleet, maar zat deze deels nog in fysieke dossiers. Op casusniveau is de informatie daarmee beschikbaar, maar aggregaties of analyses zijn vaak nog niet mogelijk.

Op dit moment werken veel omgevingsdiensten aan de implementatie van nieuwe informatiesystemen. Een voorbeeld is het Gelders systeem: IGO. Dit systeem wordt door alle omgevingsdiensten in Gelderland toegepast en is gekoppeld aan Inspectieview Milieu.

3.7 Wijze van bekostiging omgevingsdiensten

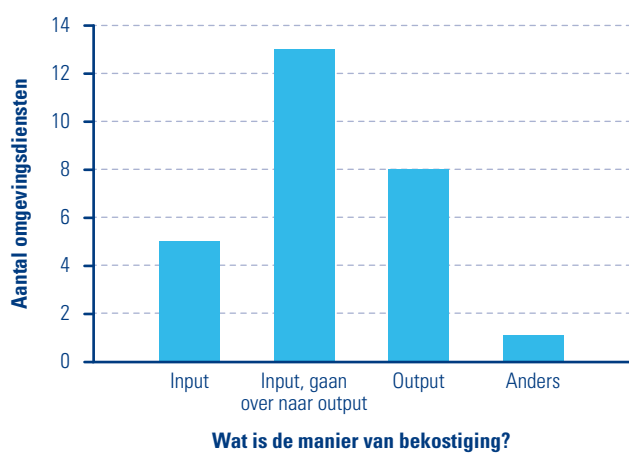
Met betrekking tot de bekostiging blijkt uit het onderzoek dat achttien omgevingsdiensten *inputfinanciering* hebben. Bij inputfinanciering wordt vooraf bepaald welk budget wordt verstrekt voor bepaalde werkzaamheden. Er wordt niet afgerekend op resultaat. Wel kan eventuele onderuitputting van budget weer worden verrekend met de opdrachtgevers.

Van de genoemde achttien omgevingsdiensten zijn er dertien voornemens om over te gaan op *outputfinanciering*. Outputfinanciering houdt in dat bij de financiering een relatie kan worden gelegd tussen de omvang van het budget en de omvang en kwaliteit van de verrichte werkzaamheden. Er wordt gefinancierd op de geleverde prestaties, oftewel op resultaat. Om de prestaties in omvang (aantal en tijdsbesteding) en kwaliteit te kunnen meten worden kengetallen gebruikt. Er is

12) Staatsblad-2017-193 (2017) Besluit van 21 april 2017 tot wijziging van het Besluit omgevingsrecht (verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving)

bij veel van de omgevingsdiensten nu een traject gaande om een producten- en dienstencatalogus (PDC) op te stellen en kengetallen te bepalen om eventueel over te kunnen stappen op outputfinanciering. Zij geven aan dat dit eerst goed moet staan en dat het bestuurlijke traject moet zijn afgerond voor dit mogelijk is.

Acht omgevingsdiensten zijn reeds overgestapt op outputfinanciering. De drie omgevingsdiensten die een netwerkorganisatie vormen, hebben een andere manier van financiering: de budgetten voor de werkzaamheden staan bij hen nog bij de provincie en gemeenten zelf op de begroting. Zij worden alle gefinancierd middels een verdeelsleutel (gebaseerd op het aantal inwoners) voor hun personeel en materieel.

Figuur 6 Bekostiging van omgevingsdiensten

Verder zien wij over de brede linie dat er bij omgevingsdiensten sprake is van een andere vorm van bekostiging in aanvulling op de input- of outputfinanciering. In veelvoorkomende gevallen wordt het standaard takenpakket gefinancierd door input- of outputbekostiging en worden hier per jaar projecten aan toegevoegd door opdrachtgevers. Deze projecten worden vaak op basis van een offerte gefinancierd.

De bekostiging hangt samen met de gehanteerde planning & control cyclus. Omgevingsdiensten geven aan dat de begroting moet anticiperen op mogelijke wijzigingen in de omvang van het takenpakket en verschuivingen binnen het takenpakket gedurende het jaar. Uit de jaarrekeningen blijkt dat veel omgevingsdiensten daarom (zeer) voorzichtig begroten: bij een ruime meerderheid van de omgevingsdiensten is het gerealiseerde resultaat (saldo baten en lasten) significant hoger dan vooraf was begroot.

Borging en coördinatie

Hoofdstuk 4

In dit hoofdstuk gaan wij in op de borging en coördinatie van het VTH-stelsel. Daarbij beschrijven wij eerst hoe door horizontale verantwoording in de praktijk functioneert als borging van de goede uitvoering van de VTH-taken. Vervolgens gaan wij in op interbestuurlijk toezicht en de invulling van de taken op het gebied van coördinatie die door de wetgever bij provincies zijn belegd.

4.1 Borging door horizontale verantwoording en interbestuurlijk toezicht

De wetgever gaat uit van horizontale borging van de goede kwaliteit van uitvoering van de VTH-taken¹³⁾. De jaarlijkse verantwoording aan raden en provinciale staten – een van de procescriteria die in de AMvB VTH is opgenomen – moet hieraan bijdragen. In het verlengde van horizontaal toezicht is er sprake van interbestuurlijk toezicht. Provincies zien toe op een adequate uitvoering van de VTH-taken door gemeenten, het Rijk ziet daarop toe bij provincies. Het interbestuurlijk toezicht is versoberd met de Wet revitalisering generiek toezicht die in 2012 in werking is getreden¹⁴⁾.

Horizontale verantwoording

Colleges van B&W en GS rapporteren jaarlijks aan raden en provinciale staten over de VTH-taken. Conform de wet VTH gaan gemeenten en provincies over het jaar 2017 rapporteren aan de hand van de kwaliteitscriteria. Volgens de AMvB VTH moeten gemeenteraden en provinciale staten worden

geïnformeerd over het uitvoerings- en handhavingbeleid, het uitvoeringsprogramma en de rapportage (artikelen 7.2, 7.3 en 7.7). Uit gesprekken met gemeenten en provincies maken wij op dat de wijze van rapporteren in ontwikkeling is naar aanleiding van deze (deels) nieuwe vereisten. In hoofdstuk 5 (paragraaf 5.5 ‘procescriteria’) gaan wij hier verder op in.

Uit de gesprekken maken wij op dat beleid en kwaliteit van uitvoering van de VTH-taken op dit moment nog weinig leeft bij gemeenteraden en provinciale staten. De verordening voor kwaliteitseisen is in de regel als hamerstuk afgedaan. Ook op basis van jaarrapportages van omgevingsdiensten vindt weinig debat plaats. Gesprekspartners vanuit gemeenten en provincies wijten dit aan een gebrekkige informatiehuishouding bij omgevingsdiensten en het ontbreken van gegevens die voor beleid relevant zijn zoals naleefgedrag. Daarnaast ligt de betrokkenheid van politici veelal bij casuïstiek of politieke thema’s zoals natuur (provincies) en bouw (gemeenten). De financiële bijdrage van de gemeente of provincie aan de omgevingsdienst is wel onderwerp van debat. Dit onderwerp komt aan bod bij de bespreking van de jaarstukken.

13) Tweede Kamer, 2013–2014, 33 872, nr. 3. Memorie van Toelichting

14) De Wet revitalisering generiek toezicht wordt op dit moment door het ministerie van BZK geëvalueerd.

Interbestuurlijk toezicht

In het verlengde van de Wet revitalisering generiek toezicht is het interbestuurlijk toezicht terughoudend. Alleen wanneer blijkt dat horizontale verantwoording niet leidt tot adequate uitvoering van de taken, wordt ingegrepen. Om te bepalen of tot ingrijpen wordt overgegaan, doorloopt de toezichhouder een 'interventieladder'. Deze bestaat uit zes stappen: van signaleren tot en met het definitief toepassen van het instrument. De instrumenten om in te grijpen in het kader van het interbestuurlijk toezicht zijn schorsen en vernietigen (bij een besluit in strijd met het recht of het algemeen belang) en indeplaatstreding bij taakverwaarlozing.

Provincies voeren toezicht op basis van de vereisten uit de wet en stellen daarvoor een kader vast. Voor de Wabo VTH-taken baseren provincies het toezicht op de documenten die wettelijk vereist zijn, waaronder uitvoeringskaders, jaarprogramma's en jaarverslagen. Daarbij wordt gekeken of de stukken aan de eisen voldoen die de wet eraan stelt.

Meerdere gemeenten omschrijven het interbestuurlijk toezicht als procedureel en afstandelijk: de vereiste documenten worden afgevinkt. De provincie kan toezien op het voldoen aan de wet, maar verder niet. Enkele gesprekspartners vonden dat provincies het interbestuurlijk toezicht invult op een manier die volgens hen niet de bedoeling kan zijn. Bijvoorbeeld een provincie die cijfers over ziekteverzuim bij de omgevingsdienst opvraagt onder de noemer van interbestuurlijk toezicht.

Tegelijkertijd hebben we ook een gemeente gesproken die juist door de uitkomsten van het interbestuurlijk toezicht een impuls heeft gegeven aan de implementatie van de beleids- en uitvoeringscyclus. Het toepassen van juridische instrumenten (schorsing en vernietiging en indeplaatstreding) wordt als zwaar ervaren en zal daardoor niet snel worden toegepast. Echter sommige provincies zetten het interbestuurlijk toezicht – voor het tot ingrijpen komt – op andere manieren kracht bij, door bijvoorbeeld bestuurlijke gesprekken te voeren met gemeenten.

De Onderzoeksraad voor de Veiligheid doet in het recente rapport over de lessen na Odfjell¹⁵⁾ uitspraken over het interbestuurlijk toezicht van het Rijk op provincies. Het Rijkstoezicht wordt uitgevoerd door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). De Onderzoeksraad constateert ook dat indeplaatstreding een zwaar instrument is, dat niet snel zal worden ingezet.

Daarnaast beargumenteert de Onderzoeksraad dat de ILT de middelen en bevoegdheden ontbeert om een goede informatiepositie te verschaffen op grond waarvan het een gedegen afweging kan maken of het moet ingrijpen. Daarmee heeft het interbestuurlijk toezicht door de ILT volgens de Onderzoeksraad weinig toegevoegde waarde t.o.v. het primair toezicht op bedrijven als het gaat om het voorkomen van gevallen waarin sprake is van ernstig of langdurig nalevingstekort zoals in de Odfjell-casus.

4.2 Coördinatie provincies

Provincies hebben binnen de Wabo een coördinatieplicht. Volgens de wet hebben provincies de taak om een of meerdere overlegorganen in te stellen voor afstemming op het gebied van *kwaliteit en doelmatigheid van de uitvoering van de VTH-taken enerzijds en strafrechtelijke handhaving anderzijds*¹⁶⁾. M.b.t. strafrechtelijke handhaving gaat de wetgever uit van samenwerking tussen de omgevingsdiensten en de andere relevante handhavingpartners zoals het OM en de politie op de schaal van de omgevingsdienst.

Coördinatie kwaliteit

Nadat in 2012 de kwaliteitscriteria 2.1 door de VNG, het IPO en het Rijk bestuurlijk zijn vastgesteld, is een landelijke projectstructuur in het leven geroepen om de implementatie van de kwaliteitscriteria te faciliteren (tot 1 januari 2015). Provincies hadden hierin een coördinerende rol.

De verwachting was dat de kwaliteitscriteria opgenomen zouden worden in de wet VTH. Toen in plaats daarvan gekozen is voor kwaliteitsregels via verordeningen, hebben veel provincies daarin wederom een coördinerende rol gespeeld. Zo is in vijf provincies de aanpassing van de modelverordening onder provinciale regie door de provincie, gemeenten en omgevingsdienst(en) gezamenlijk ter hand genomen.

Coördinatie afstemming strafrecht

De afstemming op het gebied van strafrechtelijke handhaving is veelal georganiseerd op provinciaal niveau en in Noord-Nederland voor de drie provincies samen. Er is minimaal sprake van afstemming op casusniveau tussen omgevingsdiensten en de strafrechtpartners: het OM en de politie. Dit heeft verschillende vormen. Daarbij gaven meerdere gesprekspartners aan dat de rol van de politie onduidelijk is. Zo weet men niet of 'milieu' onderdeel is van de basispolitietak, hoeveel formatie er binnen de politie eigenlijk beschikbaar is en wie men waarvoor aan kan spreken.

15) Onderzoeksraad voor de Veiligheid (2017) *Veiligheid van Brzo-bedrijven – lessen na Odfjell*

16) Artikel 5.9 wet VTH

Strategisch overleg op bestuurlijk niveau is er nog niet altijd. Wanneer dit er wel is, gaat het vaak om een al langer bestaande overlegstructuur. In zes provincies is er sprake van strategisch overleg met handhavingspartners op bestuurlijk niveau, in zes provincies is dit er niet. Daarvan zeggen drie provincies een dergelijk overleg op te zetten in het kader van de coördinatieplicht.

EVALUATIE WET VTH
Op weg naar een volwassen stelsel

DEEL B

Onderdelen van het stelsel uitgelicht

Kwaliteit

Hoofdstuk 5

In dit hoofdstuk gaan wij in op de kwaliteitscriteria uit het VTH-stelsel en de manier waarop deze in de praktijk worden toegepast. Het gaat om twee soorten criteria: criteria voor kritieke massa en procescriteria. Eerst beschrijven wij de wettelijke eisen rondom kwaliteitscriteria. Vervolgens gaan wij in op de toepassing van kwaliteitscriteria in de praktijk. Voor criteria voor kritieke massa gaan wij in op de wijze waarop deze in verordeningen zijn vastgelegd (artikel 5.4 van de wet VTH) en hoe invulling wordt gegeven aan de zorgplicht (artikel 5.5. uit de wet VTH). Vervolgens gaan wij in op de toepassing van de procescriteria die worden vastgelegd in het Besluit omgevingsrecht met de AMvB VTH.

5.1 Criteria voor kwaliteit in de wet VTH

Het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken is een van hoofddoelen van de wet VTH. Aan dit doel is onder andere invulling gegeven door kwaliteitseisen. Hierbij wordt gewerkt met twee soorten criteria:

- **Criteria voor kritieke massa** borgen vakmanschap in termen van voldoende opleiding, ervaring, kennis en het onderhouden en borgen daarvan.
- **Procescriteria** stellen eisen aan de kwaliteit van de beleids- en uitvoeringscyclus.

In de wet VTH zijn hierover de volgende regels vastgelegd (zie figuur 7):

- Artikel 5.4 van de wet VTH bepaalt dat gemeenteraden respectievelijk provinciale staten bij verordening regels moeten stellen over de uitvoering en handhaving

van de basistaken¹⁷⁾. De colleges van GS en B&W dragen zorg voor de uniformiteit van de regels binnen het verzorgingsgebied van een omgevingsdienst.

- Artikel 5.5 van de wet VTH regelt dat betrokken bestuursorganen zorg dragen voor een goede kwaliteit van de uitvoering van de niet-basistaken.
- De AMvB VTH (§7.2) schrijft voor dat de beleids- en uitvoeringscyclus gevolgd moet worden en stelt inhoudelijke eisen aan de diverse schakels ervan.

Uit artikel 5.4 volgt de verplichting voor gemeenten en provincies om een verordening vast te stellen. Om hen hierbij te ondersteunen hebben het IPO en de VNG een modelverordening opgesteld. Die neemt als uitgangspunt de kwaliteitscriteria 2.1 die in 2012 door de VNG, het IPO en het Rijk bestuurlijk zijn vastgesteld¹⁸⁾. Hierin zijn zowel criteria voor

17) De basistaken zijn taken die het bevoegd gezag door een omgevingsdienst moet laten uitvoeren, vanwege de complexiteit, specifieke deskundigheid of bovenlokale dimensie.

18) *Kwaliteitscriteria 2.1 - Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving krachtens de Wabo (2012)*

kritieke massa als procescriteria opgenomen. Het volgen van de modelverordening is niet verplicht. Wel noemt de *Nota van Toelichting* bij de wet VTH de verordening nadrukkelijk als instrument om de kwaliteit van de VTH-taken te borgen, naast de procescriteria die in de AMvB VTH zijn opgenomen. De wet

VTH voorziet in de mogelijkheid om bij ministeriële regeling nadere regels te stellen aan de uitvoering van de VTH-taken, bijvoorbeeld om de criteria voor kritieke massa alsnog in de wet op te nemen.

Figuur 7 Regels uit wet VTH m.b.t. kwaliteitscriteria

Overigens is het stellen van kwaliteitseisen niet nieuw in het VTH-stelsel. Voor inwerkingtreding van de wet VTH golden al procescriteria voor het handhavingsbeleid, op grond van het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor)¹⁹⁾, beide uitvoeringsbesluiten onder de Wabo. Nieuwe elementen zijn de eisen m.b.t. deskundigheid en beschikbaarheid ('criteria voor kritieke massa' uit de kwaliteitscriteria 2.1) en de verplichting om het proces voor de basistaken op niveau van de omgevingsdienst te uniformeren

(zie figuur 7). Deze gelden zowel voor vergunningverlening als toezicht en handhaving.

Nadat in 2012 de kwaliteitscriteria 2.1 door de VNG, het IPO en het Rijk bestuurlijk zijn vastgesteld, is een landelijke projectstructuur in het leven geroepen om de implementatie van de kwaliteitscriteria te faciliteren (tot 1 januari 2015). De verwachting was dat de kwaliteitscriteria opgenomen zouden zijn in de wet VTH die dan in werking zou treden. Uit de afsluitende rapportage van dit project bleek dat begin 2015 het proces om

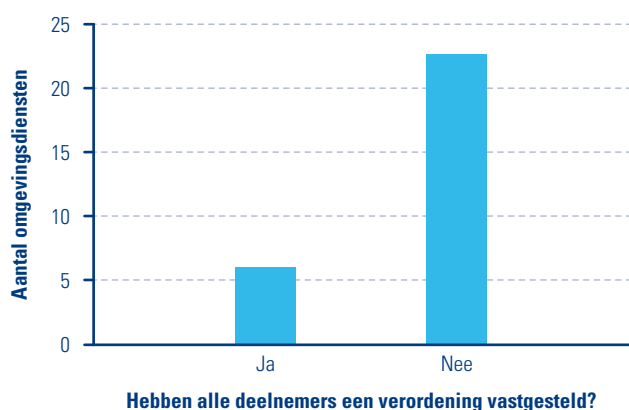
19) Tweede Kamer, 2013–2014, 33 872, nr. 3. Memorie van Toelichting

de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken beter te borgen breed op gang was gekomen.²⁰⁾

5.2 Criteria voor kritieke massa: verordening

Uit het onderzoek van Pro Facto blijkt dat begin 2016 18% van de gemeenten een verordening had vastgesteld waarin de VTH-kwaliteitscriteria zijn vastgelegd²¹⁾. Twee derde van de gemeenten was met de voorbereidingen voor het vaststellen van een verordening begonnen. 10% van de gemeenten was weliswaar bekend met het vereiste maar nog niet begonnen. Tot slot was 5% van de gemeenten nog niet bekend met de vereisten.

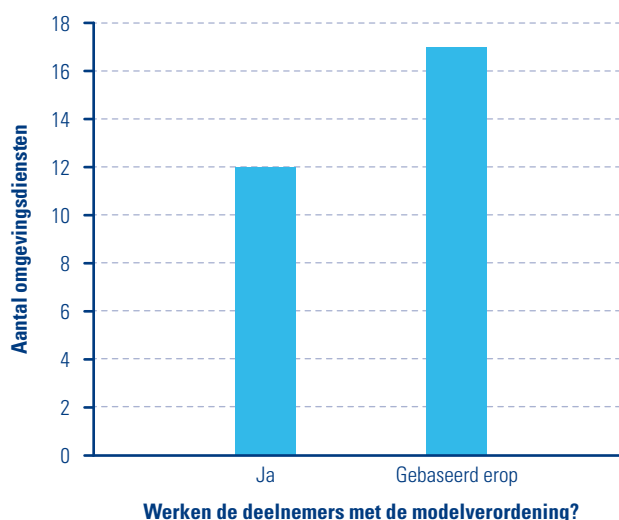
In de inventarisatiefase van de evaluatie (peildatum oktober-november 2016) bleek dat er voortgang was geboekt. Zes omgevingsdiensten gaven aan dat alle deelnemers een verordening hadden vastgesteld. Volgens de overige omgevingsdiensten (23) gold dit voor een deel van hun deelnemers (zie figuur 8). Bij het ministerie van I&M is bekend dat inmiddels alle provincies een verordening hebben vastgesteld (peildatum mei 2017).

Figuur 8 Verordening kwaliteitscriteria

Gebruik van de modelverordening

Twaalf omgevingsdiensten hebben te maken met verordeningen die één-op-één vergelijkbaar zijn met de IPO/VNG modelverordening. Bij de andere zeventien omgevingsdiensten zijn de verordeningen van hun deelnemers daarop gebaseerd (figuur 9).

Figuur 9 IPO/VNG modelverordening

Een veelvoorkomende aanpassing is dat de dynamische verwijzing naar de kwaliteitscriteria is aangepast. De modelverordening bevat een verwijzing naar een dynamisch document: de kwaliteitscriteria 2.1. Wanneer centraal wordt overeengekomen deze aan te passen, wordt de nieuwe versie automatisch leidend. Veel gemeenten en provincies willen dit niet. Zij kiezen ervoor om een eventuele aanpassing pas door te voeren op basis van een collegebesluit daarover. Een andere veelvoorkomende aanpassing is dat de verordening alleen is of wordt vastgesteld voor de taken die de omgevingsdienst uitvoert (soms zijn dat alleen de basistaken, soms breder).

Vijf provincies hebben samen met gemeenten een provinciale variant op de modelverordening opgesteld. In drie provincies wordt gewerkt met 'explain modules' als bijlage bij de verordening, die opties beschrijven waarmee gemeenten die voor de taken die zij zelf uitvoeren niet aan de kwaliteitscriteria 2.1 kunnen voldoen, alsnog (bijv. via samenwerking) in lijn met de kwaliteitscriteria werken. In een andere provincie is een verordening opgesteld, waarin is bepaald dat het college van B&W voor de taken die zij zelf uitvoeren kwaliteitsregels zal stellen. Dit geeft gemeenten tijd en ruimte om deze op een eigen manier uit te werken.

Uniformiteit op het niveau van de omgevingsdienst

In de verordeningen die tot nu toe zijn vastgesteld, zijn de kwaliteitscriteria 2.1 leidend voor *minimaal* de taken die de omgevingsdienst voor de deelnemers uitvoert. Daarmee hebben de omgevingsdiensten op dat punt een uniform kader meegeregeld. Dit is conform artikel 5.4 van de wet VTH.

20) Arena Consulting (2015) *Kwaliteit op koers? Afsluitende rapportage project 'implementatie kwaliteitscriteria 2.1'*

21) Pro Facto (2016) *Toezicht en handhaving door gemeenten* p.29

Voor de taken die de omgevingsdiensten uitvoeren gelden de kwaliteitscriteria 2.1. Omgevingsdiensten verwachten aan de kwaliteitscriteria te gaan voldoen. Op dit moment is dat volgens omgevingsdiensten nog niet altijd het geval, omdat bijv. opleidingen moeten worden afgerond of taken te weinig voorkomen. In dat laatste geval kunnen omgevingsdiensten samenwerken. Waar sprake is van meer omgevingsdiensten per provincies zijn de provinciale taken in de regel verdeeld over de omgevingsdiensten om door clustering robuustheid te organiseren.

Provincies beoordelen de robuustheid van de omgevingsdiensten in termen van capaciteit, deskundigheid en werkprocessen in de meeste gevallen positief. Acht provincies vinden de omgevingsdiensten voldoende robuust, tegenover respectievelijk drie provincies die hierover twijfelen of dit niet vinden. De provincie Overijssel kon hier, gezien de netwerk omgevingsdiensten, geen uitspraak over doen.

Alle provincies hebben in een verordening de kwaliteitscriteria 2.1 van toepassing verklaard voor de VTH-taken waar de provincie bevoegd gezag voor is vanuit de Wabo en de betrokken wetten. Daarmee stellen provincies dezelfde kwaliteitseisen aan de taken die zij zelf uitvoeren als aan de taken die de omgevingsdiensten in opdracht van de provincie uitvoeren. Provincies verwachten aan de kwaliteitscriteria 2.1 te voldoen. Overigens zijn de kwaliteitscriteria 2.1 niet uitgewerkt voor de provinciale taken op het gebied van water en ontgrondingen.

5.3 Criteria voor kritieke massa: zorgplicht

Wij constateren dat provincies de kwaliteitscriteria 2.1 van toepassing hebben verklaard op alle Wabo VTH-taken en dat gemeenten dit in ieder geval hebben gedaan voor de taken die de omgevingsdienst uitvoert. Gemeenten hebben de kwaliteitscriteria 2.1 van toepassing verklaard voor de taken die de omgevingsdienst voor hen uitvoert. Voor de taken die zij zelf uitvoeren is dit niet altijd het geval. Voor de niet-basistaken is dat ook niet wettelijk verplicht. Wel geldt voor de niet-basistaken de verplichting om te zorgen voor een goede kwaliteit van uitvoering van de Wabo VTH-taken (artikel 5.5), oftewel de zorgplicht.

Beeld vanuit gemeenten

Wij hebben met twaalf gemeenten gesproken over de zorgplicht en relevante documenten bestudeerd (dit was een van de verdiepende thema's). Geen van de twaalf gemeenten voldoet naar eigen zeggen aan de kwaliteitscriteria 2.1 voor alle taken die zij binnen de eigen organisatie uitvoeren. Van deze gemeenten hebben twee gemeenten de kwaliteitscriteria 2.1 Wabo-breed van toepassing verklaard in een verordening. De andere

gemeenten passen de kwaliteitscriteria alleen toe op de taken die worden uitgevoerd door de omgevingsdienst. Die gemeenten gaven aan de kwaliteitscriteria 2.1 desalniettemin als norm of richtpunt te hanteren voor de taken die zij zelf uitvoeren.

Vooropgesteld: het staat gemeenten vrij om voor de niet-basistaken wel of juist geen kwaliteitseisen te stellen in een verordening. Dat veel gemeenten dit niet hebben gedaan, wil niet zeggen dat de kwaliteit niet op orde is. Wij hebben gemeenten gevraagd wat de reden is om de kwaliteitscriteria 2.1 niet Wabo-breed in de verordening vast te leggen. Veel gemeenten zeggen dat zij er niet aan kunnen voldoen (vaak vanwege de frequentie eisen), of niet weten of zij eraan gaan voldoen. Ook een gemeente die binnen afzienbare tijd voor alle taken aan de kwaliteitscriteria verwacht te voldoen, geeft aan dat personele wisselingen dit kwetsbaar maken: er zullen momenten zijn waarop de gemeente tijdelijk niet voldoet. Een andere overweging is dat gemeenten het omslachtig en niet nodig vinden dat de raad over kwaliteitscriteria beslist.

Eén van de gemeenten die we hebben gesproken, heeft een verordening vastgesteld conform de provinciale variant op de modelverordening. De modelverordening was daarbij weliswaar Wabo-breed overgenomen, maar met een bijlage met provinciebreed geformuleerde 'explain modules' die opties beschrijven om af te wijken van de kwaliteitscriteria 2.1, maar alsnog voldoende kwaliteit te leveren. Door de samenwerking met een andere gemeente te organiseren, kon men alsnog voldoen.

Wij hebben twee gemeenten gesproken die de kwaliteitscriteria 2.1 Wabo-breed van toepassing hebben verklaard in een verordening. Eén heeft dit gedaan, omdat dit zo in de modelverordening was opgenomen. Deze gemeente was na vaststelling van de verordening gestart met een inventarisatie hoe aan de gestelde eisen kan worden voldaan. De andere gemeente had vrijwel alle taken bij de omgevingsdienst belegd en kon daardoor voldoen.

Alle gesproken gemeenten die taken in de eigen organisatie uitvoeren, waren bezig met een analyse in hoeverre zij voor die taken zouden kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria. Wanneer dit nog niet het geval is, wordt veelal gezocht naar mogelijkheden om de uitvoering toch in lijn met de kwaliteitscriteria te organiseren. Eén daarvan is medewerkers aan te nemen of op te leiden. Een andere optie is door samen te werken met een of enkele buurgemeente(n). Uiteraard is een derde optie de taken alsnog bij de omgevingsdienst te beleggen. Echter de meeste gemeenten hebben recent de afweging gemaakt welke taken zij over wilden brengen naar de omgevingsdienst. Zij vinden het op dit moment niet opportuun daar opnieuw in te

schuiven (tenzij bijv. een personele wisseling daar aanleiding toe geeft).

Een deel van de gemeenten die we hebben gesproken, ging er niet vanuit dat de gemeente voor alle taken zal streven om te voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1. Enkele gemeenten vonden dat de kwaliteitscriteria van te specialistische functies uitgaan. Deze (grote) gemeenten zijn qua formatie in totale omvang wel robuust genoeg om aan de kwaliteitscriteria 2.1 te voldoen, maar zetten de medewerkers breder in. Daarmee kan de organisatie in hun ogen niet voldoen aan de frequentie-eis per specialisatie, maar zijn medewerkers wel in staat een bredere afweging te maken dan enkel vanuit één specialisatie.

Andere gemeenten lijkt het niet nodig om voor alle taken aan de kwaliteitscriteria 2.1 te voldoen. Zij voeren een risicoanalyse uit en bepalen op basis daarvan op welke taken het zwaartepunt van de inzet moet liggen. Dit spiegelen zij aan de huidige formatie. Wanneer er voor taken met grote risico's voor veiligheid of gezondheid niet voldoende capaciteit of specialisme in huis is, wordt daar aanvullende inzet op georganiseerd. Voor andere taken, zoals vergunningen voor kleine uitbouwttjes, wordt dat niet nodig gevonden.

Reflectie vanuit omgevingsdiensten

Het niet voldoen aan de kwaliteitscriteria hoeft niet direct een probleem te zijn, zo stellen omgevingsdiensten. Wel zien meerdere omgevingsdiensten potentiële knelpunten bij vooral kleine gemeenten, die niet voldoende robuust zouden zijn. Gesprekspartners vanuit gemeenten en provincies bevestigden dit. Een omgevingsdienst gaf aan dat dit problemen kan opleveren in de keten, wanneer een gemeente bijvoorbeeld een kwalitatief minder advies over bouw aanlevert in het kader van een vergunningaanvraag die de omgevingsdienst behandelt. Een andere omgevingsdienst gaf aan dat inhoudelijke kwaliteit belangrijk is, bijvoorbeeld als het gaat om advisering constructieve veiligheid.

Omgevingsdiensten geven overigens aan het vreemd te vinden dat de gemeente voor de eigen taken een andere standaard hanteren dan voor de taken die de omgevingsdienst uitvoert ('meten met twee maten').

5.4 Procrescriteria

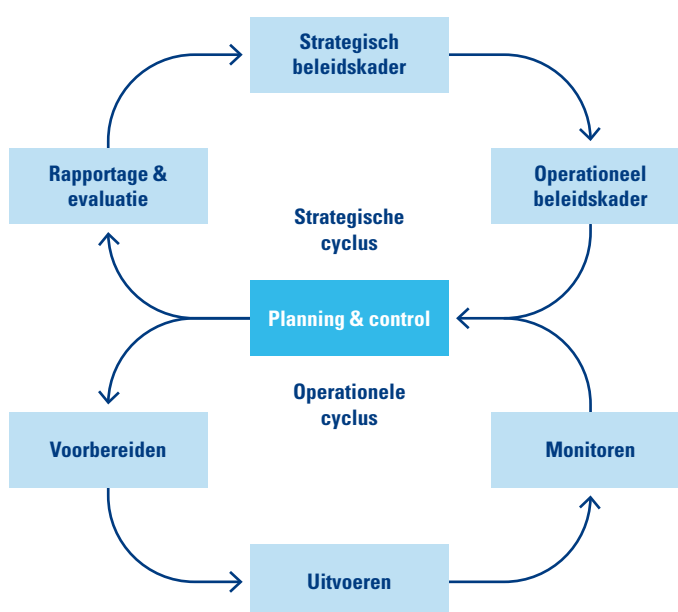
De uitvoering van de VTH-taken verloopt volgens twee cycli: een beleidsvormende en een uitvoerende. In combinatie worden deze ook wel de 'Big-8' genoemd (zie figuur 10). De kwaliteitscriteria 2.1 omvatten naast criteria voor kritieke massa ook procescriteria. Deze zijn in vergelijkbare termen in de AMvB

VTH opgenomen voor alle Wabo VTH-taken. Deze procescriteria stellen eisen aan de verschillende onderdelen van de beleids- en uitvoeringscyclus.

In de praktijk zien we dat veelal sprake is van één beleidsvormende cyclus die betrekking heeft op het Wabo-brede VTH-takenpakket. Verder zijn er voor gemeenten veelal twee uitvoerende cycli te onderscheiden, één voor het takenpakket dat is overgedragen aan de omgevingsdienst en één voor de zogenoemde achterblijvende of thuishaken die gemeenten in eigen beheer uitvoeren.

De beleids- en uitvoeringscyclus was een van de verdiepende thema's. Voor dit thema hebben wij een analyse gedaan op basis van twee omgevingsdiensten en hun deelnemers. Daarbij hebben wij relevante documenten bestudeerd en interviews gevoerd met de betreffende omgevingsdiensten en van beide omgevingsdiensten drie deelnemers: één provincie en twee gemeenten.

Wij beschrijven onderstaand de uitkomsten van deze verdieping. Daarbij gaan we in op de vraag in hoeverre de huidige praktijk aansluit bij de procescriteria uit de AMvB VTH en wat het effect hiervan is. Wij hebben daarbij zowel gekeken naar de taken die omgevingsdiensten uitvoeren als taken die provincies en gemeenten zelf uitvoeren.

Figuur 10 De 'Big-8'²²⁾

22) Kwaliteitscriteria 2.1 - Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving krachtens de Wabo (2012) p.32

Uitvoerings- en handhavingsbeleid

Volgens de AMvB VTH moet het bevoegd gezag uitvoerings- en handhavingsbeleid vaststellen, voor zowel vergunningverlening als handhaving. Op het gebied van handhaving was dit al langer een vereiste. Hiertoe is in 2014 de Landelijke Handhavingsstrategie opgesteld (zie kader). Veel gemeenten en provincies hebben nog geen strategisch beleidskader op het gebied van vergunningverlening. In IPO-verband wordt op dit moment gewerkt aan een Landelijke strategie voor vergunningen, meldingen en ontheffingen.

De meeste gemeenten die wij spraken hebben recent VTH-breed beleid opgesteld, zowel voor de taken die de gemeente zelf uitvoert als de taken die de omgevingsdienst uitvoert. Sommige gemeenten hadden nog geen beleid voor vergunningverlening, maar waren voornemens dit op te stellen. Bij een enkele gemeente was nog niet bekend dat vergunningenbeleid een vereiste wordt volgens de AMvB VTH.

De AMvB VTH stelt dat het uitvoerings- en handhavingsbeleid de doelen moet bevatten van het bevoegd gezag m.b.t. de VTH-taken. Deze doelen komen veelal uit beleidstukken zoals een structuurvisie / omgevingsvisie en milieubeleidsplan. Het uitvoerings- en handhavingsbeleid ligt in het verlengde van die beleidskaders. De specialistische kennis en kennis over de uitvoeringspraktijk die nodig is voor het opstellen van dergelijk beleid is met de oprichting van omgevingsdiensten deels buiten de eigen organisaties van gemeenten en provincies komen te liggen. Dit kan worden ondervangen door betrokkenheid van de omgevingsdienst bij beleidsvorming. Dit blijkt in de praktijk niet altijd zo georganiseerd te zijn. Hierbij speelt mee dat bevoegde gezagen de omgevingsdiensten zien als uitvoeringsdienst en hen niet vanzelfsprekend betrekken bij beleid.

VOORBEELD

In een gemeente zijn plannen gemaakt voor een groot woningbouwproject. Daarvoor blijkt niet voldoende milieuruimte te zijn. Deze gemeente vroeg vervolgens aan de omgevingsdienst om de milieugebruiksruimte van een nabijgelegen bedrijf in te perken. Dat was echter niet mogelijk. Als de omgevingsdienst betrokken was geweest bij het ruimtelijke ordeningsbeleid van deze gemeente, was dit knelpunt eerder aan het licht gekomen.

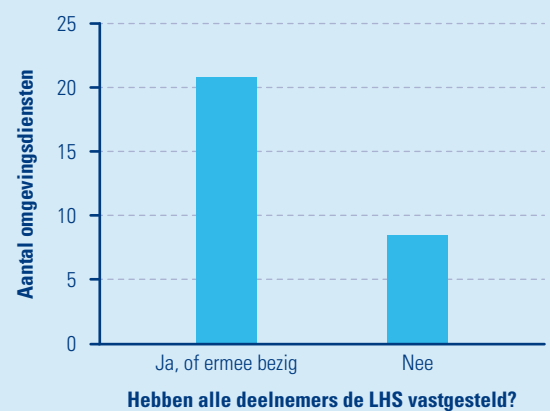
Volgens de AMvB VTH moeten gemeenteraden en provinciale staten worden geïnformeerd over het uitvoerings- en handhavingsbeleid. Uit gesprekken met gemeenten en provincies

Landelijke Handhavingsstrategie

De Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) is in 2014 tot stand gekomen als landelijk uniform beleid voor bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving. De LHS heeft als doel om passend in te grijpen bij bevindingen die gedaan zijn tijdens het toezicht. De AMvB VTH stelt – net als het huidige Bor – een strategie voor handhaving verplicht. In de memorie van toelichting bij de AMvB geeft de wetgever aan dat de inhoud van de LHS van belang is bij het opstellen van een regionale handhavingsstrategie. Het vaststellen van de LHS is dus niet wettelijk verplicht, het hebben van een strategie voor handhaving is dat wel.

Elf van de twaalf provincies hebben de LHS vastgesteld, of opgenomen als onderdeel van het eigen vastgestelde beleid. De provincie die dit niet heeft gedaan, onderzoekt hoe de eigen handhavingsstrategie kan worden omgebogen naar de LHS.

Alle omgevingsdiensten werken naar eigen zeggen op basis van de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS). Er wordt aangegeven dat het wel tijd kost om de nieuwe werkwijze te implementeren in de werkprocessen en op een andere manier te gaan werken. Acht omgevingsdiensten geven aan dat niet alle gemeenten en/of provincies de Landelijke Handhavingsstrategie hebben vastgesteld. De redenen hiervoor zijn verschillend. Een reden die omgevingsdiensten noemen is dat een deel van de gemeenten eigen beleid voor handhaving heeft opgesteld, of dat gemeenten niet willen dat andere beleidsvelden dan milieu aan de LHS zijn gebonden. De toelichting van een van de provincies bevestigt dit: sommige gemeenten vinden de LHS niet zinvol voor bouwaspecten.

Figuur 11 Toepassing Landelijke Handhavingsstrategie

maken wij op dat wanneer nieuwe beleidsdocumenten zijn vastgesteld, deze inderdaad met de raden en provinciale staten worden gedeeld.

Uitvoeringsprogramma's

Gemeenten en provincies werken conform de AMvB VTH met uitvoeringsprogramma's die jaarlijks worden opgesteld. Soms is dit één document voor zowel de taken die de organisatie zelf uitvoert als de taken die de omgevingsdienst uitvoert. Soms zijn dit twee aparte documenten. Er zijn gemeenten en provincies die zelf het uitvoeringsprogramma opstellen, er zijn ook omgevingsdiensten die het uitvoeringsprogramma opstellen voor de bevoegde gezagen. In beide gevallen gebeurt dit in overleg tussen de omgevingsdienst en het bevoegd gezag.

Gemeenten en provincies geven aan dat zij voor het opstellen van het uitvoeringsprogramma voor de taken die zij zelf uitvoeren de personele capaciteit als uitgangspunt nemen. Vervolgens worden aan de hand van een risicoanalyse prioriteiten gesteld en de capaciteit toebedeeld. Voor de omgevingsdienst is de financiële bijdrage van de deelnemers leidend. Wanneer de omgevingsdienst voor een bepaalde taak meer kosten moet maken dan verwacht, wordt eerst gekeken of er binnen het budget prioriteiten kunnen worden verlegd. Het budget en de personele capaciteit lijken daarmee leidend voor de uitvoering. Daarnaast spelen de kwaliteitscriteria 2.1 een rol (zie ook de paragraaf hiervoor over zorgplicht).

Bij de uitvoering van de VTH-taken ervaren gemeenten en provincies meer afstand wanneer deze door de omgevingsdienst worden uitgevoerd, dan wanneer dat in eigen huis gebeurt. Dit sluit aan bij de bevinding van Pro Facto dat onder gemeenten onvrede bestaat over het gebrek aan voeling dat de omgevingsdienst zou hebben met de lokale samenleving.²³⁾

In onze gesprekken met gemeenten, provincies werden hierbij verschillende overwegingen genoemd. Enerzijds vanwege het wegvallen van kennis die ook relevant is voor andere processen in de organisatie. Anderzijds wordt inzicht in de bestuurlijke afweging rondom de uitvoering van de VTH-taken gemist en/of wil een bestuurder zelf meer betrokken zijn. Zowel omgevingsdiensten als gemeenten en provincies ervaren dat het regelmatig bestuurlijk contact over casuïstiek bijdraagt aan de tevredenheid van gemeenten en provincies over de uitvoering.

Volgens de AMvB VTH moeten gemeenteraden en provinciale staten worden geïnformeerd over het uitvoeringsprogramma. Onze gesprekken wijzen erop dat dit inderdaad gebeurt.

Monitoring en rapportage

Alle gemeenten en provincies die wij hebben gesproken monitoren en rapporteren jaarlijks aan de raad of provinciale staten. Dit is conform de AMvB VTH. Hierbij geldt dat over het algemeen sprake is van coproductie met de omgevingsdiensten. Sommige omgevingsdiensten leveren een compleet monitoringrapport op aan de deelnemers. Soms stelt het bevoegd gezag deze zelf op aan de hand van cijfers van de omgevingsdienst. Een tussenvorm is dat de omgevingsdienst een cijfer-rapportage per deelnemer oplevert, waar het bevoegd gezag een bestuurlijke oplegger schrijft.

Vanuit de gesprekken met gemeenten, provincies en omgevingsdiensten maken wij op dat er in het algemeen een stijgende lijn zit in de kwaliteit van de monitoring en rapportage rondom de uitvoering van de VTH-taken. Dit hangt samen met de verbeteringen in de informatiehuishouding. Meerdere omgevingsdiensten werken met een systeem waarbij deelnemers continu inzicht hebben in de voortgang. Doordat meer informatie wordt gemonitord en/of digitaal wordt ontsloten over bijv. naleefgedrag, ontstaat meer inzicht.

Zoals beschreven in hoofdstuk 4, paragraaf 4.2, leiden de rapportages in de regel niet tot inhoudelijke debatten in raden en provinciale staten over het VTH-beleid. Doorgaans hebben de rapportages het karakter van hamerstukken. Tussentijds ligt de focus op casuïstiek, incidenten en/of de financiële bijdrage aan de omgevingsdienst.

Totaalbeeld

Wij constateren dat de beleidscyclus vrijwel geheel verloopt volgens de procescriteria uit de AMvB. De aanwezige documenten zijn er of worden opgesteld. Deze documenten worden gedeeld met de raden en provinciale staten. Daarbij is de kanttekening te plaatsen, zoals eerder beschreven in hoofdstuk 4, dat de interesse van de raden en provinciale staten zich veelal beperkt tot casuïstiek en incidenten.

Gemeenten, provincies en omgevingsdiensten verwachten dat de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken door de procescriteria uit de AMvB zal toenemen, doordat er bewuster over de uitvoering wordt nagedacht, hoewel het hebben van de juiste documenten niet automatisch kwaliteitsverbetering met zich meebrengt.

23) Pro Facto (2016) *Toezicht en handhaving door gemeenten* p.46

Voor de taken die bij een omgevingsdienst zijn belegd, is de cyclus belegd bij twee partijen: de provincie of gemeente en de omgevingsdienst. Wanneer we kijken naar de uitvoeringspraktijk, valt hierbij op dat de samenwerking vooral gestalte krijgt rondom het opstellen van uitvoeringsprogramma's, monitoring en rapportage. Betrokkenheid van omgevingsdiensten bij beleidsvorming is niet vanzelfsprekend. Diverse omgevingsdiensten die wij hebben gesproken waren van mening dat dit ten koste gaat van de kwaliteit en uitvoerbaarheid van beleid. Andersom wordt door bevoegde gezagen politiek-bestuurlijke sensitiviteit gemist bij de uitvoering van de VTH-taken door omgevingsdiensten.

Het is al met al duidelijk dat de procescriteria verder zijn geïmplementeerd dan in 2015 het geval was. Toen werd geconstateerd dat het voldoen aan de procescriteria 'werk in uitvoering' was: de verbetering was in gang gezet, maar nog niet afgerond. De omgevingsdiensten waren hun organisatie en werkprocessen nog aan het inrichten. Daarnaast moesten gemeenten/provincies en de omgevingsdiensten hun onderlinge processen nog op elkaar afstemmen.²⁴⁾

---

24) Arena Consulting (2015) *Kwaliteit op koers? Afsluitende rapportage project 'implementatie kwaliteitscriteria 2.1'* p.4

Samenwerking tussen de omgevingsdienst en de deelnemers

Hoofdstuk 6

Provincies en gemeenten en in twee gevallen ook de waterschappen zijn in een gemeenschappelijke regeling gezamenlijk de eigenaar van de omgevingsdienst. Deze rol vervullen zij naast hun rol als opdrachtgever. Binnen deze rolverdeling verloopt de samenwerking tussen de omgevingsdiensten en de bestuursorganen (nog) niet altijd soepel. Dit kenmerkt zich door ontevredenheid bij de deelnemers over de uitvoering en de kosten, weinig onderling vertrouwen en discussies.

In dit hoofdstuk beschrijven wij eerst een aantal factoren die van invloed zijn op een goede samenwerking tussen de omgevingsdienst en de deelnemers. Vervolgens beschrijven wij de resultaten van de samenwerkingsscan die wij in het kader van de evaluatie hebben uitgevoerd. Tot slot beschrijven wij de ontwikkeling van jonge omgevingsdiensten en de fasen in de samenwerking die wij hierin terugzien.

6.1 Factoren die van invloed zijn op goede samenwerking

Uit de gesprekken met provincies, gemeenten en omgevingsdiensten maken wij op dat een aantal factoren vaak een rol speelt bij een goede samenwerking.

- De samenwerking tussen de omgevingsdienst en de deelnemers is over het algemeen beter bij omgevingsdiensten die langer bestaan (die voortkomen uit een voormalige milieudienst).
- De bestuurscultuur is van belang. Goede verhoudingen tussen gemeenten onderling en tussen gemeente en provincie dragen bij aan een prettige samenwerking in de gemeenschappelijke regeling.

- Wanneer het aantal deelnemers klein is, wordt de samenwerking overzichtelijker en voelen deelnemers zich beter gehoord.
- Wanneer de omvang van de financiële bijdrage niet te sterk uiteen loopt, zitten deelnemers gelijkwaardiger aan tafel.
- Tot slot speelt het een rol of de taken van verschillende deelnemers overeenkomsten vertonen (bijvoorbeeld hetzelfde type bedrijven), waardoor meerwaarde ontstaat in het 'opschalen' van expertise in de gemeenschappelijke regeling.

Geen van deze factoren staat garant voor een goede samenwerking, of andersom.

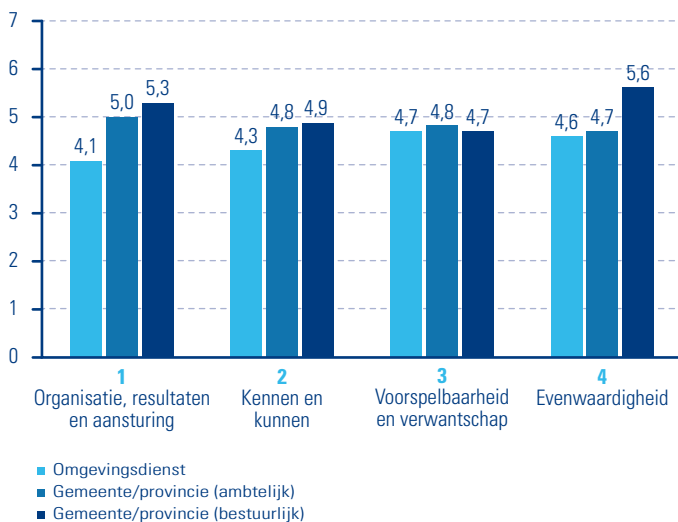
6.3 Samenwerkingsscan

Om inzicht te krijgen in de robuustheid van de samenwerking in de praktijk, is voor twee omgevingsdiensten een *samenwerkingsscan* uitgevoerd. Deze methode gaat uit van vier 'bouwblokken' in de samenwerking, namelijk: organisatie en aansturing, kennen en kunnen, voorspelbaarheid en verwantschap en evenwaardigheid.

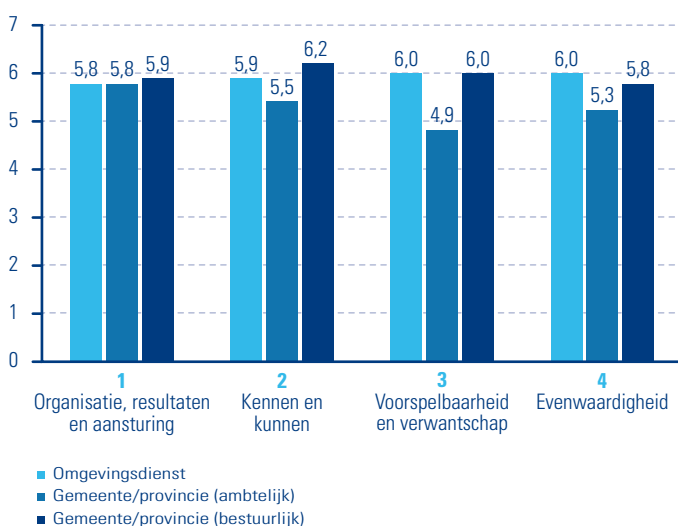
Wij hebben twee omgevingsdiensten en hun deelnemers hierop bevraagd via een enquête. De uitkomsten uit de enquête hebben we verdiept met gesprekken met zowel de omgevingsdiensten als de deelnemers (ambtelijk en bestuurlijk). Onder de omgevingsdiensten was één recent gestarte omgevingsdienst, waarvan de deelnemers niet zaten te wachten op de komst van de omgevingsdienst en één omgevingsdienst die al langer bestaat en waar de samenwerking goed loopt.

Uitkomsten enquête

Onderstaand zijn de uitkomsten van de enquête weergegeven. De respons voor de jonge organisatie was: 31 ingevulde enquêtes, waarvan vier bestuurders, 20 medewerkers van gemeente of provincie en zeven medewerkers van de omgevingsdienst. De respons voor de organisatie die al langer bestaat was: 21 ingevulde enquêtes, waarvan drie bestuurders, tien medewerkers van gemeente of provincie en acht medewerkers van de omgevingsdienst.

Figuur 12 Uitkomsten samenwerkingscan jonge omgevingsdienst

Figuur 13 Uitkomsten samenwerkingscan omgevingsdienst die langer bestaat

De respondenten is gevraagd te reageren op stellingen.

Onderstaand geven wij ter illustratie per blok één stelling weer:

- De deelnemers sturen wanneer nodig bij door het beleid of de opdracht aan te passen (organisatie, resultaten en aansturing).
- De omgevingsdienst heeft voldoende kennis en competenties voor de uitvoering van de taken (kennen en kunnen).
- De deelnemers en de omgevingsdienst hebben inzicht in elkaars belangen en standpunten (voorspelbaarheid en verwantschap).
- De omgevingsdienst geeft de deelnemers gelegenheid om vanuit hun verantwoordelijkheid als bevoegd gezag invloed uit te oefenen op de uitvoering van de taken door de omgevingsdienst (evenwaardigheid).

Als bijlage is de volledige vragenlijst opgenomen.

Respondenten konden per stelling aangeven in hoeverre zij het met de stelling eens waren van 1 (helemaal niet mee eens) tot 7 (geheel mee eens). Daarbij geldt: hoe dichter bij de 7 hoe positiever men de samenwerking ervaart.

Wat opvalt is dat de samenwerking overwegend positief wordt ervaren. Ook bij de jonge omgevingsdienst is de waardering voor iedere stelling gemiddeld boven de vier. Bij de jonge omgevingsdienst is de hoogste gemiddelde waardering (5.3) gegeven aan de stelling: *De deelnemers en de omgevingsdienst maken gevoelige zaken bespreekbaar*. De laagste gemiddelde waardering (4.4) werd gegeven voor de stelling: *De deelnemers en de omgevingsdienst hebben inzicht in elkaars belangen en standpunten*. Door zowel deelnemers (ambtelijk en bestuurlijk) als door de omgevingsdienst werd hier een relatief lage score aan gegeven.

Bij de omgevingsdienst die al langer bestaat was de hoogste gemiddelde waardering een 6.1. Deze werd gegeven voor drie stellingen: *Er zijn bij de omgevingsdienst voldoende financiële middelen beschikbaar voor de uitvoering van de taken; Er is bij de omgevingsdienst voldoende capaciteit (menskracht) beschikbaar voor de uitvoering van de taken; De omgevingsdienst heeft voldoende kennis en competenties voor de uitvoering van de taken*. Kortom: de omgevingsdienst draait op rolletjes. De laagste gemiddelde waardering (5.3) werd gegeven voor de stelling *De deelnemers en de omgevingsdienst hebben inzicht in elkaars belangen en standpunten*. Dit komt doordat hieraan ambtelijk door de deelnemers een relatief lage waardering (4.2) werd gegeven.

Dit verklaart tevens de wat lagere uitkomst voor ‘voorspelbaarheid en verwantschap’ voor de ambtelijke groep respondenten (figuur 3). Uit de toelichting bleek dat er soms gebrek aan politiek/bestuurlijke sensitiviteit vanuit de omgevingsdienst wordt ervaren – de omgevingsdienst houdt vast aan werkafspraken.

De op-één-na minst herkende stelling was bij beide omgevingsdiensten dezelfde, namelijk: *Er is bij de deelnemers voldoende capaciteit (menskracht) beschikbaar voor opdrachtgeverschap.*

Respectievelijk gaven de respondenten van de jonge omgevingsdienst en de omgevingsdienst die al langer bestaat een waardering van 4.4 en 5.4.

Gesprekken over de uitkomsten van de enquête

Uit de interviews met de beide omgevingsdiensten en hun deelnemers bleek dat de uitkomsten worden herkend. De gesprekspartners van de jonge omgevingsdienst zeiden op de goede weg te zijn. De gesprekspartners van de omgevingsdienst die al langer bestaat ervaren de samenwerking als zeer positief

Uit de interviews met de recent opgerichte omgevingsdienst en deelnemers komt het beeld naar voren dat de omgevingsdienst een moeizame aanlooptijd gehad heeft. Gemeenten hadden taken liever in eigen huis gehouden en waren niet tevreden over de kwaliteit en de kosten van de omgevingsdienst. Deze situatie is vergelijkbaar met wat wij in andere gesprekken hebben gehoord over de opstartfase van omgevingsdiensten. Er is bij de betreffende omgevingsdienst inmiddels een stijgende lijn in kwaliteitsniveau. In de praktijk heeft de omgevingsdienst zijn meerwaarde kunnen bewijzen. Gezamenlijk gesprek over de doelstellingen van de omgevingsdienst heeft bijgedragen aan wederzijds begrip vertrouwen (dit verklaart wellicht dat respondenten van de enquête de stelling *De deelnemers en de omgevingsdienst maken gevoelige zaken bespreekbaar* in hoge mate herkenden). De omgevingsdienst boekt resultaat, maakt de toegevoegde waarde zichtbaar, en spiegelt continu de gestelde eisen aan de daartoe (extra) benodigde financiële bijdrage.

De omgevingsdienst die al langer bestaat blijkt in het verleden ook een moeizame periode in de samenwerking gekend te hebben. Er was te weinig budget en daarmee te weinig tijd om taken met voldoende kwaliteit uit te voeren. De omgevingsdienst heeft toen op twee aspecten ingezet. Enerzijds heeft de omgevingsdienst gezorgd voor transparantie over de kosten van taken en de (on)mogelijkheden bij de financiële inbreng die de deelnemers doen. Anderzijds heeft de omgevingsdienst taken verder geïniformeerd om daarmee werkprocessen efficiënter maken. Bijvoorbeeld door brieven niet meer op gemeentelijk papier te drukken, maar op papier van de omgevingsdienst.

De gesprekspartners stelden verder dat de omgevingsdienst haar plek moet kennen. Het bevoegd gezag blijft verantwoordelijk voor de taken en kan een ander besluit nemen dan het advies van de omgevingsdienst. Het is belangrijk dat de omgevingsdienst regelmatig met de bestuurders aan tafel zit, om enerzijds bestuurders betrokken te laten zijn bij de uitvoering en om anderzijds te zorgen dat de omgevingsdienst de bestuurlijke aandachtspunten kent.

De twee omgevingsdiensten die deelnamen aan de samenwerkingsscan hadden beide ervaring met deelnemers die specialisten inhuurden of zelfs vacatures open stelden voor taken die bij de omgevingsdienst belegd zijn. Het effect is dat dubbel werk wordt gedaan (de omgevingsdienst wordt gecorrigeerd door het bevoegd gezag) of er worden minder diensten afgenomen, als de taak van de omgevingsdienst wordt terug gehaald. Dit werkte ondermijnd voor het functioneren van de omgevingsdienst.

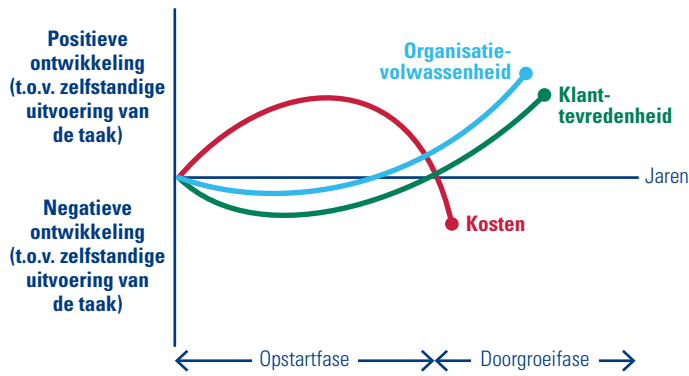
6.3 De opstartfase van jonge omgevingsdiensten

De opstartfase van jonge omgevingsdiensten kent of kende ‘hobbels’ in de samenwerking tussen deelnemers en omgevingsdiensten. Dit is niet ongewoon bij de oprichting van een interbestuurlijk samenwerkingsverband. In deze paragraaf kenschetsen wij de modelmatige levenscyclus van een interbestuurlijk samenwerkingsverband en gaan wij vervolgens in op de opstartfase zoals wij die in de praktijk bij jonge omgevingsdiensten hebben gezien.

De levenscyclus van een interbestuurlijk samenwerkingsverband

We beginnen deze analyse met de ‘normale’ levenscyclus van een interbestuurlijk samenwerkingsverband²⁵. De volgende figuur geeft hiervan een visuele weergave. Het groei- of ontwikkelpad is hierbij onderverdeeld in een tweetal fases, namelijk de opstartfase (die in de regel twee à drie jaar duurt) en de doorgroeifase.

25) Naast omgevingsdiensten gaat het hierbij om interbestuurlijke samenwerkingen op het gebied van werk en inkomen, overhead, ICT, belastingen en brede ambtelijke samenwerkingen.

Figuur 14 Ontwikkelingscurven jonge ontwikkelingsdiensten

De figuur laat drie verschillende ontwikkelingscurven zien. We lichten deze drie curven als volgt nader toe:

1. De curve van organisatievolwassenheid. Bij organisatievolwassenheid gaat het om de volwassenheid van de organisatie op het gebied van bedrijfsvoeringsaspecten als sturing, werkprocessen, organisatiestructuur, informatiesystemen en cultuur²⁶). De steilheid van deze curve geeft een indruk van de mate van verandering voor de organisatie. Hoe steiler de curve, hoe intensiever de veranderingen worden beleefd door het management, medewerkers en opdrachtgevers/klanten.
Een belangrijke factor voor de steilheid van de curve is het aantal deelnemers. Hoe meer deelnemers met verschillende achtergronden deelnemen aan het samenwerkingsverband, hoe complexer het zal zijn om in de beginjaren de verschillende processen, systemen, culturen etc. samen te smeden tot één volwassen organisatie.
2. De curve van de klanttevredenheid. De relatie opdrachtnemer (d.w.z. de directie van het samenwerkingsverband) en opdrachtgever is door de komst van een samenwerkingsverband zakelijker geworden. Zowel de opdrachtgevers als de medewerkers van het samenwerkingsverband moeten daaraan wennen. Dit komt tot uitdrukking in de curve van de klanttevredenheid. De perceptie bij opdrachtgevers is in de opstartfase al snel dat de klantgerichtheid en de dienstverlening achteruit gaat door het ontstaan van formele werkrelaties en standaardisatie van dienstverlening: meer afstand, 'formaliteit', professionaliteit en -voor de

medewerkers van het samenwerkingsverband- 'nee' kunnen verkopen. Dat vergt dan van beide kanten behoorlijk wat aanpassingsvermogen. Partijen zullen over en weer in staat moeten zijn om verwachtingen, wensen en leveringscondities expliciet te maken. En dat expliciteren noopt tot beter nadenken, betere communicatie en zorgvuldiger organiseren.

3. De curve van de kosten. Een van de doelstellingen voor de oprichting van een intergemeentelijk samenwerkingsverband is veelal kostenbesparing, te realiseren door standaardisatie oftewel 'operational excellence'. Om dit te kunnen realiseren gaat de 'kost voor de baat uit': er zijn aanvankelijk additionele kosten en investeringen. De figuur laat zien dat pas na enige jaren de beoogde efficiency c.q. kostenbesparingen gerealiseerd worden.

Als wij dit model vertalen naar de situatie van de jonge omgevingsdiensten zien we dat sommige deelnemers de verwachting hadden dat de opstartfase van het samenwerkingsverband overgeslagen kon worden en dat de organisatie gelijk in de doorgroefase zou zitten. In de praktijk komt deze verwachting niet uit. Dit zorgt voor een 'vicieuze cirkel met toenemende teleurstelling' in de samenwerkingsrelatie met de omgevingsdienst. Dit lichten wij in de volgende paragraaf nader toe.

De opstartfase in de praktijk

In de vorige paragraaf zijn wij ingaan op de ontwikkelingscurven van kosten (besparingen), klanttevredenheid en organisatievolwassenheid. Een vierde ontwikkelingscurve heeft betrekking op de *kwaliteit van de samenwerking* tussen de deelnemers met de omgevingsdienst én tussen de deelnemers onderling. Bij de jonge omgevingsdiensten, waarvan de oprichting een verplicht karakter had, zien wij (in meer of mindere mate) een ontwikkelingscurve van de samenwerkingsrelaties terugkomen die bestaat uit ruwweg drie fasen:

1. Een eerste 'hoge verwachtingenfase' ten aanzien van de prestaties van de omgevingsdienst, terwijl condities voor succesvol presteren niet zijn ingevuld. De verwachting was namelijk dat de omgevingsdienst gelijk bij de start in de doorgroefase zit (zoals beschreven in de vorige paragraaf).
2. De tweede fase is de 'crisisfase'. In de crisisfase wordt duidelijk dat de hoge verwachtingen van de deelnemers bij de opstart niet ingelost kunnen worden. Vaak gaat deze crisis gepaard met financiële tekorten en achterblijvende productiecijfers.

26) Voor een omgevingsdienst gaat het hierbij specifiek om de in de paragraaf met de bevindingen ten aanzien van financiën genoemde factoren. We noemden daar: het realiseren van de norm voor declareerbare uren door de medewerkers (en de sturing daarop door het middle management), één goed ingericht informatiesysteem (dus geen verlengde kabels), één goed inrichtingenbestand en medewerkers die op de goede plek zitten (match van competenties met de taak).

3. De derde fase kan gekarakteriseerd worden als de 'samenwerkingsfase'. De deelnemers in de omgevingsdienst gaan namelijk *met elkaar* in gesprek over hoe zij zodanige condities kunnen creëren dat omgevingsdienst succesvol kan functioneren.

Wij lichten deze drie fasen in de ontwikkeling van de samenwerkingsrelatie met de omgevingsdienst én als deelnemers met elkaar nu nader toe. We merken hierbij op dat het gaat om een algemeen, globaal beeld. De jonge omgevingsdienst bestaat immers niet.

1. De hoge verwachtingenfase

Bij de jonge omgevingsdiensten zien wij als grondhouding van (met name) gemeentelijke deelnemers dat zij niet zaten te wachten op de komst van een omgevingsdienst. Bij deze grondhouding, dus als een deelnemer deelname aan de omgevingsdienst ziet als een verplichting, worden de eigenaarsrol en de opdrachtgeverrol vaak als volgt ingevuld:

- Vanuit de *eigenaarsrol* wil een deelnemer zo min mogelijk geld betalen aan de omgevingsdienst. De verwachting bestaat daarbij vaak dat interbestuurlijke samenwerking gelijk bij de start tot kostenbesparingen leidt. Vanuit deze verwachting is een deelnemer geneigd zo min mogelijk budgetten en formatie over te dragen en/of gelijk bij de start van de omgevingsdienst taakstellingen in te boeken.
- Vanuit de *opdrachtgeversrol* wil een deelnemer:
  - Zoveel mogelijk 'couleur locale' (maatwerk). Voorbeelden van maatwerk zijn verschillen tussen deelnemers welk (basis)takenpakket is overgedragen, hoe de mandaatstructuur is geregeld en wat de inhoud van het uitvoeringsprogramma is.
  - Zoveel mogelijk beheersing: zo min mogelijk mandaten en taken overdragen. Beleidsvoorbereidende taken blijven bijvoorbeeld achter.

In onze ervaring met interbestuurlijke samenwerking zijn kostenbesparingen en het leveren van maatwerk echter twee uiteenlopende, niet goed te verenigen doelstellingen (uitgangspunten). Om substantieel kosten te kunnen besparen via één gezamenlijke organisatie zal er namelijk gestandaardiseerd c.q. geharmoniseerd moeten worden. Het gaat dan om verschillen in (overgedragen) takenpakketten, werkprocessen, informatiesystemen, mandatenstructuren etc. naar één regionaal uitvoeringsprogramma met één werkproces, één informatiesysteem en één mandatenstructuur.

We lichten dit als volgt toe. Er zijn in onze visie globaal drie uiteenlopende mogelijkheden voor de bedrijfsvoeringsstrategie waar een samenwerkingsorganisatie voor kan kiezen:²⁷⁾

1. Maatwerk c.q. couleur locale, oftewel: 'U vraagt, wij draaien'²⁸⁾. In deze strategie is de 'klant' c.q. de deelnemer 'koning': de samenwerkingsorganisatie voldoet aan *elke* wens die door de deelnemers gesteld worden. Dit leidt tot veel maatwerkoplossingen en dus een relatief breed assortiment aan producten en diensten, oftewel een uitgebreide producten- en dienstencatalogus (PDC). Dit is vaak de situatie bij de start van een jonge omgevingsdienst. Maatwerk per deelnemer heeft natuurlijk wel een prijskaartje.
2. Doelmatigheid via standaardisatie en harmonisatie: 'Wij leveren een betaalbaar standaard product'. Onder het motto 'maatwerk ondergraaft efficiëntie' leveren operationeel excellerende²⁹⁾ (samenwerkings)organisaties een beperkt assortiment met strak gedefinieerde producten en diensten. Uitbreidingen en veranderingen in de producten- en dienstencatalogus (PDC) en de daarbij behorende werkprocessen moeten zoveel mogelijk vermeden worden om de kosten zo laag mogelijk te houden. Maatwerk wordt niet geleverd of hiervoor wordt een hoge prijs gevraagd. Deze strategie is daardoor het meest kosteneffectief³⁰⁾.
3. 'Wij lopen voorop in technologie'. Bij deze strategie profileert een samenwerkingsorganisatie zich als een organisatie die steeds voorop loopt in de technologische ontwikkeling, bijvoorbeeld op het vlak van zaakgericht werken. Zeker bij de start van een omgevingsdienst zal er vanuit de opdrachtnemersrol c.q. de directie geïnnoveerd moeten worden om bijvoorbeeld één nieuw IT systeem met bijbehorende werkprocessen geïmplementeerd te krijgen. Innovatie staat echter weer haaks op de andere twee strategieën.

Het gaat bij deze drie varianten voor de bedrijfsvoeringsstrategie van een samenwerkings-organisatie om een andere inrichting

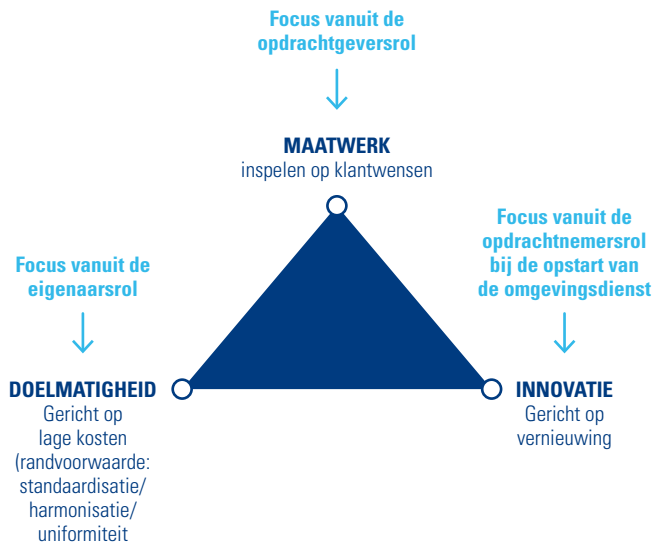
27) We merken hierbij op dat voor de andere twee bedrijfsvoeringsstrategieën een bepaald minimum niveau behaald moet worden. Geen enkele bedrijfsvoeringsstrategie mag dus worden veronachtzaamd.

28) In de managementliteratuur wordt dit ook wel de 'customer intimacy' strategie genoemd.

29) Dit wordt ook wel de 'product leadership' strategie genoemd.

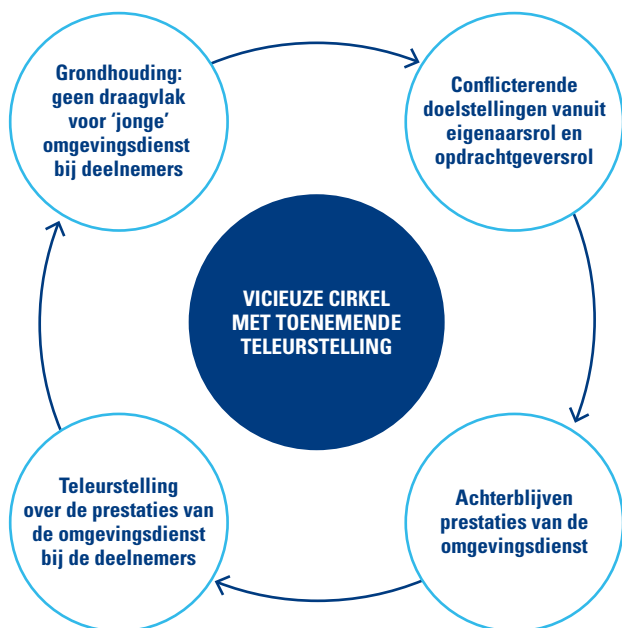
30) In de managementliteratuur wordt dit ook wel de 'operational excellence' strategie genoemd. Steekwoorden van de operational excellence strategie zijn: 'lean & mean', standaardisatie en simplificatie, bewezen technologie met selectieve innovatie en voortdurend zoekend naar simpele en goedkope(re) oplossingen.

van de sturing, processen, structuur, cultuur en klantbenadering. De volgende figuur laat deze drie strategieën zien en de focus vanuit de verschillende rollen.

Figuur 15 De driehoek tussen eigenaar-opdrachtgever-opdrachtnemer

Gevolg hiervan is dat de jonge omgevingsdienst in de opstartfase in een spagaat komt en het nooit ‘goed’ kan doen. Er ontstaat dan een negatieve spiraal c.q. een ‘vicieuze cirkel met toenemende teleurstelling’, zoals de nu volgende figuur laat zien.

Figuur 16 ‘Vicieuze cirkel van toenemende teleurstelling’

Daarbij komt dat de ervaring met interbestuurlijke samenwerkingsverbanden leert dat in de beginjaren ‘de kosten voor de baat uitgaan’, het enige jaren duurt voordat het samenwerkingsverband volwassen is en als gevolg daarvan de kwaliteit en daarmee ook de klanttevredenheid nog wel eens achterblijft. Hiervoor hebben wij dit reeds toegelicht aan de hand van de drie ontwikkelingscurven van een samenwerkingsverband. Sommige deelnemers aan jonge omgevingsdiensten hadden echter de verwachting dat deze opstartfase overgeslagen kon worden en dat de organisatie gelijk in de doorgroefase zou zitten. In de praktijk komt deze verwachting niet uit, wat de ‘vicieuze cirkel met toenemende teleurstelling’ nog verder versterkt.

2. De fase van de crisis

Deze vicieuze cirkel leidt uiteindelijk tot een crisis. Hoe lang het duurt tot deze crisis plaatsvindt is onder meer afhankelijk van de stuurmanskunsten én van de mate van transparantie (over het niet kunnen realiseren van de onhaalbare doelstellingen) van de directie van de omgevingsdienst. De crisis bestaat dan in de regel uit financiële tegenvallers in combinatie met niet gerealiseerde productiecijfers. Gevolg van deze crisis is dat de zittende directie ontslagen wordt en opgevolgd door een interim directeur. Vaak wordt dan ook een verbeterplan opgesteld, al dan niet met gebruik making van externe deskundigheid.

Verschillende factoren zijn bepalend voor de vraag hoe lang de omgevingsdienst in de crisisfase blijft ‘hangen’. Met name gaat het dan om de combinatie van de volgende twee factoren:

- Of de nieuwe (interim)directie in staat is om aan de deelnemers de spiegel voor te houden dat de omgevingsdienst bij de start onhaalbare doelstellingen heeft meegekregen.
- De snelheid waarmee alle deelnemers doorzien dat de hiervoor geschetste kernoorzaak van de problemen van de omgevingsdienst primair bij de kwaliteit van de onderlinge samenwerking van de deelnemers zelf ligt (en niet bij de omgevingsdienst).

3. De samenwerkingsfase

Op het moment dat de deelnemers doorzien dat de kernoorzaak van de problemen van de omgevingsdienst bij henzelf ligt c.q. in de kwaliteit van de onderlinge samenwerking, komt de omgevingsdienst in de samenwerkingsfase terecht. De bestuurders van de deelnemers gaan dan met elkaar in gesprek, bijvoorbeeld tijdens bestuurlijke conferenties, over hoe er zodanige condities gecreëerd kunnen worden dat de omgevingsdienst succesvol kan functioneren. Het resultaat van deze besprekingen is dat aan de omgevingsdienst realistische doelstellingen meegegeven worden.

In feite wordt in de samenwerkingsfase een zogenaamde *collectieve opdrachtgeversrol* ingericht. In de rol van collectieve opdrachtgever moeten de deelnemers met elkaar tot overeenstemming komen wat zij qua dienstverlening van het samenwerkingsverband verwachten. Het collectieve opdrachtgeverschap stemt vervolgens op strategisch niveau af met de directie van de omgevingsdienst, met name over de vraag voor welke standaarden wordt gekozen. Door de inrichting van een collectief opdrachtgeverschap hoeft de directie van de omgevingsdienst *niet* zelf de onderhandeling te voeren met de verschillende deelnemers om standaarden geaccepteerd te krijgen.

In de rol van collectieve opdrachtgever streven de deelnemers zoveel als mogelijk naar standaardisatie van:

- Het overgedragen takenpakket. Hoe meer door de deelnemers hetzelfde takenpakket wordt overgedragen (inclusief de beleidsvoorbereidende taken), hoe efficiënter een omgevingsdienst kan werken.
- Het uitvoeringsbeleid en het daarvan afgeleide uitvoeringsprogramma. Belangrijke te standaardiseren onderdelen van het uitvoeringsprogramma zijn:
  - De producten- en dienstencatalogus (PDC).
  - Gestandaardiseerde normen voor de kengetallen.
  - De handhavingsstrategie.
- Mandaten. Naarmate deelnemers meer mandaten op een vergelijkbare wijze overdragen kan een omgevingsdienst efficiënter en effectiever werken.³¹⁾
- De verdeling van de kosten. In de samenwerkingsfase gaan veel omgevingsdiensten over naar een outputmodel voor de kostenverdeling c.q. de financiering. Standaardisatie van het uitvoeringsprogramma, de producten- en dienstencatalogus (PDC), de normen voor de kengetallen, etc. zijn hiervoor randvoorwaardelijk.³²⁾

Deze afspraken worden vastgelegd in documenten als het uitvoeringsprogramma, de PDC en de begroting (kostenverdeel-sleutel). De afspraken die de directie van de omgevingsdienst

met elke individuele deelnemer maakt zijn afgeleid van deze collectieve afspraken (die daarmee als kader gelden).

Tot slot merken wij op dat kostenbesparing via standaardisatie niet altijd opweegt tegen de meerwaarde die maatwerk biedt. Het bevoegd gezag stelt beleidsdoelen waaraan de uitvoering van de VTH-taken bijdraagt. Beleidsaccenten die per deelnemer verschillen, leiden tot maatwerk in de uitvoering van de VTH-taken. Een gemeente met een landgoederenzone zal bijvoorbeeld bij het beoordeling van bouwaanvragen in dat gebied extra aandacht willen besteden aan cultuurhistorie. Veel van de verschillen in de manier waarop deelnemers de VTH-taken uitvoeren komen echter niet voort uit beleidsoverwegingen, maar uit een werkwijze die per deelnemer gedurende de jaren anders vorm is gegeven. Bij uniformering wordt dit in gezamenlijkheid – vanuit de collectieve opdrachtgeversrol – opnieuw overwogen.

Jonge omgevingsdiensten: van opstartfase naar doorgroefase

Veel jonge omgevingsdiensten kennen of kenden zodoende een turbulente opstartfase. Uit de gesprekken die wij hebben gevoerd met omgevingsdiensten, provincies en gemeenten maken wij op dat de samenwerking inmiddels ‘aan het dieptepunt voorbij’ is. Dit wil zeggen dat de samenwerking zich van fase twee naar fase drie ontwikkeld, of bij fase drie is aanbeland.

Reeds langer bestaande omgevingsdiensten

De fasering in de kwaliteit van de samenwerking die we hiervoor hebben beschreven doet zich met name voor bij de jonge omgevingsdiensten, waarvoor gold dat deelnemers verplicht waren om toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling. Reeds langer bestaande omgevingsdiensten hebben de weg naar een volwassen organisatie in de regel via een meer ‘harmonieuze’ samenwerking doorlopen. Belangrijke factoren hierbij zijn dat bij de langer bestaande omgevingsdiensten:

- er bij de deelnemers draagvlak bestond voor de oprichting
- er vanaf de start bij de deelnemers al meer het besef bestond dat het om een *gezamenlijke* organisatie gaat en dat een omgevingsdienst ‘van elkaar voor elkaar’ werkt.

31) Als een deelnemer slechts een beperkt mandaat overdraagt, kan een omgevingsdienst minder efficiënt werken. Als een deelnemer een groot deel van het mandaat overdraagt, is het overigens wel van belang dat de bestuurlijk gevoelige dossiers wel tijdig met de betreffende bestuurder besproken worden.

32) Veel jonge omgevingsdiensten zijn gestart met een input model voor bekostiging; hierbij zijn de door de deelnemers overgedragen budgetten leidend voor de kostenverdeling. Bij een output model voor bekostiging worden de kosten op basis van een objectieve norm verdeeld over de deelnemers.

Financiële robuustheid omgevingsdiensten

Hoofdstuk 7

In dit hoofdstuk gaan wij in op de financiële robuustheid van omgevingsdiensten. Hiertoe beschrijven wij in de paragraaf 7.2 de uitkomsten van een door ons verrichte financiële analyse op basis van de jaarstukken van omgevingsdiensten. Deze financiële analyse hebben wij besproken in verdiepende gesprekken. Daaruit komt naar voren dat de opstartfase van omgevingsdiensten veelal dezelfde problematiek kent of heeft gekend – met financiële gevolgen van dien. Deze bespreken wij in paragraaf 7.3.

7.1 Financiële ratio's

Als onderdeel van de evaluatie hebben wij onderzoek gedaan naar de (mate van) financiële robuustheid van omgevingsdiensten. Er is geen officiële definitie van financiële robuustheid. Wij zien een omgevingsdienst als financieel robuust wanneer er genoeg kritieke massa aanwezig is om haar opdrachten te kunnen uitvoeren, waarbij er voldoende middelen zijn om dit te kunnen doen met een goede kwaliteit. Daarbij is stabiliteit en continuïteit van de opdrachten en het bijbehorende budget van belang.

Begrotingen namen in omvang toe

Om een eerste beeld te krijgen van de financiële robuustheid hebben wij de huidige manier van bekostiging van omgevingsdiensten in kaart gebracht en een aantal aspecten van de financiën. De financiële aspecten betroffen de gerealiseerde baten en kosten, het resultaat, het eigen vermogen en de toelichting erop, zoals weergegeven in de jaarrekening. Uit deze eerste analyse komt het beeld naar voren dat bij een grote meerderheid van de omgevingsdiensten de baten stegen in 2015 ten opzichte van 2014. Bij een grote meerderheid van de omgevingsdiensten is ook sprake van een stijging van de lasten. Dit doet vermoeden dat er sprake is van een groei van de omvang van

de werkzaamheden. De kosten stijgen zodoende mee met de stijging van de omvang van de werkzaamheden. Bij een paar omgevingsdiensten dalen of blijven de baten gelijk en stijgen daarentegen wel de lasten. Er is maar één omgevingsdienst met een negatief resultaat (saldo baten lasten) in 2015. In 2014 hadden vier omgevingsdiensten een negatief resultaat.

Financiële robuustheid op basis van vier ratio's

In het verdiepende onderzoek hebben wij vier ratio's (indicatoren) die inzicht geven in de mate van financiële robuustheid nader onderzocht. Als bijlage treft u de uitgebreide resultaten van deze analyse aan. De nu volgende tabel geeft de hoofdlijnen van de resultaten weer.

RATIO'S/ INDICATOREN	TOELICHTING RATIO	CONCLUSIE
1. Netto schuldquote (wel en niet gecorrigeerd voor doorgeleende gelden)	Geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is om de rentelasten van de schulden te dragen.	De netto schuldquote bevindt zich bij alle omgevingsdiensten die deze indicator hebben opgenomen in de 'gezonde zone'.
2. Solvabiliteit	Geeft inzicht in het vermogen van een organisatie om op korte termijn en lange termijn aan haar schulden/verplichtingen te kunnen voldoen.	De solvabiliteit van de sector heeft een verhoogd risico en bevindt zich vlakbij de gevarezone. Dit betekent dat de vermogenspositie van de sector matig tot slecht is.
3. Structurele exploitatieruimte	Geeft inzicht in de mate waarin de reguliere/structurele baten de reguliere/structurele lasten dekken.	De structurele exploitatieruimte bevindt zich in de veilige zone. ³⁶⁾
4. Weerstandsvermogen	Geeft inzicht in de mate waarin een organisatie in staat is om vanuit haar eigen vermogen risico's te dekken.	Het weerstandsvermogen bevindt zich in de veilige zone tot in de gevarezone en is tussen 2015 en 2017 gedaald.

Figuur 17 Uitkomsten analyse financiële ratio's

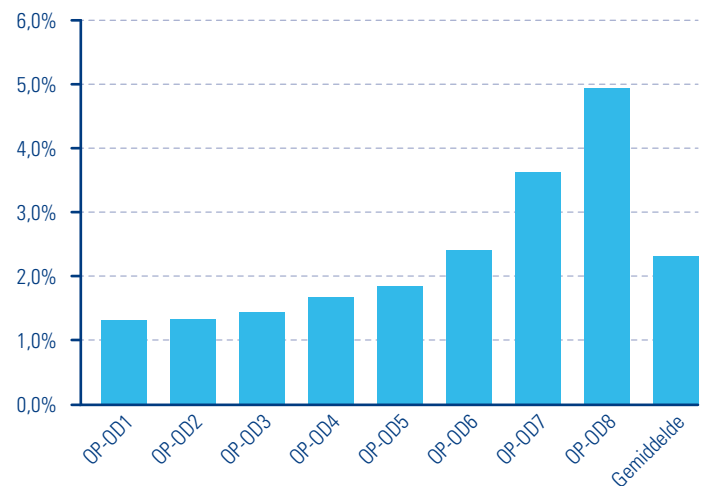
Uit de analyse van de vier ratio's maken wij op dat:

- er voldoende baten zijn om de lasten te dekken; anders gezegd is er sprake van sluitende begrotingen
- er weinig buffers zijn om financiële tegenvallers op te vangen. Deze zijn bovendien gemiddeld iets afgenomen. Overigens zien we dit vaker bij gemeenschappelijke regelingen. De besturen willen namelijk liever niet dat er bij elke verbonden partij afzonderlijke buffers zijn.

Opleidingsbudget als graadmeter voor financiële robuustheid langere termijn

Financiële robuustheid impliceert ook dat er voldoende budget is om investeringen te doen die op langere termijn nodig zijn om de kwaliteit van uitvoering op peil te houden. Als graadmeter daarvoor hebben wij gekeken naar de opleidingsbudgetten van omgevingsdiensten.

In de volgende grafiek is het opleidingsbudget als percentage van de totale personele lasten weergegeven voor die omgevingsdiensten die dit in de begroting 2017 hadden opgenomen.

Figuur 18 Opleidingsbudget als % van totale loonlasten begroting 2017 (berekening Berenschot)

De opleidingsbudgetten lopen uiteen van 1,2%-5% van de totale loonlasten. Gezien de verschillende typen bedrijven en taken in de werkgebieden van de omgevingsdiensten is het niet mogelijk hier een normatief oordeel over te vellen. Uit de verdiepende gesprekken is naar voren gekomen dat het opleidingsbudget in de regel voldoende is, onder meer omdat diverse omgevingsdiensten ook veel zelf (in huis) opleidingen verzorgen. Aandachtspunt is met name dat door de hoge norm voor declarabiliteit (zie hiervoor) medewerkers niet de tijd (kunnen) nemen om opleidingen te volgen.

7.2 Uitdagingen opstartfase met financiële gevolgen

Uit de gesprekken die we hebben gevoerd in het kader van het verdiepende onderzoek komen een aantal uitdagingen naar voren waar specifiek de jonge omgevingsdiensten mee te maken

36) Hierbij moet worden opgemerkt dat de structurele exploitatieruimte slechts voor veertien van de negenentwintig omgevingsdiensten beschikbaar was.

hebben gekregen. Deze hebben betrekking op de opstartfase van jonge omgevingsdiensten, die wij beschreven in paragraaf 6.4. In het verlengde van de gevolgen voor de samenwerking kent deze opstartfase ook gevolgen voor minder goede (financiële) resultaten. We beschrijven hieronder de volgende in de gesprekken genoemde uitdagingen.

Inrichten organisatie

In een startende organisatie is tijd en geld nodig om de organisatie en werkprocessen in te richten. We noemen hieronder een aantal aspecten die hierbij een rol spelen:

- Bij de start van de omgevingsdienst is personeel overgedragen vanuit verschillende organisaties. Zij hebben eigen arbeidsvoorwaarden, verschillende salarissen. Er zijn kosten aan verbonden om over te schakelen naar één salarishuis en P&O inrichting. Daarnaast moeten (competenties van) medewerkers en taken opnieuw gematched worden. Bij de start van een omgevingsdienst matchen de competenties van de overgedragen medewerkers niet in alle gevallen bij het takenpakket dat uitgevoerd moet worden. Bij mismatches is inhuur nodig.
- Diverse omgevingsdiensten zijn gestart met de verschillende informatiesystemen van de deelnemers (ook wel 'verlengde kabels' genoemd).³⁷⁾ Het kan dan enige jaren duren voordat er met één goed ingericht informatiesysteem gewerkt wordt. In de aanloop naar de opstart van de Omgevingsdienst is het voorgekomen dat nieuwe investeringen zijn uitgesteld, waardoor er sprake was van verouderde pakketten met 'houtje touwtje' koppelingen. Het werken met verschillende, (deels) verouderde en niet gekoppelde informatiesystemen heeft als belangrijk nadelen voor een startende omgevingsdienst dat:
  - standaardisatie van werkprocessen lastig is
  - documenten niet goed gearchiveerd zijn, wat de hervindbaarheid van stukken moeilijker maakt
  - de informatievoorziening om goed te kunnen sturen door het management ontbreekt.
- Dit leidt tot een minder efficiënte bedrijfsvoering. Indien de formatie is afgestemd op een ambitieuze urennorm heeft dit tot achterblijvende productieresultaten tot gevolg.

- Eén goed inrichtingenbestand ontbreekt. Uit de interviews blijkt dat er grote variëteit is in de kwaliteit van het inrichtingenbestand dat deelnemers hebben ingebracht. Een goed inrichtingenbestand is randvoorwaardelijk voor een goede planning van de workload van een omgevingsdienst.

Productiviteitsnormen

Terwijl logischerwijs tijd nodig is om te werken aan de organisatie, zijn veel jonge omgevingsdiensten gelijk gestart met ambitieuze productiviteitsnormen.

Het halen van een (ambitieuze) norm voor declarabele uren is voor de medewerkers in de uitvoering een uitdaging. Een omgevingsdienst kan gezien worden als een 'urenfabriek'. Veel medewerkers zijn bij de gemeente of provincie waar ze vandaan komen niet gewend om tijd te schrijven en een norm van (bijvoorbeeld) 1.350 declarabele uren per jaar te realiseren. Dit is een vaardigheid die in de loop der jaren geleerd moet worden. Hetzelfde geldt voor het middle management (teamleiders of afdelingshoofden) van een omgevingsdienst: zij moeten leren te sturen op voldoende declarabiliteit van de medewerkers.

Los van het gegeven dat medewerkers moeten wennen aan een andere manier van werken, werd aan een deel van de jonge omgevingsdiensten zeer hoge productiviteitsnormen gesteld. Een ambitieuze norm voor declarabele uren kan leiden tot minder tijd (budget) overhead gerelateerde taken. Het gaat dan bijvoorbeeld om taken op het gebied van coördinatie (werkverdeling) en juridische taken.

De druk op het realiseren van een (ambitieuze) productieve urennorm kan stress bij medewerkers opleveren, dit kan weer leiden tot verhoging van het ziekteverzuimpercentage. En een hoger ziekteverzuimpercentage zorgt er weer voor dat er extra ingehuurd zal moeten worden, wat weer leidt tot (extra) financiële tegenvallers.

Ook gaat tijd zitten in het managen van het 'gedoe', bijvoorbeeld discussies rondom niet gehaalde normen qua uren en het verklaren van verschillen tussen gerealiseerde en begrote productie, kost veel tijd en aandacht van het management. Deze tijd en aandacht gaat ten koste van de aandacht voor het volwassen maken van de organisatie.

'Omgevingsdiensten duur'

Aan de ambitieuze urennorm zijn productiecijfers gekoppeld. Doordat – zeker in de opstartjaren, wanneer een organisatie nog niet volwassen is – de begrote uren niet gerealiseerd worden, worden ook de productiecijfers niet gerealiseerd. Dit leidt tot

³⁷⁾ Een motivatie voor het werken met verlengde kabels is dat bij de oprichting van de omgevingsdienst prioriteit gegeven is aan het doorgang laten vinden van de lopende VTH werkzaamheden, omdat de 'winkel' nu eenmaal open moet blijven.

teleurstelling bij deelnemers. Zeker ook omdat bij de oprichting van het stelsel één van de uitgangspunten was dat door de opschaling van de uitvoering kosten konden worden bespaard (de zogenaamde 'efficiency winst').

Uit het onderzoek van Pro Facto naar toezicht en handhaving door gemeenten³⁸⁾ blijkt dat er bij sommige gemeenten onvrede bestaat over de hoge kosten van de omgevingsdiensten, hoewel gemeenten vaak niet weten wat de kosten zijn van de uitvoering van toezicht en handhaving door hun eigen gemeente.

Omgevingsdiensten bevestigen dat kosten voor sommige gemeenten zijn toegenomen. Zij denken dat dit komt doordat het uitvoeringsniveau bij de omgevingsdienst hoger ligt dan bij een deel van de gemeenten. Waar een gemeente vroeger in een bepaalde branche nauwelijks controleerde, wordt dat nu wel gedaan. Voor gemeenten die zelf juist een uitvoeringsniveau hanteerden dat hoger lag, zouden de kosten juist lager zijn geworden.

Ook vijf van de twaalf provincies zeggen dat de kosten voor de provincie hoger zijn nu omgevingsdiensten taken uitvoeren t.o.v. toen de provincie dat zelf deed. Voor twee van deze provincies geldt dat voor één van de omgevingsdiensten, maar voor de andere omgevingsdienst(en) niet. Eén provincie zegt juist dat de kosten zijn afgenomen. Drie van de twaalf provincies zijn ontevreden over de kosten van de omgevingsdiensten.

VOORBEELD

De provincie Gelderland zegt dat de uitvoering van de VTH-taken inefficiënter is geworden. Dit komt met name doordat de provincie nu met zeven omgevingsdiensten te maken heeft, waar voorheen deze taken centraal waren georganiseerd. Hoewel de Gelderse omgevingsdiensten allen bij de start een efficiëncytaakstelling ten aanzien van de taakuitvoering hadden en deze taakstelling ook daadwerkelijk hebben gerealiseerd, heeft het schaalvoordeel met name voor gemeenten efficiëncywinst mogelijk maakt. Voor de provincie staan hier extra coördinatielasten tegenover. Het Gelders stelsel is gebaseerd op een aantal tussen gemeenten en provincie gedeelde uitgangspunten: kwaliteit, nabijheid, efficiency. Het stelsel voldoet aan deze uitgangspunten, en dat maakt dat gemeenten en provincie tevreden zijn (ook al levert de provincie iets in op efficiency). Overigens onderzoekt de provincie hoe met behoud van de uitgangspunten de efficiency verbeterd kan worden.

Van opstartfase naar doorgroefase

Zoals wij in paragraaf 6.4 beschreven zijn omgevingsdiensten op weg om van de opstartfase de stap te maken naar de doorgroefase. Ook in de uitdagingen die wij hierboven schetsten krijgen omgevingsdiensten meer grip. De benodigde pijlers voor een goed functionerende organisatie krijgen vorm. Zo werken op dit moment veel omgevingsdiensten aan de implementatie van nieuwe informatiesysteem, zoals beschreven in paragraaf 3.7. De transitie van input naar outputfinanciering zoals beschreven in paragraaf 3.8 kan in dit licht – mits deze niet 'geforceerd' wordt ingevoerd – als een teken van organisatievolwassenheid worden beschouwd.

38) Pro Facto (2016) Toezicht en handhaving door gemeenten p.46

Brzo- omgevingsdiensten

Hoofdstuk 8

8.1 Inleiding

Provincies zijn bevoegd gezag voor de VTH-taken voor Brzo-bedrijven en inrichtingen met een RIE 4-installatie (de majeure risicobedrijven). De uitvoering van de VTH-taken voor deze bedrijven gebeurt door gespecialiseerde omgevingsdiensten, de zogenaamde 'Brzo-omgevingsdiensten'.

In 2015 deden vier van de vijf provinciale rekenkamers onderzoek naar de opdrachtverstrekking door de provincies aan de Brzo-omgevingsdiensten. Daarop volgde een rapport van de ILT over de feitelijke situatie rondom de uitvoering van Brzo-taken door niet Brzo-omgevingsdiensten. Daaruit kwam naar voren dat vier provincies de VTH-taken voor majeure risicobedrijven niet uitsluitend bij Brzo-omgevingsdiensten hadden belegd. Vier niet- Brzo omgevingsdiensten voerden Brzo-taken uit. Daarnaast werden medewerkers van twee niet-Brzo omgevingsdiensten ingehuurd door een Brzo-omgevingsdienst.

In een verdiepend onderzoek hebben we de ondermandatering nader gezien in het licht van de overwegingen die ertoe hebben geleid dat er in 2012 gekozen is voor zes Brzo-omgevingsdiensten. Dit hebben wij gedaan met behulp van een normenkader waarin de belangrijkste overwegingen voor het

aantal Brzo-omgevingsdiensten verwerkt zijn. Dit normenkader hebben wij gevuld door het bestuderen van relevante documenten en interviews met de niet-Brzo omgevingsdiensten die Brzo-taken uitvoeren (m.u.v. Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid), de twee betreffende Brzo-omgevingsdiensten en de vier betreffende provincies. Het normenkader is toegevoegd als bijlage. Onderstaand beschrijven we onze belangrijkste bevindingen.

Het dossier rondom ondermandatering is volop in beweging. Het ministerie van I&M en het IPO beschrijven de ontwikkelingen als volgt³⁹⁾:

De ondermandaatconstructies van de Brzo-taken bij een aantal provincies is op 15 december 2016 in het Bestuurlijk Omgevingsberaad (BOb) besproken. Afgesproken is dat het IPO gaat onderzoeken wat ten grondslag ligt aan deze mandaatconstructies, in hoeverre deze te handhaven zijn en naar welke oplossing eventueel gezocht moet worden. Daarnaast wordt onderzocht in hoeverre deelname aan de

³⁹⁾ Toelichtende memo I&M en IPO (mei 2017)

gemeenschappelijke regeling van een Brzo-omgevingsdienst verplicht is. Het onderzoek zal voor de beoogde inwerkingtredingsdatum 1 juli 2017 van de AMvB VTH afgerond zijn. Het is de provinciale bestuurders helder wat het probleem is en zij willen daar op een goede manier uitkomen. In april is in IPO-verband afgesproken dat de betreffende provincies bereid zijn om onder voorwaarden het onder mandaat aan te passen en om te zetten naar rechtstreekse mandatering aan de Brzo-directeuren. In overleg met het ministerie van IenM zal gezocht worden naar mogelijkheden van het op locatie beschikbaar blijven van de specialistische kennis van de Brzo-specialisten.

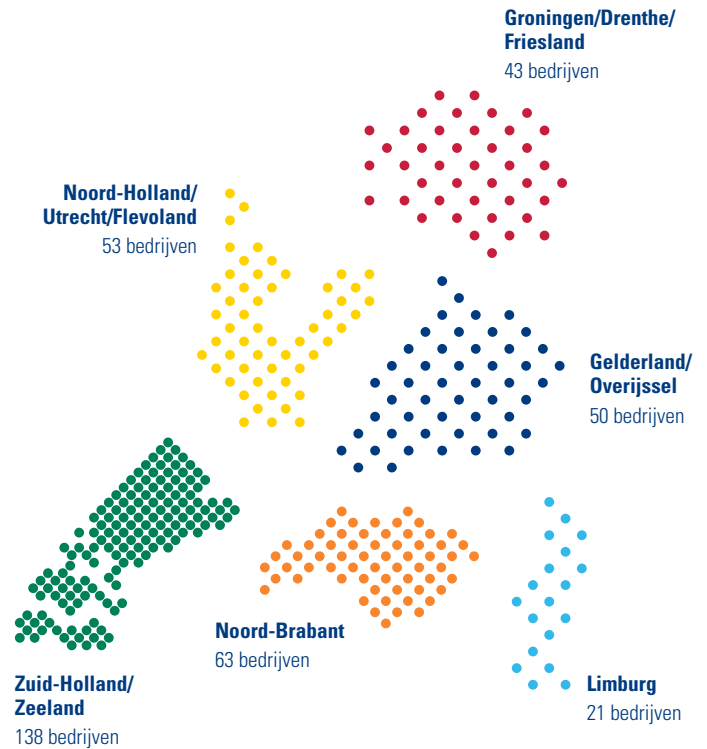
Bij de provinciale bestuurders is geen draagvlak om verplicht deel te nemen in de gemeenschappelijke regeling van een Brzo-omgevingsdienst buiten hun eigen provincie en men ziet geen (juridische) argumentatie voor verplichte deelname. Desgewenst kunnen in de Dienstverleningsovereenkomsten met de betreffende Brzo-omgevingsdienst extra afspraken worden vastgelegd.

De hieronder omschreven situatie is gebaseerd op gesprekken die wij in het begin van 2017 hebben gevoerd met provincies en omgevingsdiensten. Op dat moment was er nog geen overeenstemming over het al dan niet aanpassen van het ondermandaat. We zijn daarmee ingehaald door de actualiteit.

8.2 Brzo-stelsel

Zes Brzo-omgevingsdiensten

In 2012 spraken het Rijk, IPO en VNG af om de uitvoering van de VTH-taken voor majeure risicobedrijven te beleggen bij zes Brzo-omgevingsdiensten. Dit zijn: DCMR, Omgevingsdienst regio Nijmegen, Omgevingsdienst Groningen, RUD Zuid-Limburg, Omgevingsdienst Midden- en West Brabant en Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. In onderstaande figuur is het werkgebied van deze diensten weergegeven. In navolging op deze afspraak is in de Wet VTH bepaald dat de VTH-taken voor majeure risicobedrijven uitsluitend door een Brzo-omgevingsdienst worden uitgevoerd. In de AMvB VTH worden de zes Brzo-omgevingsdiensten benoemd.

Figuur 19 Werkgebieden van de zes Brzo-omgevingsdiensten en aantallen bedrijven. Uit Staat van de Veiligheid⁴⁰⁾

Uitvoering Brzo-taken in de praktijk

In 2015 hebben vier van de vijf provinciale rekenkamers een onderzoek uitgevoerd naar de opdrachtverstrekking door de provincies aan de Brzo-omgevingsdiensten. Daaruit kwam o.a. naar voren dat vier provincies (Zuid-Holland, Zeeland, Drenthe en Friesland) de VTH-taken voor de majeure risicobedrijven niet uitsluitend bij de Brzo-omgevingsdienst hebben belegd. De Rekenkamers komen tot verschillende conclusies m.b.t. de wenselijkheid van deze situatie. In navolging op de Rekenkamerrapporten heeft de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) onderzocht of provincies inmiddels de VTH-taken voor majeure risicobedrijven bij Brzo-omgevingsdiensten hebben belegd en zo niet, wat daar dan de argumenten voor zijn⁴¹⁾.

De situatie was ten tijde van de bovengenoemde onderzoeken als volgt:

- Zuid-Holland: De uitvoering van VTH-taken bij majeure risicobedrijven wordt niet alleen gedaan door de Brzo-omgevingsdienst DCMR. Ook de omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid krijgt een rechtstreekse opdracht van de

40) Ministerie van Infrastructuur en Milieu (2016) Staat van de Veiligheid - Majeure risicobedrijven 2015 p.11

41) ILT (2016) ILT-onderzoek naar opdrachtgeverschap provincies

provincie voor het uitvoeren van de VTH-taken voor de majeure risicobedrijven. Daarnaast huurt DCMR medewerkers in vanuit de omgevingsdiensten Midden-Holland (ODMH) en West-Holland (ODWH), die de VTH-taken uitvoeren voor de majeure risicobedrijven binnen het werkgebied van die omgevingsdiensten.

De Randstedelijke Rekenkamer kwam tot de conclusie dat de gedeconcentreerde uitvoering bij Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (ondermandaat) en de inhuurconstructies bij Omgevingsdienst Midden-Holland en Omgevingsdienst West-Holland niet wenselijk zijn, gelet op de verwachte wetswijziging en de coördinatielasten. ILT constateerde dat Zuid-Holland vooralsnog vasthoudt aan de huidige constructie.

- De VTH-taken voor provincie Zeeland worden uitgevoerd door medewerkers van de RUD Zeeland onder verantwoordelijkheid van de DCMR.
De Rekenkamer Zeeland merkte op dat dit leidde tot een complexe verantwoordelijkheidsverdeling en deed de aanbeveling om een nieuwe afweging te maken rond de ondermandaatconstructie, gezien ontwikkelingen in wet- en regelgeving. ILT constateerde dat Zeeland vooralsnog vasthoudt aan de huidige constructie.
- Noord-Nederland werkt volgens het principe van gedeconcentreerde uitvoering. De VTH-taken voor majeure risicobedrijven in Noord-Nederland worden uitgevoerd door medewerkers van Omgevingsdienst Groningen, FUMO en RUD Drenthe onder verantwoordelijkheid van de Brzo-omgevingsdienst Groningen.
De Rekenkamer Noord-Nederland pleitte voor het behouden van de zogenaamde 'gedeconcentreerde uitvoering' en dit te zien als groeimodel. Ten behoeve van de robuustheid van de Brzo-organisatie vindt de Noordelijke Rekenkamer het belangrijk dat bij de inzet van Brzo-inspecteurs de 'schotten' tussen de provincies verdwijnen. Hier is inmiddels gehoor aan gegeven: de Brzo-inspecteurs werken vanuit één team in heel Noord-Nederland.

Voorstanders geven aan dat de huidige wijze van uitvoeren zorgt voor robuustheid bij de niet-Brzo omgevingsdiensten die Brzo-taken uitvoeren. Die voldoen nu aan de kwaliteitscriteria 2.1, maar zouden dat voor complexe bedrijven naar eigen zeggen niet meer doen wanneer de Brzo-specialisten naar de Brzo-omgevingsdienst zouden overgaan. Bovendien versterkt de aanwezigheid van Brzo-specialisten de omgevingsdienst als geheel. Andere medewerkers kunnen op hun expertise terugvallen bij de uitvoering van hun taken rond 'net-niet' Brzo-bedrijven.

Wanneer de Brzo-taken alleen door de Brzo-dienst zouden worden uitgevoerd, holt dit de niet-Brzo diensten uit.

Daar staat tegenover dat niet-Brzo-diensten Brzo-kennis anders kunnen organiseren, bijvoorbeeld door medewerkers op te leiden of specialisten aan te nemen. Een andere optie is om de standplaats van de niet-Brzo-dienst aan te houden. Dat zou betekenen dat bijvoorbeeld de Brzo-medewerkers van de RUD Zeeland in dienst zouden treden van de DCMR, maar vanuit het kantoor van de RUD Zeeland zouden blijven werken.

Een nadeel van de huidige manier van werken, is dat de Brzo-dienst verantwoordelijk is voor de uitvoering van taken, maar daar beperkte grip op heeft. Zo voeren de FUMO en de RUD Drenthe direct overleg met het bestuur van de provincies Friesland en Drenthe en versturen deze diensten brieven aan bedrijven zonder dat de omgevingsdienst Groningen die te zien krijgt. De omgevingsdienst Groningen kan pas achteraf, via rapportages, de Brzo-inspecties van de andere diensten inzien. De Wabo-inspecties blijven geheel buiten het gezichtsveld van de omgevingsdienst Groningen, want de rapportages daarvan lopen via een ander systeem. Dit wil niet zeggen dat de kwaliteit van uitvoering door de niet-Brzo-diensten niet op orde zou zijn.

Wanneer de AMvB VTH per 1 juli 2017 in werking treedt worden de zes Brzo-omgevingsdiensten aangewezen. Op dat moment zijn besluiten die door andere omgevingsdiensten worden genomen over Brzo-bedrijven ongemachtigd.

Bestuurders hechten aan nabijheid van de uitvoering van de Brzo-taken. Voor bedrijven is vooral professionaliteit van de dienst belangrijk. De inspecteurs moeten het bedrijf kennen en een goede gesprekspartner zijn, maar hoeven niet uit de omgeving te komen.

In de bijlage zijn deze en andere overwegingen in een normenkader geplaatst.

Verbeteringen Brzo-stelsel

In de gesprekken die wij hebben gevoerd over ondermandatering, kwam in de zijlijn een aantal positieve ontwikkelingen naar voren m.b.t. het Brzo-stelsel. Sinds de oprichting van Brzo-omgevingsdiensten zijn landelijk stappen gezet voor het verbeteren van de samenwerking in de keten en verdere uniformering van de uitvoering. In 2014 is het samenwerkingsprogramma BRZO+ van start gegaan, een platform voor overleg tussen alle betrokken toezichthouders in de Brzo-sector: Inspectie SZW, Brzo-omgevingsdiensten,

Veiligheidsregio's, Waterkwaliteitsbeheerders, ILT en OM. Ook werken op dit moment provincies aan één uniforme opdracht voor de zes Brzo-diensten. Zondermeer is dit niet het volledige beeld, maar dit laat wel zien dat binnen het VTH-stelsel ook op Brzo gebied nog veel ontwikkeling gaande is.

8.3 Deelname provincies aan gemeenschappelijke regeling Brzo-omgevingsdiensten

Vier van de zes Brzo-omgevingsdiensten hebben voor de Brzo-taken een werkgebied dat meerdere provincies omvat. De provincies met een Brzo-omgevingsdienst buiten de eigen provincie nemen niet deel aan de gemeenschappelijke regeling

van deze dienst. Er zijn verschillende opvattingen over de vraag of dit volgens de wet zou moeten en of het wenselijk zou zijn.

Uit de gesprekken met provincies blijkt dat zij niet zitten te wachten op een extra gemeenschappelijke regeling. Ook zouden gemeenten geen voorstander zijn van een extra provincie in de gemeenschappelijke regeling van de Brzo-dienst. Eén van de betreffende Brzo-diensten zei niet te hechten aan de toetreding tot de gemeenschappelijke regeling, aangezien het gaat om verhoudingsgewijs klein deel van het budget van de omgevingsdienst. Volgens een andere Brzo-dienst zouden provincies omwille van het principe wel moeten toetreden. De meningen zijn dus verdeeld.

Afkortingen en definities

AMvB VTH	Algemene Maatregel van Bestuur behorende bij de Wet VTH. Hiermee wordt bedoeld het Besluit tot wijziging van het Besluit omgevingsrecht (verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving) Staatsblad 2017-193
Bor	Besluit omgevingsrecht, uitvoeringsbesluit onder de Wabo
Brzo-bedrijven	Bedrijven die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
IPCC-categorie-4-installaties	IPPC-categorie-4-installaties zijn de chemische industriebedrijven, die de in bijlage I, onder punt 4, van de Richtlijn Industriële Emissies bedoelde stoffen (RL 2010/75/EU, PbEU 2010, L334) fabriceren.
Mor	Ministeriele regeling omgevingsrecht
betrokken wetten	De wetten die benoemd zijn in artikel 5.1 van de Wabo. Dit zijn onder meer de Wet milieubeheer, de Natuurbeschermingswet en de Wet ruimtelijke ordening. De Wabo stelt eisen aan de uitvoering en handhaving van de Wabo zelf en de betrokken wetten.
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Bronnen

- Arena Consulting (2015) *Kwaliteit op koers? Afsluitende rapportage project 'implementatie kwaliteitscriteria 2.1'*
- Checklist RUD-vorming (2011) versie 1.0, vastgesteld door de het Bestuurlijk Overleg Programma Uitvoering met Ambitie (16-02-11)
- Commissie Mans (2006) *De tijd is rijp*
- ILT (2016) *ILT-onderzoek naar opdrachtgeverschap provincies*
- Lysias Consulting Group (2015) *Evaluatie van het vernieuwde VTH-stelsel – Waaronder het stelsel van omgevingsdiensten*
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu (2016) *Staat van de Veiligheid – Majeure risicobedrijven 2015*
- Noordelijke Rekenkamer (2016) *Provinciale grip op Drentse bedrijven met grote risico's voor hun omgeving*
- Noordelijke Rekenkamer (2016) *Provinciale grip op Friese bedrijven met grote risico's voor hun omgeving*
- Noordelijke Rekenkamer (2016) *Provinciale grip op Groningse bedrijven met grote risico's voor hun omgeving*
- Onderzoeksraad voor de Veiligheid (2017) *Veiligheid van Brzo-bedrijven – lessen na Odfjell*
- Pro Facto (2016) *Toezicht en handhaving door gemeenten*
- Randstedelijke Rekenkamer (2016) *Uitvoering op afstand – Provinciaal opdrachtgeverschap voor uitvoering VTH-taken bij majeure risicobedrijven*
- Rekenkamer Oost-Nederland (2015) *Een majeure opdracht – Gelderland als opdrachtgever voor de BRZO-omgevingsdienst*
- Rekenkamer Oost-Nederland (2015) *Een majeure opdracht – Overijssel als opdrachtgever voor de BRZO-omgevingsdienst*
- Rekenkamer Zeeland (2016) *Opdrachtgeverschap Brzo beschouwd – Provincie Zeeland: Vergunningverlening, Toezicht en handhaving bij bedrijven met majeure risico's*
- Staatsblad-2017-193 (2017) *Besluit van 21 april 2017 tot wijziging van het Besluit omgevingsrecht (verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving)*
- Tweede Kamer, 2013-2014, 33 872, nr. 3. Memorie van Toelichting
- Kwaliteitscriteria 2.1 – Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving krachtens de Wabo (2012)*

OPMERKELIJKE INZICHTEN, OPMERKELIJKE RESULTATEN

Berenschot

Berenschot is een onafhankelijk organisatie-adviesbureau met 350 medewerkers wereldwijd. Al bijna 80 jaar verrassen wij onze opdrachtgevers in de publieke en private sector met slimme en nieuwe inzichten. We verwerven ze en maken ze toepasbaar. Dit door innovatie te koppelen aan creativiteit. Steeds opnieuw. Klanten kiezen voor Berenschot omdat onze adviezen hen op een voorsprong zetten.

Ons bureau zit vol inspirerende en eigenwijze individuen die allen dezelfde passie delen: organiseren. Ingewikkelde vraagstukken omzetten in werkbare constructies. Door ons brede werkterrein en onze brede expertise kunnen opdrachtgevers ons inschakelen voor uiteenlopende opdrachten. En zijn we in staat om met multidisciplinaire teams alle aspecten van een vraagstuk aan te pakken.

Berenschot is aangesloten bij de E-I Consulting Group, een Europees samenwerkingsverband van toonaangevende bureaus.

Berenschot Groep B.V.

Europalaan 40, 3526 KS Utrecht

Postbus 8039, 3503 RA Utrecht

030 2 916 916

www.berenschot.nl

 [@berenschot_nl](https://twitter.com/berenschot_nl)

Voorstel : Verlenging Dienstverleningsovereenkomst

Vergadering Algemeen Bestuur
d.d.: 23 november 2017

Agendapunt : 4.d

Vertrouwelijk :

Aan het Algemeen Bestuur,

Voor 2018 en volgende jaren dient een nieuwe DVO te worden vastgesteld. In 2017 eindigt de huidige. De tekst van de nieuwe DVO wordt vastgesteld door het AB, waarna deze door de deelnemers dient te worden ondertekend. Onderdeel van de DVO zijn de leveringsvoorwaarden waarnaar in de DVO wordt verwezen. In de DVO worden afspraken gemaakt over opdrachtverlening, uitvoering van taken, onderlinge afstemming, tarifiering en facturering en zijn er algemene en slotbepalingen opgenomen.

In overleg met een delegatie uit het OGP is de DVO geëvalueerd, hetgeen heeft geleid tot de conclusie om opzet en structuur van de DVO dezelfde te houden. Sommige teksten kunnen worden aangepast aan de huidige actualiteit of op basis van huidige inzichten. En het werd wenselijk gevonden enkele artikelen over archivering en ter beschikking stellen van archiefbescheiden te actualiseren, en een nieuw artikel m.b.t. de Wet meldplicht datalekken toe te voegen.

Meer aandacht vroegen de artikelen over omvang van de jaarlijkse opdrachten, en met name de formulering over een eventuele afname in omvang. Daarom werd dit onderdeel geagendeerd ter bespreking in de ambtelijk/bestuurlijke werkconferentie op 5 oktober jl. Voorgelegd zijn in genoemde werkconferentie, de keuze om al dan niet afspraken te maken over afname in omvang. Indien er behoefte zou zijn aan afspraken werd de keuze voorgelegd om ten aanzien van de omvang aan basistaken de uniforme aanpak leidend te laten zijn en om ten aanzien van de vooraf op te dragen verzoektaken al dan niet een maximum aan te geven als mogelijke mutatie 'naar beneden'.

In de werkconferentie bleek er grote behoefte te zijn om ten aanzien van afspraken in een nieuwe DVO over formulering over mutaties in de omvang van de werkzaamheden de AB-vergadering van 23 november af te wachten, omdat in die vergadering onder andere gesproken wordt over de

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

(verdere) ontwikkeling van de ODZOB, de breedte van het uit te voeren takenpakket en eventuele consequenties daarvan voor de omvang van de organisatie.

Daarom werd geconcludeerd de huidige DVO met een jaar te verlengen en alleen de noodzakelijke actualisering van enkele artikelen over archivering en ter beschikking stellen van archiefbescheiden te verwerken, en een nieuw artikel m.b.t. de Wet meldplicht datalekken toe te voegen.

Na de werkconferentie is gebleken dat de noodzakelijke actualisering van enkele artikelen over archivering en ter beschikking stellen van archiefbescheiden meer afstemming vooraf met de deelnemers vereist. Ten aanzien van een nieuw toe te voegen artikel met betrekking tot de Wet meldplicht datalekken is de positie van de ODZOB in relatie tot deze wet nog onduidelijk. Daarom wordt voorgesteld wijzigingen en de toevoeging van deze artikelen in de nieuwe DVO op te nemen, die eind 2018 zal worden voorgesteld.

Wij stellen u voor de huidige DVO met 1 jaar te verlengen en de DVO 2018 ter ondertekening voor te leggen aan de colleges van de deelnemers.

Eindhoven, 2 november 2017

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Bijlage(n):

- DVO 2018
- Aanbiedingsbrief colleges

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant
d.d. 2 november 2017;

BESLUIT

de huidige DVO met 1 jaar te verlengen en de DVO 2018 ter ondertekening voor te leggen aan de
colleges van de deelnemers.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-
Brabant 23 november 2017,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Aan de colleges van B&W/GS
van de deelnemers in de ODZOB

uw kenmerk	uw bericht van	ons kenmerk	datum
onderwerp DVO 2018		Z./D. contactgegevens e-mail : j.bontenbal@odzob.nl tel. : 088 369 04 47	

Geacht college,

De Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant brengt met zich mee dat een dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen de deelnemers en de ODZOB wordt gesloten.

Omdat de geldigheidsduur van de DVO 2015-2017 eind dit jaar eindigt, dient tussen de deelnemers en de ODZOB een nieuwe DVO te worden gesloten.

In het AB van de ODZOB is op 23 november jl. besloten om de huidige DVO met een jaar te verlengen. Het Dagelijks Bestuur verzoekt u namens uw organisatie de beide bijgevoegde reeds namens ons getekende exemplaren van de Dienstverleningsovereenkomst 2018 te tekenen en één daarvan uiterlijk 1 januari 2018 aan de ODZOB te retourneren.

Met vriendelijke groet,
Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant,

W.J.F. van der Rijt - van der Kruis
voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Bijlage(n): Dienstverleningsovereenkomst 2018 in tweevoud

DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST

2018

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST

2018

In opdracht van	Deelnemers in GR ODZOB
Opgesteld door	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant Keizer Karel V Singel 8 Postbus 8035 5601 KA Eindhoven
Auteur	Jan Bontenbal
Datum	23 november 2017
Status	Concept

INHOUDSOPGAVE

I ALGEMENE BEPALINGEN

- Artikel 1 Begripsbepalingen
- Artikel 2 Duur
- Artikel 3 Opdracht
- Artikel 4 Wijzigingen en aanvullingen
- Artikel 5 Opzegging
- Artikel 6 Ontbinding
- Artikel 7 Tekortkomen

II UITVOERING VAN BASISTAKEN en VERZOEK TAKEN

- Artikel 8 Werkprogramma
- Artikel 9 Verzoektaken buiten werkprogramma
- Artikel 10 Uitvoering
- Artikel 11 Regeling terbeschikkingstelling archiefbescheiden
- Artikel 12 Afstemming en contact
- Artikel 13 Wijzigingen
- Artikel 14 Rapportage en verantwoording uitvoering werkprogramma
- Artikel 15 Rampenbestrijding

III FINANCIËLE BEPALINGEN

- Artikel 16 Tarieven en prijzen
- Artikel 17 Facturering en betaling

IV SLOTBEPALINGEN

- Artikel 18 Algemene voorwaarden
- Artikel 19 Overdracht rechten en plichten
- Artikel 20 Volgorde afspraken tussen partijen
- Artikel 21 Geschillen
- Artikel 22 Evaluatie
- Artikel 23 Slotbepaling

DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST 2018

Partijen

1. Deelnemer .....¹, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door .....², handelende ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders dan wel college van gedeputeerde staten d.d. ....³, hierna te noemen “opdrachtgever”

en

2. De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw J.M.T. Tolsma , directeur, hierna te noemen “opdrachtnemer”;

Overwegende dat:

- de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant er in voorziet dat de opdrachtnemer ten behoeve van de opdrachtgever taken uitvoert op het gebied van het omgevingsrecht en een bijdrage levert aan een leefbare en veilige werk- en woonomgeving van de regio Zuidoost-Brabant;
- deze dienstverleningsovereenkomst wordt aangegaan en onlosmakelijk verbonden is aan het deelnemerschap van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;
- partijen de wijze waarop en de voorwaarden waaronder opdrachtnemer genoemde taken uitvoert schriftelijk wensen vast te leggen in een dienstverleningsovereenkomst in overeenstemming met artikel 6⁴ uit deze Gemeenschappelijke Regeling;
- partijen de intentie hebben om als goed opdrachtgever, respectievelijk goed opdrachtnemer te fungeren;
- op basis van ervaringen van partijen de inhoud en werking van deze overeenkomst periodiek zal worden geëvalueerd en waar nodig verbeterd;

verklaren te zijn overeengekomen als volgt

---

¹ Vul in: naam deelnemer ‘gemeente .....’ of ‘Provincie Noord-Brabant’

² Vul in: voorletters, achternaam en functie van ondertekenaar

³ Vul in: datum besluit in college B&W/GS

⁴ Verwezen wordt naar de nu geldende GR

I ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

Algemeen Bestuur:	het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Dagelijks Bestuur:	het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Bijlagen:	de aan deze overeenkomst gehechte documenten die integraal onderdeel van de overeenkomst vormen en waarin de in de overeenkomst vastgelegde afspraken worden gedetailleerd
De regeling:	de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Opdrachtgever:	de aan de regeling deelnemende gemeenten in Zuidoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant
Opdrachtnemer:	de rechtspersoonlijkheid bezittende Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Werkprogramma:	overzicht van de door opdrachtnemer te leveren diensten en producten die in een bepaald jaar zijn overeengekomen
Basistaken:	het landelijk basistakenpakket als bedoeld in artikel 3 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant waarvoor een verplichting tot opdrachtverstrekking geldt voor de desbetreffende deelnemer
Verzoektaken:	de taken als bedoeld in artikel 4 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant die in aanvulling op de taken uit het Landelijk Basistakenpakket op verzoek van een of meer deelnemers worden verricht
Collectieve taken:	dit zijn die taken, die het Dagelijks Bestuur aanwijst en die zien op het collectieve belang van de deelnemers en die derhalve worden bekostigd vanuit het collectieve budget
Algemene voorwaarden:	de "algemene voorwaarden met betrekking tot de uitvoering van opdrachten voor deelnemers" (d.d. 30 mei 2013), in het kader van deze dienstverleningsovereenkomst zoals die door het Algemeen Bestuur zijn vastgesteld

Artikel 2 Duur

- 2.1 Deze dienstverleningsovereenkomst is onlosmakelijk verbonden met deelname aan de Gemeenschappelijke Regeling, treedt in werking per 1 januari 2018 en wordt aangegaan voor een duur tot en met 31 december 2018, waarna een nieuwe overeenkomst wordt afgesloten.
- 2.2 Deze dienstverleningsovereenkomst eindigt uitsluitend door:
  - a. opzegging overeenkomstig artikel 5,
  - b. ontbinding overeenkomstig artikel 6 en de artikelen 6:258 en 6:265 van het Burgerlijk Wetboek, of
  - c. wederzijds goedvinden van partijen.

Artikel 3 Opdracht

- 3.1 Opdrachtgever draagt aan opdrachtnemer uitvoering van het Landelijke Basistakenpakket op.
- 3.2 Opdrachtgever kan aan opdrachtnemer uitvoering van de verzoektaken opdragen.
- 3.3 Opdrachtgever draagt aan opdrachtnemer uitvoering van collectieve taken op.
- 3.4 De uitvoering van de taken als genoemd in de leden 1 en 2 (indien van toepassing) worden jaarlijks vastgelegd in het werkprogramma.

Artikel 4 Wijzigingen en aanvullingen

Wijzigingen en aanvullingen van deze dienstverleningsovereenkomst hebben slechts rechtskracht indien deze schriftelijk overeengekomen zijn tussen partijen en voorzien van handtekeningen van rechtsgeldige vertegenwoordigers van partijen.

Artikel 5 Opzegging

Opzegging van deze overeenkomst is slechts mogelijk indien opdrachtgever uit de Gemeenschappelijke Regeling treedt.

Artikel 6 Ontbinding

- 6.1 Deze overeenkomst kan met onmiddellijke ingang, zonder gerechtelijke tussenkomst, geheel of gedeeltelijk worden ontbonden:
  - a. door één der partijen indien de andere partij ophoudt te bestaan als zelfstandige rechtspersoon
  - b. door één der partijen indien de andere partij haar verplichtingen uit deze overeenkomst niet meer nakomt dan wel blijvend niet meer na kan komen, of
  - c. door één der partijen in de gevallen dat op grond van bijzondere omstandigheden verdere nakoming van deze overeenkomst door deze partij redelijkerwijs niet kan worden verlangd.
- 6.2 Ontbinding als bedoeld in het eerste lid geschiedt uitsluitend bij aangetekende brief.

Artikel 7 Tekortkomen

Indien een partij toerekenbaar tekort komt in de nakoming van enige verplichting onder deze overeenkomst, is zij pas in verzuim nadat zij door die andere partij in gebreke is gesteld en een redelijke termijn heeft gekregen om die tekortkoming te verhelpen.

II UITVOERING VAN BASISTAKEN en VERZOEKTAKEN

Artikel 8 Werkprogramma

- 8.1 Partijen komen elk boekjaar uiterlijk op 15 november van het voorafgaande boekjaar het concept-werkprogramma voor de uitvoering van basistaken en verzoektaken voor het navolgende boekjaar overeen.
- 8.2 Partijen stellen jaarlijks vóór 1 december het werkprogramma vast. In dit werkprogramma zijn de in het komende kalenderjaar door de opdrachtnemer te leveren prestaties vastgelegd, met daaraan gekoppelde prijzen en tarieven die jaarlijks door het Algemeen Bestuur worden vastgesteld.
- 8.3 De omvang van het werkprogramma voor zover het betreft de basistaken, in 2015, 2016, 2017 en 2018 is minimaal gelijk aan de omvang zoals deze is opgenomen in de begroting van 2015. Hiervoor geldt een verplichting tot opdrachtverstrekking, dit behoudens eventuele effecten die indexering en invulling van de 3% besparingstargets op de omvang van deze basistaken kunnen hebben.
- 8.4 Het vastgestelde werkprogramma is leidend voor de omvang en wijze van taakuitvoering en is onlosmakelijk onderdeel van deze dienstverleningsovereenkomst.
- 8.5 Deelnemers, die personeel in de Omgevingsdienst hebben ingebracht, brengen tenminste een werkprogramma in, dat overeenkomt met de capaciteit van de ingebrachte medewerkers.
- 8.6 Naast akkoord over het werkprogramma, geeft de opdrachtgever, per hoofdproduct, schriftelijk dan wel digitaal, opdracht voor de uitvoering van werkzaamheden.
- 8.7 Opdrachtnemer voert de in het werkprogramma door haar te leveren prestaties uit binnen de in het werkprogramma opgenomen kaders en uurtarieven dan wel prijzen en met inachtneming van de geldende wettelijke termijnen.
- 8.8 Het aanleveren van een werkprogramma door opdrachtgever laat onverlet dat pas daadwerkelijk zal worden gestart met werkzaamheden nadat een opdrachtformulier voor specifieke werkzaamheden is ingevuld.
- 8.9 Producten en diensten die niet in het per 1 december van enig jaar overeengekomen werkprogramma zijn opgenomen mogen alleen worden verricht na schriftelijke toestemming (of via e-mail) van de opdrachtgever en de opdrachtnemer.
- 8.10 Bij het ontbreken van voorafgaande schriftelijke opdracht (of via e-mail) komt uitbreiding van geleverde producten en verleende diensten niet voor vergoeding in aanmerking.
- 8.11 Indien per 1 januari van het jaar een werkprogramma voor dat jaar ontbreekt, kan de ODZOB starten met het uitvoeren van werkzaamheden als gold het werkprogramma van het jaar daarvoor nog.

Artikel 9 Aanvullende opdrachten buiten het werkprogramma, z.g. verzoektaken

Opdrachtgever kan opdrachtnemer verzoeken de uitvoering van taken, die niet zijn opgenomen in het voor het betreffende jaar vastgestelde werkprogramma, uit te voeren, als vooraf over de inhoud en omvang van dit verzoek tussen partijen overeenstemming is bereikt.

Artikel 10 Uitvoering

- 10.1 Opdrachtnemer verbindt zich om voor opdrachtgever de basistaken en, voor zover van toepassing, de verzoektaken uit te voeren overeenkomstig:
  - a. Het mandaat van opdrachtgever aan de directeur van opdrachtnemer voor de uitvoering van basistaken en verzoektaken, een en ander voor zover opdrachtgever mandaat heeft verleend;
  - b. De bij het mandaat, bedoeld onder a, horende algemene of specifieke instructies overeenkomstig artikel 10:6, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht;
  - c. De wettelijk vastgestelde kwaliteitscriteria (per 2015 versie 2.1);

- d. De door of namens het Algemeen Bestuur vastgestelde beleidskaders, en
  - e. Overige ter zake geldende afspraken tussen partijen.
- 10.2 Opdrachtgever blijft verantwoordelijk voor de archiefzorg van de door opdrachtnemer uitgevoerde werkzaamheden. De opdrachtnemer draagt er zorg voor dat de vervaardiging en de bewaring van de archiefbescheiden geschieden op zodanige wijze, dat geborgd is dat het behoud van deze bescheiden geschiedt conform de daaraan gestelde wettelijke eisen, zoals opgenomen in wet - en regelgeving. In een nader op te stellen Overeenkomst aangaande het aanmaken, ontvangen en beheren van archiefdocumenten, vallend onder deze DVO, worden de afspraken uitgewerkt.

Artikel 11 Regeling terbeschikkingstelling archiefbescheiden

- 11.1 De archiefbescheiden, zijnde dossiers, benodigd voor een goede taakuitvoering door Opdrachtnemer, worden ter beschikking gesteld aan Opdrachtnemer.
- 11.2 Terbeschikkingstelling geschiedt voor 5 jaar en kan, met telkens een aaneengesloten periode van maximaal 5 jaar, worden verlengd tot ten hoogste 20 jaar.
- 11.3 Van de terbeschikkingstelling wordt een verklaring opgemaakt, die tenminste bevat een specificatie van de terbeschikkinggestelde archiefbescheiden. Een exemplaar van deze verklaring wordt bewaard door opdrachtgever waaronder de archiefbescheiden zouden berusten, indien zij niet ter beschikking waren gesteld.
- 11.4 Opdrachtnemer brengt slechts wijzigingen aan in de staat van ordening en toegankelijkheid van en vernietigt slechts uit de bescheiden na machtiging door de opdrachtgever.
- 11.5 De kosten van het beheer van de terbeschikkinggestelde archiefbescheiden komen ten laste van opdrachtgever. De zorgdrager voor de archiefbescheiden van de opdrachtgever blijft in alle andere aangelegenheden de zorgdrager voor de archiefbescheiden.
- 11.6 Indien de ordening van de in het eerste lid bedoelde archiefbescheiden zich verzet tegen terbeschikkingstelling, is opdrachtnemer te allen tijde bevoegd inzage te nemen van die archiefbescheiden dan wel daarvan of daaruit reproducties, afschriften of uittreksels te vorderen.

Artikel 12 Afstemming en contact

- 12.1 Partijen wijzen elk een relatiebeheerder aan ten behoeve van de uitvoering van deze overeenkomst.
- 12.2 De relatiebeheerders voeren tenminste vier maal per jaar, kort na afloop van elk kalenderkwartaal overleg over de voortgang van de dienstverlening en de inhoud en de werking van de in deze overeenkomst neergelegde rechten en verplichtingen.

Artikel 13 Wijzigingen

- 13.1 Indien één van de partijen tijdens de uitvoering van de overeenkomst constateert dat het voor een behoorlijke uitvoering wenselijk dan wel noodzakelijk is om wijzigingen aan te brengen in het werkprogramma, dan wel deze aan te vullen, zal deze partij de andere partij terstond inlichten en treden partijen in overleg.
- 13.2 Partijen kunnen in overleg wijzigingen in het werkprogramma, bedoeld in artikel 8, overeenkomen. In het geval van meerwerk (verzoektaak) volstaat het geven van een opdracht middels een opdrachtformulier.

Artikel 14 Rapportage en verantwoording uitvoering werkprogramma

- 14.1 Opdrachtnemer rapporteert elk kwartaal aan opdrachtgever over de voortgang van werkzaamheden in de vorm van een managementrapportage. In deze rapportage geeft opdrachtnemer voortschrijdend

- inzicht in de bestede uren en gemaakte kosten per product of dienst alsmede in de geleverde producten en diensten. Significante afwijkingen en te verwachten afwijkingen worden gesignaleerd.
- 14.2 Opdrachtnemer rapporteert binnen 2 weken na afloop van elk kalenderjaar aan opdrachtgever omtrent de in dat kalenderjaar verrichte controles, overige werkzaamheden en bestede uren.
- 14.3 Voor de rapportages, bedoeld in het eerste en tweede lid van dit artikel, stelt het Algemeen Bestuur - op voordracht van de directie, in samenspraak met het Opdrachtgevers Platform - een format vast.

Artikel 15 Rampenbestrijding

- 15.1 Opdrachtnemer draagt er, in samenspraak met de Veiligheidsregio, zorg voor dat hij goed is voorbereid om zijn ondersteunende rol te vervullen bij het bestrijden van een calamiteit of ramp.
- 15.2 De algemene werkzaamheden in het kader van de rampenbestrijding, die door de Omgevingsdienst worden uitgevoerd, worden bekostigd vanuit het collectieve budget.
- 15.3 In het geval van een specifieke ramp of calamiteit zullen voor de inzet vanuit de Omgevingsdienst aanvullende kosten door de opdrachtgever worden bekostigd.

III FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 16 Tarieven en prijzen

- 16.1 De tarieven en prijzen voor zowel de basistaken als de verzoektaken, zoals die gelden voor alle deelnemers, worden jaarlijks bij de begroting waarop deze van toepassing zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur.
- 16.2 Opdrachtnemer is bevoegd de tarieven en prijzen voor zowel de basistaken als de verzoektaken zoals die gelden voor alle deelnemers tussentijds aan te passen aan de hand van een door het Algemeen Bestuur geaccordeerde begrotingswijziging.

Artikel 17 Facturering en betaling

- 17.1 Op basis van het werkprogramma verstrekt de opdrachtgever voor de uitvoering van de basistaken en de verzoektaken per 1 januari, per 1 april en per 1 augustus van het kalenderjaar een voorschot ter grootte van respectievelijk 35, 35 en 30 procent van het jaarbudget.
Ten aanzien van de verzoektaken, die zijn opgenomen in het werkprogramma, vindt achteraf verrekening plaats op basis van feitelijk uitgevoerde opdrachten.
- 17.2 Voor de verzoektaken buiten het werkprogramma verstuurt de opdrachtnemer maandelijks een factuur voor de uitvoering van deze verzoektaken.
- 17.3 Betaling door opdrachtgever geschiedt binnen 30 dagen na facturatie.
- 17.4 Indien opdrachtnemer zijn verbintenissen, voortvloeiend uit de overeenkomst, niet geheel of gedeeltelijk is nagekomen, heeft opdrachtgever het recht de voorschotbetaling op te schorten.
- 17.5 Binnen vier weken na afloop van enig kalenderjaar doet opdrachtnemer aan opdrachtgever de voorlopige eindafrekening toekomen over de prestaties van dat kalenderjaar.
- 17.6 Binnen zes weken na ontvangst van de voorlopige eindafrekening neemt opdrachtgever een beslissing over de acceptatie hiervan.
- 17.7 Betaling door opdrachtgever houdt op geen enkele wijze afstand van recht in.

IV SLOTBEPALINGEN

Artikel 18 Algemene voorwaarden

- 18.1 Op deze overeenkomst zijn met uitsluiting van door opdrachtnemer gehanteerde algemene voorwaarden enkel en alleen van toepassing de Algemene voorwaarden Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, zoals deze door het Algemeen Bestuur zijn of worden vastgesteld.
- 18.2 Deze algemene voorwaarden worden door opdrachtnemer bij ondertekening van deze dienstverleningsovereenkomst aan opdrachtgever ter hand gesteld en maken derhalve gelijktijdig deel uit van de rechtsverhouding tussen partijen.

Artikel 19 Overdracht rechten en plichten

Opdrachtnemer is niet gerechtigd de rechten en plichten uit deze dienstverleningsovereenkomst zonder schriftelijke toestemming van opdrachtgever aan een derde over te dragen. Aan deze toestemming kunnen voorwaarden worden verbonden.

Artikel 20 Volgorde afspraken tussen partijen

Partijen beogen met deze dienstovereenkomst de rechtsbetrekkingen tussen hen eenduidig te regelen. Indien er desalniettemin sprake is van enige twijfel prevaleert het gestelde in de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant boven het gestelde in deze dienstverleningsovereenkomst en in de algemene voorwaarden. Deze dienstverleningsovereenkomst en de daarbij behorende algemene voorwaarden prevaleren op hun beurt weer boven de afspraken gemaakt in het kader van het jaarlijkse werkprogramma.

Artikel 21 Geschillen

- 21.1 Er is sprake van een geschil als één van de partijen dat stelt.
- 21.2 Indien op enigerlei wijze problemen zijn gerezen over de wijze van uitvoering van deze dienstverleningsovereenkomst en deze problemen niet in onderling overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer kunnen worden opgelost, zal er in elk geval bestuurlijk overleg plaatsvinden tussen opdrachtgever en opdrachtnemer, alvorens het derde lid in werking treedt.
- 21.3 Indien een minnelijke oplossing niet wordt bereikt wordt vervolgens geprobeerd geschillen via mediation te beëindigen.
- 21.4 Indien de geschillenbeslechting als bedoeld in de tweede en derde lid niet tot een door beide partijen gedragen resultaat heeft geleid wordt een bindend advies gevraagd. Een bindend advies wordt uitgebracht door een door partijen te benoemen adviseur. Indien partijen het niet eens kunnen worden over een adviseur benoemen zij beide een adviseur, die gezamenlijk een derde adviseur benoemen. Deze zal als voorzitter fungeren.
- 21.5 De kosten van zowel een mediation als een bindend advies zullen gelijkelijk over partijen worden verdeeld, ongeacht het resultaat.
- 21.6 Op deze overeenkomst is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

Artikel 22 Evaluatie

- 22.1 De Omgevingsdienst evalueert uiterlijk op 1 juni 2018 de werking van deze overeenkomst.
- 22.2 Op basis van deze evaluatie wordt een nieuwe DVO vastgesteld ten behoeve van de periode vanaf 1 januari 2019.

Artikel 23 Slotbepaling

Deze overeenkomst kan worden aangehaald als DVO Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2018.

Aldus overeengekomen te .....⁵ op .....⁶ en opgemaakt
in tweevoud,

de opdrachtgever .....⁷

.....⁸

.....⁹

en
de opdrachtnemer (Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant)

J.M.T. Tolsma
directeur

---

⁵ Vul in: plaatsnaam waar document ondertekend wordt

⁶ Vul in: datum van ondertekening

⁷ Vul in: naam deelnemer 'gemeente .....

⁸ Vul in: voorletter en achternaam ondertekenaar

⁹ Vul in: functienaam ondertekenaar

Algemene voorwaarden Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (30 mei 2013)

Bijlage behorende bij de dienstverleningsovereenkomst Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Artikel 1: Begripsbepalingen

1. In deze algemene voorwaarden zijn de begripsbepalingen van artikel 1 van de DVO Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant alsmede de begripsbepalingen van artikel 1 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant onverminderd van toepassing.
2. In aanvulling op het eerste lid, wordt in deze algemene voorwaarden verstaan onder opdracht:
  - een overeenkomst van opdracht in de zin van artikel 7:400 e.v. BW, waarbij de opdrachtnemer zich jegens opdrachtgever, verbindt om basistaken, verzoektaken of collectieve taken te verrichten.

Artikel 2: Toepasselijkheid van deze voorwaarden

1. Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op de uitvoering van basistaken, verzoektaken en collectieve taken, met inbegrip van alle daaruit voortvloeiende dan wel daarmee samenhangende overeenkomsten tussen opdrachtnemer en opdrachtgever, respectievelijk hun rechtsopvolgers, tenzij in de desbetreffende bepaling uitdrukkelijk is vermeld, dat deze slechts van toepassing is op basistaken, verzoektaken of collectieve taken.
2. Van deze algemene voorwaarden kan ten aanzien van een opdracht slechts bij schriftelijke overeenkomst tussen partijen worden afgeweken.
3. Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (hierna te noemen: Algemeen Bestuur) is bevoegd wijzigingen in deze voorwaarden aan te brengen. De wijzigingen treden in werking op het aangekondigde tijdstip van inwerkingtreding. De wijzigingen, bedoeld in de vorige volzinnen, hebben geen invloed op ten tijde van de inwerkingtreding lopende opdrachten.
4. Indien enige bepaling van deze algemene voorwaarden nietig is of vernietigd wordt, blijven de overige bepalingen onverkort en volledig van kracht. In dat geval zal het Algemeen Bestuur een nieuwe bepaling vaststellen.
5. In geval van strijdigheid tussen een bepaling in een overeenkomst voor een opdracht en een bepaling in deze algemene voorwaarden prevaleert de bepaling in de overeenkomst.

Artikel 3: Totstandkoming overeenkomst van opdracht voor uitvoering van werkzaamheden

1. De opdracht voor het uitvoeren van werkzaamheden komt tot stand op het moment dat de opdracht dan wel de opdrachtbevestiging door partijen is ondertekend. De uitvoering van de opdracht begint op het moment dat de op basis van wetgeving en regelgeving noodzakelijke gegevens en informatie door de opdrachtnemer zijn ontvangen.
2. De opdracht bevat de volgende afspraken over de inhoud en uitvoeringsvoorwaarden:
  - a. een omschrijving van de inhoud en begrenzing van de opdracht;
  - b. het beoogde doel van de opdracht;
  - c. de organisatie, of het organisatieonderdeel waarvoor de opdracht relevant is;
  - d. wederzijdse organisatorische verhoudingen en gezamenlijke werkwijzen;
  - e. de beperkingen van de opdrachtnemer;
  - f. de keuze van de door opdrachtnemer in te zetten medewerkers of derden;
  - g. de aanwijzing van een projectleider en contactpersonen;
  - h. de procedure of procedures voor de beheersing van het proces;

- i. een indicatie van de tijdsduur die nodig is voor de uitvoering van de opdracht, de fasering van de tijdsduur en de wijze van handelen indien de werkelijke duur afwijkt van de indicatie;
  - j. een kostenraming en de wijze van handelen indien de werkelijke kosten de raming overschrijden;
  - k. de handelswijze bij inschakeling van derden en de facturering daarvan, en
  - l. indien van toepassing: de eigendomsrechten en auteursrechten.
3. Een door opdrachtnemer uitgebrachte offerte voor adviesdiensten heeft een geldigheid van ten minste een maand, tenzij in de offerte anders is aangegeven.

Artikel 4: Terbeschikkingstelling van informatie, medewerkers en werkruimte

1. Opdrachtgever draagt er zorg voor dat alle gegevens en informatie, waarvan opdrachtnemer aangeeft dat deze noodzakelijk zijn of waarvan opdrachtgever redelijkerwijs behoort te begrijpen dat deze noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de overeenkomst, tijdig in de vorm en op de wijze als gevraagd aan opdrachtnemer worden verstrekt.
2. Indien de voor de uitvoering van de overeenkomst benodigde gegevens en informatie niet, niet tijdig of niet behoorlijk aan opdrachtnemer zijn verstrekt, heeft opdrachtnemer het recht de uitvoering van de opdracht op te schorten dan wel de uit de vertraging voortvloeiende extra kosten volgens de gebruikelijke tarieven aan opdrachtgever in rekening te brengen.
3. Partijen zijn gehouden elkaar onverwijld te informeren over feiten en omstandigheden die in verband met de uitvoering van de opdracht van belang kunnen zijn.
4. Partijen staan in voor de juistheid, de volledigheid en de betrouwbaarheid van de door of namens hen aan de andere Partij verstrekte gegevens en informatie.
5. Partijen kunnen overeenkomen dat medewerkers van opdrachtgever de werkzaamheden van opdrachtnemer op enigerlei wijze faciliteren. Indien partijen dit overeenkomen dan brengt opdrachtgever aan opdrachtnemer hiervoor geen kosten in rekening.
6. Indien het noodzakelijk is dat opdrachtnemer werkzaamheden uitvoert op de locatie van opdrachtgever, dan stelt opdrachtgever opdrachtnemer kosteloos een werkruimte en de overige faciliteiten die nodig zijn om op locatie een opdracht uit te kunnen voeren ter beschikking.
7. Indien partijen overeenkomen dat het de voorkeur verdient om de uitvoering van het werkprogramma of gedeelte daarvan te laten plaatsvinden op de locatie van opdrachtgever stelt opdrachtgever op zijn kosten voor medewerkers van opdrachtnemer voldoende decentrale werkplekken beschikbaar. Het aantal decentrale werkplekken wordt jaarlijks bij het opstellen van het werkprogramma overeengekomen.

Artikel 5: Geheimhouding

1. Partijen zullen alles in het werk stellen om te voorkomen dat vertrouwelijke informatie van de andere partij ter kennis of in handen van derden komt, tenzij:
  - a. openbaarmaking verplicht is op grond van wet- en regelgeving;
  - b. een der partijen zich voor de rechter moet verdedigen of openbaarmaking berust op een bindende uitspraak van de rechter;
  - c. een der partijen de andere partij van de geheimhoudingsplicht heeft ontheven, of
  - d. de betreffende informatie via openbare bronnen is verkregen.Voor zover mogelijk zal de openbaarmakende partij voor openbaarmaking met de andere partij overleggen over de vorm en de inhoud van de openbaarmaking.
2. Partijen nemen, ook na afloop van de overeenkomst, jegens derden die niet bij de uitvoering van opdracht zijn betrokken, zorgvuldigheid en geheimhouding in acht van alle vertrouwelijke gegevens

dan wel concurrentiegevoelige informatie van de andere partij die in het kader van die opdracht ter kennis is gekomen.

3. Opdrachtnemer neemt alle in het kader van de opdracht noodzakelijke voorzorgsmaatregelen ter bescherming van de belangen van opdrachtgever.
4. Opdrachtgever doet, zonder toestemming van opdrachtnemer, geen mededeling aan derden over de aanpak, de werkwijze, de inhoud van adviezen of opinies van opdrachtnemer, noch stelt hij zijn rapportage of ander al dan niet schriftelijk materiaal ter beschikking of maakt die anderszins openbaar, tenzij op opdrachtgever een wettelijke plicht tot openbaarmaking rust of het doel van de opdracht mede was het delen van de bewuste informatie met derden.
5. Opdrachtnemer legt een zelfde geheimhoudingsplicht als krachtens het eerste lid op hemzelf rust op aan door hem ingezette werknemers en ingeschakelde derden en staat ervoor in dat zij zich aan deze geheimhoudingsplicht houden.

Artikel 6: Gegevensverstrekking

1. Verzending van documenten en gegevensdragers, waaronder tekeningen, door opdrachtnemer geschiedt voor risico van opdrachtgever. Tenzij anders bepaald vindt verzending plaats bij reguliere post.
2. De door opdrachtnemer vervaardigde rapporten, verslagen, overige documenten, kostenopstellingen en dergelijke worden door opdrachtgever alleen gebruikt voor het doel waarvoor zij zijn vervaardigd.
3. Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer voor alle aanspraken van derden, die gebaseerd zijn op het gebruik dat opdrachtgever heeft gemaakt van door opdrachtnemer vervaardigde onderzoeksrapporten.
4. Publicaties op basis van uitgevoerde opdrachten vermelden de naam van opdrachtgever en opdrachtnemer, tenzij anders overeengekomen.

Artikel 7: Intellectuele eigendom

1. Modellen, technieken, instrumenten, waaronder ook software en overige voorwerpen waarop intellectueel eigendom kan worden gevestigd, die zijn gebruikt voor de uitvoering van de opdracht dan wel in het advies of onderzoeksresultaat zijn opgenomen, zijn en blijven het eigendom van opdrachtnemer, voor zover deze niet reeds aan derden toekomen. Openbaarmaking, verder gebruik of verdere verspreiding kan derhalve alleen geschieden na verkregen toestemming van opdrachtnemer, onverminderd het bepaalde in artikel 6, vierde lid.
2. Alle intellectuele en andere eigendomsrechten die door de opdrachtnemer zelf kunnen worden uitgeoefend ten aanzien van specifiek ten behoeve van de opdrachtgever ontwikkelde producten, dienen te worden overgedragen aan de opdrachtgever, zonder dat daarmee voor opdrachtgever buiten de overeengekomen prijs voor de dienstverlening, extra kosten zijn gemoeid. Opdrachtgever kan, gehoord opdrachtnemer, voor het bewaren van deze gegevens instructies vaststellen.
3. Opdrachtgever heeft het recht stukken te vermenigvuldigen voor gebruik in zijn eigen organisatie, voor zover passend binnen het doel van de opdracht. Ingeval van tussentijdse beëindiging van de opdracht, is het voorgaande van overeenkomstige toepassing.
4. Gebruik van door opdrachtnemer vervaardigde stukken voor een ander dan het in het vorige lid bedoelde doel, is uitsluitend mogelijk met schriftelijke toestemming van opdrachtnemer, Opdrachtnemer zal zijn toestemming alleen weigeren indien het doel in strijd is met de wet, de goede zeden of de openbare orde.

Artikel 8: Uitvoering van de opdracht

1. De opdracht wordt naar beste inzicht en vermogen alsmede naar de eisen van professionaliteit en goed opdrachtnemerschap uitgevoerd door of namens opdrachtnemer.
2. Opdrachtnemer draagt er zorg voor dat de dienstverlening, voor zover van toepassing, voldoet aan de in Nederland geldende wet- en regelgeving waaraan de opdrachtgever is onderworpen en/of dient te voldoen.
3. Opdrachtnemer draagt er zorg voor dat haar ten behoeve van de dienstverlening in te schakelen werknemers voldoende gekwalificeerd zijn.
4. Opdrachtnemer houdt de opdrachtgever gedurende de uitvoering van de opdracht op de hoogte van de voortgang.
5. De verplichting, bedoeld in het eerste lid, heeft het karakter van een inspanningsverplichting, omdat het bereiken van het beoogde resultaat niet kan worden gegarandeerd, tenzij opdrachtnemer en opdrachtgever vóór het aanvaarden van de opdracht expliciet en schriftelijk overeenstemming bereiken over het te behalen resultaat en indien tussen partijen vaststaat dat de omschrijving van het te behalen resultaat slechts voor één uitleg vatbaar is en het resultaat objectief vaststelbaar is.
6. Indien de schriftelijke resultaatverplichting niet aan de in het voorgaande lid genoemde cumulatieve vereisten voldoet, is er sprake van een inspanningsverplichting. Hetzelfde geldt indien het resultaat door onvoorziene omstandigheden buiten de invloedssfeer van opdrachtnemer waaronder, maar niet uitsluitend, ontwikkelingen in de nationale en Europese wetgeving en regelgeving, niet wordt bereikt.
7. Opdrachtnemer kan na overleg met opdrachtgever een of meer opdrachttuivvoerders vervangen. De wijziging mag de kwaliteit van de in het kader van de opdracht te verrichten werkzaamheden niet verminderen, noch de continuïteit van de opdrachttuivoering ongunstig beïnvloeden. Een wijziging van opdrachttuivvoerders kan ook op verzoek van opdrachtgever in overleg met opdrachtnemer plaatsvinden.
8. Het betrekken of inschakelen van derden bij de opdrachttuivoering door opdrachtgever of door opdrachtnemer geschiedt uitsluitend in onderling overleg.
9. Opdrachtgever aanvaardt dat de tijdsplanning en de kosten van de opdracht kunnen worden gewijzigd, indien partijen tussentijds overeenkomen de aanpak, de werkwijze of de omvang van de opdracht dan wel de daaruit voortvloeiende werkzaamheden uit te breiden of anderszins te wijzigen.
10. Indien tussentijdse wijziging van de opdracht of opdrachttuivoering noodzakelijk wordt door toedoen van opdrachtgever, brengt opdrachtnemer de noodzakelijke aanpassingen aan indien de kwaliteit van de dienstverlening dit vergt. Indien een dergelijke aanpassing leidt tot meerwerk, dient dit als een aanvullende opdracht door opdrachtgever te worden bevestigd. Indien opdrachtgever na daartoe schriftelijk gemaand te zijn niet binnen veertien dagen tot bevestiging overgaat, is opdrachtnemer gerechtigd de opdracht onmiddellijk en zonder rechterlijke tussenkomst te beëindigen zonder tot enige schadevergoeding jegens opdrachtgever gehouden te zijn.
11. Indien het niveau van dienstverlening naar mening van de opdrachtgever achterblijft bij hetgeen is overeengekomen, dan wel in het algemeen bij de uitvoering van taken op het gebied van omgevingsrecht, treden partijen met elkaar in overleg.

Artikel 9: Mandaatverlening en aanwijzen toezichthouders

1. Bij het verlenen van mandaat aan de directeur van opdrachtnemer als bedoeld in artikel 10 van de DVO Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant geeft opdrachtgever tevens het mandaat aan de directeur van opdrachtnemer om deze bevoegdheden in ondermandaat te geven aan medewerkers van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, tenzij opdrachtgever ten aanzien van dit ondermandaat nadrukkelijk een voorbehoud maakt.

2. Het mandaatbesluit bevat in ieder geval de volgende onderdelen:
  - a. de wettelijke bepalingen waarop het mandaat is verleend;
  - b. kaders uitoefening bevoegdheden;
  - c. informatieplicht mandataris;
  - d. ondermandaat;
  - e. intrekken van mandaat;
  - f. volmachten en machtigingen.
3. Ten behoeve van de uitvoering van de werkzaamheden verleent opdrachtgever aan de directeur van opdrachtnemer de bevoegdheid om medewerkers aan te wijzen met toezichthoudende taken als bedoeld in artikel 5:11 van de Algemene wet bestuursrecht alsmede op grond van bijzondere wetten, op grond waarvan de opdrachtnemer met de uitvoering wordt belast.

Artikel 10: Onvoorziene omstandigheden en overmacht

1. Indien de omstandigheden waaronder de opdracht tot stand is gekomen zodanige wijzigingen ondergaat, dat van partijen in redelijkheid niet meer gevergd kan worden dat de opdracht ongewijzigd wordt uitgevoerd, treden partijen in overleg. Partijen hebben vervolgens een inspanningsverplichting om tot een evenwichtige, aan de onvoorziene omstandigheden aangepaste, opdracht te komen. Ingeval deze inspanningen niet tot wijziging van de opdracht kunnen leiden, zal de opdracht worden beëindigd.
2. In geval van overmacht wordt de nakoming van de desbetreffende en daarmee samenhangende verplichting(en) geheel of gedeeltelijk opgeschort voor de duur van de overmacht, zonder dat partijen over en weer tot enige schadevergoeding ter zake gehouden zijn. Partijen kunnen zich jegens elkaar alleen op overmacht beroepen, indien de desbetreffende partij zo spoedig mogelijk doch uiterlijk op het moment dat deze had moeten presteren, onder overlegging van de bewijsstukken, de andere partij schriftelijk van een dergelijk beroep op overmacht in kennis stelt.
3. Indien enige partij door overmacht definitief in de onmogelijkheid verkeert te presteren, of indien de overmachtperiode langer dan 30 dagen heeft geduurd of naar redelijkerwijze te verwachten is tenminste 30 dagen zal duren, heeft de andere partij het recht de opdracht door middel van een aangetekend schrijven met onmiddellijke ingang, zonder rechterlijke tussenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden, zonder dat daarbij over en weer enig recht op schadevergoeding zal ontstaan.
4. Onder overmacht aan de zijde van de wederpartij wordt in ieder geval niet verstaan liquiditeits- cq. solvabiliteitsproblemen, gebrek aan personeel, stakingen, uitval van hulpmaterialen.

Artikel 11: Duur en afsluiting van opdrachten

1. De duur van een opdracht kan behalve door de inspanning van opdrachtnemer worden beïnvloed door allerlei factoren, zoals de kwaliteit van de informatie die opdrachtnemer verkrijgt en de medewerking die wordt verleend. Opdrachtgever spant zich zodoende in zo exact mogelijk aan te geven hoe lang de doorlooptijd voor het uitvoeren van de opdracht dient te zijn. Termijnen waarbinnen werkzaamheden dienen te zijn voltooid zijn daarmee slechts fataal, indien dat schriftelijk is overeengekomen.
2. In financiële zin is een opdracht afgesloten zodra de eindafrekening door opdrachtgever is goedgekeurd. Opdrachtgever dient opdrachtnemer hierover binnen een termijn van dertig werkdagen na dagtekening van de eindafrekening te berichten. Indien opdrachtgever niet binnen deze termijn reageert, wordt de eindafrekening geacht te zijn goedgekeurd.

Artikel 12: Tussentijdse beëindiging van verstrekte opdrachten

1. Ieder der partijen kan een opdracht voortijdig eenzijdig beëindigen indien hij van mening is dat de opdrachtuitvoering van taken opgenomen in het werkprogramma of van incidenteel opgedragen verzoektaken niet meer kan plaatshebben conform de dienstverleningsovereenkomst en deze algemene voorwaarden. Dit dient gemotiveerd en schriftelijk aan de andere partij bekend te worden gemaakt.
2. Opdrachtnemer dan wel opdrachtgever maken van de bevoegdheid tot voortijdige beëindiging, bedoeld in het eerste lid, slechts gebruik als ten gevolge van feiten en omstandigheden die zich aan de invloed van de beëindigende Partij onttrekken of hem niet zijn toe te rekenen, voltooiing van de opdracht in redelijkheid niet kan worden gevegd.
3. Opdrachtnemer behoudt bij de tussentijdse beëindiging, bedoeld in het eerste lid, aanspraak op betaling van de declaraties voor tot dan toe verrichte werkzaamheden, waarbij aan opdrachtgever, indien mogelijk en onder voorbehoud, de voorlopige resultaten van de tot dan toe verrichte werkzaamheden ter beschikking zullen worden gesteld. Voor zover dit extra kosten met zich meebrengt, worden deze in rekening gebracht.

Artikel 13: Betalingsvoorwaarden

1. Betaling door opdrachtgever dient, zonder aftrek, korting of schuldverrekening, te geschieden binnen de overeengekomen termijnen. Betaling dient te geschieden door middel van overmaking ten gunste van een door opdrachtnemer aan te wijzen bankrekening.
2. Alle in redelijkheid gemaakte kosten, die opdrachtnemer maakt als gevolg van de niet-nakoming door opdrachtgever van diens betalingsverplichtingen, komen ten laste van opdrachtgever.
3. Indien de financiële positie of het betalingsgedrag van opdrachtgever naar het oordeel van opdrachtnemer daartoe aanleiding geeft, is opdrachtnemer gerechtigd van opdrachtgever te verlangen, dat deze onverwijld zekerheid of, voor zover van toepassing, aanvullende zekerheid stelt in een door opdrachtnemer te bepalen vorm. Indien opdrachtgever nalaat de verlangde zekerheid te stellen, is opdrachtnemer gerechtigd, onverminderd zijn overige rechten, de verdere uitvoering van de overeenkomst onmiddellijk op te schorten en is al hetgeen opdrachtgever aan opdrachtnemer uit welke hoofde ook verschuldigd is, direct opeisbaar.
4. In geval van een gezamenlijk gegeven opdracht zijn de Opdrachtgevers, voor zover de advieswerkzaamheden ten behoeve van de gezamenlijke opdrachtgevers zijn verricht, hoofdelijk verbonden voor de betaling van het factuurbedrag, ongeacht de tenaamstelling van de declaratie.

Artikel 14: Klachten

1. Een klacht over verrichte werkzaamheden of een factuurbedrag dient binnen dertig werkdagen na verzending van de stukken of de informatie waarover opdrachtgever klaagt, dan wel, indien Opdrachtgever aantoont dat hij de tekortkoming redelijkerwijs niet eerder kon ontdekken binnen dertig dagen na ontdekking van de tekortkoming, schriftelijk aan opdrachtnemer kenbaar te worden gemaakt. Overschrijding van deze termijn leidt tot verval van alle aanspraken.
2. Een klacht schort de betalingsverplichting van opdrachtgever niet op, tenzij en voor zover opdrachtnemer aan opdrachtgever te kennen heeft gegeven dat hij de klacht gegrond acht.
3. In geval van een terechte klacht heeft opdrachtnemer de keuze tussen aanpassing van het factuurbedrag, het kosteloos verbeteren of opnieuw verrichten van de desbetreffende werkzaamheden dan wel het geheel of gedeeltelijk niet of niet meer uitvoeren van de opdracht.

Artikel 15: Aansprakelijkheid

1. Opdrachtnemer aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de uitvoering van de werkzaamheden ten behoeve van opdrachtgevers behoudens in geval van het niet in acht nemen van de vereiste zorgvuldigheid, opzet of grove schuld van opdrachtnemer of van de leiding van het openbaar lichaam.
2. Eventuele aanspraken van opdrachtgever in hier bedoelde zin, dienen binnen 18 (achttien) maanden na ontstaan te zijn ingediend, bij gebreke waarvan opdrachtgever zijn rechten heeft verwerkt. Indien de aanspraak van opdrachtgever op opdrachtnemer resulteert uit aansprakelijkstelling door een derde, dan wordt de aanspraak van opdrachtgever op opdrachtnemer geacht te zijn ontstaan op het moment dat opdrachtgever door de derde overeenkomstig het burgerlijk recht aansprakelijk is gesteld.
3. Opdrachtnemer garandeert opdrachtgevers dat hij beschikt over een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering met een dekkingpercentage van minimaal € 5.000.000,- per voorval.
4. In de rechtsverhouding tussen partijen is elkder der partijen uitsluitend aansprakelijk voor schade die door deze partij of een derde die door hen is ingeschakeld, is veroorzaakt.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Voorstel : Besluit aansluitingsovereenkomst ODZOB - BIZOB

Vergadering Algemeen Bestuur
d.d.: 23 november 2017

Agendapunt : 4.e

Vertrouwelijk : Nee

Aan het Algemeen Bestuur,

De ODZOB huurt vanaf 2013 inkopers in van BIZOB voor met name de Europese aanbestedingen en de ondersteuning van de grote onderhandse aanbestedingen.

Met ingang van 1 januari 2017 heeft er een wijziging van de statuten (zie derde bijlage) bij BIZOB plaatsgevonden waarbij het voor de ODZOB niet meer mogelijk is medewerkers van BIZOB in te huren op basis van de bestaande samenwerkingsovereenkomst.

Wel geven de huidige statuten de ODZOB de mogelijkheid om als risicodragende partij in de Stichting BIZOB deel te nemen en op die wijze wel gebruik te kunnen maken van de diensten van de inkopers van BIZOB.

Momenteel nemen 18 van de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant deel in de Stichting BIZOB. De gemeenten Helmond, Eindhoven en Valkenswaard nemen niet deel in deze stichting. Zij hebben nog eigen inkoopafdelingen.

Aangezien deelname in deze stichting wordt beschouwd als een deelname in een verbonden partij met financiële risico's geeft de Wet gemeenschappelijke regelingen in artikel 55a, eveneens verwoord in de GR ODZOB artikel 3 lid 4, aan dat de raden en Provinciale Staten van de deelnemende gemeenten/provincie hun wensen en bedenkingen mogen inbrengen op dit voornemen. De raden en Provinciale Staten zijn geraadpleegd.

De raden van de gemeenten Bladel, Eersel, Geldrop-Mierlo, Laarbeek, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre, en Provinciale Staten van de provincie Noord-Brabant hebben gemeld geen (gebruik te maken van de gelegenheid) wensen en bedenkingen in te brengen naar aanleiding van het verzoek om eventuele wensen en bedenkingen uiterlijk op 13 oktober a.s. ter kennis van de Algemeen besturen te brengen. Zie bijgevoegd overzicht.

Het college van de gemeente Eindhoven heeft per brief gereageerd en heeft geen kans gezien de documenten tijdig voor zienswijzen aan de raad voor te leggen. Het in de brief opgenomen advies om social return in aanbestedingsdocumenten op te nemen door middel van gunningsvoorwaarden

vormt onderdeel van het Inkoopbeleid. Het voorliggende voorstel om aan te sluiten bij BIZOB leidt nu niet tot een heroverweging van het Inkoopbeleid.

Aangezien geen bedenkingen en/of wensen zijn voorgelegd wordt voorgesteld om in te stemmen met het besluit tot aansluiting bij de Stichting BIZOB.

Ter informatie is het model aansluitovereenkomst en het bestuursreglement van BIZOB bijgevoegd (zie tweede en vierde bijlage).

Uitvoering inkoopbeleid tot heden

In haar vergadering van 2 oktober 2014 heeft het DB het inkoopbeleid van de ODZOB vastgesteld. Met de vaststelling van dit inkoopbeleid zijn ook de uitgangspunten voor het handelen bij inkooptrajecten vastgelegd en is tevens benoemd dat de inkoopfunctie georganiseerd dient te worden. De inkoopfunctie is tot heden intern ingevuld voor de implementatie van het inkoopbeleid, het opstellen van een inkoopprocedure en het begeleiden van eenvoudige aanbestedingstrajecten (0,5 Fte). Daarnaast is ondersteuning van stichting BIZOB als externe deskundige voor de begeleiding van Nationale of Europese aanbestedingstrajecten ingezet. Ook is BIZOB ingeschakeld voor vragen bij inkooptrajecten en heeft hij ondersteuning geleverd bij bezwarenprocedures. BIZOB is in 2015 en 2016 ingeschakeld op basis van opdrachtverstrekking. De kosten voor de inzet van BIZOB bedroegen gemiddeld € 16.000,- per jaar.

Het inschakelen van externe specialisten was noodzakelijk. In de afgelopen jaren is gebleken dat het ondoenlijk is voor 1 persoon om het antwoord te hebben op alle vragen die ontstaan bij de inkoopprocedures, de diversiteit van de vragen is groot en kennis van verschillende vakgebieden is nodig. Daarnaast verandert de aanbestedingswetgeving vrijwel jaarlijks als gevolg van veranderende Europese en nationale regels. Het volgen van de veranderingen in wet- en regelgeving en de jurisprudentie daaromtrent en de daaruit voortvloeiende noodzakelijke actualisatie van het inkoopbeleid en eventuele aanpassing van interne processen, vergt veel tijd en inzet van de inkoopfunctionaris. Anderzijds is het installeren van een team van specialisten ten behoeve van de inkoopfunctie voor een organisatie als ODZOB te kostbaar.

Gevolgen van aansluiting bij BIZOB

Met de aansluiting bij de stichting BIZOB vervalt 0,5 fte aan inkoopfunctie.

Ten aanzien van inkoop heeft aansluiting het volgende beoogde effect:

- *Financieel*: betere condities en lagere inkoopkosten als gevolg van schaalvoordelen;
- *Kwalitatief*: verbeterde specificaties, verkorten van levertijden, doorbreken van machtsposities van leveranciers en optimale inkoopexpertise;
- *Procesmatig*: verbetering van het inkoopproces door vakkennis, functiescheiding, continuïteit van professionele inkoop binnen de organisatie. De organisatie is niet afhankelijk van één of twee personen, maar kan terugvallen op een professionele organisatie;
- *Betrokkenheid*: de ODZOB gaat deel uitmaken van de stichting daarmee creëren de beide organisatie onderlinge betrokkenheid;
- *Samenwerking in de regio*: veel gemeenten binnen de regio zijn al aangesloten bij BIZOB;
- *Eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid*: Ondanks de regionale samenwerking via BIZOB kan de ODZOB haar eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid blijven bepalen. Lokaal-specifieke criteria/keuzes blijven mogelijk;

De medewerker inkoop van de ODZOB (0,5 fte) zal per 1 januari 2018 uit dienst gaan. Hiermee ontstaat de financiële ruimte om de aansluiting bij BIZOB te financieren.

Risicoafweging bij aansluiting bij BIZOB

De deelnemende gemeenten maken jaarlijks afspraken met BIZOB over de in te zetten inkoopuren. Omdat er contractueel een minimum is afgesproken over de af te nemen uren is er een basisafname gegarandeerd waarop de formatie van BIZOB is afgestemd. Daarmee is het risico van niet declarabele uren beperkt. Tot op heden hebben de deelnemende gemeenten niet hoeven bij te dragen in een nadelig saldo van BIZOB.

Met de fiscus zijn afspraken gemaakt dat aan de deelnemers geen BTW over de afgenomen uren verschuldigd is. De verwachting is dat deze afspraken voorlopig worden voortgezet.

Consequenties

Door als risicodragend deelnemer in de Stichting BIZOB te participeren brengt dit ook verplichtingen met zich mee waarvan de belangrijkste als volgt kort te benoemen zijn:

Algemeen:

- De ODZOB verplicht zich zoveel als mogelijk samen te werken met de Stichting BIZOB bij de uitvoering van de inkoop- en aanbestedingstaken op grond van de Overeenkomst.
- Stichting BIZOB verplicht zich tot het leveren van advieswerkzaamheden t.b.v. inkoop- en aanbestedingsbeleid van de ODZOB met het streven naar het behalen van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied.
- BIZOB spant zich in om te voldoen aan door de ODZOB gevraagde prioriteitsstelling rekening houdende met de belangen van de andere deelnemers.
- BIZOB verplicht zich twee maal per jaar tot rapportages over afgeronde projecten, dagen en voortgang van het inkoopplan.

Met betrekking tot de duur van de overeenkomst geldt dat:

- De overeenkomst treedt in werking per 1 januari 2018.
- Deze wordt aangegaan voor onbepaalde tijd met inachtneming van een opzegtermijn van 2 jaar.
- In deze periode kan er geen wijziging van de af te nemen uren worden doorgevoerd.

Afnameverplichting ODZOB:

- De ODZOB heeft een minimale afnameverplichting, althans betaling van 1 dag per week gedurende 42 weken op jaarbasis tegen de dagvergoeding zoals is bedoeld in het Financieringsreglement (zie vijfde bijlage) (2017 € 550,-/dag).
- Voor de daarop volgende jaren dient de af te nemen omvang minimaal 85% van de afgenomen uren voor het voorgaande te zijn met het minimum van 1 dag per week.
- Eens per twee kalenderjaren kan een verzoek tot wijziging van het aantal af te nemen dagen worden ingediend mits dit verzoek minimaal 6 maanden voorafgaand aan de ingangsdatum is aangevraagd.
- Voor 1 oktober van het kalenderjaar deelt de ODZOB met BIZOB de planning voor de te leveren producten en af te nemen dagen voor het daarop volgende jaar.

Overige bepalingen:

- Bij inschakeling van juridische bijstand in een aanbestedingsprocedure komen deze kosten voor rekening van de opdrachtgever.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Overeenkomstig de bepalingen in de statuten van de Stichting BIZOB is iedere aangeslotene verplicht een vertegenwoordiger aan te wijzen die de organisatie kan vertegenwoordigen bij de Vergadering van Aangeslotenen. Voor de ODZOB betekent dit dat dit een bestuurder moet zijn die niet al via een van de aangesloten leden in het bestuur van de stichting zitting heeft.

Dit houdt in dat het Algemeen Bestuur een vertegenwoordiger moet benoemen die de ODZOB vertegenwoordigt in de Vergadering van Aangeslotenen bij de Stichting BIZOB.

De ODZOB hoeft zelf geen eigen vertegenwoordiger in het bestuur van de stichting BIZOB voor te dragen, omdat ODZOB een GR is, wiens deelnemers al namens hun gemeenten in het bestuur van de stichting BIZOB zitten.

Wij stellen u voor

1. In te stemmen met deelname van de ODZOB in de Stichting Bureau Inkoop Zuidoost-Brabant per 1 januari 2018 overeenkomstig de bepalingen zoals opgenomen in bijgevoegde aansluitovereenkomst;
2. Uit uw midden een vertegenwoordiger aan te wijzen voor deelname in de Vergadering van Aangeslotenen

Eindhoven, 2 november 2017

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Bijlage(n):

- Overzicht reactie raden en Provinciale Staten
- Aansluitovereenkomst ODZOB-BIZOB
- Statuten BIZOB
- Bestuursreglement BIZOB
- Financieringsreglement

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant
d.d. 2 november 2017;

BESLUIT

1. om de ODZOB deel te laten nemen in de Stichting Bureau Inkoop Zuidooost-Brabant per 1 januari 2018 overeenkomstig de bepalingen zoals opgenomen in bijgevoegde aansluitovereenkomst;
2. de heer/mevr ..... als vertegenwoordiger af te vaardigen voor deelname in de Vergadering van Aangeslotenen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant 23 november 2017,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Ontwerpbesluit aansluiting BIZOB	Datum binnenkomst	Reactie	collegeverg voorgenomen besluit	raadsverg waarin college toestemming wordt verleend
gemeente Asten				
Gemeente Bergeijk				
Gemeente Best				
Gemeente Bladel	29-09-17	21 september 2017 heeft de raad van deze gemeente besloten om geen wensen en bedenkingen in te brengen in verband met het voornemen tot aansluiting bij BIZOB.		
Gemeente Cranendonck				
Gemeente Deurne				
Gemeente Eersel		geen wensen en bedenkingen in te brengen ten aanzien van de aansluiting bij BIZOB door de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost en de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.	15-8-2017	26-11-2017
Gemeente Eindhoven	12-10-17	door ongelukkige samenloop van omstandigheden tijdens vakantieperiode is niet gereageerd op deze oproep. Het college van de gemeente Eindhoven heeft er waarde aan dat in aanbestedingsdocumenten social return wordt opgenomen door middel van prestatie-eisen en/of gunningsvoorwaarden, dan niet ingevuld met gebruikmaking van een certificering onder de norm 'Prestatieladder Sociaal Ondernemen' (afgekort PSO). Deze eisen en voorwaarden zijn vastgelegd in het geuniformeerde kader voor samenwerking van gemeenten in Zuidoost-Brabant.	reactie vanuit college, niet in raad behandeld	
Gemeente Geldrop-Mierlo	26-09-17	geen wensen of bedenkingen vanuit raad		25-9-2017
Gemeente Gemert-Bakel				
Gemeente Heeze-Leende	25-10-17	geen wensen of bedenkingen vanuit raad		11-9-2017
Gemeente Helmond	1-11-17	gemeente stemt in met deelname. De raad heeft enkele opmerkingen, deze zijn niet verwerkt in het voorstel omdat de reactie na reactiedatum is binnengekomen.		31-10-2017
Gemeente Laarbeek	19-10-17	instemming		12-10-2017
Gemeente Nuenen c.a.				
Gemeente Oirschot	6-11-14	geen wensen en bedenkingen van raad		26-9-2017
Gemeente Reusel-De Mierden	4-10-17	geen wensen en bedenkingen van raad		19-9-2017
Gemeente Someren	4-10-17	geen wensen en bedenkingen	30-8-2017	28-9-2017
Gemeente Son en Breugel	5-10-17	geen wensen en bedenkingen		datum onbekend
Gemeente Valkenswaard	26-09-17	gemeente heeft ingestemd met het aansluiten bij BIZOB		
Gemeente Veldhoven	21-09-17	College heeft bij besluit van 22 augustus 2017 de raad geadviseerd geen zienswijze in te dienen. Er zijn overeenkomstig het voorstel geen wensen/bedenkingen naar voren gekomen uit de raad, hoewel formele termijn nog open staat. Onwaarschijnlijk dat deze nog zullen komen. Als dat wel het geval is, worden we op de hoogte gesteld.	22-8-2017	
Gemeente Waalre	4-10-17	geen inhoudelijke kanttekeningen		3-10-2017
Provincie Noord-Brabant	26-09-17	PS heeft conform voorstel besloten, namelijk: Geen gebruik te maken van de gelegenheid om wensen en bedenkingen kenbaar maken aan het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant over het besluit om deel te nemen aan de Stichting BIZOB	22-9-2017	
	reactie van raad/Staten			
	reactie college, (nog) niet van raad	Z.81591/D.283012		
	geen reactie			

AANSLUITOVEREENKOMST

Gemeente [naam] – Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant

(hierna: de “Overeenkomst”)

1. Stichting “Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant”, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar directeur, de heer M.A.J. Stuijts , hierna te noemen: “Stichting Bizob”.
2. De publiekrechtelijke rechtspersoon Gemeente [naam], in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door [naam], overeenkomstig het bepaalde in artikel 171 van de Gemeentewet en handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. ...., hierna te noemen: de “Gemeente”;

[OPTIE: Bij een Cluster 5 partij (Aangeslotene “overig”) vervang “Gemeente” overal door “betreffende partij”.]

Hierna ook gezamenlijk te noemen: “Partijen”

NEMEN HET VOLGENDE IN OVERWEGING:

- Stichting Bizob heeft als doel het behalen van voordelen voor de Aangeslotenen, onder meer op financieel, kwalitatief en procesmatig gebied, onder andere door het in stand houden van een inkoopbureau en voorts door het verrichten van al hetgeen met een ander direct of indirect verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord, als bedoeld in artikel 2.1 van haar statuten (“Aangeslotenen”) in verbinding met de definitie sub a van de statuten;
- De Gemeente is Aangeslotene van Stichting Bizob sinds [datum]. Uit dien hoofde bestond tussen Partijen een samenwerkingsovereenkomst d.d. [datum] waarin Partijen –samengevat- overeengekomen zijn dat binnen de randvoorwaarden van de samenwerkingsovereenkomst de taken en bevoegdheden gelden zoals vermeld in het collegebesluit van de Gemeente d.d. [datum] (opgenomen als bijlage I bij de samenwerkingsovereenkomst);
- Op grond van artikel 10.2 van de (nieuwe) statuten geldt voor de Gemeente de kwaliteitseis als Aangeslotene dat zij partij moet zijn bij deze Overeenkomst;
- Stichting Bizob heeft per [begin 2016] een andere organisatiestructuur gekregen, ten behoeve waarvan haar statuten op [datum] zijn gewijzigd en (nieuwe) reglementen in werking zijn getreden per diezelfde datum. Als gevolg daarvan achten Partijen het noodzakelijk om de samenwerkingsovereenkomst te beëindigen en deze te vervangen door deze Overeenkomst om de afspraken tussen Partijen met deze nieuwe organisatiestructuur

in lijn te brengen en om de Gemeente te laten voldoen aan de statutaire kwaliteitseis. Partijen wensen immers dat de Gemeente Aangeslotene blijft;

- In deze Overeenkomst en de bijlagen hierbij, die integraal onderdeel uitmaken van deze Overeenkomst, zijn de uitgangspunten en voorwaarden neergelegd van het bezitten van de kwaliteit van Aangeslotene en worden nadere afspraken gemaakt tussen Partijen. Door ondertekening van deze Overeenkomst verbinden Partijen zich over en weer te voldoen aan de verplichtingen die deze Overeenkomst op hen legt.

KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN

Artikel 1 Statuten en reglementen

1. Door ondertekening van deze Overeenkomst verklaren Partijen zich over en weer ook gebonden aan en verplichten zij zich tot naleving van hun verplichtingen respectievelijk respecteren zij de rechten van de andere Partij uit de navolgende documenten gedurende de looptijd van deze Overeenkomst:
  - a. de statuten van Stichting Bizob zoals deze op enig moment luiden en waarvan de geldende versie is aangehecht als bijlage 1; en
  - b. de reglementen (het Financieringsreglement, het Directiereglement en het Bestuurs- en Benoemingsreglement) zoals deze op enig moment luiden en waarvan de geldende versies zijn aangehecht als bijlage 2, 3 en 4 alsmede eventuele aanvullende reglementen die op enig moment van kracht worden.
2. Indien de Gemeente zich, ondanks een zorgvuldig doorlopen proces, niet kan verenigen met een wijziging van de statuten dan wel reglementen kan de Gemeente deze Overeenkomst opzeggen met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden.
3. In afwijking van het bepaalde in lid 1 van dit artikel zijn Partijen ook gebonden aan verplichtingen die naar hun aard ook bedoeld zijn na het einde van de Overeenkomst te blijven gelden.

Artikel 2 Verplichtingen Partijen

1. De Gemeente verplicht zich zoveel als mogelijk samen te werken met Stichting Bizob bij de uitvoering van inkoop- en aanbestedingstaken op grond van deze Overeenkomst. Stichting Bizob verplicht zich zoveel als mogelijk de samenwerking tussen de Aangeslotenen te bevorderen bij de uitvoering van haar taken.
2. Stichting Bizob verplicht zich tot het leveren van advieswerkzaamheden ten behoeve van het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Gemeente en, in dat kader, tot het streven naar het behalen van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied. In het kader van de uitvoering van deze Overeenkomst neemt Stichting Bizob voorbereidende, coördinerende dan wel uitvoerende taken met betrekking tot het inkoop- en aanbestedingsbeleid ter hand.
3. Stichting Bizob verplicht zich ter uitvoering van de in lid 2 vermelde taken vakbekwaam personeel ter beschikking te stellen.

4. Stichting Bizob verplicht zich tot een gelijkwaardige behartiging van de belangen van de Aangeslotenen, gerelateerd aan de vóóraf gecontracteerde dagen en spant zich in om te kunnen voldoen aan de door de Gemeente gewenste prioriteitsstelling.
5. Stichting Bizob levert minimaal tweemaal per jaar aan de Gemeente een rapportage op waarin zij minimaal verslag doet over:
  - de afgeronde projecten en diensten die aan de Gemeente in de verslagperiode zijn geleverd;
  - de dagen, die in de betreffende periode aan de dienstverlening zijn besteed en in rekening zijn/zullen worden gebracht;
  - de stand van zaken met betrekking tot de voortgang in de uitvoering van het inkoopplan;
  - de voortgang van onderhanden zijnde werkzaamheden; het plannen van nog te genereren werkzaamheden.
6. Bij of kort na het verstrekken van de rapportage voeren de Gemeente en Stichting Bizob overleg over de aangeboden tussentijdse rapportage. In dat overleg worden afspraken gemaakt over de verdere afwikkeling van het werkprogramma.

Artikel 3 Duur van de overeenkomst en beëindiging

[OPTIE: bestaande Aangeslotenen: lid 1 en 2]

1. Deze overeenkomst treedt in werking direct na ondertekening door beide Partijen. Door het aangaan van deze Overeenkomst eindigt de samenwerkingsovereenkomst tussen Partijen d.d. [datum] en verklaren zij over en weer hieruit niets meer van elkaar te vorderen te hebben, anders dan de lopende financiële verplichtingen en de verplichtingen tot dienstverlening, die vanaf de ingangsdatum van deze Overeenkomst door de bepalingen uit deze Overeenkomst zullen worden geregeerd.
2. Deze Overeenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde tijd. Ieder der Partijen kan deze Overeenkomst met inachtneming van een opzegtermijn van minimaal twee jaar opzeggen, onverminderd het bepaalde in artikel 11 (verzuim/ontbinding/voortijdige beëindigingsgrond). Tijdens deze periode is er geen mogelijkheid tot structureel wijzigen van de af te nemen capaciteit, zoals bedoeld in artikel 4 lid 3.

[OPTIE: nieuwe Aangeslotenen: lid 3 en 4]

3. Deze overeenkomst treedt in werking op [datum 2016], geldt voor een periode van [vier (4)] jaar, en eindigt derhalve op [datum 2020]. Uiterlijk zes maanden voor het einde van de in de vorige zin genoemde periode, zijnde [datum], zal de Gemeente een besluit hebben genomen over een eventuele voortzetting van de Overeenkomst na [einddatum] en hiervan aan Stichting Bizob mededeling hebben gedaan. Bij een negatief besluit zal de Gemeente de Overeenkomst uiterlijk zes maanden voor einddatum opzeggen, bij gebreke waarvan de Overeenkomst geacht wordt te zijn verlengd per 1 januari [jaartal] op de voet van het volgende lid.
4. Indien de Gemeente besluit tot voortzetting van de overeenkomst na [einddatum] of niet tijdig beëindigt als bedoeld in het vorige lid, wordt de Overeenkomst voor onbepaalde tijd verlengd. In geval van verlenging kan ieder der Partijen deze Overeenkomst met inachtneming van een

opzegtermijn van minimaal twee jaar opzeggen, onverminderd het bepaalde in artikel 11 (verzuim/ontbinding/voortijdige beëindigingsgrond). Tijdens deze periode is er geen mogelijkheid tot structureel wijzigen van de af te nemen capaciteit, zoals bedoeld in artikel 4 lid 3.

5. Opzegging dient te geschieden bij deurwaardersexploot of per aangetekend schrijven met bericht van ontvangst.

Artikel 4   Afname- en planningsverplichtingen Gemeente

1. De Gemeente verplicht zich om gedurende de looptijd van deze Overeenkomst tot afname, althans betaling, van minimaal [aantal] dagen per week, zijnde [aantal] dagen per kalenderjaar van de dienstverlening van Stichting Bizob tegen de Dagvergoeding als bedoeld in het Financieringsreglement en met inachtneming van het bepaalde in lid 3.
2. De gemeente verplicht zich om jaarlijks de minimale omvang van de af te nemen diensten van Stichting Bizob voor het daaropvolgende jaar te ramen. De vast te stellen omvang dient tenminste 85% van het in lid 1 genoemd aantal jaarlijks af te nemen dagen te bedragen. In overleg met Stichting Bizob is het mogelijk om 15% van de jaarlijks af te nemen dagen, zijnde <aantal> dagen, op voorcalculatorische basis in een ander jaar binnen een termijn van 2 jaar af te nemen.
3. De in lid 1 bedoelde omvang geldt gedurende een minimale periode van twee jaar na ingangsdatum van de Overeenkomst. Na ommekomst van deze periode wordt, behoudens schriftelijk verzoek zoals in de volgende zin bepaald, het aantal af te nemen dagen per jaar tegen de alsdan geldende Dagvergoeding gecontracteerd. Eens per twee kalenderjaren, maar niet voor [datum] kan de Gemeente het aantal af te nemen dagen structureel wijzigen. Dit wijzigingsverzoek dient minimaal zes maanden voor de gewenste ingangsdatum bij Stichting Bizob te worden ingediend. In geval van een verzoek tot vermindering van het aantal dagen, zal Stichting Bizob hieraan gevolg geven, tenzij dat van haar, gelet op de verregaande financiële consequenties van dit verzoek bij welke beoordeling het jaarlijks vast te stellen weerstandsvermogen van Stichting Bizob wordt betrokken, redelijkerwijs niet kan worden verlangd. In dat geval streven Partijen naar een passende oplossing.
4. De Gemeente kan een verzoek indienen tot verhoging van het aantal af te nemen dagen. Stichting Bizob zal zich inspannen om hier met ingang van het jaar volgend op dat waarin het verzoek is gedaan uitvoering aan te geven.
5. Vóór 1 oktober van ieder kalenderjaar deelt de Gemeente haar planning met Stichting Bizob van de te leveren producten en af te nemen aantal dagen in het daarop volgende jaar. Op basis van deze planning stelt Stichting Bizob een concept-inkoopplan op dat wordt afgestemd met de concept-inkoopplannen van de overige Aangeslotenen om daar waar mogelijk de samenwerking te bevorderen.
6. Vóór 1 december van ieder kalenderjaar stelt de Gemeente het in het vorige lid bedoelde inkoopplan voor het daaropvolgende jaar vast. Dit inkoopplan omvat onder meer de omvang van

de soort producten en, indien mogelijk, het aantal producten en/of diensten, die Stichting Bizob – binnen de in dit artikel beschreven kaders – zowel individueel als waar mogelijk regionaal moet inkopen en/of aanbesteden namens de betreffende Aangeslotenen. Het door de Gemeente vastgestelde inkoopplan wordt door Stichting Bizob voor akkoord ondertekend ten teken dat zij zich zal inspannen hieraan uitvoering te geven binnen de kaders van deze Overeenkomst.

7. Indien de Gemeente in het inkoopplan bepaalt dat (een gedeelte van) de inkoop- en aanbestedingsprojecten gezamenlijk met een andere gemeente zal worden uitgevoerd, conformeert de Gemeente zich – binnen de in dit artikel beschreven kaders – aan het gezamenlijke belang van de betreffende gemeenten en de Code Joint Procurement zoals deze op enig moment luidt (bijlage 5) bij de inkoop c.q. aanbesteding die Stichting Bizob vervolgens zal uitvoeren.
8. De Gemeente wijst ambtenaren aan die belast zijn met de inkoop- en aanbestedingsactiviteiten binnen de Gemeente. De Gemeente doet aan Stichting Bizob opgaaf van de medewerkers die zijn aangewezen als bedoeld in de vorige zin.

Artikel 5   Uitvoering inkoopplan

1. Partijen stellen elkaar alle informatie en middelen beschikbaar die voor de goede uitvoering van de Overeenkomst nodig is.
2. Onverminderd haar geheimhoudingsverplichting uit artikel 9 staat het Stichting Bizob vrij om opgedane ervaringen bij de uitvoering van het inkoopplan in het kader van deze Overeenkomst te benutten bij de totstandkoming en uitvoering van inkoopplannen met andere Aangeslotenen en Niet-Aangeslotenen.
3. Stichting Bizob houdt zich bij de uitvoering van het inkoopplan aan de vigerende aanbestedingsrechtelijke wet- en regelgeving en – voor zover dat in het kader van de gemeentelijke samenwerking mogelijk is – aan het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de betreffende gemeente.

Artikel 6   Bijstelling van het inkoopplan

1. Indien uit de afstemming tussen Partijen, als bedoeld in artikel 4, lid 5 zou blijken, dat op basis van de door de Gemeente aangegeven prioriteitsstelling het inkoopplan van één of meer andere Aangeslotenen op onevenredige wijze aanpassing zou behoeven, zullen Partijen in overleg het inkoopplan van de Gemeente aanpassen. De Gemeente zal hierbij rekening houden met de gerechtvaardigde belangen van de overige Aangeslotenen.
2. Indien binnen het tussen Partijen op de voet van artikel 4 vooraf overeengekomen volume een verschuiving plaatsvindt in de besteding van uren over productgroepen kan het inkoopplan in overleg tussen Partijen worden aangepast.

Artikel 7   Verschuldigd Entreegeld

[optioneel, alleen bij nieuw toe te treden aangeslotenen]

De gemeente is op de in artikel 2 genoemde ingangsdatum van deze Overeenkomst éénmalig entreegeld verschuldigd als bedoeld in het Financieringsreglement. Dit bedrag dient uiterlijk op de ingangsdatum van deze Overeenkomst op het door Stichting Bizob op te geven rekeningnummer ten gunste van Stichting Bizob te zijn bijgeschreven.

Artikel 8   Betaling vergoeding diensten Stichting Bizob

1. De overeengekomen jaarlijks af te nemen dagen maal de Dagvergoeding wordt door Stichting Bizob eenmaal per jaar achteraf in rekening gebracht.
2. Na afloop van ieder kalenderjaar zal door Stichting Bizob op basis van de overeengekomen dagen en eventuele aanvullende overeengekomen dagen een nota van afrekening worden gemaakt met verrekening van de door de Gemeente betaalde voorschotten.
3. Indien de Gemeente niet binnen de betalingstermijn van 30 dagen de verschuldigde vergoeding voldoet, is zij in verzuim en is zij aan de Stichting Bizob de wettelijke rente ex artikel 6:119 BW verschuldigd over het openstaande bedrag tot aan de dag der algehele voldoening.
4. Partijen gaan er vanuit dat geen BTW verschuldigd is en Stichting Bizob zal daarom geen BTW in rekening brengen. Mocht deze BTW onverhoopt toch verschuldigd blijken, dan zal deze voor rekening van de Gemeente komen.

Artikel 9   Geheimhouding

Stichting Bizob is verplicht alle vertrouwelijke gegevens c.q. informatie die door de Gemeente ter uitvoering van deze Overeenkomst zijn en worden verstrekt, zowel naar andere Aangesloten als naar derden, vertrouwelijk te behandelen en de voor de Gemeente geldende wettelijke verplichtingen inzake deze gegevens c.q. informatie na te leven. Stichting Bizob zal deze geheimhoudingsverplichting ook opleggen aan de medewerkers die zij inschakelt voor haar dienstverlening.

Artikel 10   Aansprakelijkheid

1. Stichting Bizob is jegens de Gemeente nimmer aansprakelijk voor directe of indirecte schade en/of directe en indirecte kosten die samenhangen met de uitvoering van deze Overeenkomst. Stichting Bizob verplicht zich op grond van alle wettelijke aansprakelijkheden verzekeringen af te sluiten en verzekerd te blijven.
2. In het geval van een gerechtelijke procedure naar aanleiding van een aanbestedingsprocedure kan Stichting Bizob in overleg met de Gemeente en indien noodzakelijk een advocatenkantoor inschakelen voor juridische bijstand. De kosten hiervoor worden gedragen door de Gemeente, als zijnde opdrachtgever in de aanbestedingsprocedure. Dit laat onverlet de mogelijkheid voor de Gemeente om zelf een advocatenkantoor voor juridische bijstand in te schakelen.

3. De Gemeente vrijwaart Stichting Bizob voor aanspraken van derden uit hoofde van werkzaamheden uit deze Overeenkomst.

Artikel 11 Verzuim/ontbinding/voortijdige beëindigingsgrond

1. Indien een Partij in gebreke blijft bij het nakoming van materiële verplichtingen uit deze Overeenkomst, wordt door de andere Partij een redelijke termijn van minimaal 14 dagen gesteld waarbinnen de in gebreke zijnde Partij alsnog aan haar verplichtingen zal moeten voldoen. Na het ongebruikt verlopen van deze termijn is de aangeschreven Partij in verzuim en is de andere Partij gerechtigd - doch niet verplicht - zonder rechterlijke tussenkomst deze Overeenkomst ontbinden. In geval van ontbinding door Stichting Bizob is zij gerechtigd haar Overeenkomst met onmiddellijke ingang te beëindigen, onverminderd haar recht tot vergoeding van de overeengekomen af te nemen dagen tot het einde van het kalenderjaar.
2. Partijen komen overeen dat de Overeenkomst door partijen voorts tussentijds kan worden beëindigd (i) met wederzijds goedvinden, (ii) door Stichting Bizob indien de investeringsregels zodanig wijzigen dat de mogelijkheden tot investering voor Aangesloten Gemeenten in gevaar komt, en (iii) door de Gemeente en wel met onmiddellijke ingang en zonder daarvoor een opzegtermijn in acht te hoeven nemen indien en zodra Stichting Bizob:
  - in staat van faillissement raakt;
  - dan wel surséance van betaling aanvraagt;
  - dan wel aan zijn crediteuren een onderhands akkoord aanbiedt;
  - dan wel wordt ontbonden op grond van artikel 2:301 BW;

Artikel 12 Geschillenregeling

1. Indien op enigerlei wijze problemen zijn gerezen over de wijze van uitvoering van deze Overeenkomst en deze problemen niet in onderling overleg tussen de Gemeente en Stichting Bizob kunnen worden opgelost, zal er in elk geval bestuurlijk overleg plaatsvinden tussen de Gemeente en het Stichtingsbestuur van Stichting Bizob, met als doel dergelijke geschillen in der minne te beslechten alvorens het tweede lid in werking treedt.
2. Alle geschillen die naar aanleiding van of in verband met de uitleg of de tenuitvoerlegging van de Overeenkomst mochten ontstaan, zullen, ook als zij slechts door één der Partijen als dusdanig worden aangemerkt – nadat een oplossing in der minne niet mogelijk is gebleken – worden voorgelegd aan de bevoegde rechter te 's-Hertogenbosch.

Artikel 13 Algemene bepalingen

1. Wijzigingen van deze Overeenkomst, alsmede aanvullingen daarop, zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk zijn overeengekomen.

Artikel 14 Overig

1. Indien een bepaling in deze Overeenkomst toch strijdig is met het bepaalde in de Statuten dan wel reglementen, prevaleert in alle gevallen het bepaalde in de Statuten en Reglementen.

Aldus in tweevoud opgemaakt en getekend te ...../..... d.d. ....

Stichting Bizob

De gemeente [naam]

M.A.J. Stuijts

Directeur

Burgemeester

Bijlagen:

- bijlage 1: geldende statuten Bizob
- bijlage 2: Financieringsreglement
- bijlage 3: Directiereglement
- bijlage 4: Bestuurs- en Benoemingsreglement
- bijlage 5: Code Joint Procurement aangeslotenen Stichting Bizob

1

AKTE NOTARIS OOSTERDIJK, 2017
Vorbereid door mr. H. Oosterdijk
Dossier N2014.0469.01/HO

WIJZIGING STATUTEN VAN EEN STICHTING
(Stichting Bureau Inkoop & Aanbestedingen Zuidoost- Brabant)

Aantal bijlagen
gehecht aan de
originele akte: 3

Vandaag, negentien mei tweeduizend zeventien (19-05-2017),-----
verschijnt voor mij, mr Hendrikus Oosterdijk, notaris te Nijmegen:-----

1. Verschijnende persoon; de comparante.-----

mevrouw Adriënne Maria Wilhelmina de Raef, te dezer zake woonplaats kiezend
op haar kantooradres 6511 NN Nijmegen, Oranjesingel 41, geboren te-----
Groesbeek op negenentwintig oktober negentienhonderdeenenzeventig (29-10---
1971), werkzaam ten kantore van mij, notaris.-----

2. Hoedanigheid verschijnende persoon; de partij bij de akte-----

De comparante handelt als schriftelijk gevolmachtigde van en ter uitvoering van--
een besluit van het bestuur van de stichting:-----

Stichting Bureau Inkoop & Aanbestedingen Zuidoost- Brabant, gezeteld te --
Deurne, kantoorhoudend Markt 1, 5688 AJ Oirschot, ingeschreven in het-----
handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 17159755 (RSIN -
nummer 813699393),-----
deze stichting hierna te noemen: "**de Stichting**".-----

Volmacht-----

Van het bestaan van de volmacht is mij, notaris, genoegzaam gebleken uit een---
onderhandse akte van volmacht die aan deze akte is gehecht (**bijlage 1**).-----

3. Vooraf-----

3.1. De Stichting werd opgericht bij akte verleden op dertig oktober tweeduizend -
drie (30-10-2003) voor A.H.P.J.M. Geevers, destijds notaris te Bergeijk.-----

3.2. De statuten werden voor het laatst gewijzigd bij akte verleden op-----
vijfentwintig juni tweeduizend tien (25-06-2010) voor notaris mr R.J.-----
Muijsson, destijds notaris te Bergeijk.-----

3.3. De comparant verklaart als volgt:-----

3.3.1. het Algemeen bestuur van de Stichting, heeft in haar vergadering ----
gehouden op drie oktober tweeduizend zestien (03-10-2016)-----
besloten tot wijziging van de statuten; daarbij werd aan de-----
comparant opgedragen voor de uitvoering van het besluit zorg te-----
dragen;-----

3.3.2. het besluit werd overeenkomstig de statutaire voorschriften (artikel---
13) genomen (**bijlage 2**);-----

- 3.3.3. door de Colleges van Burgemeester & Wethouders van de huidige---
aangeslotenen en het College van Gedeputeerde Staten van-----
Brabant is voor de onderhavige statutenwijziging goedkeuring-----
verleend als bedoeld in artikel 13 van de huidige statuten van de ----
Stichting. Van die goedkeuringen blijkt uit het besluit en de-----
vastlegging van het besluit van de provincie Brabant, van welk-----
laatste stuk een kopie aan akte gehecht is (**bijlage 3**);-----
- 3.3.3. ter uitvoering van het besluit worden de statuten bij deze gewijzigd---
en luiden zij voortaan als volgt:-----

4. Statuten-----

Definities:-----

In deze statuten worden de volgende definities gehanteerd:-----

- a) **Aangeslotene**: een rechtspersoon naar burgerlijk of publiek recht die door ----
het Bestuur in een Cluster is ingedeeld en een Aansluitovereenkomst met de --
Stichting is overeengekomen. De hoedanigheid van "Aangeslotene" vervalt---
door het eindigen van de Aansluitovereenkomst;-----
- b) **Aangeslotene Gemeente**: een Aangeslotene die Gemeente is in de zin van --
de Gemeentewet;-----
- c) **Aangeslotene Overig**: een Aangeslotene die geen Gemeente is in de zin ----
van de Gemeentewet;-----
- d) **Aansluitovereenkomst**: de overeenkomst tussen de Stichting en een-----
Aangeslotene als bedoeld in artikel 10 lid 2 van deze statuten;-----
- e) **Bestuur**: het Bestuur van de Stichting-----
- f) **Cluster Gemeenten**: elk van de door het Bestuur vastgestelde Clusters waar-
Aangeslotenen Gemeenten door het Bestuur in worden ingedeeld. Per heden-
kent de Stichting de volgende Clusters Gemeenten te weten: "BOV en De ----
Kempen", "Dommelvallei+", "Peelgemeenten" en "Noordoost";-----
- g) **Cluster Overig**: het Cluster "Overig", waarin alle Aangeslotenen Overig-----
worden ingedeeld;-----
- h) **Clusters**: de organisatorische verbanden waarin het Verzorgingsgebied van --
de Stichting is ingedeeld. Per heden kent de Stichting vijf (5) Clusters, te -----
weten de sub f genoemde Clusters Gemeenten en het Cluster Overig". Het----
Bestuur kan het aantal Clusters Gemeenten en de indeling van een-----
gemeente in een Cluster wijzigen. Het aantal Clusters Overig bedraagt een----
(1) en kan door het Bestuur niet worden gewijzigd;-----
- i) **Directeur**: de Directeur van de Stichting als bedoeld in artikel 7 van deze -----
statuten;-----
- j) **Gemeentesecretaris**: een persoon met de functie van Gemeentesecretaris; --
- k) **Niet-Aangeslotene**: een rechtspersoon naar burgerlijk recht of publiekrecht---
die niet kwalificeert als Aangeslotene en die een-----
dienstverleningsovereenkomst met de Stichting heeft gesloten conform een --
door het Bestuur vastgesteld model;-----
- l) **Regio Noordoost**: deze regio bestaat per heden uit de gemeenten Haaren,---
Schijndel, Uden, Veghel en Vught, waarbij geldt dat indien een hiervoor -----
genoemde gemeente uit deze regio als gevolg van een gemeentelijke-----
herindeling opgaat in een andere gemeente die (nieuwe) gemeente in de -----
plaats komt van de verdwenen gemeente. Voor zover deze in de -----

No

- plaatstreding niet van rechtswege plaats heeft , heeft die nieuwe gemeente---
het recht om toe te treden als aangeslotene en het recht om met de Stichting -
een Aansluitovereenkomst te sluiten; -----
- m) **Regio Zuidoost**: deze regio bestaat uit de gemeenten Asten, Bergeijk, Best,--
Bladel, Cranendonk, Deurne, Eersel, Gemert-Bakel, Geldrop-Mierlo, Heeze--
Leende, Laarbeek, Nuenen, Oirschot, Reusel- De Mierden, Someren, Son en-
Breugel, Veldhoven en Waalre, waarbij geldt dat indien een hiervoor-----
genoemde gemeente uit deze regio als gevolg van een gemeentelijke-----
herindeling opgaat in een andere gemeente die (nieuwe) gemeente in de -----
plaats komt van de verdwenen gemeente. Voor zover deze in de -----
plaatstreding niet van rechtswege plaats heeft , heeft die nieuwe gemeente---
het recht om toe te treden als aangeslotene en het recht om met de Stichting -
een Aansluitovereenkomst te sluiten; -----
- n) **Stichting**: de Stichting Bureau Inkoop & Aanbestedingen Zuidoost- Brabant; --
- o) **Vergadering van Aangeslotenen**: de gezamenlijke vergadering van-----
(afgevaardigden van) alle Aangeslotenen Gemeenten en alle Aangeslotenen--
Overig; -----
- p) **Verzorgingsgebied**: het door het Bestuur vastgestelde geografische gebied--
waarbinnen de Aangeslotenen hun activiteiten ontplooiën. -----

Naam en zetel

Artikel 1

- 1.1. De Stichting draagt de naam: **Stichting Bureau Inkoop &-----
Aanbestedingen Zuidoost- Brabant**-----
- 1.2. Zij heeft haar zetel in de gemeente Oirschot. -----

Doel

Artikel 2

- 2.1. De Stichting heeft ten doel: het behalen van voordelen voor de -----
Aangeslotenen, onder meer op financieel, kwalitatief en procesmatig-----
gebied, onder andere door het instandhouden van een inkoopbureau en----
voorts door het verrichten van al hetgeen met een en ander direct of-----
indirect verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste --
zin van het woord. -----
- 2.2. De Stichting beoogt niet het maken van winst. -----

Vermogen

Artikel 3

- 3.1. Het vermogen van de Stichting kan worden gevormd door:-----
- entreegelden, verschuldigd door Aangeslotenen, vastgesteld door het ---
Bestuur en vast te leggen in de Aansluitovereenkomst; -----
  - jaarlijkse bijdragen, verschuldigd door de Aangeslotenen op basis van--
een door het Bestuur jaarlijks vast te stellen dagtarief voor de -----
werkzaamheden van de Stichting; -----
  - jaarlijkse bijdragen van niet-Aangeslotenen die met de Stichting een ----
dienstverleningsovereenkomst zijn overeengekomen, op basis van een -
door het Bestuur jaarlijks vast te stellen dagtarief voor de-----
werkzaamheden van de Stichting, waarbij die niet-Aangeslotenen op----
dat dagtarief een door het Bestuur te bepalen opslag verschuldigd zijn---
aan de Stichting, vast te leggen in de desbetreffende -----

- dienstverleningsovereenkomst;-----
- bijdragen van hen, die met het doel van de Stichting sympathiseren; -----
- subsidies; -----
- erfrechtelijke verkrijgingen en schenkingen;-----
- (andere) opbrengsten van activiteiten van de Stichting; -----
- alle andere baten.-----

3.2. Nalatenschappen worden door de Stichting slechts aanvaard onder het voorrecht van boedelbeschrijving. -----

Bestuur (samenstelling, benoeming en schorsing) -----

Artikel 4-----

4.1. Het Bestuur van de Stichting bestaat uit het aantal natuurlijke personen dat de uitkomst vormt van de navolgende berekening:-----

- a. ten eerste kent het Bestuur zoveel natuurlijke personen als er Clusters -- Gemeenten zijn, vermenigvuldigd met twee (2) zodat, indien er ----- bijvoorbeeld vier (4) Clusters Gemeenten zijn, het Bestuur acht (8)----- dergelijke leden kent; -----
- b. het aantal leden dat voortvloeit uit het sub a bepaalde wordt vervolgens verhoogd met twee (2), te weten de beide Bestuurders als hierna in ----- artikel 4.2.2 omschreven. -----

4.2. De bestuursleden worden benoemd als volgt:-----

4.2.1. Iedere Cluster Gemeenten heeft het recht tot benoeming van twee-- (2) leden van het Bestuur. De door een Cluster Gemeenten te----- benoemen leden van het Bestuur kunnen uitsluitend burgemeester - of wethouder zijn van een gemeente die is ingedeeld in het----- desbetreffende Cluster Gemeenten;-----

4.2.2. naast de de sub 4.2.1 bedoelde leden kent het Bestuur nog twee --- (2) leden, te weten twee (2) Gemeentesecretarissen welke op niet- - bindende voordracht van de voorzitter van het Bestuur worden ----- benoemd door het Bestuur. Daarbij zal een (1) van de beide te----- benoemen Gemeentesecretarissen werkzaam moeten zijn als----- Gemeentesecretaris van een gemeente die is ingedeeld in de ----- Regio Noordoost en de andere Gemeentesecretaris werkzaam ----- moeten zijn als Gemeentesecretaris van een gemeente die is ----- ingedeeld in de Regio Zuidoost;-----

4.2.3. de wijze waarop de benoeming van een lid van het Bestuur tot ----- stand komt wordt uitgewerkt in het door het Bestuur, vast te stellen - bestuurs- en benoemingsreglement. Dit reglement kan aan het----- Bestuur de bevoegdheid toekennen om zelf in een vacature te ----- voorzien indien een Cluster niet binnen de eventueel door dat ----- reglement te stellen termijnen in de desbetreffende vacature heeft -- voorzien.-----

Het Cluster Overig is uitdrukkelijk niet bevoegd tot het benoemen van een-- bestuurder. -----

4.3. Het Bestuur kiest uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en een ----- penningmeester. De functies van secretaris en penningmeester kunnen----- ook door één (1) persoon worden vervuld. Tot voorzitter kan slechts----- worden benoemd een burgemeester van een Aangesloten Gemeente. -----

- Indien op enig moment alle (zittende) bestuursleden wethouder zouden ----- zijn, dan kiest het Bestuur welke Aangesloten Gemeente het ----- voorzitterschap zal bekleden. Een door het bestuur te bepalen wethouder -- zal alsdan verplicht terugtreden uit het Bestuur en het Bestuur zal de ----- burgemeester van de desbetreffende gemeente benoemen tot voorzitter. ---
- 4.4. Een bestuurslid wordt benoemd voor een periode van maximaal vier (4) --- jaar, met dien verstande dat de voorzitter benoemd wordt voor een ----- periode van zes (6). Het Bestuur stelt een rooster van aftreden op. ----- Bestuursleden kunnen ten hoogste een (1) maal voor een aansluitende ----- periode worden herbenoemd, waarbij geldt dat geen bestuurder langer ----- aaneengesloten zitting kan hebben dan twaalf (12) jaren. -----
- 4.5. Na het ontstaan van een vacature wordt daarin zo spoedig mogelijk ----- voorzien overeenkomstig het bepaalde in dit artikel en het van toepassing -- zijnde bestuurs- en benoemingsreglement. -----
- 4.6. Mocht(en) in het Bestuur om welke reden dan ook een of meer leden ----- ontbreken (daaronder begrepen gevallen van belet of ontstentenis), dan --- vormen de overblijvende bestuursleden, of vormt het enige overblijvende --- bestuurslid niettemin een geldig Bestuur. -----
- 4.7. De leden van het Bestuur genieten als zodanig geen beloning voor hun ---- werkzaamheden. -----

Bestuursvergaderingen en Bestuursbesluiten -----

Artikel 5 -----

- 5.1. De bestuursvergaderingen worden gehouden in de gemeente waar de ----- Stichting haar zetel heeft; met instemming van alle bestuursleden kan een - vergadering ook elders worden gehouden. -----
- 5.2. Ieder kwartaal wordt ten minste één (1) bestuursvergadering gehouden. ---
- 5.3. Ten aanzien van de te houden bestuursvergaderingen geldt het volgende: -
  - 5.3.1. Vergaderingen zullen voorts steeds worden gehouden wanneer de - voorzitter dit wenselijk acht of indien een der andere bestuursleden - of de Directeur daartoe schriftelijk en onder nauwkeurige opgave ---- van de te behandelen punten aan de voorzitter het verzoek richt. ---
  - 5.3.2. Indien de voorzitter aan een dergelijk verzoek geen gevolg geeft, is - de verzoeker bevoegd zelf een vergadering bijeen te roepen met ---- inachtneming van de vereiste formaliteiten. -----
  - 5.3.3. Aan een verzoek als onder 5.3.2 bedoeld wordt geacht geen ----- gevolg te zijn gegeven indien de vergadering niet binnen drie (3) --- weken na het verzoek wordt gehouden. -----
- 5.4. De oproeping tot de vergadering geschiedt - behoudens in het onder 5.3.2. bepaalde - door of namens de voorzitter, ten minste tien (10) dagen ----- tevoren, de dag van de oproeping en die van de vergadering niet mede ---- gerekend, door middel van oproepingsbrieven. Indien de voorzitter van ----- mening is dat de te bespreken onderwerpen oproeping op een kortere ----- termijn dan tien (10) dagen noodzakelijk maken , kan hij de vergadering --- bijeenroepen op een termijn van ten minste vijf (5) werkdagen. -----
- 5.5. De Directeur wordt als regel voor de vergaderingen van het Bestuur ----- uitgenodigd onder toezending van alle vergaderstukken, tenzij de ----- (fungerend) voorzitter van het Bestuur besluit dat het Bestuur buiten -----

no

- aanwezigheid van de Directeur zal vergaderen en in dat verband besluit ----
 vergaderstukken niet aan de Directeur ter beschikking te stellen. Indien ----
 daartoe uitgenodigd woont Directeur - als regel - de-----
 Bestuursvergaderingen ook daadwerkelijk bij. In die vergaderingen heeft ---
 hij het recht het woord te voeren en dient hij het Bestuur gevraagd en-----
 ongevraagd van advies. Hij heeft echter geen stemrecht. -----
- 5.6. De oproepingsbrieven vermelden de plaats en het tijdstip van de-----
 vergadering en de te behandelen onderwerpen. -----
- 5.7. De vergaderingen worden geleid door de voorzitter; bij diens afwezigheid--
 wijst de vergadering zelf haar voorzitter aan. -----
- 5.8. Van hetgeen besproken en besloten is in de vergaderingen worden -----
 notulen opgemaakt door de secretaris of door een der andere-----
 aanwezigen, door de voorzitter der vergadering daartoe aangezocht. De----
 notulen worden in de volgende vergadering door het Bestuur vastgesteld---
 en ten bewijze daarvan door de voorzitter en secretaris ondertekend. -----
- 5.9. Ten aanzien van de besluitvorming geldt het volgende. -----
- 5.9.1. Het Bestuur kan ter vergadering slechts besluiten nemen indien de -
 meerderheid van de in functie zijnde leden ter vergadering -----
 aanwezig of vertegenwoordigd is. Besluiten kunnen slechts worden-
 genomen met betrekking tot geagendeerde onderwerpen. -----
- 5.9.2. Indien echter ter vergadering alle in functie zijnde bestuursleden-----
 aanwezig zijn, kunnen besluiten worden genomen over alle aan de -
 orde komende onderwerpen, mits met algemene stemmen, ook al --
 zijn de door de statuten gegeven voorschriften voor het oproepen ---
 en houden van vergaderingen niet in acht genomen. -----
- 5.9.3. Een bestuurslid kan zich ter vergadering door een schriftelijk-----
 daartoe gevolmachtigd medebestuurslid laten vertegenwoordigen. --
 Een bestuurslid kan slechts voor één (1) medebestuurslid als-----
 gevolmachtigde optreden. -----
- 5.9.4. Indien in een vergadering als sub 5.9.1 bedoeld het vereiste aantal -
 bestuursleden niet aanwezig of vertegenwoordigd is, zal, niet-----
 eerder dan twee (2) weken maar niet later dan vier (4) weken na de
 eerste vergadering, een tweede vergadering worden gehouden -----
 waarin over de voor de eerste vergadering geagendeerde -----
 onderwerpen kan worden besloten ongeacht het aantal aanwezige -
 of vertegenwoordigde Bestuursleden. -----
- 5.10. Het Bestuur kan ook buiten vergadering besluiten nemen, mits alle -----
 bestuursleden hun stem schriftelijk voor het voorstel hebben uitgebracht. ---
 Een dergelijk voorstel dient schriftelijk te worden gedaan. Schriftelijk -----
 betekent in dit verband bij brief, telefax of email, of bij boodschap die via----
 een ander gangbaar communicatiemiddel wordt overgebracht en op schrift-
 kan worden ontvangen. Van een aldus genomen besluit wordt, onder-----
 bijvoeging van de ingekomen antwoorden, door de secretaris een relaas----
 opgemaakt, dat na medeondertekening door de voorzitter bij de notulen ---
 wordt gevoegd. -----
- 5.11. Ieder bestuurslid heeft recht tot het uitbrengen van één (1) stem. -----
 Voor zover deze statuten geen grotere meerderheid voorschrijven worden -

- alle bestuursbesluiten genomen met volstreekte meerderheid van -----
 uitgebrachte stemmen. -----
 Een lid mist stemrecht over zaken die dat lid persoonlijk betreffen casu-----
 quo ter zake waarvan hij een persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is----
 aan het belang van de stichting en wordt terzake van een desbetreffend ----
 voorstel niet meegeteld ter vaststelling of aan de eis van artikel 5.8.1 (het --
 quorum) is voldaan. -----
- 5.12. Alle stemmingen ter vergadering geschieden mondeling, tenzij de -----
 voorzitter een schriftelijke stemming gewenst acht of een der-----
 stemgerechtigden dit voor de stemming verlangt. -----
 Schriftelijke stemming geschiedt bij ongetekende, gesloten briefjes. -----
- 5.13. Blanco en ongeldige stemmen worden beschouwd als niet te zijn -----
 uitgebracht. Degenen die blanco of ongeldig hebben gestemd blijven -----
 meetellen voor het quorum. Indien de stemmen staken en niet alle -----
 Bestuursleden aanwezig of vertegenwoordigd zijn, wordt het voorstel op----
 de agenda van de eerstvolgende vergadering geplaatst. Indien de -----
 stemmen dan wederom staken geeft de stem van de voorzitter de -----
 doorslag. -----
- 5.14. Een ter vergadering door de voorzitter uitgesproken oordeel omtrent de ----
 uitslag der stemming is beslissend. Wordt onmiddellijk na het uitspreken----
 van dit oordeel de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe -----
 stemming plaats wanneer de meerderheid der vergadering of, indien de ----
 oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of schriftelijk is geschied, één ----
 stemgerechtigde aanwezige dit verlangt. Door deze nieuwe stemming -----
 vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming. -----

Bestuursbevoegdheid -----

Artikel 6 -----

- 6.1. Het Bestuur is belast met het besturen van de Stichting. -----
- 6.2. Het Bestuur is niet bevoegd te besluiten tot het aangaan van -----
 overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van -----
 registergoederen en tot het aangaan van overeenkomsten waarbij de-----
 Stichting zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor----
 een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van ----
 een ander verbindt. -----

Directeur -----

Artikel 7 -----

- 7.1. Het Bestuur kan besluiten tot het toekennen en intrekken van de titel-----
 "Directeur" aan één (1) medewerker van de Stichting, die geen deel-----
 uitmaakt van het Bestuur. Indien het Bestuur tot het toekennen van die titel
 is overgegaan wordt de desbetreffende medewerker met vermelding van ---
 die titel in het handelsregister ingeschreven. Indien het Bestuur besluit tot -
 al dan niet tijdelijke - intrekking van die titel wordt de desbetreffende -----
 medewerker onverwijld uit het handelsregister uitgeschreven. -----
 Het - al dan niet tijdelijk - intrekken van de titel "Directeur" laat de -----
 (arbeidsrechtelijke) rechtspositie van de desbetreffende medewerker -----
 onverlet. -----
- 7.2. De taken en bevoegdheden van de Directeur zullen nader worden-----

uitgewerkt in een door het Bestuur - na overleg met de Directeur - vast te stellen directiereglement, welk reglement onderdeel zal uitmaken van diens (arbeidsrechtelijke) rechtspositie.

Vertegenwoordiging

Artikel 8

- 8.1. De Stichting wordt in en buiten rechte vertegenwoordigd door het Bestuur. De vertegenwoordigingsbevoegdheid komt mede toe aan de voorzitter gezamenlijk handelend met een ander bestuurslid, dan wel aan de secretaris en de penningmeester gezamenlijk. Voorts is de persoon die met de titel "Directeur" is ingeschreven in het handelsregister (zelfstandig) bevoegd tot vertegenwoordiging van de Stichting.
- 8.2. Aan de penningmeester kan door het Bestuur beperkte of algehele volmacht worden gegeven voor zover het de uitoefening van diens taak betreft.
- 8.3. De beperking van de bestuursbevoegdheid in artikel 6 lid 2 geldt mede voor de bevoegdheid van het Bestuur en/of de Directeur tot vertegenwoordiging.
- 8.4. De in het vorige lid vermelde beperking kan slechts door de Stichting worden ingeroepen.

Einde Bestuurslidmaatschap

Artikel 9

- 9.1. Het bestuurslidmaatschap eindigt:
  - a. door overlijden van een bestuurslid;
  - b. door verstrijken van de mogelijkerwijze vastgestelde duur der benoeming;
  - c. door aftreden volgens rooster;
  - d. door het door een bestuurder krachtens een rechterlijke uitspraak verliezen van het vrije beheer over zijn vermogen;
  - e. door schriftelijke ontslagneming door een bestuurder met inachtneming van een redelijke termijn;
  - f. door ontslag van de bestuurder door de rechtbank op grond van artikel 2:299 Burgerlijk Wetboek;
  - g. door verlies door de bestuurder van de kwaliteit van burgemeester, wethouder of Gemeentesecretaris van een Aangesloten Gemeente;
  - h. door het opzeggen van de Aansluitovereenkomst door de Gemeente waarvan de desbetreffende bestuurder burgemeester, wethouder of Gemeentesecretaris is;
  - i. door ontslag verleend conform het bepaalde in lid 2 van dit artikel.
- 9.2. Indien een bestuurder zich jegens de Stichting dan wel jegens een of meer van de Aangeslotenen zodanig heeft gedragen dat van de Stichting in redelijkheid niet kan worden verlangd dat betrokkene lid van het bestuur van de Stichting kan blijven, kan hij als bestuurder van de Stichting worden ontslagen, met inachtneming van het hierna in dit artikel bepaalde.
- 9.3. Bestuurders kunnen worden ontslagen als volgt:
  - a. een door een Cluster Gemeenten benoemd bestuurslid kan worden ontslagen door een besluit van de overige bestuursleden, doch slechts na voorafgaande raadpleging van het Cluster Gemeenten dat de

desbetreffende bestuurder had benoemd; -----

- b. een bestuurder die Gemeentesecretaris is kan door het Bestuur worden ontslagen, uitdrukkelijk zonder raadpleging van de desbetreffende Regio. -----

Het betrokken bestuurslid wordt vooraf in de gelegenheid gesteld over het voorgenomen besluit tot ontslag te worden gehoord in een daartoe ----- bijeengeroepen bijzondere vergadering van het Bestuur. -----

Deze bepaling geldt naast en onverminderd het bepaalde in artikel 2:298 van het Burgerlijk Wetboek. -----

- 9.4. Een ontslagen bestuurder kan niet worden herbenoemd als bestuurder van de Stichting. -----

Aangeslotenen; Aansluitovereenkomst-----

Artikel 10

- 10.1. De Stichting kent Aangeslotenen als omschreven in de Definities die onderdeel uitmaken van deze statuten. -----

- 10.2. De Stichting sluit met iedere Aangeslotene een Aansluitovereenkomst conform een door het Bestuur vastgesteld model -----

- 10.3. De Stichting kan met iedere niet-Aangeslotene een Dienstverleningsovereenkomst sluiten conform een door het Bestuur vastgesteld model. -----

Vergadering van Aangeslotenen-----

Artikel 11-----

- 11.1 De Stichting kent een Vergadering van Aangeslotenen. -----

- 11.2. Iedere Aangeslotene heeft het recht en de plicht een (1) persoon af te vaardigen die de desbetreffende Aangeslotene in de Vergadering van Aangeslotenen vertegenwoordigt. Voor Aangeslotenen Gemeenten kan dit uitsluitend zijn een lid van het College van Burgemeester en Wethouders van de desbetreffende Gemeente. Indien de burgemeester of een wethouder van de desbetreffende gemeente deel uitmaakt van het bestuur van de Stichting, vaardigt de desbetreffende gemeente een ander lid van haar College van Burgemeester en Wethouders af naar de Vergadering van Aangeslotenen. Ambtenaren kunnen uitdrukkelijk niet als afgevaardigden optreden. Voor Aangeslotenen Overig kan uitsluitend een lid van de Raad van Bestuur van die Aangeslotene Overig worden afgevaardigd. De Aangeslotene stelt het bestuur schriftelijk in kennis van de personalia en functie van de desbetreffende afgevaardigde en van iedere wijziging daarin. -----

- 11.3. Een afgevaardigde kan zich ter vergadering door een schriftelijk daartoe gevolmachtigde mede-afgevaardigde laten vertegenwoordigen. ----- Een afgevaardigde kan slechts voor één (1) mede-afgevaardigde als gevolmachtigde optreden. -----

- 11.4. Iedere Aangeslotene heeft in de Vergadering van Aangeslotenen een (1) stem. -----

- 11.5. De Vergadering van Aangeslotenen heeft de volgende bevoegdheden: -----
  - a. het recht om het Bestuur, gevraagd en ongevraagd, niet-bindend van advies te dienen en van haar gevoelens inzake een bepaald onderwerp in kennis te stellen; -----

hp

- b. het recht om het Bestuur vooraf niet-bindend te adviseren inzake -----
voorgenomen besluiten van het Bestuur tot: -----
- vaststelling van de begroting voor enig jaar; -----
  - vaststellen van de jaarrekening van de Stichting; -----
  - het geheel of voor een belangrijk deel overdragen of staken van de ---
activiteiten van de Stichting; -----
  - het toekennen van de titel "Directeur" aan een medewerker van de ---
Stichting; -----
  - wijziging van het aantal Clusters; -----
  - wijziging van het Verzorgingsgebied; -----
- c. het recht om de volgende voorgenomen besluiten van het bestuur (zie---
artikel 14 leden 1 en 2 en artikel 15 lid 1 hierna) goed te keuren, te ---
weten: -----
- wijziging van de statuten van de Stichting; -----
  - fusie van de Stichting; -----
  - splitsing van de Stichting; -----
  - omzetting van de Stichting; -----
  - ontbinding van de Stichting. -----
- 11.6. De Vergadering van Aangeslotenen wordt voorgezeten door de voorzitter --
van het Bestuur. Deze Vergadering vergadert ten minste twee (2) maal per
jaar, dan wel zo vaak als het Bestuur dan wel de voorzitter van de -----
Vergadering van Aangeslotenen daartoe oproept. De Vergaderingen van ---
Aangeslotenen worden als regel bijgewoond door ten minste de voorzitter--
van het Bestuur en de Directeur, tenzij een meerderheid van de -----
afgevaardigden aan de voorzitter van het Bestuur te kennen geeft dat die --
vergadering geheel of gedeeltelijk buiten aanwezigheid van één van hen ---
of van hen beiden zal overleggen. In dat geval kiest die Vergadering voor --
dat geval haar eigen voorzitter. -----
- 11.7. De verdere werkwijze van de Vergadering van Aangeslotenen, waaronder -
de wijze van benoeming en zittingsduur van haar voorzitter kan worden ----
vastgelegd in een door het Bestuur, na raadpleging van de Vergadering ----
van Aangeslotenen, vast te stellen reglement. -----

Boekjaar, jaarstukken, begroting-----

Artikel 12-----

- 12.1. Het boekjaar van de Stichting is het kalenderjaar. -----
- 12.2. Het Bestuur is verplicht van de vermogenstoestand van de rechtspersoon--
en alles betreffende de werkzaamheden van de rechtspersoon, naar de----
eisen die voortvloeien uit deze werkzaamheden, op zodanige wijze een ----
administratie te voeren en de daartoe behorende boeken, bescheiden en---
andere gegevensdragers op zodanige wijze te bewaren, dat te allen tijde ---
de rechten en verplichtingen van de rechtspersoon kunnen worden-----
gekend. -----
- 12.3. Het Bestuur is verplicht jaarlijks voor één april van ieder jaar de balans en--
de staat van de baten en lasten van de Stichting te maken en op papier te -
stellen. Deze stukken worden tezamen ook genaamd "jaarstukken".-----
- 12.4. De jaarstukken als in het vorige lid bedoeld worden door het Bestuur-----
binnen vijf (5) maanden na afloop van het boekjaar vastgesteld en ten-----

- bewijze daarvan door alle Bestuursleden ondertekend. Indien een -----
handtekening ontbreekt wordt de reden daarvan op het desbetreffende-----
stuk vermeld. Het Bestuur is bevoegd van de jaarstukken een-----
accountantsrapport te doen opmaken. -----
- 12.5. De vaststelling door het Bestuur dechargeert de penningmeester, behalve -
voor hetgeen niet uit de boeken blijkt. -----
- 12.6. Het Bestuur is verplicht de in 12.2. en 12.3 bedoelde boeken, bescheiden --
en andere gegevensdragers zeven (7) jaren te bewaren. De op een-----
gegevensdrager aangebrachte gegevens, uitgezonderd de op papier -----
gestelde balans en staat van baten en lasten, kunnen op een andere -----
gegevensdrager worden overgebracht en bewaard, mits de overbrenging---
geschiedt met juiste en volledige weergave der gegevens en deze-----
gedurende de volledige bewaartijd beschikbaar zijn en binnen redelijke tijd-
leesbaar kunnen worden gemaakt. -----
- 12.7. Jaarlijks, zo mogelijk vóór de afloop van het lopende boekjaar doch -----
uiterlijk één (1) maand na het begin van het nieuwe boekjaar, stelt het -----
Bestuur - na raadpleging van de Vergadering van Aangeslotenen - de -----
begroting met betrekking tot het nieuwe boekjaar vast. -----

Reglement -----

Artikel 13 -----

- 13.1. Het Bestuur is, naast de hiervoor in de statuten reeds genoemde -----
reglementen, bevoegd een of meer overige reglementen vast te stellen,----
waarin die onderwerpen worden geregeld, welke niet in deze statuten zijn --
vervat. -----
- 13.2. Een reglement mag niet met de wet of deze statuten in strijd zijn. -----
- 13.3. Het Bestuur is te allen tijde bevoegd een vastgesteld reglement te wijzigen-
of in te trekken, met dien verstande dat op grond van deze statuten -----
voorgeschreven reglementen niet kunnen worden ingetrokken. -----
- 13.4. Voor besluiten tot vaststelling, wijziging of intrekking van het reglement is---
een meerderheid van twee/derde van de uitgebrachte stemmen vereist.-----

Statutenwijziging, fusie, splitsing en omzetting -----

Artikel 14 -----

- 14.1. Het Bestuur is bevoegd deze statuten te wijzigen. Het besluit daartoe, -----
alsmede het besluit tot fusie, splitsing en omzetting, moet worden-----
genomen met een meerderheid van acht/tiende (8/10e) van de -----
uitgebrachte stemmen in een vergadering waarin ten minste twee/derde ----
(2/3) van de in functie zijn bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd is. ---
Indien in die vergadering niet het vereiste aantal bestuurders aanwezig of --
vertegenwoordigd is dan zal op een termijn van niet korter dan twee (2)-----
weken maar niet later dan vier (4) weken na de dag van de eerste -----
vergadering, een tweede vergadering worden bijeengeroepen. In die-----
tweede vergadering kunnen dan rechtsgeldige besluiten worden genomen,
ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde bestuursleden, mits -
met een meerderheid van acht/tiende (8/10) van de uitgebrachte-----
stemmen. -----
- 14.2. Wijziging van de statuten, fusie, splitsing en omzetting worden eerst van----
kracht na verkregen goedkeuring van de Vergadering van Aangeslotenen --

- en moeten op straffe van nietigheid bij notariële akte tot stand komen. -----
- ledere bestuurder is bevoegd die akte te ondertekenen. -----
- 14.3. Het Bestuur is verplicht een authentiek afschrift van de akte van-----
- statutenwijziging, fusie, splitsing of omzetting alsmede zo nodig de -----
- doorlopende tekst van de gewijzigde statuten neer te leggen ten kantore----
- van het handelsregister.-----

Ontbinding en vereffening-----

Artikel 15-----

- 15.1. Het Bestuur is bevoegd de Stichting te ontbinden. Op het daartoe te -----
- nemen besluit is het bepaalde in artikel 14.1 en 14.2 van overeenkomstige-
toepassing. -----
- 15.2. De Stichting blijft na haar ontbinding voortbestaan voorzover dit ter-----
- vereffening van haar vermogen nodig is. -----
- 15.3. De vereffening geschiedt door het Bestuur; het Bestuur is echter bevoegd--
- een of meer vereffenaars te benoemen. -----
- 15.4. De vereffenaars dragen er zorg voor, dat de ontbinding van de Stichting ---
- wordt ingeschreven in het handelsregister.-----
- 15.5. Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van deze statuten en het--
- eventuele reglement van kracht. -----
- 15.6. Een eventueel batig saldo van de ontbonden Stichting wordt zoveel -----
- mogelijk besteed overeenkomstig het doel van de Stichting, te bepalen-----
- door het Bestuur. -----
- 15.7. Na afloop van de vereffening blijven de boeken gedurende zeven (7) jaren-
- berusten onder de jongste vereffenaar. -----

Artikel 16-----

In alle gevallen, waarin noch de wet noch de statuten of verdere reglementen-----
voorzien, beslist het Bestuur.-----
(einde statuten).-----

Overgangsperiode bestuurssamenstelling-----

Voor de leden van het huidige dagelijks bestuur (met uitzondering van één -----
gemeentesecretaris) geldt een overgangsperiode tot en met de-----
gemeenteraadsverkiezingen in 2018. De huidige voorzitter zal worden benoemd als --
voorzitter in de nieuwe structuur en zal worden geacht te zijn gekozen door Cluster ---
3. Ditzelfde geldt voor één wethouder en één gemeentesecretaris uit het huidige-----
dagelijks bestuur. Deze worden geacht te zijn benoemd voor Cluster 1 (dhr. T. van---
Hulsel) respectievelijk de regio Zuidoost (mevr. C. Noordman). Het bestuur zal -----
worden aangevuld met één bestuurder uit Cluster 1, twee bestuurders uit Cluster 2,---
één bestuurder uit Cluster 3, twee bestuurders uit Cluster 4 en één -----
gemeentesecretaris uit de regio Noordoost.-----

5. Slot akte-----

De comparante is mij, notaris, bekend. De identiteit van de comparante is, voor -----
zover nog nodig, door mij, notaris, aan de hand van het hiervoor (eventueel) -----
vermelde document vastgesteld.-----

Deze akte is opgemaakt te Nijmegen op de datum als aan het begin van deze akte ---
vermeld. De comparante heeft verklaard van de inhoud van deze akte te hebben -----
kennisgenomen en op volledige voorlezing daarvan geen prijs te stellen. -----
Na zakelijke opgave van de inhoud van deze akte en een toelichting daarop is deze --

akte na beperkte voorlezing door de comparante ondertekend.-----
Onmiddellijk daarna is deze akte door mij, notaris, ondertekend om veertien uur en ---
vijfentwintig minuten-----
Volgt ondertekening.

UITGEGEVEN VOOR AFSCHRIFT

Bestuurs- en benoemingsreglement

van

Stichting Bureau Inkoop & Aanbestedingen Zuidoost-Brabant

Artikel 1 Het Reglement

1. In dit Reglement worden de volgende definities gehanteerd:
  - i. Aangeslotene(n): een rechtspersoon naar burgerlijk recht of publiekrecht die aangeslotene is van de Stichting op de voet van de definitie sub a in verbinding met artikel 10 van de Statuten en met wie de Stichting een Aansluitovereenkomst is overeengekomen, alsmede - indien zulks uit de context blijkt - de bijeenkomst van Aangeslotenen ("Vergadering van Aangeslotenen).
  - ii. Bestuur: het orgaan dat belast is met het besturen van de Stichting, alsmede - indien zulks uit de context blijkt - de bijeenkomst van bestuurders.
  - iii. Clusters: de door het Bestuur op grond van sub h) van de definities van de Statuten aangewezen clusters.
  - iv. Directeur: de persoon die op de voet van artikel 7 van de Statuten is benoemd als directeur van de Stichting.
  - v. Reglement: de bepalingen opgenomen in dit Bestuurs- en benoemingsdocument.
  - vi. Statuten: de statuten van de Stichting zoals die op enig moment gelden.
  - vii. Stichting: de stichting Bureau Inkoop & Aanbestedingen Zuidoost-Brabant.
  - viii. Voorzitter: de voorzitter van het Bestuur.
2. Dit Reglement is het Reglement zoals genoemd in artikel 4.2.3 en 13.1 van de Statuten. Dit Reglement geeft nadere voorschriften, die de leden van het Bestuur bij de uitoefening van hun taken en functie zullen naleven, dit als aanvulling op het bepaalde in de Statuten en op de regels en voorschriften die (van tijd tot tijd) op het Bestuur van toepassing zijn op grond van het Nederlandse recht. Voorts bevat het een aantal bepalingen voor de onderlinge relatie van de Directeur, het Bestuur en de Aangeslotenen.
3. Dit Reglement is vastgesteld bij besluit van het Bestuur op 22 mei 2017. Door ondertekening verklaart het Bestuur met de inhoud ervan akkoord te gaan.
4. Dit Reglement kan te allen tijde worden gewijzigd door het Bestuur.
5. Onverminderd het bepaalde in dit Reglement zal het Bestuur voor haar functioneren als uitgangspunt de algemene beginselen van goed bestuur hanteren.

Artikel 2 Taken en bevoegdheden van het bestuur

1. Het Bestuur is belast met het besturen van de Stichting. Dit houdt onder meer in dat hij verantwoordelijk is voor de realisatie van de doelstellingen van de Stichting, de strategie en het beleid en de daaruit voortvloeiende resultatenontwikkeling en onverminderd de taken en bevoegdheden van de Directeur als neergelegd in het Directiereglement.
2. Het Bestuur richt zich bij de vervulling van haar taak naar het belang van de Stichting en weegt daarbij alle betrokken belangen af. Het Bestuur is verantwoordelijk voor de naleving van alle wet- en regelgeving.
3. Aan het Bestuur komen alle bevoegdheden toe, die niet door de wet, de statuten van de Stichting, dit Reglement of het Directiereglement aan andere organen zijn opgedragen.
4. Het Bestuur is bevoegd tot het nemen van maatregelen die voor de uitoefening van het besturen en toezicht nodig zijn, waaronder het onthouden van zijn goedkeuring aan voorgenomen besluiten van de Directeur waarvoor op grond van de Statuten, dit Reglement of het Directiereglement voorafgaande goedkeuring nodig is van het Bestuur.

Artikel 3 Samenstelling Bestuur en kwaliteitseisen

1. Het Bestuur bestaat uit tien leden als bepaald in artikel 4 van de Statuten.
2. Bij afwezigheid voor langer dan een maand van de benoemde Voorzitter, kiest het Bestuur uit haar midden een plaatsvervangend Voorzitter voor de tijd van de afwezigheid van de Voorzitter.
3. Naast de in de Statuten en in dit Reglement genoemde taken is de Voorzitter in het bijzonder belast met de communicatie met de Directeur en bespreekt hij regelmatig de gang van zaken in de Stichting met de Directie. Voorts ziet de Voorzitter toe op een goede onderlinge verstandhouding binnen het Bestuur en een open gedachtewisseling en standpuntbepaling in het Bestuur.
4. De Voorzitter is verder een aanspreekpunt voor de Directeur en de Vergadering van Aangeslotenen.
5. De Voorzitter draagt zorg voor een goed voorbereide, jaarlijkse evaluatie van het Bestuur en zijn eigen functioneren. Daartoe informeert hij tevoren bij de overige leden van het Bestuur en de Directeur naar hun mening en gevoelens hierover.
6. De Voorzitter ziet op het volgende toe:
  - a. tijdige en adequate informatieverschaffing aan de leden van het Bestuur en de Directeur als nodig voor het naar behoren uitoefenen van hun taak;
  - b. het ruimschoots aanwezig zijn van voldoende tijd voor het inwinnen van advies, beraadslaging en besluitvorming door het Bestuur;

- c. het naar behoren functioneren van de commissies van het Bestuur (voor zover van toepassing);
- d. de jaarlijkse evaluatie en beoordeling van het functioneren van de leden van het Bestuur en de Directeur;
- e. het naar behoren verlopen van contacten binnen het Bestuur en het tijdig en zorgvuldig informeren van de Directeur en de Vergadering van Aangeslotenen omtrent de uitkomsten daarvan;
- f. het ontvangen van, en het beslissen omtrent, meldingen van (potentiële) tegenstrijdige belangen, alsmede het vaststellen van tegenstrijdige belangen;
- g. het ontvangen van, en beslissen omtrent, gemelde vermeende onregelmatigheden die het functioneren van leden van het Bestuur betreffen.

Artikel 4 Benoeming van het Bestuur

1. Het Bestuur stelt per heden de volgende Clusters van Aangeslotenen vast:

Clusters Gemeenten:

- Cluster 1 (BOV en De Kempen), bestaande uit de gemeenten Best, Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot, Reusel-De Mierden en Veldhoven;
- Cluster 2 (Dommelvallei+), bestaande uit de gemeenten Cranendonck, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Nuenen, Son & Breugel en Waalre;
- Cluster 3 (Peelgemeenten), bestaande uit de gemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek en Someren
- Cluster 4 (Noordoost), bestaande uit de gemeenten Haaren, Schijndel, Uden, Veghel en Vught;

Cluster Overig:

- Cluster 5 (Overig), bestaande uit Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (VRBZO), GGD Brabant-Zuidoost en Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant en eventuele, op een later moment toe te laten onderwijsinstellingen, waarbij voor Cluster 5-aangeslotenen geldt dat deze enkel mogen aansluiten en aangesloten mogen blijven zolang de mogelijkheden tot inbesteden voor de aangesloten gemeenten niet in gevaar komt.
2. Het Bestuur beslist over de toetreding van nieuwe Aangeslotenen. Toetreden is enkel toegestaan binnen de aangewezen groeiregio, zijnde de Politieregio Oost-Brabant (per datum ingang van dit Reglement).

3. De (Aangeslotenen van de) Clusters 1 tot en met 4 zijn elk gerechtigd tot het rechtstreeks benoemen van twee (2) statutaire bestuurders binnen het Bestuur conform artikel 4.1 van de Statuten. Het Cluster waarin de vacature bestaat doet aan het Bestuur hiertoe een niet-bindende voordracht. Het Bestuur kan deze voordracht overnemen en legt benoeming voor aan de Aangeslotenen binnen het betreffende Cluster.
4. De Aangeslotenen binnen het betreffende Cluster 1 tot en met 4 besluiten over voorziening in een vacature in hun Cluster met gewone meerderheid. In het Cluster heeft het college van Burgemeester en Wethouders van de Aangeslotene het stemrecht. De stemkracht van iedere Aangeslotene in een cluster is gelijk.
5. Indien het Cluster 1 tot en met 4 de door het Bestuur op de voet van lid 3 tweede zin van dit artikel voorgedragen kandidaat afwijst, voorziet het Bestuur zelf in een voordracht en legt de benoeming voor aan de Aangeslotenen binnen het betreffende Cluster.
6. Indien geen benoeming in een vacature in het Bestuur voor de leden uit Cluster 1 tot en met 4 plaatsvindt (i) binnen twee maanden na het ontstaan van de vacature of (ii) de stemmen staken binnen het Cluster waarbinnen benoemd wordt, voorziet het Bestuur zelf in de vacature waarbij het betreffende Bestuurslid geacht wordt te zijn benoemd door het desbetreffende Cluster.

Artikel 5 Tegenstrijdig belang

1. Een lid van het Bestuur neemt niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming over een besluit van het Bestuur indien hij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang van de Stichting. Het lid meldt onmiddellijk bij de voorzitter van het Bestuur dat sprake is van een tegenstrijdig belang als bedoeld in de vorige zin.
2. Een tegenstrijdig belang bestaat in ieder geval indien:
  - de Stichting voornemens is een transactie aan te gaan met een rechtspersoon waarin het lid van het Bestuur of diens echtgenoot, geregistreerd partner of andere levensgezel, pleegkind en bloed- en aanverwant(en) tot in de tweede graad een persoonlijk en materieel belang houdt;
  - de Stichting voornemens is een transactie aan te gaan met een rechtspersoon waarbij het lid van het Bestuur of diens echtgenoot, geregistreerd partner of andere levensgezel, pleegkind en bloed- en aanverwant(en) tot in de tweede graad een bestuurs- of toezichthoudende functie vervult; of
  - naar toepasselijk recht een tegenstrijdig belang bestaat, of geacht wordt te bestaan.

Artikel 6 Aftreden Bestuurder en herbenoeming

1. Het Bestuur stelt met inachtneming van artikel 4.4 van de Statuten een rooster van aftreden voor de leden van het Bestuur op. Bij het vaststellen van het rooster van aftreden wordt met name gelet op de continuïteit van het Bestuur en de veranderende behoefte van de Stichting ten aanzien van het profiel van het Bestuur.
2. Bij herbenoeming wordt rekening gehouden met de wijze waarop de kandidaat zijn taak als Bestuurder heeft vervuld.
3. Een lid van het Bestuur treedt tussentijds af in geval van onvoldoende functioneren, structurele verschillen van inzicht over het te voeren beleid, onverenigbaarheid van belangen, of wanneer dit anderszins naar het oordeel van de meerderheid van de overige leden van het Bestuur is geboden, een en ander onverminderd het in artikel 9.2 en 9.3 van de Statuten bepaalde.

Artikel 7 BCA verzekering

1. De Stichting zal ten behoeve van de leden van het Bestuur van de Stichting een aansprakelijkheidsverzekering afsluiten om de schade en kosten te dekken die zij moeten maken in verband met civielrechtelijke, strafrechtelijke of administratiefrechtelijke procedures waarin zij kunnen worden betrokken vanwege het feit dat zij lid van het Bestuur van de Stichting zijn of waren.

Artikel 8 Bijwoonplicht

1. Bestuursbesluiten dienen in beginsel te worden genomen in een daartoe bijeengeroepen vergadering waarin alle bestuursleden persoonlijk aanwezig of middels een schriftelijke volmacht aan een ander bestuurslid, zoals bedoeld in artikel 5.8.3 van de Statuten vertegenwoordigd zijn.

Artikel 9 Bestuursvergaderingen

1. De Bestuursvergaderingen vinden zo veel mogelijk met gelijke tussenpozen plaats.
2. De Voorzitter (dan wel zijn plaatsvervanger op de voet van artikel 5.6 van de Statuten) leidt de Bestuursvergadering en draagt daarbij zorg voor een ordelijk en efficiënt verloop.
3. De Voorzitter is belast met het uitschrijven en bijeenroepen van de Bestuursvergadering. Uitnodigingen moeten schriftelijk (waaronder tevens verstaan wordt: per email) onder vermelding van plaats, datum, tijd en voorgestelde agenda en onder bijvoeging van stukken welke op de agenda betrekking hebben worden toegezonden.
4. Iedere Bestuurder is bevoegd tot [vijf (5)] dagen voor aanvang van de Bestuursvergadering onderwerpen te agenderen.

5. De Voorzitter kan besluiten tot het afgelasten van een bestuursvergadering. De Voorzitter kan in ieder geval besluiten tot afgelasting van een bestuursvergadering indien er onvoldoende punten voor bespreking in de vergadering zijn.
6. Het Bestuur kan ter vergadering deskundigen uitnodigen om aan de beraadslagingen deel te nemen.

Artikel 10   Notulen

1. Van iedere vergadering worden notulen (“**Notulen**”) opgemaakt. De Voorzitter benoemt de notulist.
2. De Notulen bevatten:
  - De naam van de Voorzitter.
  - Plaats, datum en tijdstip van aanvang en einde van de vergadering.
  - Een lijst van alle aanwezigen, waarop ook gedurende de vergadering ingetreden veranderingen vastgelegd worden.
  - Een vaststelling dat de leden conform dit reglement zijn opgeroepen.
  - De agenda.
  - De wezenlijke inhoud der beraadslagingen, alsmede alle genomen besluiten met vermelding van de uitslag van de stemming over die besluiten en het stemgedrag.
3. De Notulen worden in de volgende vergadering besproken en vastgesteld, zoals opgenomen in artikel 5.7 van de Statuten.

Artikel 11   Relatie met de (Vergadering van) Aangeslotenen

1. Vergaderingen van Aangeslotenen worden gehouden in overeenstemming met de Statuten.
2. Indien het Bestuur een Vergadering van Aangeslotenen bijeen roept, zal deze ervoor zorgdragen dat de voorschriften uit de Statuten worden nageleefd.
3. De leden van het Bestuur en de Directeur zijn bij de Vergadering van Aangeslotenen aanwezig, tenzij zij wegens gegronde redenen verhinderd zijn.

Artikel 12   Verantwoording

In het jaarverslag van de Stichting wordt opgenomen een door de Directeur opgesteld en door het Bestuur vastgesteld verslag waarin het Bestuur melding maakt van en verantwoording aflegt over zijn werkzaamheden in het verstreken boekjaar. Dit jaarverslag wordt ter kennisgeving aangeboden aan de Vergadering van Aangeslotenen.

Artikel 13   Vertrouwelijkheid

Leden van het Bestuur zullen alle informatie en documentatie die zij in het kader van hun taken verkrijgen en waarvan zij redelijkerwijs kunnen weten dat het vertrouwelijk is, als strikt vertrouwelijk behandelen, ook na hun aftreden. Elk lid van het Bestuur is verplicht ten aanzien van alle informatie en documentatie welke door hem/haar is verkregen in het kader van zijn lidmaatschap de nodige discretie en, waar het vertrouwelijke informatie betreft, geheimhouding in acht te nemen. Leden, en oud-leden, van het Bestuur zullen vertrouwelijke informatie niet buiten het Bestuur en/of de Vergadering van Aangeslotenen brengen of openbaar maken aan het publiek of op andere wijze ter beschikking van derden stellen, tenzij de Stichting deze informatie openbaar heeft gemaakt of is vastgesteld dat deze informatie al bij het publiek bekend is.

Aldus vastgesteld door het Bestuur in zijn vergadering van 22 mei 2017 en treedt in werking op 23 mei 2017.

Tevens voor akkoord getekend door de het Bestuur:

<p>De heer A.P.M. Veltman</p> 	<p>De heer T.G.H.M. van Hulsel</p>
<p>De heer A.C.W.A.M. van Holstein</p> 	<p>De heer F.L.J. van der Meijden</p>
<p>Mevrouw C.M.M. Noordman</p> 	<p>De heer R. Peerenboom</p>
<p>De heer P.J.J. Verhoeven</p> 	<p>De heer P. Wijman</p>
<p>De heer J.G.A. van den Akker</p> 	<p>De heer A. Walraven</p>

Financieringsreglement

Stichting Bureau Inkoop & Aanbestedingen Zuidoost-Brabant

Artikel 1 Het Reglement

1. In dit Reglement worden de volgende definities gehanteerd:

- i. Aangeslotene(n): een rechtspersoon naar burgerlijk recht of publiekrecht die aangeslotene is van de Stichting op de voet van artikel 4 sub a in verbinding met artikel 10 van de Statuten en met wie de Stichting een Aansluitovereenkomst is overeengekomen, alsmede - indien zulks uit de context blijkt - de bijeenkomst van Aangeslotenen ("Vergadering van Aangeslotenen);
  - ii. Aansluitovereenkomst: de overeenkomst tussen de Stichting en een Aangeslotene als bedoeld in artikel 10 lid 2 van de Statuten;
  - iii. Niet-Aangeslotene(n): een rechtspersoon naar burgerlijk recht of publiekrecht die niet kwalificeert als Aangeslotene en die een dienstverleningsovereenkomst heeft gesloten met de Stichting op basis waarvan de Stichting diensten verleent ten behoeve van deze partij;
  - iv. Bestuur: het orgaan dat belast is met het besturen van de Stichting, alsmede - indien zulks uit de context blijkt - de bijeenkomst van bestuurders;
  - v. Dagvergoeding: de vergoeding die Aangeslotenen respectievelijk Niet-Aangeslotenen per dageenheid verschuldigd zijn voor de dienstverlening door de Stichting conform de Aansluitovereenkomst respectievelijk de Dienstverleningsovereenkomst;
  - vi. Dienstverleningsovereenkomst: de overeenkomst tussen de Stichting en een Niet-Aangeslotene als bedoeld in artikel 10.3 van de Statuten;
  - vii. Entreegeld: het entreegeld dat Aangeslotenen eenmalig aan de Stichting verschuldigd zijn, niet restitueerbaar is, en waarvoor de Stichting geen directe tegenprestatie verschuldigd is;
  - viii. Reglement: de bepalingen opgenomen in dit document;
  - ix. Statuten: de statuten van de Stichting zoals die op enig moment gelden;
  - x. Stichting: de stichting Bureau Inkoop & Aanbestedingen Zuidoost-Brabant;
2. Dit Reglement is opgesteld en vastgesteld op grond van artikel 13.1 van de Statuten bij besluit van het Bestuur op 22mei 2017. Door ondertekening verklaart het Bestuur met de inhoud ervan akkoord te gaan.
3. Dit Reglement geeft, in aanvulling op de Statuten, regels met betrekking tot de financiering van de Stichting. Deze regels dienen door het Bestuur en de Directeur, alsmede door alle leden daarvan afzonderlijk, te worden nageleefd.

4. Dit Reglement kan worden gewijzigd door het Bestuur op de wijze zoals in de Statuten is bepaald.

Artikel 2   Financiering door Aangeslotenen

1. Aangeslotenen sluiten een Aansluitovereenkomst met de Stichting conform een door het Bestuur vastgesteld model. Hierin wordt de wijze van samenwerking tussen Aangeslotenen en de Stichting alsmede hun financiële afspraken nader uiteengezet.
2. Door het sluiten van de Aansluitovereenkomst zijn Aangeslotenen tevens gebonden aan de verplichtingen die uit dit Reglement voortvloeien.
3. Aangeslotenen zijn bij het voor de eerste maal aangaan van een Aansluitovereenkomst eenmalig Entreegeld verschuldigd. De hoogte van het Entreegeld wordt voor Aangeslotenen die tevens een gemeente zijn, door het Bestuur telkens bij het opstellen van de begroting vastgesteld op een vast bedrag per inwoner. Op het bepaalde in de vorige zin kan, ter bepaling van het Bestuur, een uitzondering worden gemaakt, bijvoorbeeld indien de Aangeslotenen al dan niet indirect (bijvoorbeeld als deelnemer in een gemeenschappelijke regeling) reeds in een andere hoedanigheid Entreegeld hebben voldaan.
4. Alle Aangeslotenen ten tijde van de totstandkoming van dit Reglement hebben het Entreegeld reeds voldaan op de dag dat dit Reglement in werking treedt.
5. Aangeslotenen hebben nooit recht op terugbetaling van het Entreegeld of op enige andere terugbetaling, behoudens de betaling van een overschot als bedoeld in artikel 5 van dit Reglement.
6. In de Aansluitovereenkomst worden de hoogte van het Entreegeld en de betalingscondities opgenomen.
7. De hoogte van het Entreegeld kan op elk moment door het Bestuur worden gewijzigd voor nieuwe Aangeslotenen.
8. Aangeslotenen betalen een Dagvergoeding voor de diensten die Aangeslotenen van de Stichting per dag afnemen.
9. De hoogte van de Dagvergoeding zal telkens bij het opstellen van de begroting voor het daaropvolgende kalenderjaar doch uiterlijk vóór de aanvang van een nieuw kalenderjaar voor de duur van een kalenderjaar door het Bestuur worden vastgesteld en gedeeld met de Aangeslotenen.

Artikel 3 Financiering door Niet-Aangeslotenen

1. Niet-Aangeslotenen sluiten een dienstverleningsovereenkomst met de Stichting conform een door het Bestuur opgesteld model, waarin hun wijze van samenwerking met de Stichting nader wordt uiteengezet.
2. De maximale looptijd van een dienstverleningsovereenkomst bedraagt twee jaar en kan niet worden verlengd. Nadat de looptijd van de dienstverleningsovereenkomst is verstreken, kan een Niet-Aangeslotene slechts op basis van een Aansluitovereenkomst diensten van de Stichting afnemen.
3. Door het sluiten van de dienstverleningsovereenkomst zijn Niet-Aangeslotenen tevens gebonden aan de verplichtingen die uit dit Reglement voortvloeien.
4. Niet-Aangeslotenen zijn een opslag op de Dagvergoeding van Aangeslotenen verschuldigd voor de diensten die zij van de Stichting afnemen, omdat Niet-Aangeslotenen géén Entreegeld verschuldigd zijn en tevens niet hoeven mee te delen in de tekorten van de Stichting als bedoeld in artikel 6 van dit Reglement.
5. De verschuldigde opslag op de Dagvergoeding zal nimmer gelden als voorschot op het te betalen Entreegeld indien de Niet-Aangeslotenen besluit alsnog aan te sluiten bij de Stichting.
6. De hoogte van de opslag op de Dagvergoeding zal telkens bij het opstellen van de begroting voor het daaropvolgende kalenderjaar doch uiterlijk vóór de aanvang van een nieuw kalenderjaar voor de duur van een kalenderjaar door het Bestuur worden vastgesteld.

Artikel 4 Overschot

1. Het Bestuur stelt na afloop van het boekjaar de jaarstukken op, zoals in de Statuten is bepaald.
2. Indien na vaststelling van de jaarstukken als bedoeld in het vorige lid, blijkt dat sprake is van meer baten dan lasten (een "overschot") besluit het Bestuur of dit overschot aan de reserves van de Stichting wordt toegevoegd of dat dit gedeeltelijk aan de Aangeslotenen terugvloeit in de vorm van verlaging van de Dagvergoeding. Het Bestuur moet te allen tijde in geval van een overschot zorgdragen dat een bedrijfseconomisch verantwoorde reservering overblijft.
3. Indien het Bestuur heeft besloten om het overschot geheel of gedeeltelijk terug te laten vloeien naar de Aangeslotenen door vermindering van de Dagvergoeding, wordt deze vermindering uitgevoerd naar rato van het daadwerkelijk door de Aangeslotenen betaalde bedrag aan Dagvergoedingen over het kalenderjaar waarin het overschot is ontstaan. Entreegeld dat in het kalenderjaar waarop het overschot betrekking heeft, is betaald, wordt bij deze berekening niet meegenomen.

4. Niet-Aangeslotenene komt geen (recht op) vermindering van de Dagvergoeding als gevolg van een overschot toe.

Artikel 5   Tekort

1. Indien het Bestuur op enig moment voorziet dat de Stichting niet in staat is of zal worden om aan haar opeisbare verplichtingen te voldoen, zal het Bestuur op een zo kort mogelijke termijn conform het bepaalde in de Statuten een Vergadering van Aangeslotenene bijeenroepen om een toelichting te geven en een plan voor een oplossing te presenteren.
2. In het geval het Bestuur na vaststelling van de jaarstukken als bedoeld in artikel 12 van de Statuten vaststelt dat er over een lopend of een afgelopen kalenderjaar sprake is van een tekort, maar er geen sprake is van een situatie als bedoeld in lid 1 van dit artikel, besluit het Bestuur of dit tekort ten laste van de reserves van de Stichting wordt gebracht dan wel Aangeslotenene te verzoeken de Dagvergoeding met terugwerkende kracht tot 1 januari van het betreffende kalenderjaar te verhogen.
3. Niet-Aangeslotenene zijn niet verplicht om tekorten aan te vullen.

Artikel 6   Overig

1. De Stichting zal geen afspraken maken met Aangeslotenene en/of Niet-Aangeslotenene die strijdig zijn met het bepaalde in dit Reglement.
2. Indien een bepaling in dit Reglement toch strijdig is met het bepaalde in de Aansluitovereenkomst, dienstverleningsovereenkomst of met enige andere schriftelijke en/of mondelinge afspraak tussen de Stichting en Aangeslotenene, prevaleert in alle gevallen het bepaalde in dit Reglement.

Artikel 7   Vaststelling en inwerkingtreding

1. Dit Reglement is op 22 mei 2017 vastgesteld door het Bestuur.
2. Dit Reglement treedt in werking op 23 mei 2017.

<p>De heer A.P.M. Veltman</p> 	<p>De heer T.G.H.M. van Hulsel</p>
<p>De heer A.C.W.A.M. van Holstein</p> 	<p>De heer F.L.J. van der Meijden</p>
<p>Mevrouw C.M.M. Noordman</p> 	<p>De heer R. Peerenboom</p>
<p>De heer P.J.J. Verhoeven</p> 	<p>De heer P. Wijman</p>
<p>De heer J.G.A. van den Akker</p> 	<p>De heer A. Walraven</p>

Voorstel : Kaders programma collectieve taken 2018-2021

Vergadering Algemeen Bestuur
d.d.: 23 november 2017

Agendapunt : 4.f

Vertrouwelijk : Nee

Aan het Algemeen Bestuur,

Voor 2018 en volgende jaren dient een nieuw programma collectieve taken te worden vastgesteld, aangezien het huidige programma op 31 december 2017 afloopt.

Dat geeft tevens de mogelijkheid om te bezien of de kaders waaraan het programma dient te voldoen nog steeds passend zijn. In de voorbereiding op het nieuwe programma is geopperd om het huidige programma collectieve taken en het intensiveringsprogramma samen te voegen tot één nieuw programma met één budget.

In de bestuurlijk/ambtelijke werkconferentie op 5 oktober jl. is daarover met elkaar van gedachte gewisseld en is geconcludeerd dat het wenselijk is om de beide programma's, inclusief het programma Samen Sterk in Brabant (SSiB), samen te voegen aangezien de kaders die waren vastgesteld voor beide programma's grotendeels met elkaar overeenkomen. Tevens werd geconcludeerd dat ook het programma agrofood in het nieuwe programma zou moeten worden ondergebracht.

Daarom wordt voorgesteld om met ingang van 2018 het programma collectieve taken (inclusief het programma SSiB), het intensiveringsprogramma en het programma agrofood samen te voegen tot één nieuw programma collectieve taken.

In genoemde werkconferentie is ook van gedachte gewisseld over de procedure voor vaststellen van de inhoud van het programma en de kaders waaraan het programma dient te voldoen.

In lijn met de conclusies in genoemde werkconferentie wordt voorgesteld om ten aanzien van de procedure om de inhoud van het programma vast te stellen, de volgende werkwijze te hanteren:

- kaders en principes waarbinnen programma kan worden uitgewerkt worden 1 x per 4 jaar door het AB vastgesteld (consistentie van beleid);
- uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen voor 4 jaar wordt door het DB vastgesteld;

- jaarprogramma wordt opgesteld door directeur ODZOB, in afstemming met (delegatie uit) het OGP. Nieuwe onderwerpen, dilemma's en eventuele afwegingen kunnen in een werkconferentie met AB-leden vooraf worden besproken (en dit kan leiden tot (her)prioritering).

Ten aanzien van de kaders werd in de werkconferentie geconcludeerd dat het collectieve programma een bijdrage moet leveren aan een kwalitatief goede uitvoering van de basistaken en in principe ten dienste staat voor alle deelnemers gezamenlijk. Het kent een onderscheid in meer (zoals SSiB en consignatiedienst) en minder structurele taken, en is onderscheidend van de going concern taken.

Middelen dienen dan ook ingezet te worden ten behoeve van productinnovatie, kwaliteitsontwikkeling en efficiency en ten behoeve van uitvoeringstaken, die voor alle deelnemers gezamenlijk worden uitgevoerd. En kunnen ingezet worden ten behoeve van coördinerende en faciliterende werkzaamheden op het gebied van regionale en provincie brede samenwerking.

Tijdens de werkconferentie is tevens geconcludeerd dat de werkzaamheden in de periode 2018 – 2021 gebundeld worden binnen en moeten kunnen voldoen aan de volgende 4 principes, die elke 4 jaar door het AB worden vastgesteld:

1. Het elkaar ontmoeten
2. De basis ondersteunen
3. De koers bepalen
4. De handen uit de mouwen steken

De uitgewerkte principes op hoofdlijnen zijn:

Ad 1.

Elkaar te ontmoeten en weten te verbinden, op regionale, provinciale (BPO) of landelijke schaal. Samen met de GGD, veiligheidsregio, waterschappen en andere (keten)partners meer kennis en ervaring opbouwen op thema's als ketenhandhaving, gezondheid en veiligheid.

Ad 2.

De **basis te ondersteunen** op het gebied van kwaliteit door monitoring, rapportage, het ontsluiten van (geografische) informatie systemen en innovatie door informatie gestuurde handhaving. Ook betreft het de ontwikkeling van regionaal uitvoeringsbeleid ten aanzien van de diverse kleursporen en basistaken conform het BOR, en de verbinding in de Big 8 tussen uitvoeringsinformatie en de beleidscyclus van de deelnemers.

Ad 3.

Nieuwe ontwikkelingen te volgen en van daaruit de gezamenlijke **koers te bepalen**. Met een omgevingsatlas, sectoren in ontwikkeling zoals de veehouderij, ruimtelijke plannen maken en de Omgevingswet laten landen in een organisatie die omgevingsbewust handelt.

Ad 4.

De **handen uit de mouwen** te steken in het alledaagse werk. Met een 7x24 uur bereikbare

meldkamer voor de intake, de consignatiedienst voor de afhandeling en het supportteam voor zaken die meer structureel aandacht nodig hebben. Samen sterk in Brabant, voor een veilige, schone en duurzame leefomgeving.

Door de samenvoeging van de programma's wordt het totale budget voor 2018 € 1.157.139.

Om de financiële bijdrage van elke deelnemer aan het nieuwe programma collectieve taken te berekenen dient een verdeelsleutel te worden vastgesteld. Voorgesteld wordt voor het gehele budget één verdeelsleutel toe te passen voor de bijdragen voor alle deelnemers. Voor de hand ligt om, net als bij de huidige verdeelsleutel, deze onder andere te baseren op ten minste (de zwaarte van) het inrichtingenbestand. Op dit moment is nog geen geactualiseerd inrichtingenbestand beschikbaar waar overeenstemming over is met alle deelnemers. Daarom wordt voorgesteld de huidige bijdragen op totaalniveau te continueren, met een jaarlijkse indexering.

Personele consequenties

Geen.

Financiële consequenties

In de begroting werden de collectieve taken en het intensiveringsprogramma als deelprogramma's binnen het totale programma "dienstverlening" beschouwd. In de werkconferentie is benadrukt dat het gewenst is dat het Algemeen Bestuur de kaders en de principes waarbinnen het programma kan worden uitgewerkt 1 x per 4 jaar vaststelt. Door ook begrotingstechnisch voor de nieuwe samengevoegde budgetten een apart programma te benoemen wordt het Algemeen Bestuur in de gelegenheid gesteld om de vaststelling en opvolging van het nieuwe programma expliciet aandacht te geven in de reguliere P&C-cyclus.

In de nog op te stellen begroting 2019 zal dit nieuwe programma worden verwerkt. Voor de begroting 2018 is echter een begrotingswijziging noodzakelijk:

Overzicht van baten en lasten

* bedragen x 1€

Programma	Begroting 2018 na wijziging I			Begrotingswijziging II			Begroting 2018 na wijziging II		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma									
Programma Dienstverlening	17.595.916	12.103.150	5.492.766	-1.157.139	-830.825	-326.314	16.438.777	11.272.325	5.166.452
Deelprogramma Opdrachten	16.521.777	11.329.239	5.192.538	-83.000	-56.914	-26.086	16.438.777	11.272.325	5.166.452
Deelprogramma III, Collectieve taken	771.297	567.989	203.308	-771.297	-567.989	-203.308	0	0	0
Deelprogramma IV, intensiveringsprogramma	302.842	205.922	96.920	-302.842	-205.922	-96.920	0	0	0
Programma Collectieve taken			0	1.157.139	830.825	326.314	1.157.139	830.825	326.314
Algemene dekkingsmiddelen	40.000	0	40.000	0	0	0	40.000	0	40.000
Overhead	0	5.457.766	-5.457.766	0	0	0	0	5.457.766	-5.457.766
Heffing VPB	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	75.000	-75.000	0	0	0	0	75.000	-75.000
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	17.635.916	17.635.916	0	0	0	0	17.635.916	17.635.916	0
Toevoeging en ontrekking reserves									
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal toevoeging en ontrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	17.635.916	17.635.916	0	0	0	0	17.635.916	17.635.916	0

Uit onderstaande tabel blijkt dat de bijdrage per deelnemer als gevolg van deze wijziging begrotingstechnisch niet wijzigt. Dit heeft als consequentie dat de begrotingswijziging door het Algemeen Bestuur kan worden vastgesteld zonder dat een zienswijzeprocedure noodzakelijk is.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Baten per deelnemer

Deelnemer	Begroting 2018 na wijziging I				Begrotingswijziging II				Begroting 2018 na wijziging II		
	Programma Dienstverlening			Totaal taken	Programma Dienstverlening			Programma Collectieve taken	Programma Dienstverlening	Programma Collectieve taken	Totaal taken
	Taken excl. Coll. taken en Intensiveringsprogramma	Collectieve taken ¹⁾	Intensiveringsprogramma		Taken excl. Coll. taken en Intensiveringsprogramma	Collectieve taken ¹⁾	Intensiveringsprogramma				
Asten	197.520	21.353	6.690	225.563	-5.857	-21.353	-6.690	33.901	191.663	33.901	225.563
Bergeijk	230.052	23.161	3.296	256.508	-5.533	-23.161	-3.296	31.990	224.519	31.990	256.508
Best	329.141	20.539	5.592	355.272	-2.000	-20.539	-5.592	28.130	327.141	28.130	355.272
Bladel	258.685	20.840	16.775	296.300	-3.866	-20.840	-16.775	41.481	254.819	41.481	296.300
Cranendonk	138.821	18.087	20.569	177.476	-3.264	-18.087	-20.569	41.920	135.557	41.920	177.476
Deurne	503.011	31.565	13.479	548.055	-9.608	-31.565	-13.479	54.652	493.403	54.652	548.055
Eersel	154.923	27.956	19.471	202.350	-4.723	-27.956	-19.471	52.150	150.200	52.150	202.350
Eindhoven	1.385.455	53.632	62.406	1.501.492	-2.000	-53.632	-62.406	118.038	1.383.455	118.038	1.501.492
Celdrop-Mierlo	196.412	17.976	18.671	233.059	-2.000	-17.976	-18.671	38.647	194.412	38.647	233.059
Cemert-Bakel	599.045	32.057	22.666	653.768	-8.960	-32.057	-22.666	63.683	590.085	63.683	653.768
Heeze-Leende	153.592	13.963	8.387	175.942	-4.005	-13.963	-8.387	26.355	149.587	26.355	175.942
Helmond	729.767	33.950	36.246	799.963	-2.000	-33.950	-36.246	72.196	727.767	72.196	799.963
Laarbeek	297.065	23.495	16.275	336.835	-3.866	-23.495	-16.275	43.637	293.199	43.637	336.835
Nuenen	158.739	19.006	0	177.745	-2.000	-19.006	0	21.006	156.739	21.006	177.745
Oirschot	144.863	21.983	11.982	178.827	-6.413	-21.983	-11.982	40.378	138.450	40.378	178.827
Reusel-de Mierden	100.618	19.945	0	120.563	-4.931	-19.945	0	24.876	95.687	24.876	120.563
Someren	530.079	29.020	3.894	562.992	-5.973	-29.020	-3.894	38.886	524.106	38.886	562.992
Son en Breugel	148.253	21.917	7.988	178.157	-2.000	-21.917	-7.988	31.905	146.253	31.905	178.157
Valkenswaard	123.862	19.695	3.894	147.451	-2.000	-19.695	-3.894	25.589	121.862	25.589	147.451
Veldhoven	237.451	20.144	21.268	278.863	-2.000	-20.144	-21.268	43.412	235.451	43.412	278.863
Waalre	50.679	12.903	3.296	66.877	0	-12.903	-3.296	16.199	50.679	16.199	66.877
Provincie Noord-Brabant	5.580.821	268.111	0	5.848.931	0	-268.111	0	268.111	5.580.821	268.111	5.848.931
Raming deel. buiten werkprogr.	3.047.744	0	0	3.047.744	0	0	0	0	3.047.744	0	3.047.744
Overige klanten	1.225.180	0	0	1.225.180	0	0	0	0	1.225.180	0	1.225.180
Totaal baten uit opdrachten	16.521.777	771.297	302.842	17.595.916	-83.000	-771.297	-302.842	1.157.139	16.438.777	1.157.139	17.595.916

¹⁾ Totaal Collectieve taken begroting 2018 is inclusief € 136.030, - externe kosten;

Tijdens de afronding van het financiële kalenderjaar 2017 zal de daadwerkelijke realisatie ten opzichte van budget in 2017 voor collectieve taken en intensiveringsbudget vastgesteld worden. Zoals vermeld in Berap II ligt het niet in de lijn der verwachting dat er restant budget ontstaat. Mocht dat toch het geval zijn, dan zal dit evenals voorgaande jaren aan het beschikbare collectieve budget 2018 toegevoegd worden. Hiervoor zal dan bij de presentatie van de jaarrekening 2017 een begrotingswijziging ingediend worden.

Wij stellen u voor

- In te stemmen met samenvoeging van de programma's collectieve taken, intensiveringsbudget, Samen Sterk in Brabant en Agrofood tot een budget van € 1.157.139 met ingang van het begrotingsjaar 2018.
- In te stemmen met bovengenoemde kaders en uitwerking hiervan voor de periode 2018-2021.
- In te stemmen met bovengenoemde procedure om de inhoud van het programma vast te stellen.
- De bovengenoemde begrotingswijziging 2018 vast te stellen.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Eindhoven, 2 november 2017

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Bijlage(n): -

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant
d.d. 2 november 2017;

BESLUIT

- In te stemmen met samenvoeging van de programma's collectieve taken, intensiveringsbudget, Samen Sterk in Brabant en Agrofood tot een budget van € 1.157.139 met ingang van het begrotingsjaar 2018.
- In te stemmen met bovengenoemde kaders en uitwerking hiervan voor de periode 2018-2021.
- In te stemmen met de procedure om de inhoud van het programma vast te stellen.
- De bovengenoemde begrotingswijziging 2018 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant 23 november 2017,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Voorstel : Bestuursrapportage II 2017

Vergadering Algemeen Bestuur
d.d.: 23 november 2017

Agendapunt : 5.a

Vertrouwelijk : Nee

Aan het Algemeen Bestuur,

In artikel 4 van de Financiële Verordening is opgenomen dat de ODZOB periodiek rapporteert over de financiële stand van zaken gedurende een begrotingsjaar. Bijgaand treft u de tweede bestuursrapportage (Berap) over 2017 aan.

Deze bestuurlijke rapportage (Berap) is opgesteld aan de hand van de beschikbare informatie en cijfers over de eerste 8 maanden van 2017. De rapportage bestaat naast de inleiding/samenvatting uit de rapportage met evaluatie van de realisatie van doestellingen (hoofdstuk 2), de programmaverantwoording (hoofdstuk 3) en de toelichting op de financiële ontwikkelingen (hoofdstuk 4). Daarnaast wordt in de daarna volgende hoofdstukken ingegaan op de zaken die in de begroting in de verplichte paragrafen aan de orde kwamen zoals risico's, weerstandsvermogen, financiering en bedrijfsvoering. Vanzelfsprekend wordt steeds de vigerende begroting (inclusief begrotingswijziging 1) als referentie gebruikt.

Op basis van de uitkomsten van de eerste 8 maanden kan voor wat betreft de beleidsdoelstellingen opgenomen in de begroting van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant 2017 geconcludeerd worden dat de realisatie op hoofdlijnen op schema ligt. Op een enkel punt ligt de realisatie iets achter op schema, de verwachting is dat in de loop van de komende maanden een inhaalslag plaatsvindt, zodat het "verkeerslicht" eind 2017 voor alle onderdelen op groen staat.

De eerste 8 maanden tonen een exploitatieresultaat van € 0,53 mln. Het exploitatieresultaat is daarmee € 0,41 mln. beter dan in de begroting is voorzien. De belangrijkste afwijking wordt veroorzaakt door het feit dat er in de eerste acht maanden van het jaar sprake is van hogere baten als gevolg van een grote vraag van de deelnemers en door het feit dat de lasten in mindere mate gestegen zijn. Ook de rest van het jaar wordt een grote vraag verwacht. Dit leidt er samen met de bijgestelde kostenraming toe dat voor het gehele jaar een resultaat van € 618 K verwacht wordt.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Bovengenoemd resultaat is een raming gebaseerd op de huidige inzichten ten aanzien van de te verwachten baten en lasten. De uiteindelijke uitkomst zal sterk afhangen van de daadwerkelijke ontwikkeling van de vraag. Als de positieve trend zich voortzet en de opdrachtverlening blijft groeien, dan zullen de baten en daarmee ook het resultaat nog verder toenemen dan in deze Berap gerapporteerd wordt. De eerste uitkomsten over september, welke na het opstellen van deze Berap ter beschikking zijn gekomen wijzen in die richting.

Overigens is bij de resultaatraming in deze Berap nog geen rekening gehouden met de afspraak dat, indien de algemene reserves op orde zijn, de ODZOB alvorens het resultaat definitief te bepalen een tariefaanpassing door zal voeren voor de deelnemers zodat uiteindelijk een nulresultaat gerealiseerd zal worden.

Wij stellen u voor kennis te nemen van de tweede Berap 2017 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

Eindhoven, 2 november 2017

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Bijlage(n):
Berap II 2017

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant
d.d. 2 november 2017;

Gelet op artikel 4 van de Financiële Verordening Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant 2016

BESLUIT

Kennis te nemen van de tweede Berap 2017 Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant 23 november 2017,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

BESTUURSRAPPORTAGE II 2017

JANUARI T/M AUGUSTUS 2017

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

BESTUURSRAPPORTAGE II 2017

JANUARI T/M AUGUSTUS 2017

In opdracht van	Dagelijks Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Opgesteld door	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant Postbus 8035 5601 KA Eindhoven
Auteurs	Erik Minnen, Jan Bontenbal, Judith le Pair
Documentnummer	Z.81591/D.283019
Datum	24 oktober 2017

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Doelstellingen	6
3	Programmaverantwoording	14
3.1	Inleiding	14
3.2	Programmadelen I en II: Basistaken en Verzoektaken	14
3.3	Programmadeel III: Collectieve taken	15
3.4	Programmadeel IV: Intensiveringsbudget	18
4	Financiële ontwikkelingen	22
4.1	Resultaat	22
4.2	Lasten	23
4.3	Baten	24
4.4	Investerings	26
5	Risico's	27
6	Weerstandsvermogen, Financiering, Treasury	28
7	Bedrijfsvoering	29
7.1	Personeel en organisatie	29
7.2	Huisvesting en facilitaire zaken	30
7.3	ICT	30
7.4	Kwaliteitsbeleid	31
7.5	Vennootschapsbelasting	32
I.	Bijlage: Realisatie en prognose baten	34
II.	Bijlage: Specificatie realisatie baten t/m augustus deelnemers buiten werkprogramma's	35
III.	Bijlage: Realisatie en prognose lasten	36

Bestuursrapportage januari t/m augustus 2017

1 Inleiding

Leeswijzer

Deze bestuurlijke rapportage (Berap) is opgesteld aan de hand van de beschikbare informatie en cijfers over de eerste 8 maanden van 2017. Voor de rapportage wordt steeds de vigerende begroting als referentie gebruikt. De rapportage bestaat naast deze inleiding uit de rapportage met evaluatie van de realisatie van doelstellingen (hoofdstuk 2), de programmaverantwoording voor wat betreft basis- en verzoektaken, de collectieve taken en het intensiveringsbudget (hoofdstuk 3). In hoofdstuk 4, 5 en 6 komen respectievelijk aan de orde de financiële ontwikkelingen, risico's, het weerstandsvermogen, financiering en treasury. De ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering van de ODZOB in de rapportageperiode komen aan de orde in hoofdstuk 7. In de bijlagen treft u overzichten aan met betrekking tot realisatie en prognose baten en lasten.

Samenvatting

Voor wat betreft de beleidsdoelstellingen opgenomen in de begroting van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2017, kan geconcludeerd worden dat de realisatie op hoofdlijnen op schema ligt. Op een enkel punt ligt de realisatie iets achter op het schema. De verwachting is dat in de loop van 2017 een inhaalslag plaatsvindt, zodat het "verkeerslicht" eind 2017 voor alle onderdelen op groen staat.

Voor wat betreft de financiële ontwikkelingen kan de situatie als volgt samengevat worden. Tot en met augustus is er sprake van een positief resultaat (€ 528 K) dat aanzienlijk (€ 412 K) beter is dan dat voor deze periode voorzien werd in de begroting (€ 116 K). De belangrijkste afwijking wordt veroorzaakt door het feit dat er in de eerste acht maanden van het jaar sprake is van een hogere baten als gevolg van een grote vraag van de deelnemers en door het feit dat de lasten in mindere mate gestegen zijn. Ook de rest van het jaar wordt een grote vraag verwacht. Dit leidt er samen met de bijgestelde kostenraming toe dat voor het gehele jaar een resultaat van € 618 K verwacht wordt. Bovengenoemd resultaat is een raming gebaseerd op de huidige inzichten ten aanzien van de te verwachten baten en lasten. De uiteindelijke uitkomst zal sterk afhangen van de daadwerkelijke ontwikkeling van de vraag. Als de positieve trend zich voortzet en de opdrachtverlening blijft groeien, dan zullen de baten en daarmee ook het resultaat nog verder toenemen dan in deze Berap gerapporteerd wordt. Overigens is hierbij nog geen rekening gehouden met de afspraak dat, indien de algemene reserves op orde zijn, de ODZOB alvorens het resultaat definitief te bepalen een tariefaanpassing door zal voeren voor de deelnemers zodat uiteindelijk een nulresultaat gerealiseerd zal worden.

2 Doelstellingen

In de begroting 2017 zijn voor de ODZOB relevante ontwikkelingen geschetst en daarop afgestemde doelstellingen geformuleerd. Onderstaand is de realisatie van deze doelstellingen weergegeven. Per hoofddoelstelling is aangegeven of de realisatie op schema ligt, dan wel (iets) achter op schema.

	Op schema
	Iets achter op schema
	Achter op schema

Doelstelling	Voortgang	Toelichting
Voldoet aan kwaliteitscriteria		
Voldoet aan de door de deelnemers vast te stellen verordeningen, wat betreft kwaliteitscriteria, waarbij ten aanzien van de basistaken deze regiobreed gelijk zijn.	Ja, de ODZOB heeft de ambitie om per 1 januari 2018 te voldoen.	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een plan van aanpak opgesteld en gepresenteerd in het AB. • Er is overleg met de VRZOB. • Intern worden de mogelijkheden van specialisatie onderzocht. • Het team bouwen is uitgebreid. • Vacature Regisseur kwaliteit is ingevuld. • Er zijn werkgroepen opgestart om te komen tot een uniform uitvoeringsbeleid, zie verder onder punt risicoreductie
Is op elk moment onder alle omstandigheden in staat om alle taken te vervullen die voortvloeien uit wet- en regelgeving ten aanzien van crisisbeheersing en -bestrijding.	Ja	Draaiboeken zijn geüpdatet.
Streeft naar samenwerking met Brabantse Omgevingsdiensten op gebied van ondersteunende systemen.	Ja	Er is onderlinge samenwerking tussen de 3 Brabantse Omgevingsdiensten, ODZOB is trekker voor ICT voor Brabantbrede projecten
Werkt op basis van een vastgestelde DVO (voorbereiding DVO 2018-2021)	Ja	Voorbereidingen voor de DVO vanaf 2018 en verder zijn ingezet.
Werkt op basis van actuele productencatalogus.	Ja	
Organisatieontwikkeling		
Verdere optimalisering van uitvoeringsprocessen.	Ja	De meeste processen zijn opgenomen in Squit om de procesgang goed te begeleiden. In de procesgang is ook de archivering

		meegenomen en verankerd. Daarover zijn afspraken gemaakt met de provinciaal archivaris en de gemeentelijke archivarissen.
De omgevingsdienst is in eerste instantie een uitvoeringsorganisatie. Daarnaast biedt zij op verzoek van de deelnemers ook ondersteuning op het gebied van uitvoeringsbeleid en innovatie waardoor zij een volwaardige gesprekspartner is voor (gemeenten en provincie) of voor de deelnemers.	Ja	
Op verzoek van deelnemers worden andere dan basistaken uitgevoerd. Uitvoeren van verbreding in takenpakket kan alleen in samenwerking met gemeenten die een breder pakket bij de ODZOB neerleggen, waardoor expertise ontstaat.	Ja	Een voorbeeld hiervan is duurzaamheid, waarover een voorstel in het AB Van 16 maart 2017 is vastgesteld.
Streeft een flexibele personele schil van 20% na, afhankelijk van vacature ruimte die ontstaat als gevolg van vertrek medewerkers en volume aan opdrachten.	Ja	Flexibele schil is gemiddeld 15%.
Informatie- en dataoverdracht op orde.	Ja	
Het cultuurtraject ondersteunt de ontwikkeling van de medewerkers en richt zich op: Kwaliteit, relatie en opdrachtgever tevredenheid, kennisdelen en eigen ontwikkeling en Het nieuwe werken.	Ja	In het cultuurtraject zijn belangrijke stappen gezet die als richting en kader dienen voor de organisatie. Vanuit een leidend principe wordt eigenaarschap bij medewerkers gestimuleerd. Met als doelstelling: Een organisatie creëren die kwaliteit voorop stelt en werkt vanuit het principe 'ontwikkelingen mogelijk maken/ondernemen in balans met een veilige en gezonde leefomgeving.' Een organisatie waarin mensen werken die een ondernemende grondhouding hebben en waarbij samenwerken om te excelleren als normaal gezien wordt. Met als resultaat een verbetering van kwaliteit, relatie en opdrachtgever tevredenheid, kennisdelen en eigen ontwikkeling.

Voorbereid op de Omgevingswet		
<p>Legt ten aanzien van de Omgevingswet actief contact met deelnemers en andere Omgevingsdiensten om t.b.v. de taakuitvoering van de Omgevingsdienst samen visie te ontwikkelen en voorbereiding te treffen (bijvoorbeeld als het gaat om bevoegdheidsverschuivingen van provincie naar gemeenten zoals op het gebied van bodemtaken) en om nieuwe procesafspraken te maken.</p>	Ja	<p>Met deelnemers, collega GR'en en collega Omgevingsdiensten is actief contact gezocht en wordt structureel overlegd gericht op samen ontwikkelen van instrumenten en voorbereiden op de Omgevingswet. Er zijn pilots gestart m.b.t. de energietransitie in relatie tot de Omgevingswet en de uitrol van een meetnet in de regio ten behoeve van monitoring in het kader van de Omgevingswet. Voor de energietransitie & Omgevingswet hebben 12 gemeenten en GGD, VRBZO en MRE deel genomen aan de startbijeenkomst in juli. In september starten drie werkgroepen rond de thema's windenergie, zonne-energie en maatregelen in de bouw. Op 29 september is een expertmeeting uitrol meetnet.</p> <p>Met de drie Brabantse Omgevingsdiensten is een samenwerkingsvisie opgesteld die ten doel heeft de deskundigheid te versterken en taken m.b.t. de voorbereiding te verdelen. Gezamenlijk is gestart met het opstellen van een operationele impactanalyse Omgevingswet. Regionaal overleg is geïnitieerd door een initiatiefgroep waar naast ODZOB de Metropoolregio, VRBZO, GGD, Waterschappen en vier gemeenten zitting in hebben. Er wordt aangehaakt bij het Regionaal Ruimtelijk Overleg (RRO) In dat overleg wordt bepleit dat ODZOB, VRBZO en GGD elk vanuit hun deskundigheid gezamenlijk optrekken om onze deelnemers te adviseren bij het opstellen van Omgevingsvisies en Omgevingsplannen middels co-</p>

		creatie aan de voorkant van het planvormingsproces. Voor bodemtaken is een bodemwijzer opgesteld en wordt actief contact gezocht met gemeenten.
De ODZOB zal op de Omgevingswet voorbereid zijn om ook in de toekomst het basistakenpakket en de verzoektaken goed uit te kunnen voeren en de deelnemers in de GR te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van de nieuwe wet.	Ja	Intern is een organisatietraject gestart dat ziet op de cultuurverandering die in de geest van de Omgevingswet nodig is. Er zijn bijeenkomsten gehouden, waaronder een Omgevingswetcafé waarbij de medewerkers op een interactieve manier zijn uitgenodigd na te denken over hun eigen rol in de Omgevingswet. Dit wordt gevolgd door interactieve lunchbijeenkomsten. Er is afgelopen voorjaar een interne training integraal advies ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen georganiseerd.. Er is een kernteam actief voor het ontwikkelen en bundelen van de benodigde kennis. Dit wordt veranderd in een netwerk om alle vakgebieden te verbinden. Er wordt een afwegingskader ontwikkeld om bevoegde gezagen te ondersteunen bij complexe besluitvormingsprocessen. De systematiek daarvoor is ontwikkeld en besproken met deskundigen. Met het afwegingskader wordt sinds mei 2017 proefgedraaid bij twee RO - milieu trajecten.
De ODZOB zal daar waar deelnemers in de GR dat verzoeken, voorbereidingen treffen om invulling te geven aan de taken van de ontwerpwet. Dit om deelnemers in de GR in de gelegenheid te stellen alle uitvoerende taken, weliswaar via verschillende wetten, integraal beoordeeld te laten uitvoeren door de ODZOB.	Ja	Dit onderwerp komt aan bod tijdens accountgesprekken.
Risicoreductie/Level Playing Field		
Heeft kwaliteitsnormen voor alle producten vastgesteld. Deze dienen (al dan niet door middel van procesbeheersing) verifieerbaar te zijn. Voor	Gedeeltelijk	Zie onder doelstelling "voldoet aan kwaliteitscriteria"

<p>het vaststellen van het kwaliteitsniveau bij de verschillende producten en werkzaamheden zijn de risico's bepalend.</p>		
<p>Werkt volgens een door de deelnemers vastgesteld gelijklozend eenduidig uitvoeringsbeleid. De ODZOB adviseert het bestuur over de uitvoeringskwaliteit die benodigd is voor een verantwoord niveau van gezondheid en veiligheid van de fysieke leefomgeving.</p>	<p>Gedeeltelijk (op weg naar)</p>	<p>Op 16 maart 2017 heeft een werkconferentie plaats gevonden waarbij twee onderwerpen zijn behandeld die betrekking hebben op de verdere ontwikkeling van een gelijk uitvoeringsniveau binnen de ODZOB-regio. Allereerst heeft er met behulp van casuïstiek een eerste evaluatie plaats gevonden van de landelijke handhavingstrategie (LHS).</p> <p>De discussie heeft geleid tot een aantal richtinggevende uitspraken die als basis dienen voor een concreet verbetervoorstel voor een effectieve en efficiënte uitvoering van de LHS. Dit voorstel zal de inspanningen beschrijven die de ODZOB (samen met de bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhavingpartners) zal verrichten om de nog bestaande knelpunten in 2017 op te lossen.</p> <p>Daarnaast is de opzet van een regionaal operationeel kader gepresenteerd voor de uniforme uitvoering van het toezicht en de handhaving van de Wabo-milieutaken. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 29 juni 2017 is het Regionaal Operationeel Kader Milieutoezicht 2018 (ROK) aangenomen. Dit uitvoeringskader gaat vanaf 2018 gelden voor alle gemeentelijke toezichts- en handhavingstaken voor het milieudeel van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht. Op basis van dit kader zal reeds voor 2018 een regionaal uitvoeringsprogramma worden vastgesteld waarvoor alle gemeenten hun bestaande budgetten</p>

		<p>voor toezicht en handhaving beschikbaar stellen. Medio 2018 zal het ROK ter besluitvorming aan alle colleges worden voorgelegd. Daaraan gekoppeld wordt op basis van een geactualiseerd inrichtingenbestand (met bijbehorende risico's en prioriteiten) een gemeentelijk budget bepaald dat noodzakelijk is voor een adequate uitvoering.</p> <p>Binnen het AB is verder afstemming bereikt over de aanpak zoals opgenomen in het regionaal uitvoeringsbeleid, dit beleid wordt ter vaststelling aan de individuele colleges voorgelegd.</p> <p>De voorbereidingen voor bodembeleid en een uniform vergunningenbeleid zijn in gang gezet.</p>
Indien mandaten worden verstrekt dan zijn deze gelijklopend.	Nee	<p>Er zijn enkele varianten. De ODZOB blijft in overleg met deelnemers om uniformiteit te realiseren.</p> <p>In het resterende deel van 2017 wordt getracht ook bij gemeenten Asten, Best, Someren en Waalre mandaat of machtiging te verkrijgen. De verwachting is dat dit per 1 januari 2018 gerealiseerd zal worden.</p>
Relatiebeheer/samenwerking		
De Omgevingsdienst is de vanzelfsprekende samenwerkingspartner voor de 22 deelnemers.	Gedeeltelijk	<p>Een meerderheid van de deelnemers ziet de ODZOB als vanzelfsprekende samenwerkingspartner ten aanzien van de uitvoering van de basistaken maar inmiddels ook op het terrein van verzoektaken. Dit blijkt ook de follow-up van het Arenaonderzoek. Zoals bekend heeft de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten echter besloten een aantal verzoektaken niet meer door de</p>

		ODZOB te laten uitvoeren maar door de afdeling VTH van de GRSK.
Afstemming en contact tussen deelnemers en Omgevingsdienst is optimaal georganiseerd.	Ja	Deelnemers ervaren nu meer aandacht, contact en tijd van de ODZOB (en 'niet alleen bij brandjes'), sneller 'schakelen' en meer openheid in de samenwerkingsrelatie. Het aanstellen van accountmanagers heeft een zeer positieve invloed gehad op de sfeer van samenwerking, op het elkaar (ODZOB-deelnemers) meer als collega zien, op de aansluiting van 'vraag- en aanbod en op het zich gezamenlijk verantwoordelijk voelen voor de uitvoering van de VTH-taken (<i>bron: Arenarapport versie 9-9-17</i>)
Werkconferenties met AB-leden en werkgroepen bestaande uit OGP-leden geven invulling aan de samenwerking tussen de deelnemers aan ODZOB.	Ja	Het organiseren van werkconferenties om de AB-leden meer bij de inhoudelijke koers van de ODZOB te betrekken heeft goed uitgepakt. Het concept is wel aan enige 'erosie' onderhevig. Het verfrissende is er wat af en al veel onderwerpen zijn de revue gepasseerd (<i>bron: Arenarapport versie 9-9-17</i>) In de toekomst zal er een betere aansluiting komen op het (strategische) besluitvormingsproces als geheel. Kaderstelling dient dan mede ook vanuit de deelnemers komen (= b.v. omgevingswet, duurzaamheid, gebiedsopgaven)
Relatiebeheer is professioneel ingericht voor alle deelnemers en niet-deelnemers. Meten van tevredenheid bij opdrachtgevers is continu proces.	Ja	

Innovatie in uitvoering		
<p>Werkt samen met deelnemers aan innovatieve aanpak van vergunningverlening, toezicht en handhaving.</p>	Ja	<p>Om toezicht meer risico gestuurd uit te kunnen voeren zijn in 2016 analyses uitgevoerd op het thema Garagebedrijven en het thema Grondopslagen en Depots met behulp van Informatie gestuurde Handhaving. Aan de hand van de analyseresultaten zijn inrichtingen geselecteerd die in aanmerking komen voor toezicht. In overleg met de gemeenten zijn deze inrichtingen opgenomen in bijna alle uitvoeringsprogramma's en worden beide thema's in projectplannen uitgewerkt en uitgevoerd. Met deze innovatieve wijze van toezicht gaan we ons meer richten op de daadwerkelijke risico's om zodoende toezicht effectief en efficiënt te kunnen uitvoeren.</p>
Financiering		
<p>Verkrijgt uitsluitel over het al dan niet aanpassen van de verrekeningsmethodiek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • toepassen van budgetfinanciering; • toepassen van tariefverlaging in combinatie met separaat afrekenen van (een deel van) vaste kosten; • dan wel handhaven van de huidige systematiek. 	Ja	<p>Eind 2016 is reeds geconcludeerd dat niet wordt overgegaan naar een andere methodiek. Daarnaast is eind 2016 besloten om, indien de algemene reserve op orde is, aan het einde van het jaar een tariefscorrectie toe te passen zodat onnodig hoge tarieven en exploitatieresultaten voorkomen worden</p>

3 Programmaverantwoording

3.1 Inleiding

In de begroting is een viertal deelprogramma's opgenomen, te weten programmadeel basistaken, programmadeel verzoektaken en de beide programmadelen Collectieve taken en Intensiveringsbudget. Elk van deze programmadelen wordt in de volgende paragrafen van dit hoofdstuk kort toegelicht. De deelprogramma's basis- en verzoektaken worden in paragraaf 2 van dit hoofdstuk toegelicht. De rapportage over de programmadelen Intensiveringsbudget en Collectieve taken is opgenomen in de paragrafen 3 en 4 van dit hoofdstuk.

3.2 Programmadelen I en II: Basistaken en Verzoektaken

Inleiding

Vanaf 2015 voert de ODZOB de door de deelnemers opgedragen basistaken en verzoektaken uit conform de Dienstverleningsovereenkomst 2015-2017. In deze overeenkomst is voorzien dat alle deelnemers jaarlijks een werkprogramma voor de uitvoering van basistaken en verzoektaken indienen. Voor 2017 hebben alle deelnemers een werkprogramma ingediend. Daarnaast is in deze overeenkomst voorzien dat deelnemers opdrachten kunnen verstrekken die niet in het werkprogramma zijn opgenomen. Ook voert de ODZOB opdrachten op het gebied van de leefomgeving uit voor niet deelnemende overheden. Alle werkprogramma's en overige opdrachten zijn gebaseerd op de productcatalogus die de ODZOB in oktober 2016 heeft opgesteld. Deze productcatalogus wordt jaarlijks herzien.

Basis- en verzoektaken

De door de bevoegde gezagen over te dragen basistaken zijn vastgelegd in een door VNG, IPO en Rijk overeengekomen Package Deal. Op 1 juli 2017 is de wijziging van het Besluit omgevingsrecht in werking getreden, waarmee wettelijk is vastgelegd welke taken basistaken zijn die bij de omgevingsdiensten moeten worden belegd. In opdracht van bevoegde gezagen voert de ODZOB voor de deelnemers uit:

- Vergunningverlening milieu (agrarisch, procesindustrie en afval);
- Toezicht en handhaving milieu (agrarisch, procesindustrie en afval);
- Toezicht bodemsaneringen en stortplaatsen;
- Milieutoezicht tijdens asbestsaneringen.

Verzoektaken zijn taken die niet zijn genoemd in het basistakenpakket. Dit betreft veelal:

- Alle inrichtinggebonden wettelijke milieutaken (niet zijnde basistaken);
- VTH-taken op grond van de Wabo;
- Alle niet eerder genoemde taken op het terrein van de fysieke leefomgeving, zoals adviezen, milieuonderzoeken, uitvoering consignatiedienst, etc.

Financiële ontwikkeling basis- en verzoektaken

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de financiële ontwikkeling m.b.t. de basis- en verzoektaken. Uit onderstaand overzicht blijkt dat de totale realisatie circa € 0,6 mln. hoger is dan begroot. Dit verschil wordt voor de helft veroorzaakt door meer dienstverlening binnen de werkprogramma's en voor de andere helft door opdrachten van deelnemers buiten de werkprogramma's.

De prognose, die gebaseerd is op de meest recente stand van de opdrachten en op de inzichten van de accountmanagers, toont een toename van het totaal van basis- en verzoektaken voor het hele jaar van circa € 1,1 mln.

De trend die zich al enige jaren voordoet, toename van verzoektaken voor eigen deelnemers en afname van verzoektaken voor derden, zet zich daarmee ook dit jaar voort. Voor specificatie van de gerealiseerde en geprognostiseerde baten uit basis- en verzoektaken wordt verwezen naar bijlage I.

Baten uit in rekening gebrachte uren voor basis- en verzoektaken

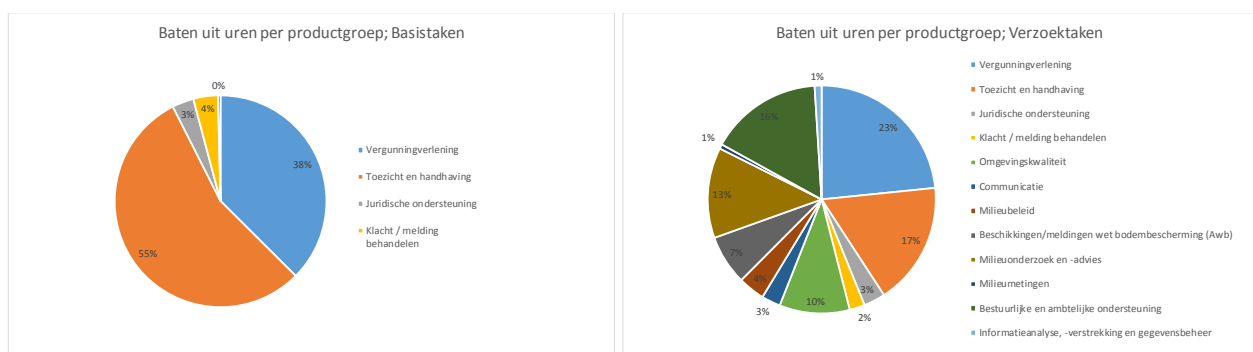
* bedragen x 1.000 €

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017 na wijziging	Actuele prognose	Begroting t/m augustus	Realisatie t/m augustus
Deelnemers	13.778	13.772	15.157	9.181	9.841
Niet-deelnemers	1.442	1.402	1.116	935	882
TOTAAL	15.220	15.174	16.273	10.116	10.723

Rapportage

De inhoudelijke en financiële verantwoording over de gerealiseerde basis- en verzoektaken vindt per individuele opdrachtgever plaats. De voortgang van de programmadelen basistaken en verzoektaken wordt gerapporteerd in de accountrapportages en -gesprekken met de individuele deelnemers en andere opdrachtgevers. Per deelnemer wordt extra aandacht gegeven aan onder- en overschrijdingen (aantallen controles respectievelijk budget). De financiële voortgang per individuele deelnemer is weergegeven in bijlagen I en II.

Onderstaand is ter informatie in taartdiagrammen de samenstelling van de baten uit basistaken en de baten uit verzoektaken weergegeven. Aangegeven is welke productgroep welk aandeel in het totaal van de baten had gedurende de eerste 8 maanden van 2017.

3.3 Programmadeel III: Collectieve taken

Collectieve taken zijn taken die op verzoek van en in samenspraak met de deelnemers voor het collectief worden uitgevoerd. Het betreft taken waar een duidelijk voordeel ligt in of noodzaak is voor een gezamenlijke aanpak (schaalvoordelen, gemeentegrens overschrijdend, bundeling van expertise e.d.). Hiermee wordt standaardisatie en daarmee efficiency verkregen. Jaarlijks wordt er een werkplan met doelen en acties opgesteld. Het AB heeft het programma collectieve taken in november 2014 vastgesteld

voor de periode 2015-2017, dat grotendeels voortborduurde op het programma 2013-2014. De vier pijlers van het programma betreffen:

Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (BPO)

Vanuit het BPO worden 4 speerpunten opgepakt; transitie zorgvuldige veehouderij, risicovolle bedrijven, asbestdaken en samen tegen dumpen.

Het BPO ***speerpunt transitie zorgvuldige veehouderij*** gaat door op de ingezette lijn om te zorgen voor kennisoverdracht voor goed uitgeruste vergunningverleners en toezichthouders. Het protocol voor het intrekken van lege vergunningen is gereed, evenals als de handreiking van het actieplan Ammoniak en veehouderij (stoppersregeling). Er is een operationeel ondersteuningsteam veehouderij en volksgezondheid (samen met de GGD) en het netwerk wordt doorlopend verder uitgebouwd.

Binnen het ***speerpunt risicovolle bedrijven*** zijn op dit moment alle risicorelevante bedrijven in Zuidoost-Brabant bezocht/geïnterviewd. De resultaten zijn vergeleken met de resultaten van de Veiligheidsregio (VR). De bevindingen zijn met de gemeenten gedeeld en er zijn verbeteracties aan gekoppeld. In het najaar vindt een brainstormsessie plaats tussen de 3 Omgevingsdiensten, de 3 Veiligheidsregio's en de Waterschappen van Brabant. Doel is een interventiestrategie ontwikkelen, waarbij bewustwording/cultuur bij zowel het bedrijf als inspecteur een prominente rol krijgt.

Voor het ***speerpunt asbestdaken*** is er input gegeven aan het landelijk projectbureau, wat heeft geresulteerd in een communicatiepakket dat door de VNG naar alle Nederlandse gemeenten verspreid gaat worden. Hetzelfde geldt voor nieuwe financieringsarrangementen in samenwerking met het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland. Er is een pilot gestart in de gemeente Heeze- Leende en er is een informatiepakket ontwikkeld voor gemeenten met informatie die zij kunnen gebruiken voor communicatie richting burgers en bedrijven. De communicatiemedewerkers van de gemeenten worden benaderd in het najaar 2017 om iedereen te informeren. De ODZOB levert eveneens een bijdrage aan de landelijke asbestconferentie.

Tot slot het ***speerpunt samen tegen dumpen***. De Regeling verwijdering calamiteuze stoffen (RVCS) is geactualiseerd in samenwerking met de andere Omgevingsdiensten en samenwerkingspartners. Naast het verwijderen van de gedumpte stoffen van de bodem is een aanvullende werkwijze opgenomen ten aanzien van de sanering. Daarnaast wordt in samenwerking met de gemeente Eindhoven een bijdrage geleverd aan een innovatie pilot binnen de regio Zuidoost-Brabant, om de omvang en gevolgen van de dumpingen op de riolering in beeld te brengen. De ODZOB maakt onderdeel uit van de Brabantbrede projectgroep Samen tegen dumpen.

Ketenhandhaving

Het onderwerp ketenhandhaving is verdeeld in 3 projecten. Het project grondstromen is in uitvoering en ligt op schema. Het project voor asbest is in voorbereiding en zal vanaf oktober 2017 worden uitgevoerd door de drie Brabantse omgevingsdiensten. Op verzoek van de NVWA is tussentijds ook nog deelgenomen aan een aanpak op co-vergisters binnen de gehele provincie. Dit project loopt nog en zal in 2017 worden afgerond. Daarnaast is er de inzet van een ketengerichte aanpak op incidenten.

Consignatiedienst en meldkamer

Voor de consignatiedienst is in het eerste kwartaal van 2017 de samenwerking met de Veiligheidsregio geïntensiveerd om het deelproces Milieubeheer te actualiseren, dit is inmiddels gereed. Voor de zomer is een eerste gezamenlijke sessie uitgevoerd om geconsigneerden, Veiligheidsregio en OVD -bevolkingszorg om elkaar beter te kunnen ondersteunen ten aanzien van GRIP-incidenten. De Brabantbrede meldkamer/Milieuklachtenlijn die is gestart in 2016, is verder doorontwikkeld. Er blijven verbeterpunten

ten aanzien van de intake, hierop wordt in het laatste kwartaal van 2017 in samenwerking met de andere 2 Brabantse Omgevingsdiensten actief ingezet.

Samenwerking en projecten

Ontwikkeling kenniscentrum: OD.nl/Kennisnet wordt breed geïmplementeerd binnen de ODZOB. OD.nl wordt gebruikt voor het stimuleren en ondersteunen van kennisbijeenkomsten voor eigen personeel en de regio, met name op de onderwerpen Wet natuurbescherming, asbest en agrarische vergunningverlening.

Koeltorens: op 22 mei vond een startbijeenkomst plaats in samenwerking met de GGD. Momenteel worden conform projectplan (gezamenlijke) controles uitgevoerd, waarbij naast toezicht op de installatie de registratie van koeltorens in de regionale geurkaart/omgevingsatlas onderdeel uitmaakt van het project. In december volgt de evaluatie van het project.

Transport en distributiebedrijven: Op 28 juni vond een startbijeenkomst plaats. Momenteel worden conform projectplan controles in de avonduren uitgevoerd. Waar mogelijk zijn deze controles onaangekondigd. De controles richten zich specifiek op de (tijdelijke) opslag van gevaarlijke stoffen. We willen hiermee bewerkstelligen dat de omgang met gevaarlijke stoffen bij opslag-, transport, en distributiebedrijven structureel op veilige en verantwoorde wijze geschiedt. In december volgt de evaluatie van het project.

Indirecte lozingen: Op 20 april vond de startbijeenkomst plaats voor het project toezicht op indirecte lozingen bij chemische bedrijven en afvalverwerkers. Het toezicht vindt momenteel conform projectplan plaats, waarbij een deel van de controles gezamenlijk met Waterschap De Dommel worden uitgevoerd. Er is aandacht voor het alert zijn op ongewone voorvallen zoals omschreven in de Wet milieubeheer en extra maatregelen die de kans hierop kleiner maken. Dit soort zaken zal meegenomen worden tijdens de controle. In december volgt de evaluatie van het project.

Garagebedrijven: Het project is besproken en afgestemd met de brancheorganisatie BOVAG en de andere omgevingsdiensten in Noord-Brabant. Het startoverleg met de uitvoerende toezichthouders heeft plaatsgevonden en inmiddels is het merendeel van de controles uitgevoerd. In totaal controleren we meer dan 100 garagebedrijven. Het project zal in november geëvalueerd worden.

Vuurwerkbedrijven: In totaal zijn er 62 vuurwerkverkooppunten die jaarlijks worden gecontroleerd. De evaluatie 2016 is opgesteld, de resultaten worden gebruikt om het toezicht van vuurwerkverkooppunten waar nodig aan te passen. In samenwerking met andere omgevingsdiensten wordt een uniforme checklist ontwikkeld met dezelfde controlepunten. Ook de aanpak van vuurwerkopslag bij politiebureaus wordt dit jaar gezamenlijk uitgewerkt. Inmiddels is een plan van aanpak ontwikkeld met de Brabantse omgevingsdiensten en de veiligheidsregio's. De vuurwerkopslagen voor consumentenvuurwerk in Brabant worden fysiek gecontroleerd samen met de veiligheidsregio's. Dit om te bezien of met name de brandveiligheid die getoetst wordt aan de hand van uitgangspuntendocumenten ook in de praktijk klopt. De uitvoering vindt plaats in november/december.

Samenwerking politie en justitie: Dit is een continu proces van afstemming en samenwerking binnen de strafrechtketen. Het informatie-uitwisselingsconvenant zal naar verwachting dit jaar worden ondertekend. Een deel van de bestaande afspraken wordt daarmee formeel bekrachtigd, maar het zal ook leiden tot

nieuwe initiatieven om de bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving beter op elkaar af te stemmen, dan wel in samenhang te laten oplopen.

Baten uit collectieve taken

* bedragen x 1.000 €

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017 na wijziging	Actuele prognose	Begroting t/m augustus	Realisatie t/m augustus
Inzet uren	443	457	457	305	225
Inzet middelen	321	98	98	65	5
TOTAAL	763	555	555	370	230

In bovenstaand overzicht is de realisatie ten opzichte van de begroting weergegeven. Tevens is de actuele prognose in het overzicht opgenomen. De realisatie is niet lineair over het jaar verdeeld. Hierdoor blijft de realisatie achter ten opzichte van het evenredige deel van het jaarbudget. Middels een begrotingswijziging eerder dit jaar, zijn de middelen die vorig jaar niet besteed werden overgeheveld naar 2017 voor verdere afronding van de projecten. Deze begrotingswijziging is in het hierboven gepresenteerde overzicht verwerkt.

De afwijking t.o.v. de realisatie van jaarrekening 2016 wordt veroorzaakt door het feit dat de SSiB-taken voor het jaar 2017 geen onderdeel uitmaken van het budget collectieve taken, maar geboekt worden onder de opdrachten voor deelnemers buiten het werkprogramma.

De verwachting is dat alle beschikbare middelen inclusief de overheveling ingezet zullen moeten worden voor het hierboven beschreven werkplan.

In de werkconferentie van 5 oktober jl. is het voorstel besproken om de deelprogramma's voor collectieve taken en intensiveringsbudget samen te voegen. .

3.4 Programmadeel IV: Intensiveringsbudget

De komende jaren zal er diverse nieuwe wet- en regelgeving (landelijk en provinciaal) op ons afkomen waar de ODZOB samen met de deelnemers op dient te anticiperen, daarbij rekening houdend met regionale en lokale ontwikkelingen. Zo is op 1 juli 2017 de wijziging van het Besluit omgevingsrecht in werking getreden, waarmee wettelijk is vastgelegd welke taken basistaken zijn die bij de omgevingsdiensten moeten worden belegd. Daarnaast zijn er procescriteria vastgelegd waaraan omgevingsdiensten moeten voldoen. De nieuwe datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet is bekend, dit wordt 1 januari 2021. Deze datum is in goed overleg met de provincies, gemeenten en waterschappen vastgesteld. De datum heeft geen gevolgen voor de einddatum van de transitie. Deze is en blijft 2029.

Op basis van de genoemde ontwikkelingen heeft het AB goedkeuring gegeven aan het programmaplan intensiveringsbudget 2017. Het gaat hierbij om de uitvoering van de volgende projecten:

Integrale werkwijze van de toekomstige Omgevingswet

Voor het project 'afwegingsmodel omgevingswet' vinden op dit moment verschillende gesprekken plaats met de stakeholders zoals de Wageningen University & Research en er zullen nog gesprekken gevoerd gaan worden met o.a. het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu en de Nederlandse Organisatie voor toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek (TNO). Het concept afwegingskader wordt bijgesteld n.a.v. deze gesprekken en zal vervolgens toegepast gaan worden.

Met de gemeente Eindhoven is een start met de pilot meetnet Brabant Healthdeal gemaakt dat voortbouwt op AiREAS. In september 2017 wordt een expertmeeting gehouden waarbij geïnventariseerd wordt wat de mogelijkheden zijn en welke innovatieve technieken beschikbaar zijn. Vervolgens komt er eind 2017 een bijeenkomst voor deelnemers/gemeenten om de wensen te inventariseren. Voor de ondersteuning is een stimuleringssubsidie aangevraagd van de landelijke projectorganisatie 'Aan de slag met de Omgevingswet'.

De eerste stap in de pilot Energietransitie & Omgevingswet is het inventariseren en analyseren van instrumenten van de Omgevingswet die behulpzaam zijn bij het realiseren van projecten in het kader van de Energietransitie. In samenwerking met de gemeente Eindhoven is in juli een startbijeenkomst georganiseerd waarbij 12 gemeenten en alle GR'en hebben deelgenomen. In september starten drie werkgroepen om de thema's windenergie, zonne-energie en maatregelen in de bouw uit te werken. Het resultaat zal zijn een roadmap Energietransitie & Omgevingswet, die onze deelnemers ten dienste staat bij het ontwikkelen van de projecten. Voor de ondersteuning is een stimuleringssubsidie aangevraagd en gekregen van de landelijke projectorganisatie 'Aan de slag met de Omgevingswet'.

De regionale geurkaart/omgevingsatlas is momenteel operationeel voor enkele medewerkers van de ODZOB. Het is de bedoeling dat door het gebruik door meerdere personen, eventuele kinderziektes worden opgespoord, het gebruiksgemak wordt verbeterd en eventuele hiaten in de aangeboden informatie worden blootgelegd. Als deze 'testfase' met succes is doorstaan zal de Atlas ook worden opengesteld ter raadpleging voor de regiogemeenten.

Op dit moment wordt er door enkele medewerkers van de ODZOB een pilot gedraaid met de productieversie voor het project opschalen en implementeren luchtwassers. Vooralsnog wordt gewerkt met een offline versie (via een stick inlezen van de data). Het grote voordeel is dat de portal direct de gegevens verwerkt in grafieken op basis waarvan conclusies kunnen worden getrokken over de werking van de wasser. Na de pilot zal de productieversie voor alle toezichthouders van de ODZOB beschikbaar zijn. In eerste instantie is er een licentie voor 1 jaar.

Besluit Omgevingsrecht met vastlegging van het basistakenpakket en de procescriteria

De werkgroep bodem (Besluit bodemkwaliteit) is inmiddels opgestart met deelname van verschillende gemeenten en zijn aan de slag om samen het regionale uitvoeringsbeleid vorm te geven. De werkgroep vergunningverlening milieu- en bouwen heeft de afgelopen maanden een probleemanalyse uitgevoerd en is het beleidskader in voorbereiding. De werkgroep Asbest heeft inmiddels het uitvoeringsbeleid opgeleverd en dit is aan het AB voorgelegd. In september zal er een informatiebijeenkomst voor de regiogemeenten plaatsvinden.

Regionale harmonisatie VTH-taken o.b.v. risicoreductie

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 29 juni 2017 is het Regionaal Operationeel Kader Milieutoezicht 2018 (ROK) aangenomen. Dit uitvoeringskader gaat vanaf 2018 gelden voor alle gemeentelijke toezichts- en handhavingstaken voor het milieudeel van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht. Op basis van dit kader zal reeds voor 2018 een regionaal uitvoeringsprogramma worden vastgesteld waarvoor alle gemeenten hun bestaande budgetten voor toezicht en handhaving beschikbaar stellen. Medio 2018 zal het ROK ter besluitvorming aan alle colleges worden voorgelegd. Daaraan

gekoppeld wordt op basis van een geactualiseerd inrichtingenbestand (met bijbehorende risico's en prioriteiten) een gemeentelijk budget bepaald dat noodzakelijk is voor een adequate uitvoering.

ICT en informatievoorziening als randvoorwaardelijk voor 1 t/m 3

Per 3 april 2017 heeft de ODZOB het systeem Squit 20/20 Omgevingsdossier (SOD) in gebruik genomen. De eerste stap voor informatiedeling binnen de keten is hiermee gerealiseerd: het centraal via een webapplicatie beschikbaar stellen van milieu informatie, actueel, overzichtelijk en gericht op de komst van de Omgevingswet. Dubbele/decentrale registratie van inrichtingen en ruimtelijke objectgegevens in de keten kunnen we hiermee achter ons laten.

De periode april tot einde 2017 wordt benut om het systeem naar wens in te richten en de medewerkers van de ODZOB er mee vertrouwd te laten raken. Tevens is er intensieve afstemming met andere gebruikers van het Omgevingsdossier in het land om dubbel werk zoveel mogelijk te vermijden en verdere ontwikkeling van het systeem te bundelen. Binnen de ODZOB regio is dat ook met de Veiligheidsregio afgestemd.

Tevens is dit moment aangegrepen om het inrichtingenbestand voor de ODZOB (regio) substantieel te verbeteren door:

- meer geautomatiseerde koppelingen te gebruiken met landelijke voorzieningen, zoals OLO en de NHR;
- het gebruik van een vaste gegevensset en actieve monitoring op datakwaliteit;
- uitvraag van inrichtingenbestanden bij deelnemers waar nog geen overdracht naar de ODZOB heeft plaatsgevonden;
- gefaseerde en gecontroleerde aansluiting van deelnemers op het SOD.

Daarnaast zal de ODZOB in 2017 steeds meer functionaliteit van het SOD gaan gebruiken, denk hierbij aan

- integratie van digitaal toezicht;
- gebruik van meer wettelijke thema's, naast milieu bijvoorbeeld ook zwemwater, bouwen, etc.;
- breder Geo-fundament, bijvoorbeeld actief gebruik van kaarten met waterwingebieden of geluidszoneringen;
- delen van documenten.

Baten uit intensiveringsbudget

* bedragen x 1.000 €

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017 na wijziging	Actuele prognose	Begroting t/m augustus	Realisatie t/m augustus
Inzet uren	345	329	311	219	188
Inzet middelen	17	0	9	0	6
TOTAAL	362	329	319	219	194

In bovenstaand overzicht is de realisatie t.o.v. begroting weergegeven. Tevens is de actuele prognose in het overzicht opgenomen. De realisatie blijft € 0,03 mln. achter op de begroting. Middels een begrotingswijziging eerder dit jaar, zijn de middelen die vorig jaar niet besteed werden overgeheveld naar 2017 voor verdere afronding van de projecten. Deze begrotingswijziging is in het hierboven gepresenteerde overzicht verwerkt.

De verwachting is dat een beperkt deel van de beschikbare middelen dit jaar niet zal worden besteed. Als deze verwachting inderdaad uitkomt, zal evenals in voorgaande jaren bij de presentatie van de jaarcijfers, voorgesteld worden om het restant budget over te hevelen naar volgend begrotingsjaar.

In het de werkconferentie van 5 oktober jl. is het voorstel besproken om de deelprogramma's voor collectieve taken en intensiveringsbudget samen te voegen. Ook is daar gesproken over de in de komende jaren toe te passen verdeelsleutel.

4 Financiële ontwikkelingen

4.1 Resultaat

Onderstaande tabel geeft inzicht in het gerealiseerde en geprognoseerde resultaat en de samenstelling daarvan. Als referentie zijn de gegevens uit de jaarrekening 2016 en (gewijzigde) begroting 2017 weergegeven.

Rekeningresultaat

* bedragen x 1.000 €

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017 na wijziging	Actuele prognose	Begroting t/m augustus	Realisatie t/m augustus
Baten					
Omzet in rekening gebrachte uren	16.007	15.960	17.041	10.640	11.136
Omzet externe kosten ¹⁾	1.028	98	472	65	362
Totaal baten uit opdrachten	17.035	16.058	17.514	10.705	11.498
Overige opbrengsten	564	208	260	139	191
TOTAAL baten incl. doorbelastingen	17.600	16.266	17.774	10.844	11.689
Lasten					
Directe externe projectkosten ¹⁾	1.028	98	472	65	362
Exploitatiekosten	16.571	15.994	16.683	10.663	10.799
Totaal Lasten	17.600	16.092	17.156	10.728	11.161
Resultaat voor mutatie reserves	0	174	618	116	528

¹⁾ Opmerking: In de begroting is de omzet externe kosten (behoudens de externe kosten in het kader van collectieve taken) als PM post opgenomen. Deze direct projectgerelateerde kosten worden nl. één op één in rekening gebracht bij de opdrachtgever van het betreffende project.

Onderstaand wordt het over de eerste 8 maanden gerealiseerde resultaat en de meest recente resultaatsprognose kort toegelicht. Steeds is daarbij de begroting de referentie. In de paragrafen 4.2 en 4.3 worden de samenstellende delen (lasten respectievelijk baten) van het resultaat verder toegelicht.

Opmerkingen m.b.t. het in de eerste 8 maanden gerealiseerde resultaat

Het resultaat is gunstiger dan voorzien in de begroting. De baten uit in rekening gebrachte uren en overige opbrengsten zijn circa € 0,85 mln. hoger dan begroot, terwijl de lasten slechts met € 0,43 toenamen. Hierdoor is het resultaat € 0,41 mln. hoger dan begroot en bedraagt dit bijna € 0,53 mln. Een nadere toelichting op de afwijkingen op lasten en baten is weergegeven in paragraaf 4.2 respectievelijk 4.3.

Opmerkingen m.b.t. actuele jaarprognose

Voor het gehele jaar wordt een resultaat van € 0,62 mln. verwacht. Dit betreft een geringe stijging t.o.v. het gerealiseerde resultaat over de eerste 8 maanden van het jaar. Het is de verwachting dat deze positieve trend zich gedurende de resterende maanden voort zal zetten. Werd gedurende de eerste 8 maanden een afwijking van € 0,85 aan baten gerealiseerd, voor het gehele jaar wordt een stijging van ruim 1,51 mln. aan baten verwacht.

De lastenkant laat eenzelfde beeld zien. Gedurende de eerste 8 maanden bedroeg de afwijking € 0,43. De actuele prognose toont een afwijking van € 1,1 mln. Hierbij is o.a. rekening gehouden met de doorontwikkeling als gevolg van cao-afspraken. Als gevolg hiervan zijn de lonen m.i.v. augustus 2017 met 1% gestegen en stijgt het Individueel Keuzebudget per 1 december met 0,5%. Deze stijging van de loonkosten is in de raming voor de rest van het jaar meegenomen.

Bovengenoemd resultaat is nog omgeven met de nodige onzekerheden. Daarbij valt met name te denken aan:

- De baten uit opdrachten zijn slechts een raming. Mogelijk wijkt de omvang van de opdrachten in de komende maanden af van de raming en blijven de opdrachten achter op de actuele prognose. Zowel bij deelnemers als bij niet-deelnemers is de omvang moeilijk in te schatten.
  - Ook de lastenraming gaat nog met de nodige onzekerheden gepaard. Er is rekening gehouden met de vaste bezetting zoals die per augustus aanwezig was. De raming voor de inhuur is gebaseerd op de in de raming van de baten opgenomen workload. Indien het opdrachterniveau hiervan afwijkt, zal ook de benodigde inhuur afwijken.
- Ook voor de overige kosten is de verdere ontwikkeling op dit moment nog moeilijk in te schatten. Realisatiecijfers over de eerste 8 maanden kunnen niet zonder meer geëxtrapoleerd worden. De raming is opgesteld, rekening houdend met de meest recente inzichten en kostenontwikkelingen.

4.2 Lasten

De lasten zijn te onderscheiden in exploitatiekosten en externe kosten (directe projectkosten die de ODZOB bij derden gemaakt heeft en die rechtstreeks bij de opdrachtgever in rekening gebracht worden). Aangezien deze laatste budgetneutraal zijn voor de ODZOB, worden deze niet nader behandeld en worden uitsluitend de exploitatiekosten toegelicht.

Lasten

* bedragen x 1.000 €

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017 na wijziging	Actuele prognose	Begroting t/m augustus	Realisatie t/m augustus
Exploitatiekosten	16.571	15.994	16.683	10.663	10.799
TOTAAL	16.571	15.994	16.683	10.663	10.799

(Voor details zie bijlage III)

Opmerkingen m.b.t. de in de eerste acht maanden gerealiseerde lasten:

De gerealiseerde lasten zijn € 0,137 mln. hoger dan begroot. Dit is de resultante van een aantal positieve en negatieve afwijkingen in de kostencategorieën ten opzichte van de begroting:

- De totale personeelskosten lopen € 0,184 mln. voor op de begroting. Hieraan ligt een aantal redenen ten grondslag:
  - hogere kosten voor salarissen en inhuur (€ 0,350 mln.)
Deze hogere kosten worden veroorzaakt door:
    - hogere bezetting (11,5 fte) van directen en indirecten) die noodzakelijk was voor de realisatie van de grote omvang aan opdrachten (€ 0,417 mln.) en extra werkzaamheden op gebied van kwaliteit;
    - lagere gemiddelde kosten per fte (-/- € 0,067 mln.) i.v.m. lager kostenniveau inhuur per fte dan begroot;
  - lagere (-/- € 0,166 mln.) opleidingskosten, reis- en verblijfkosten en overige personeelskosten

- De overige kosten blijven in totaal € 0,048 mln. achter t.o.v. begroting. Wel is er een aantal elkaar compenserende afwijkingen. De betreffende afwijkingen zijn echter gering van omvang. De belangrijkste afwijkingen betreffen de overschrijding op kosten van licenties en onderhoud op de software (€ 0,087 mln.). Voor het grootste deel wordt dit gecompenseerd door geen gebruik te maken van de post onvoorzien (€ 0,050 mln.).

Opmerkingen m.b.t. actuele prognose van de jaarlasten:

De prognose van de jaarlasten laat een stijging zien t.o.v. de begroting van ruim € 0,689 mln. Hier staan echter extra opbrengsten tegenover.

De geprognostiseerde kostenstijging is als volgt opgebouwd:

- De totale personeelskosten stijgen met € 0,74 mln. Dit wordt veroorzaakt door:
  - 10,2 fte meer personeel (direct + indirect) i.v.m. meer opdrachten dan begroot en in verband met de aangevraagde extra capaciteit (1000 uur) voor projecten op het gebied van verbetering proces- en productkwaliteit;
  - hoger kostenniveau per fte dan begroot voornamelijk als gevolg van de verwerking van de cao uitkomsten en de veranderende mix van ingehuurd en payroll personeel.
- De overige kosten blijven naar verwachting € 0,048 mln. achter op de begroting. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:
  - Lagere kapitaallasten als gevolg van achterblijvende investeringen -/- € 0,126 mln.
  - Hogere organisatiekosten +/- € 0,144 mln.
  - Niet gebruikte post onvoorzien -/- € 0,075 mln.

4.3 Baten

De baten zijn te onderscheiden in baten uit opdrachten (in rekening gebrachte uren) en baten uit doorbelastingen. Onderstaand wordt stil gestaan bij de ontwikkeling van elk van deze categorieën.

Daarnaast kent de ODZOB baten uit in rekening gebrachte externe kosten (directe projectkosten die de ODZOB bij derden gemaakt heeft en die rechtstreeks bij de opdrachtgever in rekening gebracht worden). Aangezien deze budgetneutraal zijn voor de ODZOB, worden deze niet nader toegelicht.

Baten uit in rekening gebrachte uren in het kader van opdrachten:

De totale realisatie van omzet op in rekening gebrachte uren is hoger dan begroot. Daarnaast is er sprake van een verschuiving van omzet: de bij deelnemers gerealiseerde omzet is aanzienlijk hoger dan begroot, terwijl de omzet bij niet-deelnemers achter blijft. Deze verschuiving tussen deelnemers en niet-deelnemers is ook in de prognose voor het gehele jaar terug te zien. Volgens de huidige inzichten zal de totale omzet van het gehele jaar ongeveer € 1,08 mln. boven het in de begroting geraamde niveau uitkomen. In onderstaande tabel is e.e.a. samengevat weergegeven:

Baten uit in rekening gebrachte uren

* bedragen x 1.000 €

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017 na wijziging	Actuele prognose	Begroting t/m augustus	Realisatie t/m augustus
Deelnemers	14.565	14.558	15.925	9.705	10.254
Niet-deelnemers	1.442	1.402	1.116	935	882
TOTAAL	16.007	15.960	17.041	10.640	11.136

M.b.t. bovenstaande overzicht kunnen de volgende opmerkingen geplaatst worden:

Algemeen:

Bovenstaande tabel is gebaseerd op de realisatie t/m augustus en geeft een raming voor de rest van het jaar. Aangezien de opdrachtverlening nog kan variëren, heeft deze raming nog een onzeker karakter.

Opmerkingen m.b.t. de in de eerste acht maanden bij deelnemers gerealiseerde baten:

De realisatie op opdrachten van deelnemers loopt circa € 0,549 mln. voor op de raming van de begroting (voor details zie bijlagen 1 en 2):

- De totale realisatie op werkprogramma's is in totaal circa € 0,335 mln. hoger dan begroot. Wel zijn er op niveau van individuele deelnemers grote verschillen;
- De realisatie op de overige opdrachten (opdrachten buiten werkprogramma, waarvoor in de begroting een stelpost van circa € 2,0 mln. op jaarbasis is opgenomen) verloopt gunstiger dan begroot (+ € 0,325 mln.);
- De realisatie op het intensiveringsbudget voor gezamenlijke taken op het gebied van innovatie, kwaliteit en efficiency loopt nagenoeg gelijk (- € 0,032) met het in de begroting opgenomen bedrag;
- De realisatie op uren voor collectieve taken blijft licht (- € 0,080 mln.) achter op de begroting.

Opmerkingen m.b.t. de in de eerste acht maanden bij niet-deelnemers gerealiseerde baten:

De omzet voor de niet-deelnemers blijft € 0,052 mln. achter op begroting.

Opmerkingen bij de actuele jaarprognose van de baten:

Voor de actuele prognose voor de basis- en verzoektaken 2017 is rekening gehouden met de laatste stand van zaken m.b.t. de opdrachten en met de meest recente inzichten van de accountmanagers.

De geprognoteerde omzet deelnemers is op basis van de huidige inzichten geraamd op circa € 15,9 mln, een stijging van € 1,38 mln. Voor € 0,93 mln. betreft dit een verwachte stijging van realisatie op werkprogramma's, voor € 0,45 mln. buiten de werkprogramma's.

De opbrengst uit collectieve taken en intensiveringsbudget blijft naar verwachting € 0,01 mln. achter op begroting.

De omzet niet-deelnemers blijft naar verwachting € 0,29 mln. achter op begroting en is geraamd op € 1,12 mln. In totaal betekent dit een raming voor baten uit opdrachten verwacht van € 17,04 mln.

Baten uit doorbelaste kosten:

De doorbelaste kosten betreffen voornamelijk de doorbelasting van garantielonen aan latende partijen. De realisatie bedraagt € 0,191 mln. en laat een geringe positieve afwijking (€ 0,053) zien. Ook voor de rest van het jaar wordt een geringe positieve afwijking verwacht.

Baten uit doorbelaste kosten

* bedragen x 1.000 €

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017 na wijziging	Actuele prognose	Begroting t/m augustus	Realisatie t/m augustus
Doorbelastingen	564	208	260	139	191
TOTAAL	564	208	260	139	191

4.4 Investerings

In de begroting is een investeringskrediet opgenomen van € 800.000,-. Samen met het doorgeschoven investeringskrediet 2016 bedraagt het totale investeringsbudget voor 2017 € 831.928,-. Gedurende de eerste 8 maanden van het jaar is circa € 112.890,- geïnvesteerd.

Het is de verwachting dat het investeringskrediet niet geheel in 2017 benut zal worden. Voor een belangrijk deel hebben de investeringen bij de ODZOB betrekking op de ICT-ontwikkelingen zoals die geschetst zijn in paragraaf 7.3.

In praktijk blijkt dat het verdienmodel van ICT-aanbieders steeds minder op de eenmalige verkoop van licenties is gebaseerd. Steeds meer wordt software aangeboden tegen een vaste vergoeding voor de gebruiksperiode. Daarmee treedt een verschuiving op van investeringen naar exploitatie. Onderzocht zal moeten worden in hoeverre dit invloed heeft op de (toekomstige) begroting(en) van de ODZOB.

Investerings

* bedragen x € 1

POST	Restant krediet 2016	Krediet begroting 2017	Totaal investerings krediet	Realisatie t/m huidige maand
Investerings	31.928	800.000	831.928	112.890
Totaal	31.928	800.000	831.928	112.890

5 Risico's

In de begroting 2017 is in de paragraaf Risicomanagement de risico-inventarisatie opgenomen. Op dit moment is er geen aanleiding om deze inventarisatie aan te passen of te herzien. Wel is vermeldenswaard dat het in deze inventarisatie genoemde risicocategorie "1.6 Verlies takenpakket aan kleine samenwerkingsverbanden en andere concurrenten" momenteel actueel is. Vier Kempengemeenten hebben besloten om m.i.v. 2018 een deel van de verzoektaken die de ODZOB voor deze gemeenten uitvoert voortaan bij de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten te beleggen. Vooralsnog gaat het daarbij om een geschatte omvang van € 220.000,- aan verzoektaken. De ODZOB vangt dit risico op door de (vaste) medewerkers van de ODZOB die niet langer opdrachten voor de 4 Kempengemeenten uitvoeren, zo snel mogelijk andere werkzaamheden voor andere deelnemers te laten uitvoeren om leegloop te voorkomen.

Verder zijn er tot op heden geen aanwijzingen dat de risico's waaraan de ODZOB blootgesteld wordt aanmerkelijk anders zijn dan bij de begroting is geïnventariseerd.

6 Weerstandsvermogen, Financiering, Treasury

Weerstandsvermogen

Inmiddels bedraagt de beschikbare weerstandscapaciteit (=algemene reserve) € 1,26 mln. Daarmee is deze qua omvang gelijk aan de omvang van de in de risico-inventarisatie gekwantificeerde verwachtingswaarde van de risico's. Het weerstandsvermogen is daarmee op het gewenste niveau gebracht.

Overigens is onlangs een door de 4 regionale GR-en gezamenlijk opgestelde beleidsnota's aan u gepresenteerd waarin de koppeling tussen risico's en de algemene reserve is losgelaten. De streefwaarde voor de algemene reserve wordt conform deze beleidsnota gekoppeld aan de omvang van de baten en bedraagt voor de ODZOB nu € 1,2 mln. Dit betekent dat de algemene reserve nu € 0,06 mln. groter is dan de streefwaarde en dat dit "surplus" met het opmaken van de jaarrekening aan de deelnemers uitgekeerd zal worden.. Dat de koppeling tussen de risico's en de algemene reserve is losgelaten betekent niet dat er geen zicht meer is op de risico's. De ODZOB blijft jaarlijks een risico-inventarisatie maken. Wanneer de verwachtingswaarde van de risico-inventarisatie hoger blijkt te zijn dan de beschikbare algemene reserve van de ODZOB, zal daar in de jaarrekening melding van gemaakt worden en kunnen de deelnemers daar in hun eigen risico-paragraaf rekening mee houden.

Financiering

De ODZOB heeft bij haar oprichting een lening afgesloten bij de BNG. De laatste aflossing op deze lening heeft juni jl. plaatsgevonden. Daarmee is deze lening geheel afgewikkeld.

De ODZOB heeft een kredietfaciliteit van € 1,8 mln. bij de BNG. Gezien de huidige liquiditeitspositie maakt de ODZOB op dit moment geen gebruik van deze kredietfaciliteit. Ook voor de rest van het jaar is dit niet te verwachten.

Treasury

De ODZOB houdt haar liquiditeitspositie conform voorschrift in de vorm van kasgeldbankieren aan bij het Rijk. Daarbij wordt een drempelwaarde van € 250.000,- gehanteerd. Met andere woorden wanneer de liquiditeitspositie boven d € 250.000,- uitstijgt, wordt het meerdere bij het rijk gestald. Voor het overige heeft de ODZOB geen beleggingen, banksaldi of anderszins.

7 Bedrijfsvoering

7.1 Personeel en organisatie

Nieuw personeels- en salarissysteem en invoering van het Individueel Keuzebudget (IKB)

Met ingang van 1 januari 2017 beschikken de medewerkers conform de Cao-afspraken over een eigen IKB-budget. Met behulp van het nieuwe salarissysteem ADP Workforce kan de medewerker o.a. iedere maand zijn/haar eigen keuzes maken of en hoe hij zijn budget wil besteden. De uitrol van Workforce op medewerkersniveau is een nieuwe stap in de verdere digitalisering van de (P&O)-werkprocessen. Medewerkers maken daadwerkelijk gebruik van de individuele keuzemogelijkheid om bijvoorbeeld een bepaald bedrag per maand uit te laten betalen of extra verlofuren te kopen.

Investeren in kwaliteitsontwikkeling

In het tweede kwartaal 2017 hebben met alle medewerkers startgesprekken en voortgangsgesprekken plaats gevonden. Tijdens de gesprekken worden concrete resultaatafspraken voor het komende jaar gemaakt en worden de te ontwikkelen competenties besproken en afspraken gemaakt over o.a. opleiding en training.

Strategische personeelsplanning

Bij de start van de ODZOB zijn de medewerkers volgens het mens volgt taak principe geplaatst binnen de toen vastgestelde formatie. Gaandeweg werd duidelijk dat er sprake was van een bepaalde personele mismatch. Alvorens een start te kunnen maken met de concrete uitvoering van strategische personeelsplanning is het van belang om met behulp van een 0-meting de exacte mismatch inzichtelijk te maken. Er zal duidelijkheid moeten ontstaan over de vraag of de taken die de medewerkers op dit moment uitvoeren goed aansluiten bij de functie waarin zij zijn aangesteld. Eind maart is een start gemaakt met deze 0-meting. Eind augustus is de 0-meting afgerond en enkele medewerkers zijn in een andere functie geplaatst. Het laatste kwartaal van 2017 zal het vastgestelde plan van aanpak strategische personeelsplanning worden uitgevoerd.

Personeelsbezetting

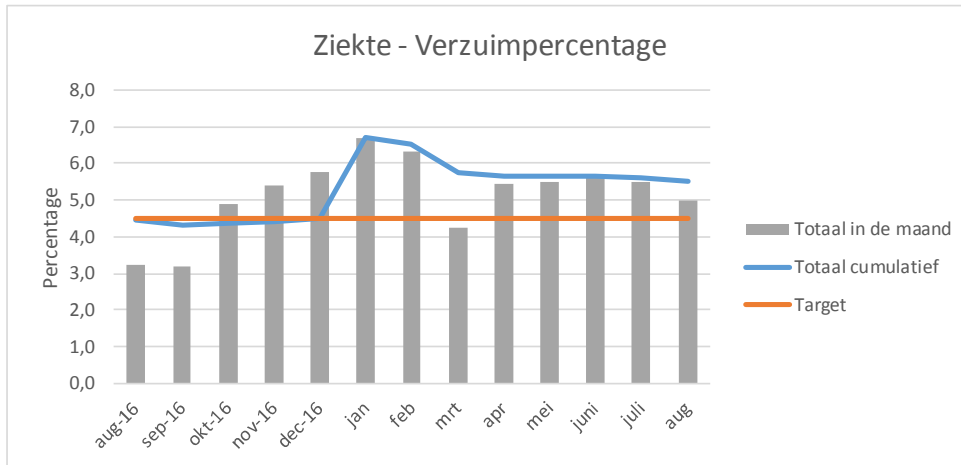
De personele bezetting bedroeg in augustus 2017 178,7 fte, waarvan 152,6 met een ambtelijk dienstverband en 26,1 inhuur. De flexibele schil is daarmee circa 15 %. In aantal personen uitgedrukt bedroeg de bezetting in augustus 210. De ontwikkeling van de personele bezetting is in onderstaande tabel weergegeven:

Bezetting

* aantallen x 1 FTE

	Jaarekening 2016 gemiddeld	Jaarekening 2016 per ultimo	Begroting 2017 na wijziging	Actuele prognose	Begroting t/m augustus	Realisatie t/m augustus	Realisatie in de maand augustus
Dienstverband	151,8	150,4	152,1	151,6	152,1	151,1	152,6
Inhuur / payroll	23,7	28,7	16,2	26,9	16,2	28,1	26,1
TOTAAL bezetting in FTE's	175,5	179,1	168,3	178,5	168,3	179,3	178,7

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim t/m augustus 2017 bedroeg 5,6% (in de maand augustus 5,0%), uitgesplitst in 0,82% kort verzuim, 0,65% middellang en 4,13% lang. De target bedraagt 4,5%. Het verzuim valt hoger uit vanwege een aantal medewerkers dat langdurig ziek is, het kortdurend verzuim, dat het meest beïnvloedbaar is, is laag. De focus ligt daarom vooral op het re-integreren van medewerkers die langdurig verzuimen, dit in nauw overleg met de bedrijfsarts

7.2 Huisvesting en facilitaire zaken

Doelstelling is dat de faciliteiten in het gebouw perfect werken en de visie ondersteunen die de ODZOB heeft op de manier van werken. Medewerkers werken zelfstandig en tonen eigenaarschap. Het gebouw is multifunctioneel en ondersteunt Het Nieuwe Werken. De faciliteiten maken tijd- en plaatsonafhankelijk werken mogelijk.

In het kader van de nieuwe huisvesting en facilitaire taken zijn de volgende aandachtspunten opgepakt:

- Goede structurele invulling van de Bedrijfshulpverlening (BHV) inclusief training en opleiding in samenwerking met de Belastingdienst. Er worden ook gezamenlijke ontruimingsoefeningen gehouden.
- Integratie van werkzaamheden facilitair (coördinatie en huismeester) en secretariaat.
- Medewerkers meer zelf bestellingen laten uitvoeren (onder ander door gebruik Topdesk).
- Gebruik wagenpark heroverwegen in relatie tot gebruik en efficiëntie/kosten. Er is een aanbesteding in voorbereiding voor de dienstauto's.

Er is voorgesorteerd om extra kantoorruimte voor de ODZOB bij te huren per 1 januari 2018, het besluit hiertoe is in het DB/AB van september/oktober 2017 genomen.

7.3 ICT

De eerste fase van het in gebruik nemen van het Squit Omgevingsdossier is geslaagd. Hiermee beschikt de ODZOB over een geautomatiseerde koppeling met OLO en een breder scala aan basisregistraties.

Daarnaast biedt Squit Omgevingsdossier de mogelijkheid om samen te werken in de keten. De veiligheidsregio heeft aangegeven ook met het Omgevingsdossier aan de slag te willen en te testen hoe de samenwerking er dan uit komt te zien. Daarnaast heeft Roxit een aantal gemeenten benaderd om ook deze

stap te maken. Hoewel geïnteresseerd hebben we nog geen zicht op welke termijn deze gemeenten de stap naar het Omgevingsdossier willen maken.

Daarnaast heeft het Omgevingsdossier veel transparantie opgeleverd binnen de ODZOB over het vullen van bepaalde gegevens waardoor dit een impuls is geworden om een uniforme gegevensset verder te detailleren. Een visie op kwaliteit van data wordt voorbereid.

Voor de integratie van Digitaal Toezicht wordt een apart project opgestart.

De ODZOB legt ook nadruk op verbetering en completering van de (milieu)dossiers inhoudelijk, onder meer door:

- uitvragen inrichtingenbestanden van de deelnemers waarbij nog geen overdracht is geweest is afgerond;
- een samen met de ODBN ingerichte database met Brabant brede Kamer van Koophandel gegevens, is gerealiseerd en wordt maandelijks automatisch bijgewerkt;
- een pilot om gevelcontrole toe te passen om een verbeterde gegevensset te verkrijgen is uitgevoerd in samenwerking met Helmond voor een afgebakend deelgebied (industrieterrein).

7.4 Kwaliteitsbeleid

Volgens planning zijn alle VTH-processen eind 2017 geïmplementeerd in SquitXO.

Met de implementatie van het Squit Omgevingsdossier (SOD) is meer transparantie gekomen in de data van de objecten en zijn de mogelijkheden om deze bij te houden, te verrijken en te gebruiken uitgebreid.

Qua archivering zijn zaaktypen ingericht in IZIS en Squit met daaraan bewaartermijnen, waardoor digitale archivering wordt doorgevoerd. Dit proces is afgerond. Samen met ICT wordt gekeken naar het goed zetten van de historische gegevens, deze actualisatie wordt de komende maanden uitgevoerd. Ten aanzien van de archieftaken zijn er afspraken gemaakt met de archivariissen. Afgesproken is dat het toezicht op de ODZOB wordt uitgevoerd door de provinciaal archivaris. De archivering gebeurt in principe digitaal. De ODZOB heeft de systemen en processen daarop ingericht.

Extra inzet op kwaliteit

In de missie van de ODZOB is het leveren van kwaliteit een belangrijk speerpunt, sterker nog dat is de reden dat de omgevingsdiensten er zijn gekomen. De kwaliteit van ons werk wordt gegarandeerd door de inzet van deskundige collega's die betrouwbaar, proactief, oplossingsgericht en omgevingsbewust zijn. Samen zetten we ons dagelijks in voor de kwaliteit van onze producten en processen. We zijn begaan met ons werk en doen ons uiterste best om de afgesproken kwaliteit te leveren en aan de verwachtingen van zowel de deelnemers als de samenleving te voldoen. Zo wordt ook van ons verwacht dat wij onze eigen processen monitoren en verantwoorden en waar nodig verbeteren. We kijken dus zelf kritisch naar ons eigen handelen.

Het intensiveringsbudget geeft de ODZOB mogelijkheden om innovatieve projecten op te pakken. Ondanks deze inzet blijkt dat de kwaliteit van onze producten en werkprocessen voor verbetering vatbaar is. Er komen signalen van deelnemers dat het proces vergunningen zonder mandaat nog niet goed verloopt. Onze interne monitoring levert verbeterpunten op waar we graag extra capaciteit op inzetten om dit te verbeteren. Verder is er vraag naar betere, meer inhoudelijke rapportages en analyses naast de financiële rapportages. Recente ontdekking van illegale praktijken in "leegstaande" panden vraagt een bredere en scherpere aanpak van ons toezicht. Het verplicht vullen van landelijke databases (Inspectieview Milieu,

webBVB, RRGs en IPPC) moet in het ODZOB-werkproces worden geborgd. Onze brieven en de borging van een goede aanpak van bestuurlijk gevoelige projecten kunnen beter. Daarom is in Berap I 2017 aan het DB voorgesteld om € 100.000,- extra aan kosten te ramen voor kwaliteit.

Inmiddels is een interne projectleider kwaliteit aangetrokken om de verschillende kwaliteitstrajecten beter te coördineren en prioriteren. Om de kwaliteit van de ODZOB te verhogen is een drietal projecten benoemd. In de projecten zijn verbetermaatregelen opgenomen die zullen bijdragen aan het verder op orde brengen van de basis van de ODZOB. Vaak hebben de projecten een langere doorlooptijd dan 1 jaar om het uiteindelijke gewenste effect te bereiken. De projecten worden gefaseerd en planmatig opgepakt waarbij de klant (deelnemer/burger) centraal staat.

Het betreft de volgende drie projecten:

- Gegevensbeheer: De rol van informatie (gegevens) is van groot belang. Zo is bijv. gestart met het inrichten van informatie gestuurde handhaving, om op basis van actuele en betrouwbare informatie en op basis van analyse en veredeling, rationele beslissingen te nemen in bijvoorbeeld het toezichtsprogramma. Een duidelijke beperking hierin is de achterblijvende kwaliteit van het inrichtingenbestand. Ter verbetering hiervan heeft de ODZOB al de basis gelegd door zoveel mogelijk processen via de kernsystemen te geleiden en voor de gegevens een centraal platform in te richten in de vorm het Squit 20/20 Omgevingsdossier (SOD). Het gaat er nu om deze technische basis zodanig in te zetten om de kwaliteit van de gegevens structureel op een adequaat niveau te krijgen – om mensen en middelen optimaal in te zetten en zo de doelen te bereiken.
- Monitoring: De ODZOB wil monitoringsrapportages gebruiken om deelnemers in te lichten over de resultaten van de uitvoering. Om meer aan te sluiten bij de wensen van de deelnemer worden de rapportages aangepast. Tevens worden de monitoringsrapportages gebruikt om te controleren of procesafspraken worden nagekomen, waar nodig zullen hierop binnen de ODZOB maatregelen worden ingezet.
- Kwaliteit Brieven: De huidige kwaliteit van de toezichtsbrieven willen we verbeteren door meer uniformiteit en bijvoorbeeld correcte en duidelijke formulering. Het doel van de brief moet voorop staan: Namelijk dat een ontvanger weet wat hij of zij moet laten om overtredingen op te heffen.

Het uiteindelijk beoogde resultaat van het meer systematisch sturen op kwaliteitsverbetering:

- Systematisch de kwaliteit meten op een aantal indicatoren: in 2017 de basis hiervoor neerzetten;
- Vastgestelde kwaliteitsdoelstellingen met concrete prioritering;
- De verbeterprojecten worden uitgevoerd door verschillende ODZOB-medewerkers, in samenhang met elkaar. De inhoudelijke medewerkers worden gestimuleerd om zelfstandig de verbeterprojecten uit te voeren;
- Het sluiten van de cyclus van continu verbeteren;
- Betere samenwerking met externe partners, deelnemers en betere interne afstemming.

7.5 Vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2016 hebben overheden (inclusief gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen) te maken met het feit dat ze mogelijk voor een deel van hun activiteiten mogelijk vennootschapsbelastingplichtig worden. In verband met het specifieke karakter van de Vennootschapsbelasting heeft de ODZOB er voor gekozen om zich in dit implementatietraject te laten begeleiden door een externe deskundige. Inmiddels is een kwalitatieve inventarisatie gemaakt van de activiteiten van de ODZOB. Op basis hiervan lijkt de conclusie gerechtvaardigd dat het merendeel van de

activiteiten van de ODZOB voor vrijstelling in aanmerking komt. Echter nadeel van vrijstelling is dat de ODZOB toch geconfronteerd wordt met een aanzienlijke administratieve last. Daarom is in overleg met de externe deskundige een traject in gang gezet waarin de ODZOB beargumenteerd bepleit om niet als ondernemer aangemerkt te worden.

Indien dat gehonoreerd wordt, is er ook geen sprake van een uitgebreide administratieve last. Inmiddels heeft afstemmingsoverleg met de belastingdienst plaats gevonden. Naar aanleiding van de uitkomsten van dit overleg is in de jaarrekening geen post voor VPB-heffing opgenomen en is ook in deze Berap hiervoor geen post opgenomen. Genoemd overleg heeft geleid tot aanscherping van uitgangspunten en werkwijzen, die inmiddels in de vorm van een finaal document door de externe adviseur aan de belastingdienst zijn voorgelegd. Naar aanleiding van dit document zijn verhelderingsvragen gesteld door de belastingdienst, waarover binnenkort overleg plaats zal vinden. Deze verhelderingsvragen zijn voor de ODZOB nog geen aanleiding om in deze Berap rekening te houden met een VPB-belastingplicht.

I. Bijlage: Realisatie en prognose baten

Baten

* bedragen x 1 €

Opdrachtgevers / deelnemers in de GR	Begroting 2017 na wijziging			Actuele Prognose			Begroting t/m augustus			Realisatie t/m augustus		
	Totaal	waarvan externe kosten	waarvan in rekening te brengen uren	Totaal	waarvan externe kosten*	waarvan in rekening te brengen uren	Totaal	waarvan externe kosten	waarvan in rekening te brengen uren	Totaal	waarvan externe kosten	waarvan in rekening te brengen uren
Deelnemers in GR												
Gemeente Asten	192.915	0	192.915	202.000	0	202.000	128.610	0	128.610	130.365	0	130.365
Gemeente Bergeijk	224.688	0	224.688	188.211	3.211	185.000	149.792	0	149.792	116.423	3.211	113.212
Gemeente Best	297.602	0	297.602	391.000	1.000	390.000	198.401	0	198.401	276.938	936	276.003
Gemeente Bladel	252.654	0	252.654	244.624	2.624	242.000	168.436	0	168.436	172.313	2.624	169.689
Gemeente Cranendonck	135.584	0	135.584	200.500	500	200.000	90.389	0	90.389	127.102	450	126.652
Gemeente Deurne	491.283	0	491.283	736.000	6.000	730.000	327.522	0	327.522	493.945	6.218	487.727
Gemeente Eersel	167.153	0	167.153	160.347	347	160.000	111.435	0	111.435	105.338	347	104.991
Gemeente Eindhoven	1.353.152	0	1.353.152	1.279.938	1.430	1.278.508	902.101	0	902.101	800.156	1.430	798.726
Gemeente Geldrop-Mierlo	189.465	0	189.465	190.000	0	190.000	126.310	0	126.310	134.108	0	134.108
Gemeente Gemert-Bakel	582.876	0	582.876	820.000	10.000	810.000	388.584	0	388.584	533.337	7.100	526.237
Gemeente Heeze-Leende	96.607	0	96.607	150.000	0	150.000	64.404	0	64.404	104.280	0	104.280
Gemeente Helmond	712.752	0	712.752	591.000	1.000	590.000	475.168	0	475.168	385.605	800	384.805
Gemeente Laarbeek	290.139	0	290.139	610.000	0	610.000	193.426	0	193.426	431.068	0	431.068
Gemeente Nuenen	155.037	0	155.037	162.000	2.000	160.000	103.358	0	103.358	115.950	1.669	114.281
Gemeente Oirschot	141.108	0	141.108	230.000	0	230.000	94.072	0	94.072	153.096	0	153.096
Gemeente Reusel-De Mierden	98.272	0	98.272	120.047	47	120.000	65.515	0	65.515	82.050	47	82.003
Gemeente Someren	517.720	0	517.720	570.000	0	570.000	345.147	0	345.147	398.300	0	398.300
Gemeente Son en Breugel	141.660	0	141.660	191.000	1.000	190.000	94.440	0	94.440	143.036	791	142.245
Gemeente Valkenswaard	118.623	0	118.623	200.000	0	200.000	79.082	0	79.082	136.807	0	136.807
Gemeente Veldhoven	231.764	0	231.764	268.000	8.000	260.000	154.510	0	154.510	217.068	7.169	209.899
Gemeente Waalre	50.318	0	50.318	84.000	0	84.000	33.545	0	33.545	55.416	0	55.416
Provincie Noord-Brabant	5.335.199	0	5.335.199	5.173.000	10.000	5.163.000	3.556.799	0	3.556.799	3.112.703	6.884	3.105.819
SUBTOTAAL werkprogramma's deelnemers	11.776.572	0	11.776.572	12.761.667	47.159	12.714.508	7.851.048	0	7.851.048	8.225.403	39.673	8.185.730
Raming deelnemers buiten werkprogr. (extra opdr.)	1.995.327	0	1.995.327	2.619.652	177.212	2.442.440	1.330.218	0	1.330.218	1.820.057	164.714	1.655.344
Coörd. ex-VVGB bedrijven	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SUBTOTAAL deelnemers incl. extra opdrachten	13.771.899	0	13.771.899	15.381.319	224.371	15.156.948	9.181.266	0	9.181.266	10.045.460	204.387	9.841.074
Collectieve taken	555.060	98.000	457.060	555.060	98.000	457.060	370.040	65.333	304.706	229.850	4.676	225.175
Intensiveringsbudget	328.864	0	328.864	319.253	8.500	310.753	219.242	0	219.242	193.768	6.086	187.682
TOTAAL deelnemers	14.655.822	98.000	14.557.822	16.255.632	330.871	15.924.761	9.770.548	65.333	9.705.215	10.469.078	215.148	10.253.930
Niet-deelnemers in de GR												
Overige klantgroepen	1.402.000	0	1.402.000	1.258.015	141.625	1.116.390	934.667	0	934.667	1.028.937	146.856	882.081
TOTAAL niet-deelnemers	1.402.000	0	1.402.000	1.258.015	141.625	1.116.390	934.667	0	934.667	1.028.937	146.856	882.081
TOTAAL baten uit opdrachten	16.057.822	98.000	15.959.822	17.513.647	472.496	17.041.151	10.705.215	65.333	10.639.881	11.498.015	362.004	11.136.011

II. Bijlage: Specificatie realisatie baten t/m augustus deelnemers buiten werkprogramma's

Baten

* bedragen x 1 €

Opdrachtgevers / deelnemers in de GR	Specificatie realisatie deelnemers buiten werkprogramma's t/m augustus		
	Totaal	waarvan externe kosten	waarvan in rekening te brengen uren
Deelnemers in GR			
Gemeente Asten	23.516	3.718	19.798
Gemeente Bergeijk	39.840	3.090	36.750
Gemeente Best	152.867	5.226	147.641
Gemeente Bladel	30.210	3.353	26.857
Gemeente Cranendonck	119.906	4.555	115.351
Gemeente Deurne	53.754	1.537	52.217
Gemeente Eersel	26.445	3.203	23.241
Gemeente Eindhoven	104.938	53.499	51.440
Gemeente Geldrop-Mierlo	45.852	6.200	39.652
Gemeente Gemert-Bakel	127.639	6.616	121.023
Gemeente Heeze-Leende	39.125	3.740	35.385
Gemeente Helmond	54.381	11.629	42.751
Gemeente Laarbeek	22.124	4.304	17.820
Gemeente Nuenen	22.845	3.228	19.616
Gemeente Oirschot	230.807	5.524	225.283
Gemeente Reusel-De Mierden	21.201	2.616	18.585
Gemeente Someren	84.747	3.217	81.530
Gemeente Son en Breugel	31.141	2.863	28.278
Gemeente Valkenswaard	80.571	4.181	76.390
Gemeente Veldhoven	48.841	17.436	31.405
Gemeente Waalre	7.650	2.631	5.019
Provincie Noord-Brabant	451.659	12.349	439.311
TOTAAL deelnemers	1.820.057	164.714	1.655.344

III. Bijlage: Realisatie en prognose lasten

Lasten

* bedragen x 1 €

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017 na wijziging	Actuele prognose	Begroting t/m augustus	Realisatie t/m augustus
Personeelskosten	14.881.427	14.189.725	14.927.912	9.459.817	9.644.234
Uitbesteding	71.996	75.000	83.000	50.000	32.825
Kapitaallasten	478.798	452.787	326.773	301.858	239.196
Organisatiekosten	1.139.136	1.201.553	1.345.763	801.035	883.175
Onvoorzien	0	75.000	0	50.000	0
TOTAAL exploitatiekosten	16.571.357	15.994.065	16.683.448	10.662.710	10.799.430
Dotatie voorziening vakantiegeld IKB	0	0	0	0	0
TOTAAL lasten	16.571.357	15.994.065	16.683.448	10.662.710	10.799.430

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Voorstel : Kadernota begroting 2019

Vergadering Algemeen Bestuur
d.d.: 23 november 2017

Agendapunt : 5.b

Vertrouwelijk : Nee

Aan het Algemeen Bestuur,

Volgens de wet gemeenschappelijke regelingen dient de ODZOB vóór 1 augustus de begroting van het daaropvolgende jaar te verzenden aan de toezichthouder. Tevens dient het Dagelijks Bestuur vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan het jaar waar de begroting betrekking op heeft, de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten te zenden. Conform de afspraken die gemaakt zijn met de andere 3-GR-en uit de regio (GGD, MRE en VR), zoals vastgelegd in de Beleidsnotitie Kaders P&C documenten, is het de planning om de ontwerpbegroting 2019, die gebaseerd is op deze kadernota, begin maart aan raden en staten te zenden voor zienswijzen. Om e.e.a. binnen dit tijdsframe af te kunnen ronden ligt nu de kadernota 2019 voor.

Evenals vorig jaar is ten behoeve van het vaststellen van de uitgangspunten gewerkt met een ambtelijk/bestuurlijke werkconferentie. Deze heeft plaatsgevonden op 5 oktober. De beleidsinhoudelijke uitkomsten van deze werkconferentie zijn meegenomen in hoofdstuk 2 van deze kadernota. Wat betreft de financieel inhoudelijk uitgangspunten is naast de uitkomsten uit de werkconferentie aangesloten bij de uitgangspunten zoals die door u werden vastgesteld in (bovengenoemde) Beleidsnotitie Kaders P&C documenten. De financiële uitgangspunten zijn weergegeven in hoofdstuk 3 van de kadernota.

Wij stellen u voor de Kadernota begroting 2019 vast te stellen.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Eindhoven, 2 november 2017

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Bijlage: Kadernota begroting 2019

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant
d.d. 2 november 2017;

BESLUIT

Vast te stellen de kadernota begroting 2019.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant 23 november 2017,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

KADERNOTA OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT 2019

VERSIE 24 OKTOBER 2017

KADERNOTA OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT 2019

VERSIE 24 OKTOBER 2017

In opdracht van	Dagelijks Bestuur ODZOB
Opgesteld door	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant Postbus 8035 5601 KA Eindhoven
Datum	Versie 24 oktober 2017
Status	concept

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Hoofdstuk 2 De uitdagingen in 2019 en volgende jaren	2
2.1	Missie en visie	2
2.2	Relevante ontwikkelingen.....	2
2.2.1	Wet VTH en Algemene maatregel van bestuur VTH	2
2.2.2	Omgevingswet.....	3
2.2.3	Verbod op asbestdaken 2024	4
2.2.4	Klimaat en energie	4
2.2.5	Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid.....	5
2.2.6	Wet private kwaliteitsborging.....	6
2.2.7	Overdracht bodemtaken van provincie naar gemeente	6
2.2.8	Wet natuurbescherming.....	6
2.2.9	Specifieke provinciale, regionale en lokale ontwikkelingen	7
2.3	Waar zet de ODZOB op in.....	7
2.3.1	Inleiding	7
2.3.2	Samen meer waarde.....	7
2.3.3	Kwaliteit	8
2.3.4	Eén regionaal strategisch en operationeel uitvoeringsniveau van VTH taken	8
2.3.5	Aandachtsgebieden 2019	9
2.3.6	Uitvoering van de taken.....	12
3	Hoofdstuk 3 Financiële uitgangspunten	13
3.1	Inleiding	13
3.2	Baten.....	13
3.3	Lasten	14
3.4	Indexering	14
3.5	Tarieven.....	15
3.6	Investerings	15
3.7	Weerstandsvermogen	15
3.8	Vennootschapsbelasting (VPB)	15

1 Inleiding

Volgens de per 1 januari 2015 van kracht geworden nieuwe wetgeving voor gemeenschappelijke regelingen (GR) dient de ODZOB vóór 1 augustus de begroting van het daaropvolgende jaar te verzenden aan de toezichthouder. Tevens dient het Dagelijks Bestuur vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten te zenden. Om tijdig over een vastgestelde begroting 2019 te beschikken zal het DB de ontwerpbegroting 2019 uiterlijk 15 maart 2018 aan de raden en staten toesturen.

In de voor u liggende kadernota 2019 zijn de uitgangspunten voor de begroting 2019 opgenomen. De kadernota is tot stand gekomen na afstemming met door de deelnemers samengestelde werkgroep van financieel deskundigen en een bestuurlijk-ambtelijke werkconferentie met de deelnemers op 5 oktober 2017. Belangrijkste uitgangspunt voor de begroting 2019 (en de meerjarenraming 2020-2022) is dat deze sluitend is en voorziet in maatregelen die ook op langere termijn een sluitende begroting waarborgen.

2 Hoofdstuk 2 De uitdagingen in 2019 en volgende jaren

2.1 Missie en visie

In het concernplan¹ zijn de missie en visie opgenomen die richtinggevend zijn voor de organisatie van de ODZOB (en daarmee voor deze kadernota).

Op basis hiervan is de missie en visie als volgt nader uitgewerkt:

Missie: waar *staan* we voor?

Samen meer waarde voor een veilige en gezonde leefomgeving in Zuidoost-Brabant.

Voor en met gemeenten, provincie en netwerkpartners voeren we taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en geven we advies op het gebied van omgevingsrecht.

De kwaliteit van ons werk wordt gegarandeerd door de inzet van deskundige medewerkers die betrouwbaar, proactief, oplossingsgericht en omgevingsbewust zijn.

Visie: waar *gaan* we voor?

De ODZOB ontwikkelt zich als de vanzelfsprekende partner in Zuidoost-Brabant die hoogwaardige, innovatieve en betaalbare diensten levert in het kader van de Omgevingswet. Wij zijn overtuigd van de kracht van de samenwerking met onze deelnemers.

De ODZOB werkt samen met andere organisaties die werkzaam zijn op het gebied van de fysieke leefomgeving. Samen met hen en de deelnemers aan de GR verbeteren we de kwaliteit van de fysieke leefomgeving: veiliger, gezonder en minder overlast. Dit alles onder het motto: “**Samen meer waarde**”. De ODZOB is niet alleen de uitvoeringsdienst op het gebied van VTH-taken voor de deelnemende gemeenten en provincie maar adviseert ook de deelnemers op gebied van omgevingsbeleid op basis van de ervaringen en informatie die is verkregen bij de opgedragen uitvoeringstaken. De ODZOB opereert als strategische partner en verlengstuk van de deelnemers.

De ODZOB heeft als leidend principe: Samen zorgen voor de balans tussen ondernemen en een veilige en gezonde leefomgeving. Hiermee sorteren we voor op het wezen van de nieuwe Omgevingswet: waar de overheid een andere, faciliterende rol heeft, en waarin participatie van burgers en bedrijven wordt aangemoedigd. Van burgers, bedrijven én van onze eigen medewerkers wordt meer eigen verantwoordelijkheid verwacht; maar waar het vertrouwen wordt geschaad, is het eveneens de taak van de omgevingsdienst om stevig de grenzen te bewaken en handhavend op te treden.

2.2 Relevante ontwikkelingen

Voor een goede taakuitvoering door de ODZOB is het belangrijk dat problemen en ambities in de fysieke leefomgeving in beeld zijn en dat rekening wordt gehouden met landelijke, provinciale en regionale omgevingsfactoren. De hierna beschreven ontwikkelingen zijn het meest relevant voor de taken die de ODZOB uitvoert voor de deelnemers.

2.2.1 Wet VTH en Algemene maatregel van bestuur VTH

Op 14 april 2016 is de Wet VTH in werking getreden. Het doel van deze wet is een veilige en gezonde leefomgeving, door het bevorderen van de kwaliteit en samenwerking bij de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht. De wet is een invulling van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en regelt de randvoorwaarden voor gemeenten en provincies om tot een hogere kwaliteit van handhaving te

---

¹ Het concernplan is op 25 september 2014 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. In 2018 zal door het nieuw te formeren AB een nieuw concernplan 2018-2021 worden vastgesteld.

komen. Zo wordt het basistakenpakket van de omgevingsdiensten wettelijk verankerd en worden gemeenten en provincies verplicht een verordening kwaliteit VTH te hebben.

De VNG en het IPO hebben daarom een modelverordening kwaliteit VTH opgesteld. De gemeenteraad heeft met dit model een handvat bij het opstellen van een gemeentelijke verordening over de kwaliteit van de uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De verordening gaat over alle Wabo-taken en bevat output- en outcomedoelen.

Met deze wet is ook de wettelijke basis van het nieuwe VTH-stelsel verankerd. Het nieuwe VTH-stelsel, dat vanaf 2010 samen door alle provincies en gemeenten is opgebouwd, bevat een landelijk dekkend stelsel van 29 omgevingsdiensten. In deze diensten vindt de uitvoering van in elk geval de basistaken plaats.

In opdracht van het ministerie van I en M heeft bureau Berenschot een evaluatie van de wet VTH uitgevoerd. De hoofdconclusie is dat het stelsel van Omgevingsdiensten staat en niet meer is weg te denken. De belangrijkste aanbevelingen zijn:

- investeer op kwaliteit;
- betrek de OD's bij de beleidscyclus en
- zorg voor transparantie;

Opvallend is dat bij de aanbeveling voor de verbetering van de kwaliteit expliciet wordt vermeld dat dit niet gezocht moet worden in aanscherping van de kwaliteitscriteria. Het bureau adviseert een systeem van collegiale toetsing of een commissie van experts die toeziet op de kwaliteit.

Er moet een balans ontstaan tussen standaardisatie en maatwerk. De balans bestaat naar onze mening uit standaardisatie voor alle reguliere VTH-taken en maatwerk voor bestuurlijke prioriteiten.

De Omgevingswet zal een grote impact hebben op de Omgevingsdiensten. Berenschot beveelt de Omgevingsdiensten aan om zich actief voor te bereiden op de Omgevingswet en hun meerwaarde te presenteren aan de deelnemers zodat er een actieve samenwerking ontstaat.

Naast voorgenoemde wet is sinds 1 juli 2017 het Besluit Omgevingsrecht (Bor) van kracht. In de AMvB is vastgelegd wat basistaken zijn. Ook worden daarin eisen gesteld aan de beleidscyclus, dienen bevoegde gezagen te komen tot een gezamenlijk uitvoeringsniveau van de basistaken en de uitkomst daarvan te monitoren.

De impact van de Bor is voor zowel ODZOB als de deelnemers aanzienlijk: de discussie over wat wel en niet basistaken zijn, is afgerond, en deelnemers zullen de komende periode om die reden extra taken overdragen aan de ODZOB. De formatie van de ODZOB zal daardoor groeien (aanvullend aan de jaarlijkse groei in verzoektaken). Ook zullen deelnemers in de ODZOB samen met de dienst op diverse terreinen regionaal uitvoeringsbeleid dienen vast te stellen; voorbereiding hiervan geschiedt in het Algemeen Bestuur (AB), en vervolgens zullen de bevoegde gezagen ieder afzonderlijk het regionale beleid dienen vast te stellen. Dat betekent dat de agenda's van de colleges van B&W en GS steeds vaker gevoed zullen worden met stukken die zijn voorbereid in het AB van de ODZOB.

2.2.2 Omgevingswet

De Omgevingswet betekent een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving, die gaat over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. De herziening heeft een grote impact op de manier van werken, de cultuur, het juridisch en technisch instrumentarium en grote gevolgen voor de bevoegde gezagen en organisaties die bij de wet betrokken zijn. De wet beoogt het vergroten van de inzichtelijkheid en het gebruikersgemak, het versnellen van de besluitvorming, meer lokale afwegingsruimte en een samenhangende benadering. De nieuwe datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet is bekend, dit wordt 1 januari 2021.

De herziening vraagt om regionale afstemming en samenwerking. De ODZOB wil zich graag samen met de deelnemers in de GR en de andere betrokken partners, waar onder de Metropoolregio Eindhoven (MRE), GGD en VRBZO, voorbereiden op de komst van de wet. De ingezette koers zal dan ook worden gecontinueerd ongeacht de wijziging van de datum van invoering.

De Omgevingswet beoogt een vergaande integratie tussen milieu, ruimtelijke ordening, gezondheid en veiligheid. Samen met de GGD, de Veiligheidsregio beschikt de Omgevingsdienst over informatie en kennis die van belang is bij het opstellen van omgevingsvisies en omgevingsplannen van de deelnemers. In samenwerking met de andere gemeenschappelijke regelingen moet deze informatie en kennis ten dienste staan van onze deelnemers.

De visie met betrekking tot de Omgevingswet is verwoord in het concernplan. De ODZOB zal op de Omgevingswet voorbereid zijn om ook in de toekomst het basistakenpakket en de verzoektaken goed uit te kunnen voeren en de deelnemers in de GR te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van de nieuwe wet. Daarvoor is het nodig dat de deskundigheid over de Omgevingswet de komende tijd wordt vergroot. Door kennis tijdig te bundelen wordt versnippering voorkomen en kunnen we gezamenlijk schaalvoordeel behalen en bouwen aan kwaliteit. Daar waar deelnemers in de GR dat verzoeken, zal de ODZOB voorbereidingen treffen om (vooraf) invulling te geven aan de taken van de wet.

De invoering van de Omgevingswet rust op een belangrijke pijler: de invoering van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO, voorheen genoemd de Laan van de Leefomgeving). In 2024 dient alle relevante beschikbare informatie (wet- en regelgeving én actuele data) over de leefomgeving met één klik op de kaart beschikbaar te zijn via het Digitale stelsel. Omgevingsdiensten hebben een belangrijke rol voor het aanleveren van informatie die voortvloeit uit de uitvoering van het basistakenpakket. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet moet het digitale stelsel in elk geval het huidige dienstverleningsniveau hebben plus een eerste verbeterstap. Verder is afgesproken dat de overheden minimaal een half jaar de tijd hebben om zich in te werken in de nieuwe digitale werkwijzen. Dat betekent dat de ondersteuning voor de systemen uiterlijk een half jaar voor inwerkingtreding van de klaar moet zijn.

2.2.3 Verbod op asbestdaken 2024

Vanaf 2024 zijn asbestdaken die in contact staan met de buitenlucht verboden. Dit verbod geldt voor particulieren, bedrijven en (overheids)instellingen. Eigenaren van asbestdaken zijn verantwoordelijk voor de verwijdering van het asbest. Nadruk van het project “verwijdering van asbestdaken” ligt op stimulering van een spoedige en vrijwillige verwijdering.

Om de doelstellingen voor 2024 te behalen is enerzijds een vergroting van de saneringscapaciteit met een factor 3 á 4 noodzakelijk en anderzijds het ontzorgen, dereguleren, communiceren en stimuleren om de eigenaren te verleiden om te gaan saneren. Met stimulering wordt beoogd illegale verwijdering en stortingen te verminderen.

2.2.4 Klimaat en energie

De klimaatrapportage in Parijs (2015) heeft laten zien dat de urgentie om extra stappen te zetten tegen klimaatverandering nu groter is dan ooit. Afgesproken is dat de landen de wereldwijde klimaatopwarming tot 2100 beperkt willen houden tot 1,5 graad ten opzichte van het pre-industriële tijdperk. Intensivering van energiebesparing, en het vergroten van het aandeel duurzaam opgewekte energie (van fossiele energie naar duurzame energieopwekking) zijn belangrijke speerpunten van overheden.

Daarnaast is in het Energieakkoord 2013 vastgelegd dat gemeenten en provincies prioriteit moeten geven aan de handhaving van de energiebesparingsverplichtingen in de Wet milieubeheer. De wetgeving rond energiebesparing bij bedrijven wordt steeds verder uitgebreid: zogenoemde erkende maatregelen zijn vastgesteld, er geldt een verplichting voor het opstellen van energieaudits (in het kader van de EED) en er komt een Energie Prestatie Keuring (EPK). Hierdoor kan de ODZOB gericht toezicht houden op de bedrijven

die nog niet voldoen aan de energiebesparingsplicht van het Activiteitenbesluit. Het aspect energie wordt geïntegreerd in de reguliere werkzaamheden van de ODZOB. Aanvullend kunnen de toezichthouders een bedrijf van extra informatie voorzien over energiebesparing en eventuele financieringsmogelijkheden om bedrijven te stimuleren verder te gaan met energiebesparing dan wettelijk vereist is. De kennis die de ODZOB opdoet kan zij delen met haar deelnemers.

Bij implementatie van de omgevingswet ondersteunt de ODZOB gemeenten bij de kansen die de invoering biedt voor een ambitie op energieneutraliteit. De provincie Noord-Brabant heeft aan regio Zuidoost-Brabant de uitdaging voorgelegd om als eerste regio van Nederland, dan wel voor Noord-Brabant energieneutraal te worden. Door een pilot energietransitie te koppelen aan de implementatie van de omgevingswet is al een goede start gemaakt. De verwachting is dat hier meer projecten uit voort komen. De ODZOB kan, als verzoektaak, gemeenten ondersteunen met het opstellen van duurzaamheidsbeleid, een duurzaamheidsvisie en uitvoeringsprogramma en uitvoering daarvan.

Klimaat en energie krijgen bij steeds meer gemeenten aandacht in hun beleid, bijvoorbeeld als onderdeel van duurzaamheidsbeleid, een duurzaamheidsvisie en uitvoeringsprogramma. De ODZOB biedt gemeenten invulling en uitvoering om klimaatdoelstellingen te realiseren door middel van toezicht, vergunningverlening en handhaving.

De ODZOB ondersteunt 18 gemeenten bij energiemonitoring, waardoor gemeenten inzicht krijgen in hun verbruik en eenvoudig besparingen kunnen signaleren. Mogelijk kunnen meerdere partijen, zoals scholen, hier gebruik van maken.

2.2.5 Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid

Brabant streeft ernaar in 2020 tot de meest innovatieve, duurzame en slimme agrofoodregio's van Europa te behoren. Met respect voor de leefomgeving (natuur en milieu én voor gezondheid) en welzijn van dieren. De belangrijkste ontwikkelingen in de landbouw die van belang zijn voor onze VTH-taken vloeien voort uit de Transitie Zorgvuldige Veehouderij (TZV) en de Uitvoeringsagenda Brabantse Agrofood 2020 (UBA) (wordt momenteel geactualiseerd). In juli 2017 heeft de Provincie Noord-Brabant maatregelen getroffen die de TZV moeten versnellen. Deze hebben o.a. betrekking op mestverwerking, het sneller aanpassen van oude stallen en het reguleren van de veedichtheid (d.m.v. staldering). Een pakket van voorzieningen wordt ontwikkeld om veehouders te helpen de juiste keuzes te maken en concrete stappen te zetten (flankerend beleid). Het toewerken naar een zorgvuldige veehouderij is benoemd als speerpunt van het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht.

Gezondheid is een zorgpunt voor veel omwonenden van veehouderijen. Vooral sinds de plannen voor Landbouw Ontwikkelingsgebieden (LOG's) en uitbraken van dierziekten en de gevolgen hiervan voor mensen (bijvoorbeeld Q-koorts). Volksgezondheid is daarom een steeds belangrijker onderwerp bij de beoordeling van een voorgenomen ontwikkeling van een veehouderij. Resultaten van gezondheidsonderzoeken vormen hiervoor de basis. Veehouderij en volksgezondheid maakt onderdeel uit van voornoemd speerpunt van het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht.

Het samen met alle betrokken en belanghebbende partijen (bedrijven, burgers en overheid) zoeken naar oplossingen voor ervaren knelpunten blijkt te kunnen leiden tot milieuwinst en draagvlak. De implementatie van door het urgentieteam opgedane ervaringen binnen de VTH-taakuitvoering heeft blijvende aandacht nodig. Het gaat hierbij niet alleen om het oplossen van knelpunten, maar vooral om het voorkomen van nieuwe knelpunten.

Voor de ODZOB betekent het verder dat zal worden ingespeeld op de toenemende kennisbehoefte van deelnemers op het gebied van veehouderij en volksgezondheid. Hiervoor wordt vooral het bestaande Agrofood-werkverband benut, dat inmiddels is uitgebreid tot (bijna) alle deelnemers.

2.2.6 Wet private kwaliteitsborging

Op 11 juli 2017 heeft de Eerste Kamer besloten de stemming over de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen uit te stellen; toegezegd is dat deze niet voor 1 januari 2019 in werking zal treden, zodat er meer ruimte is voor implementatie en voorbereiding op het nieuwe stelsel.

Wat dit uiteindelijk voor de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen gaat betekenen is onduidelijk. De vraag is niet alleen in welke vorm, maar ook of de wet überhaupt nog ingevoerd gaat worden. Tot die tijd blijft het beoordelen van een aanvraag bouwen aan de bouwtechnische eisen uit het Bouwbesluit (zowel voor als na vergunningverlening) een taak van het bevoegd gezag.

Hierdoor verandert er ook niets aan de manier waarop de ODZOB nu invulling geeft aan de uitvoering van deze verzoektaak.

2.2.7 Overdracht bodemtaken van provincie naar gemeente

In de voorgaande jaren zijn er pilots uitgevoerd met ketentoezicht op grondstromen. Door het informatie gestuurd, risicogericht werken en met beschouwing van de (gehele) keten komen problemen c.q. knelpunten in beeld die met de huidige systematiek van toezicht houden en handhaven nog nooit eerder zijn opgevallen. Bij het huidige traditionele bodemtoezicht controleert de ODZOB een klein deel van de keten bij bedrijven die zich over het algemeen keurig aan de daarvoor geldende regels houden. De pilot ketentoezicht laat zien dat er nog steeds criminaliteit aanwezig is. Door het traditionele bodemtoezicht zo spoedig mogelijk om te vormen naar informatie gestuurd- en naar ketentoezicht, gericht op crimineel gedrag, krijgen we grip op de gehele grondstromenketen.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaat de bevoegdheid die nu bij de Provincie ligt voor de Wet Bodembescherming over naar de gemeenten. De ODZOB voert nu de opdracht van provincie Noord-Brabant uit in het gebied van zowel Noordoost- als Zuidoost-Brabant. De verschuiving van de bevoegdheid heeft grote impact op het werk van de ODZOB. We moeten samen met de ODBN en de gemeenten in zowel Noordoost- als Zuidoost-Brabant afspraken maken over de uitvoering van deze taken na inwerkingtreding van de Omgevingswet. De ODZOB wil deze taken voor het gehele gebied blijven uitvoeren en zal opdrachten moeten krijgen van alle afzonderlijke gemeenten ook in het gebied van de ODBN.

2.2.8 Wet natuurbescherming

De wet natuurbescherming regelt de bescherming van natuurgebieden die uniek zijn voor Nederland en Europa, de bescherming van planten en dieren en van bossen en andere houtopstanden. De Wet Natuurbescherming is een samenvoeging van de drie bestaande wetten: Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. Bevoegdheden voor vergunningverlening, toezicht en handhaving die tot de invoering van de Wet natuurbescherming nog bij het rijk lagen, zijn overgedragen aan de provincie.

De provincie is bevoegd gezag voor het verlenen van vergunningen, het toezicht en de handhaving (VTH-taken) van de Wet natuurbescherming. De Omgevingsdienst Brabant Noord verleent namens de provincie deze vergunningen. Toezicht en handhaving op de naleving van de Wet natuurbescherming wordt namens de provincie uitgevoerd door de drie omgevingsdiensten, voor zover het gaat om bedrijven binnen hun werkgebied en het provinciale takenpakket. Daarbuiten voert de Omgevingsdienst Brabant Noord deze taken uit. Naast de provincie hebben ook gemeenten een belangrijke rol bij de uitvoering van de Wet natuurbescherming. Als mogelijk sprake is van activiteiten met negatieve effecten op wettelijk beschermde dier- en plantensoorten en/of een Natura 2000-gebied, dan dient een natuurtoets deel uit te maken van de procedure bij het verkrijgen van een omgevingsvergunning. Als blijkt dat er inderdaad negatieve effecten op beschermde soorten optreden dan dient een ontheffing of vergunning volgens de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. De ODZOB ondersteunt gemeenten en de provincie bij het uitvoeren van de werkzaamheden die gevolgen hebben voor gebieden en soorten die beschermd zijn in de Wet natuurbescherming op het gebied van advisering, vergunningverlening, toezicht en handhaving.

2.2.9 Specifieke provinciale, regionale en lokale ontwikkelingen

Bij het stellen van prioriteiten en het definiëren van ambities, is de ODZOB volgend op de ambities en prioriteiten van de deelnemers. Zo heeft de provincie Noord-Brabant een bestuursakkoord 2015-2019 vastgesteld, waarin ambities zijn geformuleerd op het gebied van verduurzaming en vergroening: de provincie streeft naar een agrofoodsector die maatschappelijk geaccepteerd en gewaardeerd wordt, diervriendelijk produceert, past in zijn natuurlijke omgeving en geen onaanvaardbare gezondheidsrisico's met zich mee brengt. Ook zet de provincie in op het versnellen van de vergroening en verduurzaming van de Brabantse economie en op vermindering van emissies naar bodem, water en lucht.

Ook de deelnemende gemeenten hebben ieder zo hun ambities die relevant zijn voor het werkpakket van de ODZOB: denk aan de ontwikkeling van omgevingsplannen c.q. omgevingsvisies en de ontwikkelingen in het buitengebied in relatie tot gezondheid. Met het Besluit omgevingsrecht (is wettelijk vastgelegd welke taken basistaken zijn. De colleges die deelnemen in de gemeenschappelijke regeling, moeten hiervoor in gezamenlijkheid een uniform beleid voor de uitvoering en handhaving van tenminste de basistaken door de omgevingsdienst opstellen.

In maart 2018 vinden gemeenteraadsverkiezingen plaats. Dat betekent dat de ODZOB een nieuw Algemeen Bestuur en een nieuw Dagelijks Bestuur zal krijgen. Mogelijk leiden andere politieke prioriteiten dan tot andere accenten in de speerpunten van en de taakuitvoering door de ODZOB in 2019.

In de loop van 2018 wordt ook meer duidelijk over eventuele gemeentelijke herindelingen in de regio (Kempen, stedelijk gebied). Dat kan impact hebben op de toekomstige bestuurlijke en financiële verhoudingen binnen de GR ODZOB.

2.3 Waar zet de ODZOB op in

2.3.1 Inleiding

Zorgdragen voor een veilige en gezonde leefomgeving en rekening houdend met voornoemd scala aan ontwikkelingen kan alleen in nauwe samenwerking tussen de deelnemers onderling en met de ODZOB. Als strategisch partner en als uitvoeringsorganisatie willen wij invulling geven aan Samen meer waarde door:

- onze deelnemers te ontlasten;
- onze brede kennis en onafhankelijke positie centraal te stellen;
- vanuit een dienstverlenende houding te werken;
- alert te zijn op politiek gevoelige dossiers en lokale verhoudingen;
- vanuit mogelijkheden te denken en het helpen realiseren van initiatieven.

De koers van de ODZOB, zoals vastgelegd in het concernplan kan in drie ambities worden samengevat: samenwerking, kwaliteit en één regionaal strategisch en operationeel uitvoeringsniveau van VTH-taken. Hier is aan toegevoegd: samen zorgen voor de balans tussen ondernemen en een gezonde en veilige leefomgeving.

2.3.2 Samen meer waarde

De ODZOB is een dienst van en voor de deelnemers. De dienst streeft naar een hoge mate van samenwerking en co-makership. Kernbegrippen daarbij zijn wederzijds vertrouwen, langdurige en intensieve samenwerking en afstemming van de bedrijfsprocessen. Burgers en bedrijven in de regio krijgen zo te maken met één loket en met een integrale doelgerichte benadering vanuit de overheid. Door samenwerking tussen deelnemers en ODZOB uit te bouwen worden schaalvoordelen behaald. Dit leidt tot efficiencyverbetering en kostenbesparing voor zowel deelnemers als ODZOB.

Door werkconferenties (ambtelijk en bestuurlijk) te organiseren wordt de samenwerking gestimuleerd en wordt er kennis gedeeld en gewerkt aan het uitstippelen van een gezamenlijke koers. Er zijn veel

organisaties werkzaam op de beleidsterreinen van de fysieke leefomgeving. Bijvoorbeeld: Veiligheidsregio, waterschappen, OM, Politie, GGD, MRE, andere OD's. Afstemming en samenwerking met deze organisaties krijgt steeds beter vorm.

De ODZOB neemt deel aan provinciaal en landelijke overleg van omgevingsdiensten met als resultaat een betere samenwerking, afstemming en uitwisseling van kennis en informatie.

De ODZOB legt verbanden tussen onderdelen van de fysieke leefomgeving. In het netwerk worden partijen samengebracht. De kennis die wordt opgedaan tijdens de samenwerking wordt effectief ingezet voor de deelnemers.

Om de onderlinge samenwerking verder te optimaliseren wordt, mede naar aanleiding van het Arenarapport, ingezet op het verbeteren en versterken van communicatie door middel van werkconferenties, raadsinformatiebijeenkomsten op verzoek, ODZOB on Tour, ODZOB ontmoet (informatieavonden), informatiebijeenkomsten samen met de andere GR'en in de regio en deelnemerstevredenheidsonderzoek.

De aanwezige kennis en landelijke invloed op het gebied van landbouw, agrofood en leefbaar platteland zullen in het belang van alle partners worden benut. De ODZOB heeft een duidelijke positie als kenniscentrum behouden en zal deze positie verder uitbouwen. Vanuit de basistaakuitvoering worden door innovatie en samenwerking oplossingen gezocht en gefaciliteerd voor de problemen van het landelijk gebied: om goed te wonen, werken en recreëren.

2.3.3 Kwaliteit

Kwaliteit is het bestaansrecht van de ODZOB. Primair betekent dat permanent investeren in de kennis, kunde en competenties van onze medewerkers. De ODZOB zet de juiste medewerker op de juiste plek. Er is veel kennis aanwezig bij ODZOB-medewerkers. Door het combineren van de kennis van afzonderlijke specialisten tot een integrale beoordeling of een integraal advies zal de kwaliteit toenemen. In de voorbereiding op de Omgevingswet zullen we ook initiatieven nemen om de kennis van de ODZOB specialisten te combineren met lokale kennis bij de deelnemers.

Kwaliteit betekent ook flexibiliteit: de organisatie moet soepel kunnen inspelen op nieuwe vragen en opgaven; om die reden blijft een flexibele schil noodzakelijk. De gewenste omvang daarvan zal gedifferentieerd zijn per vakgebied; wat die omvang moet zijn, wordt bepaald met behulp van de analyses uit de strategische personeelsplanning SPP, de eisen die worden gesteld in de kwaliteitscriteria en analyses uit verwacht werk/budget. Van medewerkers wordt verantwoordelijkheidsgevoel en eigenaarschap verwacht.

Daarnaast is samenwerking erg belangrijk. Afspreken en aanspreken blijven belangrijke waarden binnen de organisatie. De proceskwaliteit mag niet achterblijven. We Borgen kwaliteit door processen te standaardiseren en optimaliseren. De kwaliteit van de geleverde producten en het gevolgde proces zal intern maar wellicht ook door een externe commissie, deelnemers of andere OD's worden ge-audit. De kwaliteit van de informatie die de ODZOB genereert en deelt met anderen (met deelnemers maar ook Inspectievier Milieu en ketenpartners), vergt ook de komende periode een forse inspanning.

Het slim en innovatief gebruiken van informatie ten behoeve van informatiegestuurde handhaving en het maken van omgevingsanalyses zorgen voor veel meer kwaliteit en diepgang in het reguliere VTH-werk. De capaciteit van de ODZOB kan op die manier slimmer en efficiënter worden ingezet. Investerings in de ICT-omgeving zullen onvermijdelijk zijn.

2.3.4 Eén regionaal strategisch en operationeel uitvoeringsniveau van VTH taken

Bij de uitvoering van het werk door de omgevingsdiensten is de toepassing van het zogeheten Level Playing Field (LPF) van belang: de overheid, en daarmee elke omgevingsdienst, dient iedere burger en elke instelling in gelijke situaties op gelijke wijze te behandelen. Rechtsgelijkheid is daar een onderdeel van.

Het gaat dan om een uitvoeringsniveau Bor de kwaliteit en de veiligheid van de leefomgeving voldoende waarborgt.

De aankomende Omgevingswet geeft hieraan een nieuwe dimensie door de mogelijkheid om meer gebiedsgericht te bepalen. Om te komen tot de juiste kaders wordt het meer een proces met betrokkenen; bedrijven, burgers en overheid.

Integratie van uitvoering van vergunningverlening en handhaving op het terrein van de fysieke omgeving (bouwen/milieu/brandveiligheid/APV etc.) leidt tot meer efficiency en doelgerichtheid. Bestuurders worden beter in staat gesteld om prioriteiten te stellen.

De huidige situatie is dat gemeenten en provincie bij hun VTH-taakuitvoering een verschillende en sterk gedifferentieerde inzet plegen, niet of slechts beperkt gerelateerd aan de mate van risicoreductie. Dit terwijl voor de hele regio voor vergelijkbare gevallen een gelijke mate van risicoreductie zou moeten gelden. Het uiteindelijk bereiken van een (minimaal) adequaat uitvoeringsniveau in de regio staat hierbij voorop. Echter, deregulering, het deels ontbreken van en mutaties in het bedrijvenbestand, bezuinigingen, nieuwe regelgeving vanuit Europa en een sterk wisselend (uitvoerings)beleid per gemeente, c.q. provincie zijn oorzaken die het realiseren van een minimaal adequaat uitvoeringsniveau onder druk zetten. Dat vraagt daarom grote aandacht. Het streven is om via een groeimodel, samen met onze deelnemers, toe te werken naar één efficiënte Big-8 voor de regionale VTH-taken, op basis van één regionaal strategisch en operationeel uitvoeringsniveau.

2.3.5 Aandachtsgebieden 2019

Naast en vanuit de uitvoering van alle VTH-taken betekenen de in 2.2 genoemde ontwikkelingen en de ambities geformuleerd in het concernplan voor de ODZOB de volgende aandachtsgebieden voor 2019:

- Omgevingswet:

De Omgevingswet verbindt het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit met het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies. Het leidend principe van Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is hier van afgeleid, namelijk: *SAMEN zorgen voor een balans tussen ondernemen en een veilige & gezonde leefomgeving*. De kernwaarde in één woord is: *Omgevingskwaliteit*. Samenwerking bij de Omgevingswet is een sleutelwoord. ODZOB werkt niet alleen, maar in partnership met alle deelnemers en de collega gemeenschappelijke regelingen GGD, VRBZO en Metropoolregio, waarbij elke partner vanuit zijn eigen specifieke rol en deskundigheid bijdraagt aan een netwerkorganisatie ter invulling van taken die in het teken staan van het gemeenschappelijke doel van de Omgevingswet. En dat doel is: Het bereiken van een optimale omgevingskwaliteit, waarin duurzaamheid, veiligheid en gezondheid kernwaarden zijn en waarbij maatschappelijk functies kunnen worden vervuld op een wijze waarop de omgevingskwaliteit duurzaam geborgd is.

Afgelopen jaren lag het accent bij de ODZOB op verdieping en het aangaan van samenwerking, alsmede van 'learning by doing' door het verder uitwerken en uitvoeren van leertrajecten en pilots. Een opgestelde impactanalyse geeft op strategisch niveau een kader voor de te maken keuzes en de uit te voeren acties. De impactanalyse wordt in 2019 verder uitgewerkt als basis voor het plan van aanpak/implementatieplan. De bedrijfsvoering en de werkprocessen werden onder de loep genomen om te bepalen welke maatregelen nodig zijn voor een goede uitvoering van de Omgevingswet. In combinatie met een opleidings- en trainingstraject moet dit er voor zorgen dat de ODZOB medio 2019 klaar is voor de Omgevingswet, ongeacht de datum van de invoering. Anderzijds zal de dienst voorsorteren op het Digitale stelsel en alle informatie over fysieke leefomgeving ontsluiten. Daartoe loopt momenteel een pilot met enkele gemeenten, en bij goed resultaat zal deze worden aangeboden aan alle deelnemers. Investerings zijn nodig voor het aanpassen van de ICT, een upgrade van de huidige VTH-applicatie SquitXO, voor opleiding en training alsmede voor het verder aanpassen van de manier van werken, de bedrijfsvoering en de werkprocessen.

Ook zal er aandacht uitgaan aan het aanhaken op het ruimtelijke spoor. Vanuit een integrale benadering dienen de vakgebieden milieu en bouwen tijdig verbonden te worden aan de ruimtelijke

processen. Zo kan aan de voorkant kaderstelling plaats vinden. Hier wordt wetgeving functioneel ingezet aan de voorzijde van het initiatief.

- Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid

In 2017 zijn werkgroepen gestart om te komen tot regionaal uitvoeringsbeleid conform BOR. Een voorbeeld is het door het AB vastgestelde Regionaal Operationeel Kader Milieutoezicht (ROK Milieutoezicht). In 2018 zal dit voor alle basistaken van de ODZOB geborgd moeten zijn. Het doel voor 2018 is tevens dat de werkprocessen en werkinstructies worden aangepast om conform het regionaal vastgestelde beleid te werken. Verder loopt het verbeterplan Kwaliteitscriteria voor wat betreft kritieke massa en opleiding en werkervaringseisen door naast de procescriteria. In 2018 zullen de acties opgenomen in dit plan voor 2018, uitgevoerd worden.

Het ROK Milieutoezicht zal vanaf 2018 binnen onze regio worden gehanteerd als toezichtstrategie voor het uitvoeringsprogramma toezicht milieu (Wabo), in ieder geval voor de basistaken van de ODZOB. Voor 2018 heeft dit geen financiële consequenties voor de deelnemers; het regionale uitvoeringsprogramma voor 2018 zal worden gebaseerd op de bestaande budgetten per deelnemer. In 2018 wordt een systematiek met kengetallen ter besluitvorming voorgelegd die de budgettering van de basis- en (overgedragen) plustaken voor elke deelnemer bepaalt op basis van een zo actueel mogelijk inrichtingenbestand. Dit kan inhouden dat sommige deelnemers vanaf 2019 hun budget moeten verhogen en dat sommige deelnemers budget zullen overhouden. De toezichtlast als gevolg van het verwijderen van de asbestdaken zal bij de ODZOB in 2019 - 2024 toenemen.

- Asbestdaken:

De risico's met betrekking tot het in bezit hebben van een asbestdak nemen zowel voor de eigenaar als voor de omgeving sterk toe. Verzekeraars hebben hun polisvoorwaarden dusdanig veranderd dat mensen en bedrijven over het algemeen onvoldoende verzekerd zijn. Ook zijn veel daken zo oud dat bij nog langer wachten risicovolle en kostenverhogende situaties ontstaan. Inzetten op stimuleren van spoedige verwijdering en anderzijds op preventief toezicht en daar waar noodzakelijk handhaving, zal de totale hoeveelheid kosten die gemeenten kwijt zijn aan het asbestdakenverbod sterk verminderen. De toezicht- en handhavinglast als gevolg van het verwijderen van de asbestdaken zal bij de ODZOB in 2019 toenemen.

- Intensivering van het bodemtoezicht:

De ODZOB merkt in de praktijk dat creatieve manieren worden ontwikkeld om het bodemtoezicht te vermijden en daarmee activiteiten plaatsvinden die ontoelaatbaar zijn. In sommige gevallen leidt dit tot bodemverontreiniging, hetgeen kostbaar is om op te ruimen. Ook kunnen voor de gezondheid van mensen en dieren onacceptabele situaties ontstaan. De transitie van taakgericht naar probleem/outcome gericht handhaven met instrumenten als informatiegestuurd, risicogericht handhaven en ketentoezicht is effectiever dan het traditionele handhaven en zal tot meer resultaten leiden. Deze aanpak vergt van alle betrokken partijen een andere inzet. In 2017 is een werkgroep Besluit bodemkwaliteit gestart om voor Zuidoost-Brabant tot een goede eenduidige werkwijze voor dit deel van het bodemtoezicht te komen. Een geheel integrale aanpak van het bodemtoezicht is het doel wat we voor ogen hebben en wat we noodzakelijk achten om de grote risico's die gemeenten en provincie lopen zo goed als mogelijk voor te zijn.

- Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid:

Speerpunten op dit terrein zijn:

- Het voorkomen van (toenemende) gezondheidseffecten rond veehouderijen. Op basis van (vervolg)onderzoeken Veehouderij en gezondheid Omwonenden (VGO) en endotoxinen wordt aandacht besteed aan:

- Het aanpassen en actualiseren van het Endotoxine toetsingskader dat wordt gehanteerd voor de vergunningverlening en de doorwerking daarvan voor ruimtelijke plannen.
- Nieuwe inzichten die van belang zijn voor het heroverwegen van het geitenmoratorium dat sinds 7 juli 2017 is opgenomen in de Verordening ruimte Noord-Brabant.

- Bedrijfsgerichte maatregelen en technieken welke bijdragen aan het verminderen van de uitstoot van fijn stof, endotoxinen en/of andere stoffen uit stallen die van belang zijn voor de volksgezondheid. Het toepassen van de 'Best beschikbare technieken' bij de vergunningverlening is het uitgangspunt. Leidraad daarbij zijn de emissiereductie doelen die het Rijk in een brief van 1 juni 2017 aan de Tweede kamer heeft geformuleerd (Plan van aanpak emissievermindering).
- o Het implementeren van het provinciale beleid m.b.t. (de versnelling van) de Transitie Zorgvuldige Veehouderij. Doel is de verduurzaming van de veehouderij te faciliteren door het uniform hanteren van de provinciale regels binnen de VTH-taakuitvoering.
- o Per 1 januari 2018 start de uitvoering van het provinciale project Intensivering toezicht veehouderij. Voor de hieraan deelnemende regiogemeenten worden een groter aantal (en meer integrale) controles uitgevoerd. Dit project moet bijdragen aan verbetering van het naleefgedrag en daarmee aan het herstel van vertrouwen tussen burgers - veehouders - overheid.
- **Klimaat en energie:**
Speerpunten op dit terrein zijn:
  - o Energiebesparing concretiseren in vergunningen en meenemen bij reguliere controles, indien noodzakelijk energiebesparing door middel van handhaving.
  - o Pilots met implementatie van de omgevingswet bij grootschalige duurzame energieopwekking (o.a. windenergie, mestvergisting en zonnevelden).
  - o Op verzoek van gemeenten advisering bij het meenemen van duurzaamheid in Omgevingsvisie en Omgevingsplan, opstellen van duurzaamheidsbeleid, een duurzaamheidsvisie en uitvoeringsprogramma en uitvoering daarvan.
  - o De ODZOB als organisatie CO₂-neutraal inrichten.
  - o Het organiseren van kennisdeling tussen de 21 gemeenten en provincie rondom bovenstaande vier items.

Deze speerpunten dragen bij aan het realiseren van energiebesparing, duurzame energie opwekking en CO₂ reductie, om de transitie naar een duurzame energievoorziening te maken. Door het implementeren van de omgevingswet krijgen belanghebbenden meer mogelijkheden om te participeren in de beleidsvorming.
- **Beleidsrijke uitvoeringsinformatie:**
De ODZOB kan deelnemers beleidsrijke uitvoeringsinformatie verschaffen ten behoeve van de beleidscyclus (Big 8). Door te investeren in datakwaliteit, uitbouw informatiegestuurde handhaving en kwalitatieve rapportages, aan de hand waarvan:
  - o strategische en tactische doelen en handhavingsprioriteiten kunnen worden opgesteld, die leiden tot een handhavingsstrategie en werkwijze die in de praktijk wordt gebracht;
  - o informatie wordt verzameld, vastgelegd en uitgewisseld;
  - o door monitoring en analyse van de verzamelde informatie inzicht in het effect van de handhaving wordt verkregen en in hoeverre de gestelde doelen zijn bereikt;
  - o zo nodig doelen kunnen worden bijgesteld en nieuwe handhavingsprioriteiten en werkwijzen kunnen worden bepaald;
  - o op operationeel niveau de geanalyseerde informatie (de informatieproducten) direct kan bijdragen aan het efficiënt uitvoeren van het handhavingsproces.
- **Ogen en oren in het veld:**
In het kader van deregulering treedt de overheid meer terug ten aanzien van regels en toezicht. Toch zijn er veel misstanden die de overheid moet aanpakken. Er is bijvoorbeeld meer aandacht nodig voor ondermijnende criminaliteit. Grote problemen zijn o.a. drugsafvaldumpingen en criminaliteit in verloederde recreatieparken en leegstaande gebouwen.
Door de gebundelde kennis van onder meer Belastingdienst, Omgevingsdienst, Openbaar Ministerie en Regionaal Informatie- en Expertisecentrum is er nu bestuurlijke aandacht voor de ondermijnende criminaliteit. In dit kader zien gemeentelijke BOA's nu al veel in het buitengebied. Ze zijn onze ogen en

oren. Hun kennis en ervaring kunnen we veel beter benutten, ook in samenwerking met andere partijen. De ODZOB wil de oor- en oogfunctie de komende jaren verder uitbouwen. De bewustwording en signaalfunctie bij alle medewerkers van de ODZOB of ambtenaren binnen de regio om goed op bepaalde zaken te letten, ook buiten werktijd, zou veel kunnen bijdragen misstanden eerder in beeld te krijgen. Dit vereist een training in het signaleren en herkennen van verdachte situaties.

- **Actuele bedrijfsgegevens**

Het actueel houden van de relevante bedrijfsgegevens is een aandachtspunt voor de ODZOB. Bij vergunningaanvragen en tijdens controles worden bedrijfsgegevens verzameld en vastgelegd. Doordat de frequentie van deze contactmomenten laag is zijn deze gegevens niet altijd actueel. Nagedacht wordt over een werkwijze waarbij bedrijven zelf de relevante bedrijfsgegevens kunnen bijhouden in de systemen van de ODZOB, zodat zij deze zelf tussentijds kunnen actualiseren. Actuele bedrijfsgegevens zijn voor diverse overheidsinstanties van belang om snel inzicht te hebben in de situatie ter plaatse. Denk bijvoorbeeld aan welke gevaarlijke stoffen aanwezig zijn bij brand.

2.3.6 Uitvoering van de taken

Als uitvoeringsorganisatie staat de ODZOB voor de uitvoering van de door de deelnemers verstrekte opdrachten in de vorm van basistaken, verzoektaken en het collectief programma op het gebied van de fysieke leefomgeving. De in hoofdstuk 2.2 genoemde ontwikkelingen en de op basis van de ontwikkelingen genoemde aandachtspunten komen tot realisatie binnen de uitvoering van taken.

Het volume aan opdrachten van deelnemers neemt jaarlijks toe; niet alleen doordat diverse deelnemers nu de laatste basistaken zullen overdragen, maar ook in de sfeer van de verzoektaken. Diverse deelnemers leggen principieel alle opgaven in het domein van de fysieke leefomgeving, waar zij zelf geen capaciteit voor hebben (of waar zij niet kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria), bij de ODZOB neer als "preferred supplier". Enerzijds omdat zij erop vertrouwen dat ODZOB de benodigde expertise in huis heeft en omdat medewerkers van ODZOB vertrouwd zijn met de maatschappelijke opgaven van de betreffende deelnemer ("weten wat er speelt"), maar ook omdat inkopen bij ODZOB betekent dat aanbestedingstrajecten niet nodig zijn. De verwachting is dat de beweging die 4 Kempengemeenten hebben ingezet, namelijk overheveling van verzoektaken van ODZOB naar de eigen samenwerkingsorganisatie, niet op grote schaal navolging zal vinden in de regio. Voorwaarde is uiteraard wel dat ODZOB constant blijft investeren in kwaliteit en in de samenwerkingsrelatie met de deelnemers. De groei aan opdrachtvolume leidt tot een verwachte groei van de formatie (vast en flexibel tezamen) tot ca. 200 fte. De ODZOB heeft niet de ambitie om daar bovenop nog meer te groeien; een omvang van 200 fte is de ideale maat waarbij de organisatie "plat" georganiseerd kan blijven, de lijntjes kort zijn, en de bedrijfsvoering efficiënt ingericht kan worden.

De groei in opdrachtvolume leidt wel tot herijking van de werkafspraken die met de deelnemers zijn gemaakt over de wijze van uitvoering van taken. Inmiddels hebben de 22 deelnemers een dermate rijk geschakeerd palet aan mandaat en machtiging afgesproken met ODZOB, dat hier knelpunten gaan ontstaan in de bedrijfsvoering en daarmee in de kwaliteitsborging. Immers, in de processen kunnen deze vele varianten niet ingericht worden. In de komende periode zullen met de deelnemers nieuwe afspraken gemaakt moeten worden over het terugbrengen van het aantal variaties in dit soort werkafspraken.

3 Hoofdstuk 3 Financiële uitgangspunten

3.1 Inleiding

De in voorgaande hoofdstukken beschreven ontwikkelingen en speerpunten vertalen zich in financiële consequenties voor de begroting. In deze paragraaf worden de voor begroting 2019 te hanteren financiële uitgangspunten en financiële consequenties van voornoemde ontwikkelingen voor zover bekend benoemd. Belangrijkste uitgangspunt voor de begroting 2019 (en de meerjarenraming 2020-2022) is steeds dat baten en lasten in evenwicht zijn, zodat meerjarig een sluitende begroting wordt gewaarborgd.

3.2 Baten

- Inkomsten uit werkprogramma's
  - Voor de baten uit werkprogramma's wordt een stijging verwacht t.o.v. de oorspronkelijke begroting 2018. Ontwikkelingen die aan deze verwachting ten grondslag liggen zijn:
    - centralisatie van watertaken PNB;
    - toename basistaken gemeenten als gevolg van:
      - inbreng basistaken gemeenten als gevolg van Bor;
      - intensivering Toezicht en Handhaving veehouderijen;
      - toename werkzaamheden bouwplantoetsing;
      - toename werkzaamheden i.v.m. Bodem advies en kwaliteit;
      - toename werkzaamheden i.v.m. VTH kwaliteitscriteria Deurne;
      - toename werkzaamheden als gevolg van introductie Regionaal operationeel kader T&H.

Op basis van bovenstaande ontwikkelingen wordt t.o.v. hetgeen voorzien werd in de oorspronkelijke begroting 2018 een toename van de werkprogramma's voorzien voor zowel Provincie (circa € 0,9 mln.) als gemeenten (€ 0,5 mln.). De totale verwachte toename van baten uit werkprogramma's t.o.v. de oorspronkelijke begroting bedraagt circa € 1,4 mln. Voor de uitwerking van de werkprogramma's 2018 wordt een kwaliteitsslag verwacht, waarbij beter rekening wordt gehouden met (bovengenoemde) ontwikkelingen. De raming voor baten uit werkprogramma's zal voor de begroting 2019 gebaseerd worden op de werkprogramma's 2018 (gecorrigeerd voor tariefaanpassingen), tenzij in overleg met de betreffende deelnemer vooraf overeengekomen is dat hiervan om gegronde redenen afgeweken dient te worden. E.e.a. indien en voor zover passend binnen de regelgeving van de DVO's.

- Inkomsten uit collectieve taken & intensiveringsbudget
  - Samen met en voor al zijn 22 partners (provincie Noord-Brabant en 21 gemeenten) in de regio zorgt de ODZOB voor een balans tussen ondernemen en een veilige en gezonde leefomgeving. Dat doen ODZOB en partners op een manier dat grenzen worden overwonnen, onbekende terreinen worden ontdekt, nieuwe verbindingen worden gelegd en bovenal taken adequaat worden uitgevoerd. Samen ontdekken we hoe het verschil te maken. De ODZOB is, na overleg met het opdrachtgeversplatform, voornemens om de budgetten voor collectieve taken en intensiveringsbudget samen te voegen. Waarbij het de gedachte is om de activiteiten voor SSiB evenals in 2017 en 2018 op te nemen in de collectieve taken en dus onderdeel te laten zijn van dit gezamenlijke budget. Voorgesteld wordt om ook de activiteiten voor Agrofood onderdeel uit te laten maken van dit gezamenlijke budget. Dit vanwege de sterke verwevenheid/collectiviteit van de projecten die onder de nu gescheiden budgetten gerealiseerd worden. Het betreft projecten die voor de gezamenlijke deelnemers uitgevoerd worden en projecten die de ODZOB verder moeten brengen dan het louter in stand houden van het "going concern".

- Om het AB voldoende zicht en grip te geven op de activiteiten die vanuit het nieuwe budget collectieve taken worden uitgevoerd, wordt in de begroting 2019 hiervoor een apart programma opgenomen.
- Het kader voor de collectieve vraag wordt éénmaal per 4 jaar door het AB vastgesteld. Binnen deze kaders stelt het DB een meerjarenprogramma op hoofdlijnen vast. Het onderliggende programma wordt in nauw overleg met (een delegatie uit) het Opdrachtgeversplatform door de directeur opgesteld.
- Tenzij het AB of het DB anders besluit, wordt de omvang voor de begroting 2019 gebaseerd op de omvang van begroting 2018 (€ 1,16 mln.), gecorrigeerd voor indexering conform Beleidsnotitie Kaders P&C documenten van de 4 regionale GR-en.
- De verdeelsleutel die op dit gecombineerde budget wordt toegepast om de kosten toe te rekenen is conform het voorstel “Kaders collectieve taken 2018-2021”. Dit betekent dat de verdeelsleutel is afgeleid van de in de begroting 2018 opgenomen bedragen en dat elke deelnemer zijn percentage in het geheel blijft bijdragen.
- Inkomsten uit extra opdrachten buiten het werkprogramma
  - Op basis van realisatiecijfers 2016, 2017 en begroting 2018 (inclusief begrotingswijzigingen). Tevens aanpassing aan de hand van meest recente inzichten accountmanagers.
  - Verwacht wordt dat de bovenvermelde verwachte groei van de werkprogramma’s enigszins ten koste zal gaan van de opdrachten buiten de werkprogramma’s.
  - Verwacht wordt een omvang van circa € 2,0 mln. Bij het opstellen van de begroting zal op dat moment ook het meest recente inzicht van de accountmanagers meegenomen worden bij de bepaling van verwachte baten uit extra opdrachten.
  - Daarnaast zal de omvang van de baten buiten de werkprogramma’s gecorrigeerd worden voor tariefaanpassingen.
- Inkomsten uit opdrachten van derden
  - Op basis van realisatiecijfers 2016, 2017 en begroting 2018. Tevens aanpassing aan de hand van meest recente inzichten accountmanager.
  - Gecorrigeerd voor tariefsaanpassingen.
  - Orde van grootte realisatie 2016 1,4 mln. en begroting 2018: € 1,2 mln.

3.3 Lasten

- Circa 80 tot 90% van de kosten bestaat uit personeelskosten. Personeelskosten worden o.m. berekend op basis van:
  - uitgangspunten SBK;
  - de meest recente inzichten omtrent bezetting, actuele salarissen en inzichten omtrent salarisontwikkeling (cao, premies, periodieken, jubileumuitkeringen);
  - aanvulling inhuurkosten o.b.v. verschil workload vs actuele bezetting; streven is 20% flexibele schil (payroll, inhuur, detachering) ten opzichte van 80% vaste bezetting. De actuele situatie is weergegeven in Bestuursrapportage II 2017: de flexibele schil bedraagt eind augustus 2017 15% van de totale bezetting.
  - indexering.
- Overige kosten
  - De meest recente inzichten omtrent ontwikkeling van de overige kosten (huur op basis van laatste stand huurcontract, servicekosten, ICT-licenties etc.).
  - Afschrijvingen o.b.v. activabestand + investeringen + vervangingsinvesteringen.
  - Indexering.

3.4 Indexering

Conform Beleidsnotitie Kaders P&C documenten van de 4 regionale GR-en worden de collectieve budgetten zoals “collectieve taken” en “intensiveringsbudget” geïndexeerd volgens de in de betreffende nota

overeengekomen methodiek. Dit betekent dat voor de indexering van de budgetten voor collectieve taken en intensiveringsbudget gebruik gemaakt wordt van de indexen uit de Macro Economische Verkenning 2018, welke gepubliceerd worden in september 2017. De volgende indexen worden toegepast:

o Prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC):	1,4%
o Loonvoet sector overheid	2,7%
o Gewogen bedraagt dit percentage:	2,5%

3.5 Tarieven

Tarief wordt berekend o.b.v.:

- o Meest recente inzichten omtrent ontwikkeling van kosten zoals opgenomen in begroting. Gezien de te verwachten loon- en prijsstijgingen zal dit tot een (geringe) tariefstijging leiden.
- o 1340 declarabele uren per productieve medewerker. Hierbij dient in ogenschouw genomen te worden dat de ODZOB uitsluitend de uren die bij opdrachtgevers in rekening worden gebracht beschouwt als productief. M.a.w. aantal productieve uren is gelijk aan het aantal declarabele uren.
- o Normatieve bezetting van 20% overhead personeel.
- o Het uitgangspunt dat de ODZOB kostendekkend werkt en dat geen exploitatietekort of overschot wordt behaald in 2019. Mocht in de loop van het jaar een overschot worden verwacht dan zal conform de bepaling in de Financiële verordening dit voorafgaand aan de resultaatbepaling leiden tot een hercalculatie van de in rekening gebrachte tarieven.

3.6 Investerings

Op dit moment is beperkt zicht op de investeringsbehoeften die voortvloeien uit de werkzaamheden en activiteiten in het kader van de omgevingswet. Vooralsnog wordt in de begroting uitgegaan van een investeringsniveau dat behoort bij de afschrijvingslasten zoals die nu in de meerjarenraming zijn opgenomen. M.a.w. afgeschreven activa worden vervangen. Wel zal voor begroting 2019 een correctie doorgevoerd worden in het investeringsbedrag in verband met het feit dat ICT-bedrijven steeds vaker een vaste jaarlijkse licentie-bijdrage vragen i.p.v. een softwarepakket te verkopen. Hierdoor zal het investeringsbedrag en de bijbehorende afschrijvingen dalen en de exploitatiekosten voor licenties stijgen.

3.7 Weerstandsvermogen

Op dit moment is het weerstandsvermogen volgens de op 5 oktober voorgestelde methodiek op orde. Mocht de risico-inventarisatie van de ODZOB uitwijzen dat de verwachtingswaarde van de risico's hoger is dan de algemene reserve, dan zal dit in de begroting vermeld worden, zodat deelnemers met dit onafgedekte risico rekening kunnen houden bij de bepaling en afdekking van hun eigen risico's.

3.8 Vennootschapsbelasting (VPB)

In de kadernota wordt als uitgangspunt gehanteerd dat de activiteiten van de ODZOB niet of nauwelijks tot VPB heffing leiden.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Voorstel : Huur extra ruimte kantoor Wal 28 Eindhoven

Vergadering Algemeen Bestuur
d.d.: 23 november 2017

Agendapunt : 5.c

Vertrouwelijk : Nee

Aan het Algemeen Bestuur,

Noot vooraf

In de AB-vergadering van 5 oktober bent u akkoord gegaan met de voorgestelde begrotingswijziging i.v.m. de huur van de extra kantooruimte. Aangezien in de GR ODZOB is bepaald dat bij besluiten betreffende begrotingswijzigingen de meerderheid van stemmen tenminste de helft van de omzet moet vertegenwoordigen welke de Omgevingsdienst in het voorafgaande jaar heeft gegenereerd, dient opnieuw het besluit te worden voorgelegd. Een 'financiële meerderheid' was niet aanwezig op 5 oktober jl.

Inleiding

Op de begane grond van het gebouw waarin de ODZOB gevestigd is, is 425 m2 beschikbaar voor verhuur. In het huurcontract van de ODZOB is vastgelegd dat de ODZOB het eerste recht heeft op huur van deze leegstaande vierkante meters indien zich bij de verhuurder een andere kandidaat-huurder zou melden. Recent is het kantoorpand waarin de ODZOB is gevestigd verkocht aan een andere partij (B. vd Laar CV te Someren), en deze nieuwe eigenaar is direct actief op zoek gegaan naar kandidaat-huurders. De nieuwe eigenaar heeft ODZOB middels een aangetekend schrijven op 20 juli 2017 laten weten dat er tenminste één serieuze gegadigde is die de leegstaande m2 zou willen huren, en heeft - conform huurcontract - ODZOB een aanbieding gedaan om deze m2 te huren. Eveneens conform huurcontract heeft ODZOB 20 werkdagen om op dit aanbod te reageren. Als ODZOB niet (of niet tijdig) reageert, staat het de verhuurder vrij om het leegstaande deel van het kantoor aan een ander te verhuren.

Kader

Op 27 februari 2014 heeft het DB een PvE vastgesteld, dat als leidraad heeft gefungeerd voor de selectie van het huidige kantoor. Uitgangspunt in het PvE was een behoefte aan minimaal 2000 m2

BVO (bruto verhuurbaar oppervlak) voor de flexwerkplekken voor in totaal 169 fte en aanvullende vergaderruimten; mogelijkheid tot uitbreiding tot 2400 m2 BVO, rekening houdend met een groei in het personeelsbestand naar 200 fte. Voorts diende zo min mogelijk sprake te zijn van versnippering van vloeroppervlak over meerdere verdiepingen. Medewerkers dienen bij elkaar te worden gehuisvest; spreiding over meerdere etages of gebouwen is verstorend voor de gewenste samenwerking en integraliteit.

Momenteel huurt ODZOB 1955 m2.

Het was de verwachting dat wij in de loop van 2018 met een voorstel zouden zijn gekomen aan het bestuur om de nu nog leegstaande ruimte alsnog te gaan huren; in die zin komt de afweging om te gaan bij huren wat eerder dan voorzien. Om niet het risico te lopen dat er straks geen mogelijkheid meer is om de ruimte bij te huren, leggen wij op dit moment het voorstel voor om extra ruimte in het pand te gaan huren.

Onderbouwing behoefte aan extra m2

Om te kunnen bepalen of ODZOB extra m2 zou moeten gaan huren, dienen enkele vragen te worden beantwoord:

1. Is er sprake van een verwachte structurele groei die resulteert in extra FTE's voor de komende lange termijn, en zo ja waar is die verwachting op gebaseerd?
2. Leidt deze extra groei tot extra FTE's en tot extra behoefte aan werkplekken en zo ja, kunnen we ook op een andere manier in deze behoefte voorzien?

Ad 1

Sinds 2015 zien we een groei van het aantal (vaste en flex-) medewerkers ten opzichte van de begroting en de ingediende werkprogramma's. De huidige toename zit in toezicht en handhaving maar ook bouwtaken en RO. De verwachting is dat deze groei zich doorzet na 2017. Hierna is aangegeven welke ontwikkelingen van invloed zijn op de structurele capaciteitsbehoefte.

Uitgangspunt huisvesting per 2015:	169 fte
Gemiddelde bezetting 2016 (realisatie):	175 Fte
Gemiddelde bezetting 2017 (realisatie jan-jun):	179 fte

Te verwachten mutaties 2018 e.v.:

Centralisatie watertaken PNB	+ 6 fte
Inbreng resterende basistaken gemeenten	+ 4 fte
Intensivering T&H veehouderijen	+ 6 fte
Terughalen werk GRSK	- 2 fte
Bouwplantoetsing	+2 fte
Bodem advies en kwaliteit	+1 fte
VTH Kwaliteitscriteria	+1 fte
Vergunningverlening milieu	+ 1 fte
Overige verzoektaken	+1 fte
Regionaal operationeel kader T&H	pm

Als deze ontwikkeling zich inderdaad zo voordoet, (en ook rekening wordt gehouden met navenante verhoging van de overhead-formatie), dan komt binnen afzienbare tijd een personele bezetting van 200 fte in beeld. Wellicht niet direct in 2018, maar wel in 2019 e.v.

De begroting 2018 voorziet in een omzet die een bezetting van 172,9 FTE vraagt. In deze begroting is i.v.m. verwachte ontwikkelingen rekening gehouden met groei van de omzet buiten de werkprogramma's (0,5 mln. extra omzet t.o.v. begroting 2017). Daarbij is rekening gehouden met de verwachte afname van omzet als gevolg van het terughalen van activiteiten (0,2 mln.) door GRSK. De huidige capaciteitsvraag (i.c. in 2017) overstijgt reeds de prognose uit de begroting 2018. De hiervoor geschetste ontwikkelingen zijn aanvullend op de huidige capaciteitsvraag en leiden dan ook tot de verwachting dat ook in 2018 de omzet belangrijk hoger zal zijn dan begroot.

Ad 2

Leidt de extra groei tot extra FTE's en daarmee tot extra behoefte aan werkplekken?

Als de geschetste ontwikkelingen zich daadwerkelijk voordoen heeft dit zeker invloed op de behoefte aan FTE's en leidt dit, bij ongewijzigd huisvestingsbeleid tot behoefte aan extra werkplekken. We komen in de richting van de 200 FTE, de bezetting die bij ongewijzigd huisvestingsbeleid, uitbreiding van de huisvesting met 400 meter rechtvaardigt.

Kunnen we op een andere manier in deze ruimtebehoefte voorzien?

Er zijn diverse andere manieren om de toenemende behoefte aan werkplekken op te vangen. Elk alternatief kent voor- en nadelen. Te denken valt daarbij bijvoorbeeld aan betere spreiding van aanwezigheid, meer werken op locatie bij deelnemers.

We werken met het principe van flexwerken o.a. om lagere kosten te realiseren. Op dit moment leidt flexwerken ook tot sterke schommelingen in de bezetting van het pand. Tijden van lage bezetting (vakantieperioden, maar ook bepaalde dagen in de week) wisselen tijden van hoge pieken in de bezetting af. Het blijkt lastig om een betere spreiding over de week (hogere bezetting op woensdag en vrijdag) te realiseren. Voor het plannen van bijeenkomsten en overleggen is het overigens juist weer gewenst dat teams en samenwerkende collega's dezelfde dagen in de week aanwezig zijn. Het is ook onderdeel van de cultuur van de ODZOB elkaar te ontmoeten op kantoor, ODZOB-medewerkers én hun samenwerkingspartners bij de deelnemers worden juist gestimuleerd om aan de Wal in Eindhoven samen te komen en te werken. Dit werpt ontegenzeggelijk zijn vruchten af in het groeiende vertrouwen van deelnemers in de ODZOB. Een overvol kantoor waar geen werkplek meer "vrij" is, ontmoedigt het werken aan de Wal.

Het stimuleren van werken op locatie bij deelnemers resulteert zeker in een verlichting van de druk op de huisvestingsproblematiek van de ODZOB. Echter een negatief neveneffect hierbij is dat medewerkers minder binding zullen voelen met de dienst en ook minder profijt zullen hebben van het leereffect dat het werken met collega's op het zelfde vakgebied met zich meebrengt. Het creëren van een organisatie met voldoende massa, waarbij kennisuitwisseling bijdraagt aan kwaliteitsverbetering was één van de belangrijkste doelstellingen van de oprichting van de omgevingsdiensten. Extra stimuleren van werken op een andere locatie draagt daar niet aan bij.

Met deze uitbreiding kunnen we ook enkele van de nu reeds bestaande knelpunten in de huidige huisvesting oplossen zoals een tekort aan vergaderruimtes en stilte-plekken. Alles overziend lijkt

het ons wenselijk en verstandig om, nu de kans zich (mogelijk eenmalig) voordoet om uit te breiden op de momenteel door ons in gebruik zijnde verdiepingen, het te huren oppervlak uit te breiden

Personele consequenties

Geen als gevolg van de huur van de extra m2.

Financiële consequenties

Ten behoeve van de berekening van de structurele meerkosten zijn de voorwaarden zoals gesteld in de brief van Driessen Advies en Beheer (d.d. 20-07-2017) als uitgangspunt genomen. Tevens is aangenomen dat het aanvullend te huren deel door de ODZOB gereed gemaakt wordt voor gebruik op het niveau van het huidige huisvesting.

- De looptijd is geschakeld aan de looptijd van het huidige huurcontract, ingaande per 1-10-2017 en eindigend op 31-12-2025. Dat is een effectieve looptijd van 8 jaar en 3 maanden. Voor wat betreft de afschrijving is dan ook gerekend met een maximum van 99 maanden op investeringen vallende onder de materiele vaste activapost "bedrijfsgebouwen"; met verhuurder wordt nog onderhandeld over een latere ingangsdatum, waardoor de afschrijving in een iets kleiner aantal maanden (maximaal 3 maanden korter) afgeschreven wordt.
- Verhuurder biedt de ruimte aan ODZOB aan voor € 100/m2. Dit ligt boven de huidige contractprijs van € 85,06/m2. Verhuurder houdt strak vast aan zijn vraagprijs, en verwijst naar de compleet veranderde (overspannen) vastgoedmarkt in Eindhoven sinds 2014. Met verhuurder wordt nog onderhandeld over een huurvrije periode van 3 maanden.
- Ten behoeve van de investeringen is uitgegaan van de investering (ongecorrigeerd voor de ontvangen vergoeding verhuurder) zoals gedaan voor de huidige huisvesting, herrekend naar het aantal aanvullend te huren vierkante meters (425 m2). Op deze wijze wordt een investering van € 215.000 voorzien, af te schrijven over (maximaal) 99 maanden.
- Naast kosten huurcontract en afschrijvingen zijn ook bijkomende exploitatiekosten opgenomen, voor zover deze ook direct bij aanvang huur zullen worden gemaakt, waarbij ook van de huidige situatie is uitgegaan en herrekend is naar het aantal aanvullend te huren vierkante meters.

Bovenstaande resulteert in de volgende doorrekening:

Meerkosten huur begane grond (425m2) Wal 28

	Jaarlast	Kosten totale looptijd
Totaal kosten huurcontract	57.375	473.344
<i>Bijkomende exploitatiekosten:</i>		
- Schoonmaak	5.652	46.630
- WOZ / OZB	870	7.174
- Klein onderhoud	1.000	8.250
- Verzekeringen	326	2.690
<i>Totaal bijkomende exploitatiekosten</i>	<i>7.848</i>	<i>64.745</i>
Afschrijving investeringen	30.768	215.679
Totaal kosten	95.991	753.768

De extra groei en daarmee ook de extra huisvestingsbehoefte is niet voorzien in Berap I 2017, noch in begroting 2018. De structurele meerkosten die de uitbreiding van de huisvesting met zich mee brengt, worden geraamd op circa € 96.000,-. De invloed op begroting 2017 zal gering zijn aangezien de huur in 2017 slechts enkele maanden zal betreffen. Derhalve is geen begrotingswijziging 2017 noodzakelijk. Wel dient in Berap II de invloed van e.e.a. zichtbaar gemaakt te worden.

De investeringen ter grootte van circa € 215.000,- zullen op het investeringsbudget van 2017 of 2018 drukken. Hiervoor is voldoende ruimte aangezien de voorziene investeringen in ICT achterblijven. De afschrijvingskosten zijn hiermee reeds voorzien in de begroting.

Voor 2018 zal e.e.a. wél moeten leiden tot een begrotingswijziging aangezien het een verhoging van de overheadkosten betreft die in een apart programma begroot zijn en niet binnen hetzelfde programma gecompenseerd worden door extra opbrengsten; de extra opbrengsten als gevolg van de extra verwachte omzet worden zichtbaar in het programma dienstverlening.

Voorstel is om de begrotingswijziging budgetneutraal te laten zijn, d.w.z. dat de verwachte hogere kosten geheel worden gecompenseerd door verwachte hogere opbrengsten uit opdrachten van deelnemers. Omdat het gaat om aanvullende omzet bovenop de werkprogramma's, wordt de bijdrage per deelnemer niet op begrotingsbasis verhoogd en hoeft geen zienswijzeprocedure plaats te vinden.

De extra huisvestingskosten dienen gedekt te worden uit de bijdrage die extra omzet levert aan de dekking van de vaste kosten. M.a.w. extra omzet vraagt ook extra directe kosten (kosten van FTE's). Om de extra huisvestingskosten van € 65.000,- (exclusief reeds gedekte afschrijvingskosten, zie bovenstaande tabel) te dekken is een extra omzet noodzakelijk van circa € 500.000,-. Het huisvestingsvraagstuk zal daarom tot de volgende aanpassing van de begroting leiden:

Extra baten programma dienstverlening (omzet buiten werkprogramma's)	€ 500.000,-
Extra lasten programma dienstverlening (kosten direct productief personeel 4,0 FTE)	€ 435.000,-
Extra lasten programma overhead (kosten huisvesting excl. afschrijvingskosten)	€ 65.000,-

Naast de bovenstaande geschetste ontwikkelingen zijn er ook signalen dat de kosten van de dienst op andere onderdelen in 2018 af zullen wijken van de begroting (toename). Zo zal het onlangs afgesloten principe akkoord m.b.t. de cao voor gemeenten een kostenverhogend effect hebben. Ook de ontwikkelingen op het gebied van ICT lijken tot extra kosten te leiden. Aangezien zowel de ontwikkeling van kosten als van baten (volume werkprogramma's) 2018 op dit moment nog niet exact berekend kunnen worden, lijkt het zinvol om voor deze invloeden in een later stadium, bij Berap I 2018, een begrotingswijziging in te dienen.

Begrotingswijziging I 2018

Overzicht van baten en lasten

Programma	Begroting 2018			Begrotingswijziging I			Begroting 2018 na wijziging		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Dienstverlening	17.095.916	11.668.150	5.427.766	500.000	435.000	65.000	17.595.916	12.103.150	5.492.766
Deelprogramma Opdrachten	16.021.777	10.894.239	5.127.538	500.000	435.000	65.000	16.521.777	11.329.239	5.192.538
- Basistaken1)	5.255.533	3.573.576	1.681.957	0	0	0	5.255.533	3.573.576	1.681.957
- Verzoektaken2)	10.766.244	7.320.663	3.445.581	500.000	435.000	65.000	11.266.244	7.755.663	3.510.581
Deelprogramma III, Collectieve taken	771.297	567.989	203.308	0	0	0	771.297	567.989	203.308
Deelprogramma IV, Intensiveringsprogramma	302.842	205.922	96.920	0	0	0	302.842	205.922	96.920
Algemene dekkingsmiddelen	40.000	0	40.000	0	0	0	40.000	0	40.000
Overhead	0	5.392.766	-5.392.766	0	65.000	-65.000	0	5.457.766	-5.457.766
Heffing VPB	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	75.000	-75.000	0	0	0	0	75.000	-75.000
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	17.135.916	17.135.916	0	500.000	500.000	0	17.635.916	17.635.916	0
Toevoeging en ontrekking reserves									
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal toevoeging en ontrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	17.135.916	17.135.916	0	500.000	500.000	0	17.635.916	17.635.916	0

Wij stellen u voor

In te stemmen met de begrotingswijziging I 2018:

Overzicht van baten en lasten

Programma	Begroting 2018			Begrotingswijziging I			Begroting 2018 na wijziging	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten
Programma Dienstverlening	17.095.916	11.668.150	5.427.766	500.000	435.000	65.000	17.595.916	12.103.150
Deelprogramma Opdrachten	16.021.777	10.894.239	5.127.538	500.000	435.000	65.000	16.521.777	11.329.239
- Basistaken1)	5.255.533	3.573.576	1.681.957	0	0	0	5.255.533	3.573.576
- Verzoektaken2)	10.766.244	7.320.663	3.445.581	500.000	435.000	65.000	11.266.244	7.755.663
Deelprogramma III, Collectieve taken	771.297	567.989	203.308	0	0	0	771.297	567.989
Deelprogramma IV, Intensiveringsprogramma	302.842	205.922	96.920	0	0	0	302.842	205.922
Algemene dekkingsmiddelen	40.000	0	40.000	0	0	0	40.000	0
Overhead	0	5.392.766	-5.392.766	0	65.000	-65.000	0	5.457.766
Heffing VPB	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	75.000	-75.000	0	0	0	0	75.000
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	17.135.916	17.135.916	0	500.000	500.000	0	17.635.916	17.635.916
Toevoeging en ontrekking reserves								
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal toevoeging en ontrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	17.135.916	17.135.916	0	500.000	500.000	0	17.635.916	17.635.916

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Eindhoven, 7 september 2017

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Bijlage(n):

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant
d.d. 7 september 2017;

BESLUIT

In te stemmen met de begrotingswijziging I 2018.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant 5 oktober 2017,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Voorstel : Gespreksnotitie concernplan 2018-2021

Vergadering Algemeen Bestuur
d.d.: 23 november 2017

Agendapunt : A

Vertrouwelijk : Nee

Aan het Algemeen Bestuur,

Aangezien de looptijd van het Concernplan eindigt op 31 december a.s. is het wenselijk een nieuw Concernplan op te stellen dat richting geeft aan de focus voor de periode 2018 – 2021.

Het Algemeen bestuur heeft aangegeven dat het aan het nieuwe AB is, dat medio 2018 zal aantreden, om een concernplan vast te stellen voor de komende jaren. Het huidige AB wil een overdrachtsdocument aan het nieuwe AB voorleggen met daarin een advies over de richting waarin de ODZOB zich de komende jaren zou kunnen ontwikkelen, op basis waarvan het in 2018 aantredende nieuwe AB een Concernplan kan opstellen.

Om te komen tot een advies van het huidige AB wordt voorgesteld om met elkaar van gedachten te wisselen over (keuzes voor en dilemma's inzake) de toekomstige ontwikkeling, waarna in de vergadering van het AB in maart 2018 een advies aan het nieuwe AB in de vorm van een overdrachtsdocument kan worden vastgesteld.

In juni 2013 is de ODZOB van start gegaan. De ODZOB is opgericht vanuit de volgende gedachte: *Omgevingsdiensten, (OD's) zijn opgericht op basis van afspraken tussen Rijk, IPO en VNG. Een landelijk netwerk van 29 omgevingsdiensten moet de kwaliteit van de vergunningverlening aan bedrijven, het toezicht op vergunningen en de handhaving daarvan verhogen. Het kabinet vindt het belangrijk dat vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) overal op dezelfde manier verlopen. Via de omgevingsdiensten wil het kabinet versnippering van VTH-taken beperken en de kwaliteit van de uitvoering verhogen.*

Door de uitvoering van VTH-taken te centraliseren op regionaal niveau is de aanwezigheid van voldoende kennis beter geborgd en wordt de doortastendheid vergroot, aldus het kabinet.

De OD's wisselen onderling informatie uit en moeten opereren als één toezichthouder om uniformiteit te garanderen. Dat geeft de garantie dat bedrijven in het hele land gelijk worden

behandeld. Ook de samenwerking en informatie-uitwisseling met veiligheidsregio's, politie, OM en andere overheden moeten verbeteren door het optreden van de omgevingsdiensten.

Landelijk, en ook in deze regio, werd de vorming van de Omgevingsdiensten beschouwd als een 'van boven' opgelegde opdracht.

Met de vaststelling van de GR ODZOB was de vorming een feit en conform de GR, gebaseerd op de vanuit het Rijk opgedragen doelstelling, is een organisatie gebouwd die in staat is om het zogenaamde verplichte basistakenpakket voor de deelnemers uit te voeren evenals de daarmee nauw samenhangende verzoektaken op het gebied van de fysieke leefomgeving. De basistaken maken ca. 35% uit van het totale opdrachtevolumen, de verzoektaken 65%. Minder dan 10% van de werkzaamheden voert de ODZOB uit voor niet-deelnemers, zoals andere gemeenten buiten de regio en andere omgevingsdiensten.

Deelnemers hechten er grote waarde aan dat de organisatie lean en mean¹ werkt, in de zin van efficiënt, en tegen zo laag mogelijke kosten.

In het nu vastgestelde concernplan 2014 - 2017 is de koers van de ODZOB in drie hoofdthema's samengevat: *Samenwerking, Kwaliteit en Toepassing van het gelijkheidsbeginsel (Level Playing Field). Daarbij moet bedacht worden dat het uiteindelijk gaat om de burgers, instellingen en bedrijven: zij dienen een veilige en gezonde fysieke leefomgeving te garanderen en te ervaren. Zij dienen daar ook aan bij te dragen. Als de ODZOB daarbij voldoende adequate uitvoering toepast, met hoge kwaliteit, dan zijn indirect de verantwoordelijke overheden daar bij gebaat.*

De ODZOB opereert als strategische partner en verlengstuk van de deelnemers. Dit partnerschap vraagt om een goede samenwerking en afstemming. Uitsluitend als deelnemers en medewerkers van de ODZOB het collectieve belang nastreven en als één "team" werken zal een optimaal resultaat worden bereikt.

In het onderzoek dat door Arena Consulting werd uitgevoerd werd geconcludeerd dat de ODZOB tijdens en direct na de start van de organisatie een stabiel organisatorisch en bedrijfsmatig fundament heeft gerealiseerd. De bedrijfsprocessen (primaire taken en administratief) zijn in de basis ingericht, de organisatie is qua informatievoorziening (planning en verantwoording) 'in control', de exploitatie is kloppend en er heeft voldoende integratie van de culturen van de 'latende organisaties' (provincie, gemeenten, SRE Milieudienst) plaatsgevonden.

Mede naar aanleiding van de door Arena Consulting gedane aanbeveling heeft de organisatie zich verder ontwikkeld en voert zij zowel het verplichte basistakenpakket voor de deelnemers uit alsook op verzoek van de deelnemers een pakket aan verzoektaken, conform de bij de oprichting meegegeven doelstelling voor de Omgevingsdiensten.

Extra aandacht voor relatiebeheer, innovatie, kwaliteitsontwikkeling en vooral ook samenwerking tussen en met de deelnemers heeft tot gevolg dat de ODZOB nu een door de deelnemers gedragen en ondersteunde organisatie is, waarvoor deelnemers zich verantwoordelijk voelen en waarbij ze zeer betrokken zijn.

Met als missie:

Samen meer waarde voor een veilige en gezonde leefomgeving in Zuidoost-Brabant.

---

¹ Zie voor duiding van het begrip lean en mean de bijlage Ontwikkelingen basis- en verzoektaken en verduidelijking begrip lean en mean

Voor en met gemeenten, provincie en netwerkpartners voeren we taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en geven we advies op het gebied van omgevingsrecht.

De kwaliteit van ons werk wordt gegarandeerd door de inzet van deskundige medewerkers die betrouwbaar, proactief, oplossingsgericht en omgevingsbewust zijn.

En als visie:

De ODZOB ontwikkelt zich als de vanzelfsprekende partner in Zuidoost-Brabant die hoogwaardige, innovatieve en betaalbare diensten levert in het kader van de Omgevingswet. Wij zijn overtuigd van de kracht van de samenwerking met onze deelnemers.

Inmiddels heeft de vorming, het doel en het takenpakket van de Omgevingsdiensten een wettelijke basis gekregen in het Besluit Omgevingsrecht (BOR). Het BOR maakt niet alleen een einde aan de onduidelijkheid over wat wel/niet basistaken zijn, ook is vastgelegd dat de bevoegde gezagen regionaal uitvoeringsbeleid voor de uitvoering van deze basistaken dienen op te stellen. Hierdoor wordt het Level Playing Field per regio gewaarborgd. Verder is in het BOR vastgelegd welke rol de omgevingsdiensten met hun schat aan "uitvoeringsinformatie" dienen te hebben in de Big8 oftewel de aansluiting tussen de (strategische) beleidscyclus en de operationele cyclus. Al deze kaders hebben forse impact gehad op de ontwikkeling van het landelijke stelsel van omgevingsdiensten.

In bestuurlijke overleggen en werkconferenties is de afgelopen jaren diverse malen van gedachten gewisseld over de samenwerking tussen de deelnemers, en het vanuit die samenwerking in ontwikkeling zijnde gezamenlijke en uniforme uitvoering kaders en uitvoeringsprogramma. Ook is gezamenlijk geconcludeerd (o.a. in een werkconferentie op 15 oktober 2015) dat de organisatie niet alleen een uitvoeringsdienst is maar ook de deelnemers adviseert bij het op te stellen VTH-beleid en daaruit voortvloeiend uitvoeringsbeleid. Daarmee is een duidelijke koers gekozen.

Wat zijn nu de belangrijkste aandachtspunten bij opstellen van een nieuw concernplan?

Ter voorbereiding daarop stellen we voor het volgende te bespreken:

1. Wordt waar we nu staan door de deelnemers ook zo ervaren.
2. De verdere ontwikkeling kan worden gebundeld binnen de volgende onderwerpen:
  - a. Voortdurende ontwikkeling ten aanzien van kwaliteit en efficiency van de dienstverlening.
  - b. Samenwerking in de regio door samenwerking tussen de deelnemers, die mede vorm krijgt binnen de uitvoering van de dienstverlening binnen de ODZOB.
  - c. Leveren van een bijdrage binnen de beleidscyclus VTH.
  - d. Samen met de deelnemers zorgdragen voor de voorbereiding op en de uitvoering van de Omgevingswet en het daarbij behorende Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO).
  - e. Intensivering samenwerking met partners als GGD, VR, Waterschappen, etc.

Ad 1:

Waar staan we nu.

De ODZOB heeft sinds de start een forse ontwikkeling doorgemaakt van een dienst die producten (vergunningen, toezicht) op 22 verschillende manieren leverde (voor 22 opdrachtgevers), naar een dienst die met kennis van en gevoel voor de lokale en regionale "couleur locale" in nauwe

samenwerking met de deelnemers tot efficiënte, gestandaardiseerde en kwalitatief hoogwaardige VTH-producten levert en integrale adviezen geeft op het brede speelveld van het fysieke domein. De meeste deelnemers hebben alle uitvoeringskennis op het gebied van VTH-milieu volledig bij de ODZOB neergelegd, en beschouwen de ODZOB als hun verlengstuk, hun “afdeling op afstand” voor alle vraagstukken die op dat gebied spelen. Steeds vaker worden ook bouwtekeningen en RO-adviezen door deelnemers bij de ODZOB neergelegd. Dit maakt dat de kennis en expertise bij ODZOB steeds breder, maar ook specialistischer wordt, waar álle deelnemers hun voordeel mee kunnen doen

Samenvattend:

- Een stevig fundament met uitvoering van alle basistaken² voor alle deelnemers.
- De uitvoering van VTH-verzoektaken die in het verlengde staan van de basistaken.
- Ontsluiten van opgedane uitvoeringskennis, en advisering in het Wabo (gerelateerde) domein, o.a. ter bevordering van het sluiten van de beleidscyclus.

Ad 2a:

Voortdurende ontwikkeling ten aanzien van kwaliteit en efficiency van de dienstverlening.

De verdere ontwikkeling van de kwaliteit en efficiency van de organisatie

- Standaardisatie van processen, eenduidig mandaat van alle deelnemers
- Investeren in voldoende capaciteit met de juiste kwaliteit (kwaliteitscriteria)
- ICT/ontsluiting en koppeling van informatie van ODZOB aan informatie van deelnemers en ketenpartners
- Basisregistraties op orde (inrichtingenbestand)
- Informatie- en risicogericht werken.

De uitdaging is het vinden van een gedragen balans tussen hoge kwaliteit en zeer hoge efficiency. Het leveren van veel maatwerk gaat niet samen met het zijn van een zeer efficiënte dienst. Het leveren van kwaliteit laat zich niet altijd verenigen met zeer hoge productie en standaardisatie.

Ad 2b:

Samenwerking in de regio door samenwerking tussen de deelnemers, die mede vorm krijgt binnen de uitvoering van de dienstverlening binnen de ODZOB.

In het Besluit Omgevingsrecht zijn (in hoofdstuk 7.2) procescriteria opgenomen die invulling geven aan de BIG-8. De BIG-8 koppelt de strategische beleidscyclus aan de operationele cyclus.

Het BOR verwacht van de deelnemers dat ze gezamenlijke strategische keuzes maken en doelen formuleren (wat gaan we regionaal aanpakken). Verder kunnen we gezamenlijk bepalen hoe we de uitvoering inrichten. De ODZOB faciliteert deze projecten en krijgt daarmee input voor de organisatie van de operationele cyclus. De deelnemers nemen deze input en input vanuit de inhoudelijke informatie van de ODZOB mee in hun eigen lokale beleid (strategische cyclus).

Ad 2c:

Leveren van een bijdrage binnen de beleidscyclus VTH.

De deelnemers zijn verantwoordelijk voor het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit met het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies.

---

² Zie de bijlage Ontwikkelingen basis- en verzoektaken en verduidelijking begrip lean en mean

Het leidend principe van Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is hier van afgeleid, namelijk: SAMEN zorgen voor een balans tussen ondernemen en een veilige & gezonde leefomgeving. De kernwaarde in één woord is: Omgevingskwaliteit.

De ODZOB heeft 24 van de 26 deskundigheidsgebieden uit de kwaliteitscriteria in huis die nodig zijn voor het zorgen voor deze balans. Zowel de uitvoering van de basistaken VTH, als de verzoektaken dragen bij aan de omgevingskwaliteit in de regio. De bundeling van al deze deskundigheid, alsmede de informatie en data die voortvloeien uit deze taakuitvoering worden ingezet en ontsloten voor de integrale en de proactieve benadering waar de uitvoering van de Omgevingswet om vraagt. De kracht van de ODZOB zit bij beschikbaarheid van data en informatie vooral ook in de analyse van de uitvoeringsinformatie, ook na veredeling, en het daaropvolgende advies voor strategie en prioritering.

In de beleidscyclus van het formuleren van beleid voor de fysieke leefomgeving, naar uitvoering van het beleid, monitoring en evaluatie tot het herformuleren en bijstellen van beleid, levert de ODZOB een belangrijke bijdrage aan het (her)formuleren van beleid. Immers de ODZOB voert voor de deelnemers een groot deel van het uitvoeringsprogramma uit en kan daardoor een bijdrage leveren aan monitoring en evaluatie.

Ad 2d:

Samen met de deelnemers zorgdragen voor de voorbereiding op en de uitvoering van de Omgevingswet en het daarbij behorende Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO).

De Omgevingswet geeft input aan de tendens om meer verantwoordelijkheid bij initiatiefnemers en omwonenden te leggen. Dat vraagt om een andere benadering waarbij participatie een belangrijk instrument is. Dat betekent dat belanghebbenden in een vroegtijdig stadium worden betrokken bij afwegingsprocessen, zowel bij het formuleren van beleid als bij de uitvoering van het beleid. Voor de ODZOB zal dit een groter beroep doen op adviesvaardigheden en competenties als omgevingsbewustzijn. Tegelijk zal een verschuiving plaatsvinden van vergunningen naar meldingen, en zal meer gevraagd worden van toezicht en handhaving. Ook hierbij heeft de inzet van deskundigheid van de ODZOB en het gebruik van informatie en data een belangrijke toegevoegde waarde.

Samenwerking bij de Omgevingswet is een sleutelwoord. De ODZOB werkt niet alleen, maar in partnership met alle deelnemers en de collega gemeenschappelijke regelingen GGD, VRBZO en Metropoolregio, waarbij elke partner vanuit zijn eigen specifieke rol en deskundigheid bijdraagt aan een netwerkorganisatie ter invulling van taken die in het teken staan van het gemeenschappelijke doel van de Omgevingswet. Het leidend principe van de ODZOB is daarbij het vinden van een balans tussen ondernemen, dingen mogelijk maken, en de gezonde en veilige leefomgeving.

Gelet op de invoering van de Omgevingswet per 1/1/2021 dient er een fundamenteel gesprek gevoerd te worden met de deelnemers over een optimale taakverdeling tussen ODZOB en deelnemers gelet op de vereisten van de Omgevingswet. Deze taakverdeling geeft verder richting aan de organisatie.

Ad 2e:

Intensivering samenwerking met partners als GGD, VR, Waterschappen, etc..

Samenwerking is niet alleen het sleutelwoord bij de voorbereiding op de Omgevingswet. Ook het huidige werk verlangt een samenwerking met GGD, VRBZO, Waterschappen, Metropoolregio, politie en OM, rijksinspecties en andere partners.

Een goede samenwerking en afstemming leidt tot een efficiëntere en effectievere aanpak van maatschappelijke problemen. Een actueel voorbeeld is de ondermijnende criminaliteit. Door de gebundelde kennis van onder meer Belastingdienst, Omgevingsdienst, Openbaar Ministerie en Regionaal Informatie- en Expertisecentrum is er nu bestuurlijke aandacht voor.

Wij stellen u voor over de volgende aandachtspunten van gedachten te wisselen:

1. Wordt waar we nu staan door de deelnemers ook zo ervaren:
  - a. Waar we nu staan

2. De verdere ontwikkeling kan worden gebundeld binnen de volgende onderwerpen:
  - a. Voortdurende ontwikkeling ten aanzien van kwaliteit en efficiency van de dienstverlening
  - b. Samenwerking in de regio door samenwerking tussen de deelnemers, die mede vorm krijgt binnen de uitvoering van de dienstverlening binnen de ODZOB
  - c. Leveren van een bijdrage binnen de beleidscyclus VTH
  - d. Samen met de deelnemers zorgdragen voor de voorbereiding op en de uitvoering van de Omgevingswet en het daarbij behorende Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO)
  - e. Intensivering samenwerking met partners als GGD, VR, Waterschappen, etc.

Eindhoven, 2 november 2017

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Bijlage(n): Ontwikkelingen basis- en verzoektaken en verduidelijking begrip lean en mean

MEMO

aan : Algemeen Bestuur ODZOB
van : ODZOB
datum : 8 november 2017
onderwerp : Ontwikkeling basis- en verzoektaken en verduidelijking begrip “lean en mean”

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 5 oktober ontstond een discussie over de gewenste omvang van basis- en vooral verzoektaken. Tijdens deze discussie werd in dit kader ook gerefereerd aan de begrippen lean en mean. Naar aanleiding van deze discussie is het goed om de ontwikkeling van de omvang van de basis- en verzoektaken en het begrip “lean en mean” nader te duiden. Onderstaand is e.e.a. nader uitgewerkt.

Ontwikkeling omvang van basis en verzoektaken naar aanleiding van discussie in AB

Bij de oprichting van de ODZOB is van het begin af aan gediscussieerd over het al dan niet uitvoeren van verzoektaken. De discussie die toen heeft plaatsgevonden heeft er toe geleid dat in de GR expliciet is vastgelegd dat de ODOZB zich niet alleen dient te richten op basistaken, maar ook op verzoektaken, al dan niet voor de eigen deelnemers. De betreffende passages uit de GR zijn weergegeven in bijlage 1. Destijds waren er meerdere redenen om in de GR vast te leggen dat de ODZOB ook verzoektaken dient uit te voeren:

- De deelnemers hadden en hebben behoefte aan ondersteuning op de betreffende vakgebieden.
- Het overgrote deel van de werkzaamheden die tot de verzoektaken worden gerekend bestaat uit het zelfde soort werk als de basistaken, maar heeft betrekking op andere dan de basistaakinrichtingen. Ook verzoektaken betreffen voornamelijk werkzaamheden die betrekking hebben op de core business van de ODZOB.
- Vanaf het begin is vanuit het Rijk aangegeven dat de OD's robuust moesten zijn. Het werken met verzoektaken die betrekking hebben op de core business maakt het mogelijk om op alle relevante vakgebieden een robuuste organisatie neer te zetten die voldoet aan de te stellen kwaliteitseisen.
- Uitvoeren van verzoektaken door de ODZOB is een mes dat aan twee kanten snijdt, enerzijds stelt het de ODZOB in staat een robuuste organisatie neer te zetten die voldoet aan de kwaliteitseisen en anderzijds stelt het de deelnemers in staat werkzaamheden te beleggen bij een pool van deskundige mensen.

Reeds vanaf de eerste begroting en realisatie maken verzoektaken een aanzienlijk deel uit van de door de dienst te verrichten activiteiten. De ontwikkeling van de omvang van de basis- en verzoektaken is in de volgende tabellen weergegeven. De eerste tabel geeft de omvang zoals opgenomen in de respectievelijke begrotingen. De tweede tabel geeft de gerealiseerde omvang.

Baten volgens begrotingen, gesplitst naar basis en verzoektaken (*baten en tarieven in €*)

jaar	begroting							verzoektak en deelnemers als percentage van totaal deelnemers	Tarief gemiddeld
	Baten						totaal deelnemers en niet deelnemers		
	basistaken	verzoektaken	Totaal	w.v. buiten wp	Niet deelnemers				
2014	4.952.226	7.438.790	12.391.016	1.047.676	2.399.998	14.791.014	60%	86,90	
2015	4.991.740	7.525.895	12.517.635	1.036.996	2.423.998	14.941.633	60%	87,08	
2016	5.101.455	7.653.251	12.754.706	1.689.178	1.990.764	14.745.470	60%	86,71	
2016 incl corr	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
2017	5.262.564	8.509.335	13.771.899	1.995.327	1.402.000	15.173.899	62%	91,32	
2018	5.255.533	10.041.064	15.296.597	2.547.744	1.225.180	16.521.777	66%	93,50	

Opm: 2016 incl corr. betreft: na tariefcorrectie op jaareinde

Uit bovenstaande tabel blijkt dat reeds vanaf de eerste begroting van de dienst circa 60% van de opdrachten van de deelnemers voorzien was als verzoektak. Tevens blijkt dat het aandeel van de verzoektaken in de begroting de laatste jaren licht stijgt.

Baten volgens realisatie, gesplitst naar basis- en verzoektaken (*baten en tarieven in €*)

jaar	Gerealiseerd										verzoektak en deelnemers als percentage van totaal deelnemers	Tarief gemiddeld
	Baten									totaal deelnemers + niet deelnemers		
	basistaken	verzoektaken	Totaal	w.v. buiten wp	collectieve taken	intensivering budget	totaal deelnemers	Niet deelnemers				
2014	4.095.316	9.390.914	13.486.230	1.749.178	515.369	163.810	14.165.409	1.811.764	15.977.173	70%	86,53	
2015	4.300.737	9.711.667	14.012.404	2.026.001	462.475	319.830	14.794.709	1.406.441	16.201.150	69%	87,54	
2016	4.961.636	9.340.607	14.302.243	2.015.886	780.034	374.890	15.457.167	1.442.232	16.899.399	65%	87,24	
2016 incl corr	4.779.662	8.997.953	13.777.615	1.941.935	763.180	361.768	14.902.563	1.442.232	16.344.795	65%	84,01	
Progn. Berap II 2017	5.183.000	9.973.948	15.156.948	2.442.440	457.060	310.753	15.924.761	1.116.390	17.041.151	66%		
2018												

Opm: 2016 incl corr. betreft: na tariefcorrectie op jaareinde

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat in de realisatie het aandeel van de verzoektaken in het eerste jaar circa 70% was en dat dit aandeel de daarop volgende jaren licht gedaald is. Opgemerkt dient te worden dat de toename van verzoektaken welke voorzien wordt in berap II 2017 en begroting 2018 geen nieuwe taakvelden of taken betreft, maar uitsluitend meerwerk op taken die de ODZOB eerder ook reeds uitvoerde. In dit kader kan de uitbreiding genoemd worden van de watertaken die de Provincie-Noord Brabant voorheen decentraal bij de 3 omgevingsdiensten belegde en m.i.v. 2018 geheel bij de ODZOB onderbrengt. Ook de opdrachten voor bouwtaken zijn de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen, namelijk van 4 naar 15 fte.

Verder kan geconcludeerd worden dat er geen scheefgroei tussen basistaken en verzoektaken gaande is t.o.v. de begin jaren.

Ook de eerste signalen voor begroting 2019 duiden niet op scheefgroei t.o.v. de beginsituatie.

Toelichting op de begrippen lean en mean

Vanaf het begin is er gesproken over een lean en mean organisatie, waarbij ieder (AB-lid) zijn eigen betekenis toekende aan deze begrippen.

Bij de ODZOB is lean en mean o.a. gekoppeld aan efficiënt werken, lage kosten en beperkte overhead (streefwaarde 20%).

Daarnaast worden de begrippen lean en mean richting ODZOB wel gehanteerd om te beargumenteren dat de ODZOB zich zou dienen te beperken tot alleen de basistaken. Dat laatste is echter niet juist. Enerzijds is dit niet juist omdat dit niet in lijn is met de betekenis van lean en mean. Lean en mean heeft geen betrekking op de omvang van een organisatie, maar meer op het voorkomen van verspilling en het doelgericht werken. Eén van de 5 Japanse basisprincipes m.b.t. lean betreft juist vraaggestuurde productie ter voorkoming van verspilling. Werken met verzoektaken impliceert vraaggestuurd werken. Anderzijds is de vertaling van lean en mean naar “uitsluitend uitvoeren van basistaken” niet juist omdat het vanaf de oprichting van de dienst juist de bedoeling was dat de ODZOB verzoektaken voor haar deelnemers verricht.

Bij de ODZOB is lean en mean o.a. inhoud gegeven door:

- werken met flexibele schil om leegloop en daarmee onnodige kosten te voorkomen. Daar waar de omvang van (verzoek-)taken fluctuerend of onzeker is wordt indien mogelijk gewerkt met een flexibele schil. Zo is de toename van verzoektaken op het gebied van bouwen opgevangen met medewerkers met een flexibel contract. De flexibele schil bedroeg gedurende de eerste acht maanden van 2017 circa 15% van de bezetting.
- strak sturen op productiviteit en kosten om onnodige kosten te voorkomen.
- borgen van kwaliteit door robuustheid van de organisatie op peil te houden.
- slimmer werken zoals risicogericht toezicht waardoor controles zo doelgericht mogelijk plaats kunnen vinden. Door niet standaard alle bedrijven met dezelfde frequentie te controleren, maar selectief aan de hand van een risicoprofiel, wordt met zo min mogelijk middelen een zo groot mogelijke risico-reductie gerealiseerd.
- sturen op beperking van de overhead (streefwaarde max 20%).
- standaardisatie van processen.
- zoveel als mogelijk werken in mandaat, waardoor er zo veel mogelijk “ontdubbeld” wordt in de processen.

Bijlage I : Passages uit de GR betreffende verzoektaken

Artikel 5 Verzoektaken

1. In aanvulling op de taken uit het Landelijk Basistakenpakket kan de Omgevingsdienst op verzoek van een of meer deelnemers ook andere adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden inzake de vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) op het gebied van de fysieke leefomgeving verrichten.
2. Op verzoek van een of meer deelnemers kan de Omgevingsdienst naast de in lid 1 van dit artikel vermelde taken, ook andere adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van de fysieke leefomgeving voor hen verrichten.

Artikel 7 Werkzaamheden voor andere publiekrechtelijke rechtspersonen

Onverminderd de verplichtingen die voortvloeien uit de in artikel 4 en 5 bedoelde taken, kan de Omgevingsdienst op verzoek van andere publiekrechtelijke rechtspersonen adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van de fysieke leefomgeving voor hen verrichten.